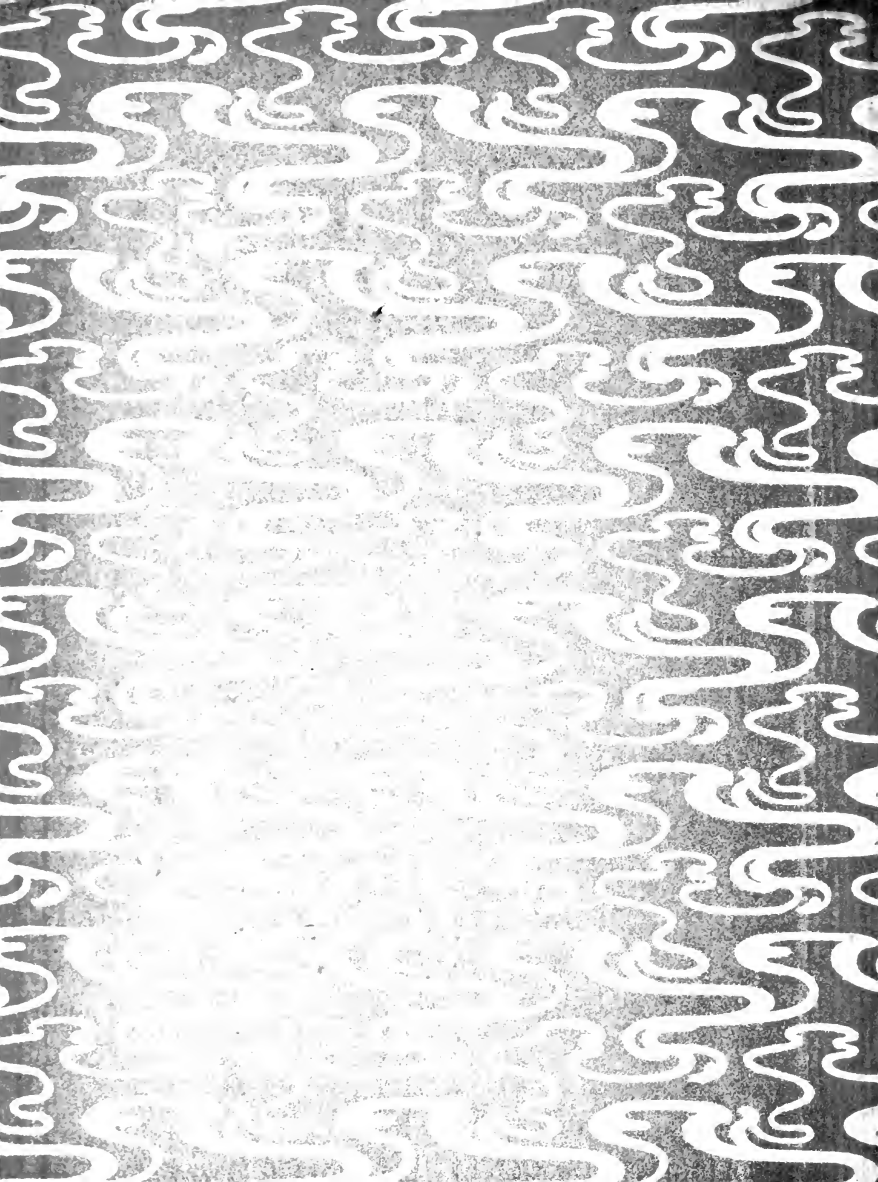
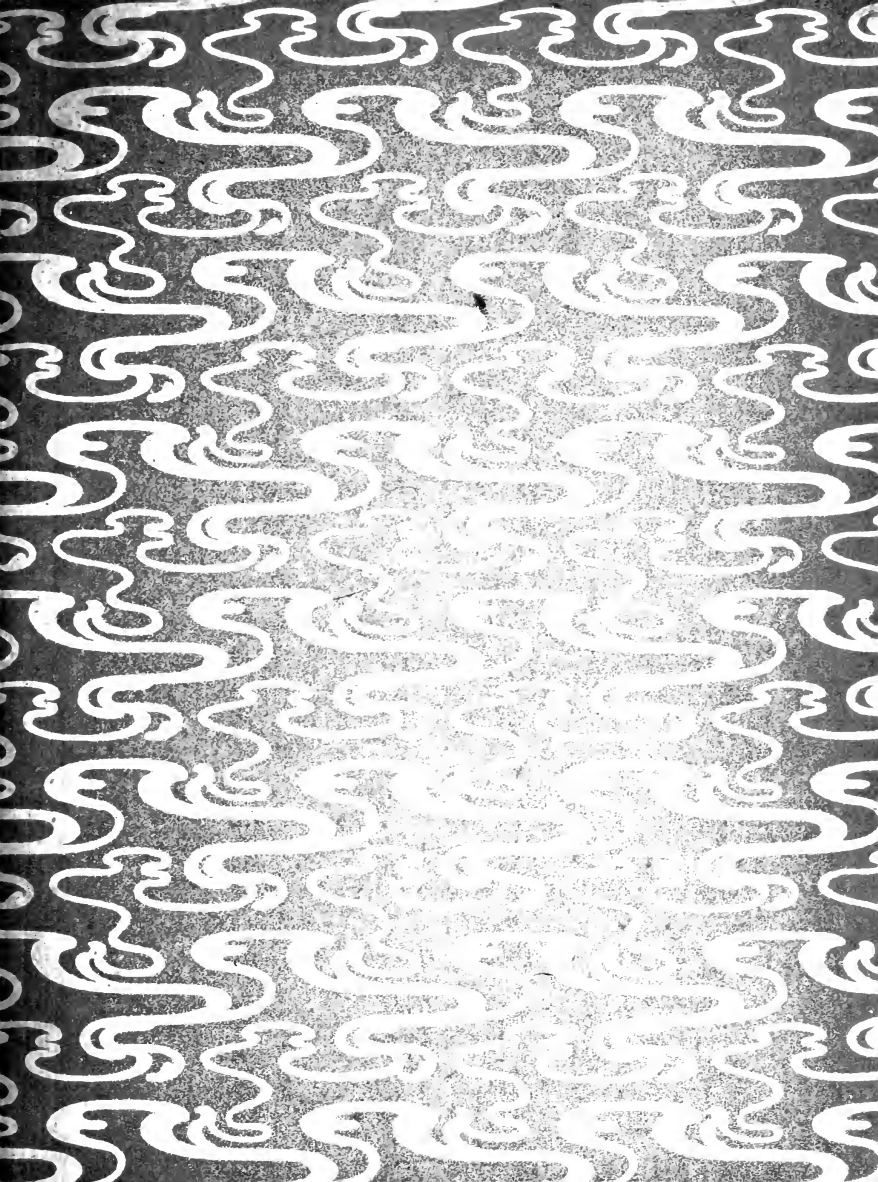

3 J76J 046J7236 7

UNIVERSITY
OF
TORONTO
LIBRARY

H. C. Andersens

Eventyr og Historier.

Tredie Bind.

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/eventyroghistori03ande>

H. C. Andersens
Eventyr og Historier.

Med Illustrationer
efter Originaltegninger af Lorenz Frølich.

Tredie Bind.

Med 113 Illustrationer.

Tredie Udgave.

132773
1615-114

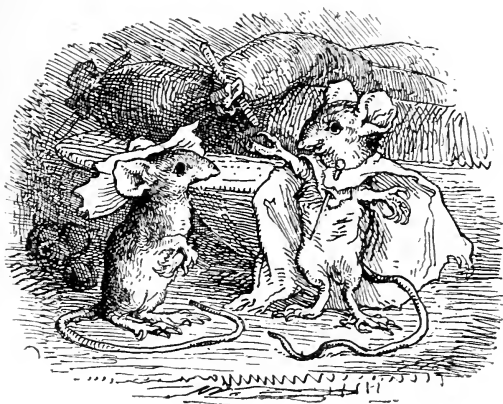
Kjøbenhavn.
Gyldendalske Boghandels Forlag.
Fr. Bagges Bogtrykkeri.
1900.

Indhold.

	Side
Suppe paa en Polsepind	1.
Pebersvendens Nathue	23.
Noget	45.
Det gamle Egetræs sidste Drøm	59.
Abc-Bogen	67.
Dyndkongens Datter	75.
Hurtigløberne	138.
Klokkedjbet	144.
Den onde Fyrste	150.
Binden fortæller om Baldemar Daa og hans Døtre	155.
Pigen, som traadte paa Brodet	172.
Taarnvægteren Ole	189.
Anne Lisbeth	201
Børnesnak	221.
Et Stykke Perlesnor	225.
Pen og Blækhus	234.

	Side
Barnet i Graven.....	239.
Gaardhanen og Bejrhanen.....	250.
„Dejlig!“.....	255.
En Historie fra Klitterne.....	266.
Marionetspilleren.....	319.
To Brødre.....	327.
Den gamle Kirkeklokke.....	330.
Tolv med Posten.....	337.

Suppe paa en Pølsepind.

I.

Suppe paa en Pølsepind.

„Det var en ndmærket Middag i Gaar!“ jagde en gammel Hunnus til en, der ikke havde været med ved det Gilbe. „Jeg sad Nummer en og thve fra den gamle Muskonge; det er ikke saa ringe endda! Skal jeg nu sige Dem Uretningerne, de vare meget godt satte sammen! muggent Brød, Flæskesvær, Tøllelys og Pølse, — og saa det samme forfra igen; det var saa godt, som om vi fik to Maaltider. Der var en behagelig Stemning og gemytligt Brol som i en

Familiekreds; ikke det mindste blev der levnet uden Polsepindene; dem talte vi saa om, og da kom det for, at lave Suppe paa en Polsepind; hort herom havde jo enhver, men ingen havde smagt den Suppe, end sige forstod at lave den. Der blev udbragt en nydelig Staal for Opfinderen, han forløjnte at være Fattigforstander! var det ikke vittigt? Og den gamle Musfonge rejste sig op og lovede, at den af de unge

Mus, der kunde lave omtalte Suppe mest velsmagende, skulde blive hans Dronning, Nar og Dag skulde de have Betænkningstid."

„Det var ikke saa galt endda!“ sagde den anden Mus; „men hvorledes laver man den Suppe?“

„Ja, hvorledes laver man den?“ det spurgte de ogsaa om, alle Hunmusene, de unge og de gamle. Alle vilde de gerne

være Dronning, men nodig vilde de have Ulejligheden med at gaa ud i den vide Verden for at lære det, og det blev nok

nødvendigt! men det er da heller ikke givet enhver at forlade Familie og de gamle Krinkelkroge; ude gaar man ikke hver

Dag paa Østeforpe og lugter Flæskestøv, nej, sulte kan man komme til, ja maaske blive levende ædt af en Kat.

Disse Tanker var det nok ogsaa, som skræmmede de fleste fra at drage ud paa Rundskab; der fremstillede sig til Afrejse kun fire Mus, unge og vævre, men fattige; de vilde gaa hver til et af Verdens fire Hjørner, saa kom det an paa, hvem Lykken fulgte; hver af dem tog en Polsepind med sig, for at huske hvad de rejste for; den skulde være deres Vandrestav.

Først i Maj drog de bort, og først i Maj, Aaret efter, kom de tilbage, men kun de tre, den fjerde meldte sig ikke, lod ikke høre fra sig, og nu var det Afgørelsens Dag.

„Der skal nu altid hænge noget sørgeligt ved ens bedste Fornøjelse!“ jagde Musfongen, men gav Ordre til at indbyde alle Mus i mange Miles Omkreds; de skulde samles i Koffenet; de tre Rejse-Mus stod i Række og alene; for

den fjerde, som manglede, var stillet en Pølsepind med sort Flor om. Ingen turde sige sin Mening, for de tre havde talt, og Musikongen havde sagt, hvad der videre skulde siges. Nu saa vi at høre!

II.

Hvad den første lille Mus havde set og lært paa Rejsen.

„Da jeg drog ud i den vide Verden,“ sagde den lille Mus, „troede jeg, som saa mange i min Alder, at jeg havde slugt al Verdens Visdom, men det har man ikke, der hører Aar og Dag dertil, for det sker. Jeg gik straks til Søs; jeg gik med et Skib, som skulde Nord paa; jeg havde hørt, at paa Havet maatte Rokken forstaa at hjælpe sig, men det er let at hjælpe sig, naar man har fuldt op med Flæskesider, Saltmadstønder og oret Mel; man lever delikat! men man lærer ikke noget, der kan bringe Suppe af en Pølsepind. Vi sejlede mange Nætter og Dage, vi havde det med Slingren og med vaadt. Da vi saa kom, hvorhen vi skulde, saa forlod jeg Fartøjet; det var højt oppe i Norden.

Det er underligt at komme hjemme fra sin egen Krinkelkrog, gaa med Skib, der ogsaa er et Slags Krinkelkrog, og saa pludselig være over hundrede Mile borte og staa i et fremmed Land. Der var vildsomme Skove med Gran og Birk, de duftede saa stærkt! jeg holder ikke af det! de vilde Urter lugtede saa krydrede, jeg nos, jeg tænkte paa Pølse. Der var store Skovsøer, Vandet saa klart ud nærved, men

jet i Afstand, fort som Blæk; der flod hvide Svauer, jeg antog dem for Skum, saa stille laa de, men jeg saa dem flyve, og jeg saa dem gaa, saa kendte jeg dem; de hore til Gaasens Slægt, ser man nok paa Gangen, ingen kan fornægte sit Familiefab! jeg holdt mig til mit Slags, jeg sluttede mig til Skov- og Markmusene, der iøvrigt vide

grumme lidet, især hvad Traktement angaar, og det var jo det, at jeg rejste udenlands for. Alt det kunde tænkes at lave Suppe paa en Følsepind, var dem en saa overordentlig Tanke, at den gik straks gennem hele Skoven, men at den Opgave kunde løses, henreguede de til Umulighed; mindst tænkte jeg da, at jeg her, og det endnu den samme Nat, skulde blive indviet i Lavningen. Det var Midsummer, derfor duftede Skoven saa stærkt, jagde de, derfor vare Urterne saa

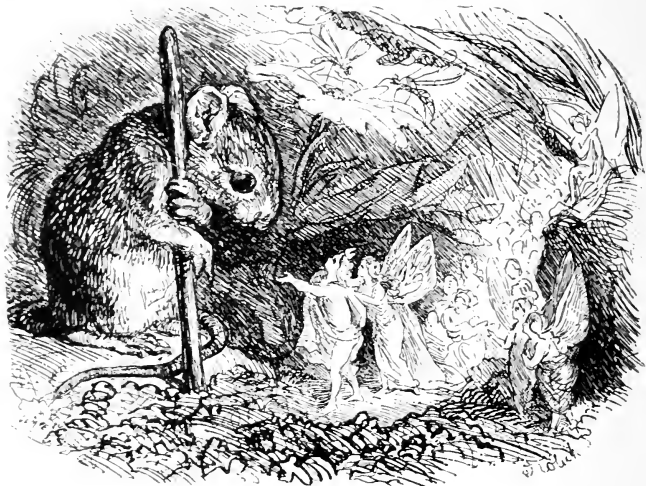
krydrede, Søerne saa klare og dog saa mørke med de hvide Svaner paa. I Skovkanten, mellem tre, fire Huse, var rejst en Stang, høj som en Stormast, og øverst paa den hang Kranse og Baand, det var Majstangen; Piger og Karle dansede rundt om den og sang dertil omkap med Spillemandens Violin. Det gik lystigt til ved Solnedgang og i Maanefin, men jeg tog ikke med, hvad skal en lille Mus paa Skovbal! jeg sad i det bløde Mos og holdt paa min Pølsepind. Maanen skinnede især paa een Plet, hvor der var et Træ med et Mos, saa fint, ja, jeg tør sige saa fint som Museløngens Skind, men det havde en grøn Farve, saa at det var en Belgerning for Djæne. Da kom der lige med eet opmarcherende de yndigste smaa Personer, ikke større, end at de kunde naa mig til Knæet, de saa ud som Mennesker, men de vare bedre proportionerede, de kaldte sig Alfer og havde fine Klæder af Blomsterblade med Blue- og Myggevinge-Besætning, slet ikke galt. Det var straks, som om de søgte efter noget, jeg vidste ikke hvad, men saa kom der et Par Stykker hen til mig, den fornemste af dem pegede paa min Pølsepind og sagde: „„Det er netop saadan en, vi bruge! den er tikkaaren, den er udmærket!““ og han blev mer og mer henrykt, idet han saa paa min Vandrestav.

„„Nok laane, men ikke beholde!““ sagde jeg.

„„Ikke beholde!““ sagde de alle sammen, tog om Pølsepinden, som jeg slap, og de dansede med den hen til den fine Mosplet, rejste Pølsepinden der, midt i det grønne. De vilde ogsaa have en Majstang, og den, de nu havde, var

jo ogsaa for dem, som skaaren dertil. Nu blev den pyntet; ja, da fik den Syn!

Smaa Edderkopper spandt Guldtraad om den, ophængte vajende Slor og Faner, saa fine vævede, saa snehvide blegede i Maanestru, at det skar mig i mine Øjne; de tog Farver

af Sommerfuglens Vinger og drysfede paa de hvide Lin, og der skinnede Blomster og Diamanter, jeg kendte ikke igen mer min Følsepind; saadan en Majstang, som den var bleven, fandtes der vist ikke Mage til i Verden. Og nu først kom det rigtige store Alfeselskab, det var ganske uden Klæder, finere kunde det ikke være, og jeg blev indbudt til at se paa Stadien, men i Afstand, for jeg var dem for stor.

Nu begyndte der et Spil! det var, som om tusinde Glasflokker klang, saa fuldt og stærkt; jeg troede, det var Svanerne, der sang, ja, jeg syntes, at jeg ogsaa kunde høre Gøg og Drosjel, det var til sidst, som om hele Skoven klang med, der var Børnestemmer, Klokkklang og Fuglesang, de yndigste Melodier, og al den Dejlighed klang ud fra Alfernes Majstang, den var et helt Klokkespil, og det var min Pølsepind. Saa meget havde jeg aldrig troet, at der kunde komme ud af den, men det kommer nok an paa, hvilke Hænder den kommer i. Jeg blev virkelig saa bevæget; jeg græd, som en lille Mus kan græde, af bare Fornøjelse.

Ratten var alt for fort! men den er nu ikke længere paa den Tid deroppe. I Dagningen kom der en Lustning, Vandspejlet paa Skovsøen krusedes, alle de fine, svævende Slør og Faner fløj hen i Luften; de ghyngende Kiosker af Spindelbæve, Hængebroer og Balustrader, hvad de nu hedde, der vare rejste fra Blad til Blad, fløj som ingenting; jeks Alfer kom og bragte mig min Pølsepind, idet de spurgte, om jeg havde noget Ønske, de kunde opfylde; da bad jeg dem sige mig, hvorledes man laver Suppe paa en Pølsepind.

„Hvorledes vi bære os ad!““ sagde den fornemste og lo, „ja, det har du da nylig set! Du kendte vel knap igen din Pølsepind!““

„De mene paa den Maade!““ sagde jeg og fortalte ligefrem, hvorfor jeg var paa Rejse, og hvad man hjemmefra ventede sig af denne. „Hvad Gavn,““ spurgte jeg, „har Muskekongen og hele vort mægtige Rige af, at jeg har set

denne Dejlighed! jeg kan ikke ryste den ud af Pølsevinden og sige: se, her er Vinden, nu kommer Suppen! det var jo altid dog et Slags Aaretning, naar man var mæt!"

Da dyppede Alf en sin lille Finger ned i en blaa Viol og sagde til mig: „Pas paa! jeg bestryger din Vandrestav, og naar du saa kommer hjem til Muskongens Slot, rør da med Staven ved din Konges varme Bryst, saa springer der Violter ud om den hele Stav og det selv i den koldeste Vintertid. Se, der har du da noget hjem og endnu lidt til!" men før den lille Mus sagde hvad dette lidt var, vendte hun sin Stav mod Kongens Bryst, og virkelig, der sprang frem den dejligste Buket Blomster, der duftede saa stærkt, at Muskongen befalede, at de Mus, som stod nærmest Skorstenen, straks skulde stikke deres Haler ind i Ilden, at man kunde saa lidt fveden Luft, for den Violduft var ikke til at holde ud, det var ikke det Slags, man holdt af.

„Men hvad var det lidt til, du talte om!" spurgte Muskongen.

„Ja," sagde den lille Mus, „det er det, som man nok kalder Effekten!" og saa vendte hun Pølsevinden, og da var der ingen Blomster mer, hun holdt kun den nøgne Vind, og den loftede hun ligesom en Taktstok.

„Violter er for Synet, Lugten og Følelsen," sagde Alf en mig, „men der er endnu tilbage for Hørelsen og Smagen!" Og saa slog hun Takt; det var Musik, ikke som den klang i Skoven ved Alfernes Fæst, nej, som den kan høres i Koffenet. Na, det var en Laven! Det kom med eet, ligesom om

Binden sujede gennem alle Skorstensrør; Kedler og Potter kogte over, Jldskuffen dundrede paa Messingkedlen, og saa, lige med eet, blev det stille; man hørte Tekedlens dæmpede Sang, saa underlig, man forstod slet ikke, om den holdt op eller begyndte; og den lille Potte kogte, og den store Potte kogte, den ene brod sig ikke om den anden, det var, som om der ikke var Tanke i Potten. Og den lille Mus svingede sin Taktstok vildere og vildere, — Potterne skummede, boblede, kogte over, Binden sujede, Skorstenen peb — hu ha! det blev saa forfærdeligt, at den lille Mus selv tabte Stokken.

„Det var en svær Suppe!“ sagde den gamle Musfonge, „kommer nu ikke Anretningen!“

„Det var det hele!“ sagde den lille Mus og nejede.

„Det hele! ja, lad os saa høre hvad den næste har at sige!“ sagde Musfongen.

III.

Hvad den anden lille Mus vidste at fortælle.

„Jeg er født i Slotsbiblioteket,“ sagde den anden Mus, „jeg og flere af min Familie der har aldrig kendt den Nykke at komme i Spisestuen, end sige i Spisekamret; først da jeg rejste og nu i Dag her, saa jeg et Koffen. Vi led virkelig tit Sult paa Biblioteket, men vi fik mange Rundskaber. Derop naaede til os Nygtet om den kongelige Pris, der var udsat for at lave Suppe paa en Polsepind, og da var det min gamle Bedstemoder, der trak frem et Manuskript;

hun kunde ikke læse det, men hun havde hørt det læse, deri stod: „Er man en Digter, saa kan man koge Suppe paa en Pølsejvind.“ Hun spurgte mig, om jeg var en Digter. Jeg vidste mig fri, og hun sagde, at saa maatte jeg gaa og je til at blive det; men hvad udfordres dertil, spurgte jeg, for det var mig lige saa vanskeligt at udfinde som at lave Suppen; men Bedstemoder havde hørt Læsning; hun sagde, at der var tre Hoveddele nødvendige: „Forstand, Fantasi og Følelse! kan du gaa og saa dem ind i dig, saa er du Digter, og saa kommer du nok ud af det med Pølsejvinden.“

Og saa gik jeg Vesten paa ud i den vide Verden for at blive Digter.

Forstand, vidste jeg, er i enhver Ting det vigtigste, de to andre Dele have ikke den Afgørelse! saa gik jeg altsaa først ud efter Forstanden; ja, hvor bor den? Gik til Myren og bliv vis! har en stor Konge i Jodeland sagt, det vidste jeg fra Biblioteket, og jeg standsede ikke, før jeg kom til den første store Myretue, der lagde jeg mig paa Lur for at blive vis.

Det er et meget respektabelt Folkefærd Myrerne, de ere bare Forstand, alt hos dem er som et rigtigtgjort Regnestykke, det gaar op. Alt arbejde og at lægge Weg, sige de, er at leve i Tiden og sørge for Eftertiden, og det gøre de da. De dele sig i de rene Myrer og i de skidne; Rangen bestaar i et Nummer, Myredronningen er Nummer eet, og hendes Mening er den eneste rigtige, hun har slugt al Visdom,

og det var af Vigtighed for mig at vide. Hun sagde saa meget, det var saa klogt, at jeg syntes, det var dumt. Hun sagde, at deres Tue var det højeste i denne Verden, men tæt ved Tuen stod et Træ, det var højere, meget højere, det kunde ikke benægtes, og saa talte man ikke derom; en Aften havde en Myre forvildet sig derhen, krøbet op ad Stammen, ikke til Kronen engang, men dog højere, end nogen Myre før var kommen, og da den vendte om og fandt hjem, fortalte den i Tuen om noget langt højere udenfor, men det havde alle Myrerne fundet fornærmeligt mod hele Samfundet, og saa blev Myren dømt til Mundkurv og vedvarende Ensomhed; men kort Tid efter kom en anden Myre til Træet og gjorde samme Rejse og Opdagelse, og den talte derom, som man sagde, med Besindighed og Utydelighed, og da den dertil var en agtet Myre, en af de rene, saa troede man den, og da den døde, satte de en Æggeskal for den, som Monument, for de agtede Videnskaber. Jeg saa," sagde den lille Mus, „at Myrerne idelig løb med deres Æg paa Ryggen; een af dem tabte sit, hun havde stor Anstregelse med at saa det op igen, men det vilde ikke lykkes, da kom der to andre og hjalp til af alle Kræfter, saa at de nær havde tabt deres egne Æg, men saa lod de øjeblikkelig igen være, for man er sig selv nærmest; og Myredronningen sagde derom, at her var vijt Hjerte og Forstand. „„De to stille os Myrer overst blandt Fornuftvæsnene. Forstanden maa og bør være den overvejende, og jeg har den største!““ og saa rejste hun sig paa de bageste Ben, hun var saa kendelig, —

jeg kunde ikke tage Fejl; og jeg slugte hende. Gaf til Myren og blev vis! nu havde jeg Dromingen!

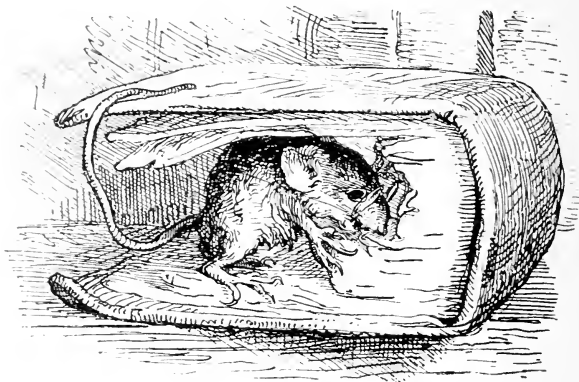
Jeg gik nu nærmere hen til det omtalte store Træ, det var en Eg, den havde høj Stamme, mægtig Krone og var meget gammel; jeg vidste, at her boede en levende Skabning, en Kvinde, Dryade kaldes hun, fødes med Træet og dør med det; jeg havde hørt derom paa Biblioteket; nu saa jeg saadant et Træ, saa saadan en Egepige; hun gav et forfærdeligt Skrig, da hun saa mig saa nær; hun var som alle Fruentimmer meget angst for Mus, men hun havde da ogsaa mere Marsag end de andre, for jeg kunde gnave Træet over, og ved det hang jo hendes Liv. Jeg talte til hende venligt og inderligt, gav hende Mod, og hun tog mig paa sin fine Haand, og da hun fik at vide, hvorfor jeg var gaaet ud i den vide Verden, lovede hun, at jeg skulde maaske allerede samme Aften erholde een af de to Skatte, jeg endnu søgte om. Hun fortalte mig, at Fantafus var hendes meget gode Ven, at han var saa dejlig som Kærlighedsguden, og at han mangen Stund her tog Hvile under Træets lovsfulde Grene, der da jusede endnu stærkere hen over dem begge to; han kaldte hende sin Dryade, sagde hun, Træet sit Træ, den knudrede, mægtige, skønne Eg var just efter hans Sind, Rodderne bredte sig dybt og fast ned i Jorden, Stammen og Kronen løstede sig højt i den friske Luft og kendte den flygende Sne, de skarpe Vinde og det varme Solskin, som det skal kendes. Ja, saadan talte hun: „Fuglene synge deroppe og fortælle om de fremmede Lande! og paa

den eneste udgaaede Gren har Storfen bygget Rede, det pynter godt, og man faar lidt at høre fra Pyramidernes Land. Alt det kan Fantafus godt lide, det er ham ikke engang nok, jeg selv maa fortælle for ham om Livet i Skoven fra jeg var lille, og Træet var spædt, saa at en Nælde kunde skjule det, og indtil nu, det er blevet saa stort og mægtigt. Sid du nu henne under Skovmærkerne og pas vel paa, jeg skal, naar Fantafus kommer, nok finde Lejlighed til at knibe ham i Bingen og rulle en lille Fjer af, tag den, en bedre fik ingen Digter; — saa har du nok!“

Og Fantafus kom, Fjeren blev revet af, og jeg greb den,“ sagde den lille Mus, „jeg holdt den i Vand, til den blev blod! — den var endnu saa svær at fordoje, men jeg fik den gnavet op! Det er slet ikke let at gnave sig til Digter, der er saa meget, man maa tage i sig. Nu havde jeg da de to, Forstand og Fantasi, og ved dem vidste jeg nu, den tredie Ting var at finde paa Biblioteket, idet en stor Mand har sagt og skrevet, at der gives Romaner, som alene ere til for at befri Menneffene fra de overflodige Taarer, altsaa ere et Slags Svamp til at optage Følelser i. Jeg huskede paa et Par af disse Bøger, de havde altid set mig ganske appetitlige ud, de vare saa læste, saa fedtede, de maatte have optaget i sig et uendeligt Væld.

Jeg gik hjem i Biblioteket, aad straks saa godt som en hel Roman, det vil sige det blode, det egentlige, derimod Skorpen, Bindet lod jeg ligge. Da jeg nu havde fordøjet den og een til, fornem jeg allerede, hvorledes det rørte sig

inden i mig, jeg aad lidt af den tredie, og saa var jeg Digter, det sagde jeg mig selv, og det sagde jeg de andre med; jeg havde Hovedpine, Indvoldspine, jeg ved ikke alle de Piner, jeg havde; jeg tænkte nu over, hvilke Historier, der maatte kunne sættes i Forbindelse med en Polsepind, og saa fik jeg saa mange Pinde i min Tanke, Myredronningen har haft

en ualmindelig Forstand; jeg huskede paa Manden, der tog en hvid Pind i Munden, og saa var baade han og Pinden usynlig; jeg tænkte paa gammelt El med en Pind i, staa paa Pinde, at sætte en Pind for og saa Pinden til ens Ligkiste. Alle mine Tanker gif op i Pinde! og om dem maatte der kunne digtes, naar man er en Digter, og det er jeg, det har jeg slidt mig til! Jeg vil saaledes hver Dag i

Ugen kunne opvarte Dem med en Bind, en Historie, — ja det er min Suppe!”

„Lad os saa høre den tredie!” sagde Musikongen.

„Pi! pi!” sagde det i Røffendøren, og en lille Mus, det var den fjerde af dem, den, de troede død, pilede ind; den løb Bølsepinden med det sorte Flor paa over Ende, den havde løbet Nat og Dag, den var gaaet paa Jernbane med Godstog, som den fandt Lejlighed til, og dog var den næsten kommen for silde; den trængte sig frem, saa forpjusket ud, havde tabt sin Bølsepind, men ikke Mælet, den talte lige straks, ligesom om man kun ventede paa den, kun vilde høre paa den, alt andet i Verden kom ikke Verden ved; den talte straks, talte sig ud; den kom saa uventet, at ingen fik Tid til at opholde sig over den og over dens Tale, medens den talte. Nu skal vi høre!

IV.

Hvad den fjerde Mus, som talte før den tredie havde talt, vidste at fortælle.

„Jeg gif straks til den største Stad,” sagde den, „Navnet husker jeg ikke, jeg husker ikke godt Navne. Jeg kom fra Jernbanen med konfiskeret Gods paa Raadstuen, og der løb jeg til Slutteren; han talte om sine Fanger, især om een, der havde talt ubesindige Ord, og om dem var igen blevet talt og talt, læst og paaskrevet; „det hele er Suppe paa en Bølsepind!”“ sagde han, „men den Suppe kan koste ham hans Anap!”“ det gav mig Interesse for den fangue,”

jagde den lille Mus, „og jeg tog Lejligheden i Agt og slap ind til ham; der er altid bag laasede Døre et Musehul! Han saa bleg ud, havde et stort Skæg og store, skinnende Øjne. Lampen ovede, og Væggene vare vante dertil, de bleve ikke fortere. Fangen ridjede baade Billeder og Vers, med hvidt paa sort, jeg læste dem ikke. Jeg tror, han kedede sig; jeg var en velkommen Gæst. Han lokede mig med Brodsmuler, med Fløjten og milde Ord; han var saa glad ved mig; jeg fik Tillid til ham, og saa bleve vi Venner. Han delte med mig Brod og Vand, gav mig Ost og Pølse; jeg levede flot; men det var dog især den gode Omgang, maa jeg sige, som holdt mig. Han lod mig løbe paa sin Haand og Arm, helt op i Ørmet; han lod mig krybe i sit Skæg, kaldte mig sin lille Ven; jeg fik ham ordentlig kær; saadant noget er nok gensidigt! Jeg glemte mit Ørinde ude i den vide Verden, glemte min Pølsejænder i en Sprække af Gulvet, der ligger den endnu. Jeg vilde blive, hvor jeg var; gik jeg bort, da havde jo den stakkels Fange slet ingen, og det er for lidt i denne Verden! Jeg blev, han blev ikke! han talte til mig saa sørgeligt den sidste Gang, gav mig dobbelt saa meget Brod og Østeforpe, kysjede saa paa sine Fingre ad mig; han gik og kom aldrig mere. Jeg kender ikke hans Historie. „„Suppe paa en Pølsejænder!““ jagde Slutteren, og til ham gik jeg, men ham skulde jeg ikke have troet; han tog mig vel paa sin Haand, men han satte mig i Bur, i Trædemolle; det er voldsjomt! man løber og løber, lige langt kommer man og er kun til Ørin!

Slutterens Barnebarn var en yndig lille en, med guldgult, krøllet Haar, Øjne saa glade og en Mund, der lo. „„Staffels lille Mus!““ sagde hun, kiggede ind i mit søle Bur, trak Jernpinden fra — og jeg sprang ned i Vindueskarmen og ud i Tagrenden. Fri, fri! det alene tænkte jeg paa og ikke Kejssens Maal!

Det var mørkt, det var mod Nattetider, jeg tog Herberg i et gammelt Taarn; der boede en Bægter og en Ugle; jeg troede ingen af dem, mindst Uglen; den ligner en Kat og har den store Fejl, at den æder Mus; men man kan tage Fejl, og det gjorde jeg; det var en respektabel, overmaade dannet, gammel Ugle, hun vidste mere end Bægteren og lige saa meget som jeg; Ugleungerne gjorde Ophøvelser over enhver Ting; „„lav ikke Suppe paa en Pølsepind!““ sagde hun, det var det allerhaardeste, hun kunde sige her, hun havde saa megen Inderlighed for sin egen Familie. Jeg fik saadan en Tillid til hende, at jeg sagde Bip fra Sprækken, hvor jeg sad; den Tiltro syntes hun godt om og forsikrede mig, at jeg skulde være i hendes Beskyttelse; intet Dyr skulde faa Lov at gøre mig Fortræd, det vilde hun selv gøre til Winter, naar der blev Trang paa Kisten.

Hun var klog i et og alt; hun beviste mig, at Bægteren ikke kunde tude uden i et Horn, som hang løst ved ham; „„Han bilder sig forjærdeligt ind deraf, tror, han er Ugle i Taarnet! Stort skal det være, men lidt er det! Suppe paa en Pølsepind!““ Jeg bad hende om at faa Opfkristen, og saa forklarede hun mig det: „„Suppe paa en Pølsepind er

kun en menneskelig Talemaade og forstaas paa forskellig Maade, og enhver tror, sin er den rigtigste; men det hele er egentlig ikke noget!"

"„Ikke noget!" sagde jeg. Det slog mig! Sandheden er ikke altid behagelig, men Sandheden er det højeste! det

sagde ogsaa den gamle Ugle. Jeg tænkte derover og indsaa, at naar jeg bragte det højeste, saa bragte jeg meget mere end Suppe paa en Polsepind. Og saa skyndte jeg mig af Sted for at komme endnu i rette Tid hjem og bringe det højeste og bedste: Sandheden. Muserne ere et oplyst Folkescærd, og

Musikongen er over dem alle sammen. Han er i Stand til at gøre mig til Dronning for Sandhedens Skyld."

"Din Sandhed er Logu!" sagde den Mus, som endnu ikke havde faaet Lov at tale. "Jeg kan lave Suppen, og det skal jeg."

V.

Hvorledes den blev lavet.

"Jeg har ikke rejst," sagde den fjerde Mus, "jeg blev i Landet, det er det rigtige! man behøver ikke at rejse, man kan faa alt lige saa godt her. Jeg blev! jeg har ikke lært mit af overnaturlige Væsner, ikke ædt mig det til eller talt med Ugler. Jeg har mit ved Selvtænkning. Vil De nu bare faa Kedlen sat paa, fyldt Vand i, helt op, gør Ild under! lad det brænde, faa Vandet i Kog, det maa skrupfoge! kast nu Pinden i! Vil derpaa Musikongen behage at stikke Halsen ned i det skrupfogende og røre om! jo længere Han rører, desto kraftigere bliver Suppen; det koster ikke noget! der behøves ingen Tilfætninger, — kun røre om!"

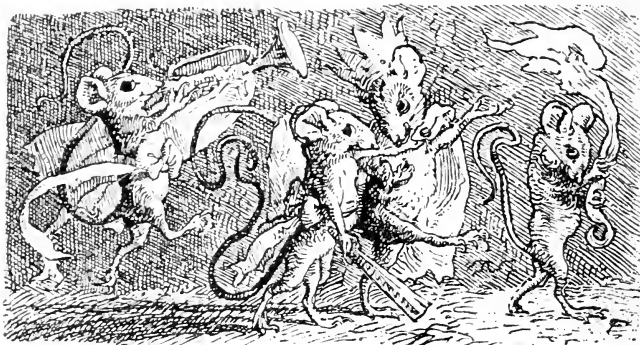
"Kan en anden ikke gøre det?" spurgte Musikongen.

"Nej," sagde Musen, "den Kraft er kun i Musikongens Hale!"

Og Vandet skrupfogte, og Musikongen stillede sig tæt ved, det var næsten farligt, og han stak Halsen ud, saaledes som Musene gøre i Mælkestuen, naar de stumme Fløden af et Fad og derpaa slikke Halsen, men han fik sin kun ind i den varme Damp, saa sprang han straks ned;

„Naturligvis, du er min Dronning!“ sagde han, „Suppen ville vi vente med til vort Guldbryllup, saa har de fattige i mit Rige noget at glæde sig til og en lang Glæde!“

Og saa holdt de Bryllup; men flere af Musene, da de kom hjem, sagde: „Man kunde da ikke kalde det Suppe paa en Følsepind, det var snarere Suppe paa en Muschale!“ —

Et og andet af hvad der blev fortalt, fandt de, var ganske godt givet, men det hele kunde været anderledes! „Jeg vilde nu have fortalt saaledes og saaledes — —!“

Det var Kritikken, og den er altid saa klog — bag efter.

Og den Historie gik Verden rundt, Meningerne om den vare delte, men Historien selv blev hel; og det er det rigtigste i stort og smaat, i Suppe paa en Følsepind; man maa bare ikke vente Tak for den!

Deberjvondens Nathue.

Der er i Kjøbenhavn en Gade, som har det underlige Navn „Hyskenstræde“, og hvorfor hedder den det, og hvad har det at betyde? Det skal være Dyst, men der har man gjort Dysten Uret: „Häuschen“, skulde man sige, og det betyder: smaa Huse; disse der, den Gang, og det i mange

Naringer, vare ikke stort andet end Træboder, næsten som vi nu se dem stillede op paa Markederne; ja, lidt større vel og med Vinduer, men Ruderne vare af Horn eller Blæreskind, thi den Tid var det for dyrt at have Glasrunder i alle Huse, men det er ogsaa saa langt tilbage i Tiden, at Oldefaders Oldefader, da han fortalte derom, ogsaa kaldte det: i gamle Dage; det er flere Hundrede Aar siden.

De rige Kobmænd i Bremen og Lübeck drev Handelen i Kjøbenhavn; selv kom de ikke herop, de sendte deres Svende, og de boede i Træboderne i „Smaahusenes Gade“ og holdt Udsalg af Öl og Krydderi. Det var nu saa dejligt det tyske Öl, og der var saa mange Slags, Bremer-, Fryjng-, Emser-Öl — ja Braunschweiger-Mumme, og saa alle de Krydderier, saadanne som Safran, Anis, Ingefær og især Peber; det var nu det betydeligste her, og derfor fik de tyske Svende i Danmark Navnet: Pebersvende, og det var en Forpligtelse, de maatte indgaa hjemme, at de heroppe ikke turde gifte sig; mange af dem bleve saa gamle; selv maatte de sørge for sig, pusle om sig, selv slukke deres Eld, om de havde nogen; nogle bleve saadanne enlige, gamle Karle, med egne Tanker og egne Baner; efter dem kalder man nu hver ugift Mandsperson, der er kommen i nogenlunde fat Alder, en „Pebersvend“; alt det maa man vide for at forståa Historien.

Man gør Lojer med Pebersvenden, siger, han skal have Nathue paa, trække den ned over Øjene og gaa at lægge sig:

„Skære, skære Brænde!
 O vel de Pebersvende, —
 til Sengs med dem en Nathue gaar,
 de selv der' Lys maa tænde!“ —

Ja, det synger man om dem! man spotter Pebersvenden og hans Nathue, — just fordi man kender saa lidt til ham og til den, — af, den Nathue skal man da aldrig ønske sig! og hvorfor ikke? Ja, hør!

Omme i Smaahusenes Gade, i de 'ældste Tider, var der ingen Brolægning, Folk traadte i Hul ved Hul som i en opført Hulvej, og snævert var der: Boderne stod op til hinanden og saa nær genbos, at i Sommertiden spændtes tit et Sejl over Gaden fra en Bod til en anden, og saa lugtede der imellem saa krydret af Peber, Safran og Ingefær. Bag Dissen stod ikke mangen Ungersvend, nej, det var mest gamle Tyre, og de vare nu slet ikke, som vi tænke os, klædte med Baryk eller Nathue, med Skægskbukser, Vest og Kjole knappede helt op, nej, saadan gif Oldefaders Oldefader klædt, og saadan er han afmalet, Pebersvendene havde ikke Raad til at lade sig afmale, og det havde dog nok været værd nu at eje et Billede af en af dem, saaledes som han stod der bag Dissen eller i Højtidsdagene vandrede til Kirken. Hatten var bredskygget og højpullet, og tit stak en af de yngste Svende en Fjer i sin; den uldne Skjorte blev skjult ved en nedslagen linned Krave, Trojen sad snævert knappet til, Rappen løs ovenover, og Bukserne gif lige ned i de bredebundede Sko, for Stromper bar de ikke. I Væltet sad Madkniven og

Skeen, ja, der sad endnu en stor Kniv til at forsvare sig med, og den gjordes tit behov i de Tider. Saadan netop gif klædt paa Hestdagene gamle Antou, en af Smaahusenes ældste Feberjvænde, kun havde han ikke den højpuledede Hat, men en Rabuds og under den en strikket Hue, en rigtig Nathue, den havde han saa ganske vænnet sig til, den blev altid paa, og han ejede hele to af det Slags; han var just til at male, han var saa pindmager, saa rynket om Mund og Øjne, havde lange, knoglede Fingre og graabuskede Øjenbryn; over det venstre Øje hang der en hel Tot, kønt var det vel ikke, men det gjorde ham saa kendelig; man vidste om ham, at han var fra Bremen, og dog, der var han egentlig ikke fra, der boede hans Herre; selv var han fra Thüringen, fra den Stad Eisenach, tæt under Wartburg; derom talte gamle Antou ikke meget, men han tænkte derpaa desmere.

De gamle Svende i Gaden kom ikke meget sammen, hver blev i sin Bod, der tidlig paa Aftenen lukkedes, og da saa der sort ud; der kom kun et mat Lysstær ud gennem den lille Hornrude paa Taget, hvor, indenfor, som oftest paa sin Seng, den gamle Karl sad med sin tykke Sangbog og kvædede sin Aftenpsalme, eller han gif endnu langt ud paa Matten og puslede med hvad der kunde være; morsomt var det bestemt ikke; fremmed i et fremmed Land er en bitterlig Stand! man kommer slet ingen ved, uden man skulde staa dem i Vejen.

Tit naar det var rigtig sort Nat udenfor med Regn og Rusk, kunde her være saa skummelt og øde; Lygter saa

man ikke uden den eneste og meget lille, der hang netop ud for den ene Ende af Gaden, foran den hellige Tomfrus Billede, der var malet paa Muren. Man horte Vandet ordentlig skulpe og plasse mod Bjælkeværket nær ved, ud for Slotsholm, som den anden Ende af Gaden vendte imod. Saadanne Aftener bleve lange og ensomme, tog man sig ikke

noget for: paffe ud og paffe ind, gøre Kræmmerhuse og polere Bægtstaale er ikke nødvendigt hver Dag, men saa tager man sig andet for, og det gjorde gamle Anton, han syede selv paa sit Løj, lappede paa sine Sko; naar han saa endelig kom til Sengs, ja, saa beholdt han, efter Sædvane,

Nathuen paa, trak den endnu lidt længere ned, men snart igen trak han den op for at se, om ikke Lyset var vel slukket, han solte paa det, klemte Vægen, og saa lagde han sig igen og om paa den anden Side, og fik igen Nathuen ned; men tit kom da i det samme den Tanke: mon vel i den lille Ildpotte nede hvert Kul var helt udbændt, tilbørlig dæmpet,

en lille Gnist kunde der endnu være bleven, den kunde tænde og gøre Fortræd; og saa stod han op af sin Seng, krøb ned ad Stigen, Trappe kunde den ikke kaldes, og naar han da kom til Ildpotten, var der ikke Gnist at se, og han kunde vende om igen; men tit kom han kun Halvvejen, saa

var han uvis, om Jernstangen var sat for Døren, om Krampen var for Skodderne; ja, saa maatte han ned paa de tynde Ben; han frøs, Tænderne klappede, da han krøb i Seng, for Kulde kommer først rigtig skrap, naar den ved, den skal bort. Dynen trak han højere op over sig, Nathuen mere ned over Djnene og vendte nu Tankerne bort fra Dagens Handel og Besvær, men det blev ikke til Behagelighed, for da kom gamle Minder og hængte sine Gardiner op, og de har sommetider Knappenaale, som man stikker sig paa; av! siger man; og stikke de ind i det blodige Kød og brænde, saa kan man saa Taarer i Djnene derved, og det fik ogsaa gamle Anton tit, der kom hede Taarer, de klareste Perler; de faldt paa Sengedyngen eller paa Gulvet, og da klang de som om en Smertens Streng sprang, saa hjertesuld; de fordunstede nok, de blussede op i Flamme; men de belyste da et Livsbillede for ham, det, der aldrig forsvandt af hans Hjerte; tørrede han saa Djnene med Nathuen, ja, saa knustes Taaren og Billedet, men Kilden til det var og blev, den laa i hans Hjerte. Billederne kom ikke, som de fulgte i Virkeligheden, oftest kom de smerteligste, ogsaa de glad venmodige lyste frem, men just de kastede nu de stærkeste Skygger.

„Dejlig er Bøgestoven i Danmark!“ sagde man, men dejligere løftede sig dog for Anton Bøgestoven i Egnen ved Wartburg; mægtigere og mere ærbørdige syntes ham de gamle Ege oppe om den stolte Ridderborg, hvor Slynplanterne hang hen over Klippens Stenblokke; sødere duftede Ubletrærnes Blomster der end i det danske Land; levende

folte og fornåm han det endnu: en Taare trillede, klang og lyfte: han saa tydelig i den to Smaaborn, en Dreng og en Pige, lege; Drengen havde røde Kinder, gult, krollet Haar, ærlige, blaa Øjne, det var den rige Kræmmers Søn, lille Anton, ham selv; den lille Pige havde brune Øjne og sort Haar, kæf og klog saa hun ud, det var Borgemeesterens Datter, Molly. De to legede med et Æble, de rystede det

og hørte, hvorledes Kærnerne raslede indeni; Æblet skar de over og fik hver et Stykke; de delte Kærnerne mellem sig og spiste dem paa een nær, den skulde lægges i Jorden, mente den lille Pige.

„Saa skal du se, hvad der kommer ud af det, der

kommer noget, som du slet ikke tænker dig, der kommer et helt Ubletræ, men ikke lige straks."

Dg Kærnen plantede de i en Urtepotte; begge to vare ivrige dermed; Drengen gravede Hul i Jorden med sin Finger, den lille Pige lagde Kærnen ned, og begge to dækkede Jorden til.

"Nu maa du ikke i Morgen tage den op for at se, om den har faaet Rod," sagde hun, "det maa man ikke! det gjorde jeg med mine Blomster, kun to Gauge, jeg vilde se, om de groede, da havde jeg ikke bedre Forstand, og Blomsterne døde."

Urtepotten blev hos Anton, og hver Morgen, hele Vinteren, saa han til den, men der var kun den sorte Jord at se; nu kom Foraaret, Solen skinnede saa varmt, da pippede der frem i Urtepotten to smaa grønne Blade.

"Det er mig og Molly!" sagde Anton, "det er nydigt, det er mageløst!"

Snart kom der et tredie Blad; hvem betyder det? Ja der kom eet og eet endnu! hver Dag og Uge blev det større og større, Planten blev et helt Træ. Dg dette, alt sammen, afspejlede sig nu i en eneste Taare, der knustes og forsvandt; men den kunde komme igen fra Vældet, fra gamle Anton's Hjerte.

Nær ved Eisenach strækker sig en Række stenede Bjerge, eet runder sig frem og har hverken Træer, Buske eller Græs; det kaldes Venusbjerget; derinde bor Fru Venus, en Afgudskvinde fra hedens Tid, Fru Holle kaldtes hun, det

vidste og ved endnu hvert Barn i Eijenach; ind til sig havde hun loffet den ædle Ridder Tannhäuser, Minnefangeren fra Wartburg Sangerfreds.

Lille Molly og Anton stod tit ved Bjerget, og een

Gang sagde hun: „Tor du banke paa og sige: Fru Hølle! Fru Hølle! Iuf op, her er Tannhäuser!“ men det turde Anton ikke; Molly turde det; dog kun de Ord: „Fru Hølle! Fru Hølle!“ sagde hun højt og tydeligt; Resten

talte hun saaledes hen i Vinden, saa utydeligt, at Anton var vis paa, hun ikke havde sagt noget egentligt; saa kæk saa hun ud, saa kæk, som naar hun sommetider med andre Smaapiger traf sammen i Haven med ham, og de da alle vilde kysse ham, just fordi han ikke vilde kysSES og slog fra sig; hun alene vovede det.

„Jeg tør kysse ham!“ sagde hun stolt og tog ham om Halsen; det var hendes Forfængelighed, og Anton fandt sig deri, tænkte slet ikke derover. Hvor var hun yndig, hvor var hun kæk! Fru Holle i Bjerget skulde ogsaa være dejlig, men den Dejlighed, havde man sagt, var det Ondes forførende Skønhed; den højeste Dejlighed derimod var en saadan, som fandtes hos den hellige Elisabeth, Landets beskyttende Helgeninde, den fromme thüringske Fyrstinde, hvis gode Gerninger gennem Sagn og Legende forherligede her saa mangt et Sted; i Kapellet hang hendes Billede med Solblamper om; — dog hun lignede slet ikke Molly.

Æbletræet, de to Børn havde plantet, voksede Mar for Mar; det blev saa stort, at det maatte plantes ud i Haven i den friske Luft, hvor Duggen faldt, hvor Solen skinnede varmt, og det fik Kræfter til at staa Vinteren imod med, og efter Vinterens haarde Tryk var det, ligesom om det af Glæde i Foraaret satte Blomster; i Høsten havde det to Æbler, eet for Molly, eet for Anton; mindre kunde det ikke godt være.

Træet havde skyndt sig frem, Molly voksede som Træet, hun var frisk som en Æbleblomst; men længe skulde han ikke

je paa denne Blomst. Alting sfister, alting veksler! Mollys Fader forlod det gamle Hjem, og Molly fulgte med, langt bort; — ja, i vor Tid er det ved Dampen kun nogle Timers Rejse; men den Gang brugte man mer end Nat og Dag til at komme jaa langt Øster paa fra Eisenach, det var helt i den yderste Kant af Thüringen, til den Stad, der endnu kaldes Weimar.

Og Molly græd, og Anton græd; — alle de Taarer, ja, de vandt nu i en eneste Taare, og den havde Glædens røde, dejlige Lys. Molly havde sagt ham, hun holdt af ham mer end af al Herlighed i Weimar.

Der gif eet Mar, der gif to, tre, og i al den Tid kom to Breve, det ene bragte Fragtmanden, det andet havde en rejrende med; det var en Vej, lang, tung og i Bugter, forbi Stæder og Bher.

Hvor tit havde ikke Anton og Molly sammen hørt Historien om Tristan og Isolde, og saa ofte havde han tænkt derved sig og Molly, skønt Navnet Tristan skulde betyde, at „han var født dem i Sorg“, og det påsfede ikke paa Anton, han vilde heller aldrig, som Tristan, kunne faa i Tanke, „hun har glemt mig!“ men ogsaa Isolde glemte jo heller ikke sin Hjertens Ven, og da de begge vare døde og jordebde paa hver sin Side af Kirken, voksede Lindetræerne fra Gravene hen over Kirketaget og mødtes blomstrende der; det var saa smukt, syntes Anton, og dog saa sørgeligt — men sørgeligt kunde det ikke blive med ham og Molly, og saa fløjtede han en Visé af Minnesangeren Walther von der Vogelweide:

„Under Linden ved Heden —!“

Dg ijer klang saa dejligt i den:

„Id fra Skoven, i den stille Dal,
Tandaradai!

fang dertil en Nattergal!“

Den Vise kom ham altid paa Tunge, den sang og slojtede han i den maaneclare Nat, da han, til Hest i den dybe Hulvej, red af Sted for at naa til Weimar og gæste Molly; han vilde komme uventet, og han kom uventet.

Velkommen fik han, Vin fuldt op i Bægeret, muntert Selskab, fornemt Selskab, en hyggelig Stue og en god Seng, og dog var der slet ikke, som han havde tænkt og drømt sig; han forstod ikke sig, han forstod ikke de andre; men vi kunne forstaa det! Man kan være i Huset, i Familie, og grov dog ikke fast, man samtaler, som man samtaler i en Postvogn, kender hinanden, som man kender hinanden i en Postvogn, generer hinanden, ønsker, at man var af Sted, eller at vor gode Nabo var af Sted. Ja, saadant noget fornam Anton.

„Jeg er en ærlig Vige,“ sagde Molly til ham, „jeg vil selv sige dig det! Meget har forandret sig, siden vi vare sammen som Børn, det er anderledes udenom og indeni, Bane og Willie har ikke Magt over vort Hjerte! Anton! jeg vil ikke have en Uven i dig, nu jeg snart er langt borte herfra — tro mig, jeg har en god Tanke for dig, men holde af dig, som jeg nu ved, at man kan holde af et andet Menneſke, det har jeg aldrig gjort! — Det maa du finde dig i! — Far vel, Anton!“

Og Anton sagde ogsaa Farvel; der kom ikke en Taare i hans Øjne, men han fornåm, at han ikke længer var Mollys Ven. Den gloende Jernstang og den frosne Jernstang bider Huden af vor Læbe med lige Fornemmelse for os, naar vi kysse den, og han kysjede lige stærkt ind i Kærlighed, som i Had.

Ikke et Døgn var Anton om at naa hjem igen til Eijenach, men Hesten, han red paa, blev ogsaa spoleret.

„Hvad siger det!“ sagde han, „jeg er spoleret, og jeg vil spolere alt, hvad der kan minde mig om hende: Fru Holle, Fru Venus, du hedske Kvinde! — Gbletræet skal jeg knække og brække, rykke op med Rod; aldrig skal det blomstre mer og sætte Frugt!“

Men Træet blev ikke lagt øde, selv var han lagt øde og laa i Feber paa sin Seng. Hvad kunde hjælpe ham op igen? Der kom en Medicin, der kunde det, den bitreste, der findes, den, der ryfter op i den syge Krop og den krympende Sjæl: Antons Fader var ikke længer den rige Købmand. De tunge Dage, Provølsens Dage, stod for Døren; Ulykken væltede ind; som store Søer kom den i det een Gang rige Hus. Faderen blev en fattig Mand, Sorg og Ulykke lamslog ham; da fik Anton andet at tænke paa end Kærestesorg og at være vred paa Molly; han maatte nu være Fader og Moder i Huset, han maatte ordne, hjælpe, tage ordentlig fat, selv ud i den vide Verden og tjene for sit Brød.

Til Bremen kom han, prøvede Nød og tunge Dage, og de gore Sindet haardt eller blødt, tit altfor blødt. Hvor

langt anderledes var dog Verden og Menneffene der, end han havde tænkt sig i Barndoms Tid! Hvad var ham nu Minnesangerens Viser: Kling og Klang! Mundsvejr, ja, det var hans Mening sommetider, men andre Tider klang de Sange ham inde i Sjælen, og han blev from i Sind.

„Guds Willie er den bedste!“ sagde han da, „godt var det, at Vor Herre ikke lod Mollys Hjerte hænge ved mig, hvad skulde det have ført til, nu da Lykken saaledes har vendt sig. Hun slap mig, før hun vidste eller tænkte paa dette Omflag fra Velstands Dage, der forestod. Det var en Herrens Raade mod mig, alt er sket paa det bedste! Alt sker viseligt! hun kunde ikke derfor; og jeg har været hende saa bitter fjendsk!“

Dg Aaringer gik; Antons Fader var død, fremmede boede i Fædrehuset; Anton skulde dog se det igen, hans rige Herre sendte ham i Rejseærinde, og da kom han gennem sin Fødeby Eisenach. Det gamle Wartburg stod uforandret deroppe paa Fjeldet, med „Munken og Nonnen“ i Stenblokken; de mægtige Egetræer gav samme Omrids til det hele som i Barndoms Tid. Venusbjergets skinnede noget graaligt frem i Dalen. Gerne havde han sagt: „Fru Holle, Fru Holle! luk Bjerget op! saa bliver jeg dog der paa Hjemmets Grund!“

Det var en syndig Tanke, og han slog Kors for sig; da sang en lille Sugl fra Busken, og den gamle Minneviser kom ham i Tanke:

„Ud fra Skoven, i den stille Dal,
Tandaradai,
sang dertil en Nattergal!“

Han huskede paa saa meget, her ved sin Barndoms By, den, han gjen saa gennem Taarer. Fædrehuset stod som før, men Haven var omlagt, en Markvej førte hen over et Hjørne af den gamle Havegrund, og Ubletræet, det, han ikke havde faaet odelagt, stod der, men uden for Haven, paa den anden Side af Bejen, dog Solen skinnede paa det som før, og Duggen faldt paa det som før, det bar rigelig Frugt, der højede Grenene ned mod Jorden.

„Det trives!“ sagde han, „det kan det!“

En af de store Grene paa det var dog knækket, faade Hænder havde gjort det, Træet stod jo ved Alfvej.

„Man bryder af dets Blomster uden at sige Tak, man stjæler af Frugten og knækker Grenene; her kunde siges, derjom man kan tale om et Træ, som om et Menneske: det var ikke sjunget for Træets Bugge, at det skulde staa saadan. Det begyndte sin Historie saa smukt, og hvad kom der ud af den? forladt og glemt, et Havetræ paa Groften, ved Mark og Landevej! der staa det uden Væ, rustet og knækket! det visner vel ikke deraf, men med Aarene blive Blomsterne færre, Frugterne ingen, og til sidst — ja, saa er Historien ude!“

Det tænkte Anton der under Træet, det tænkte han mangan Nat i det lille ensomme Kammer i Træhuset i fremmed Land i Smaahusenes Gade i Kjøbenhavn, hvorhen

hans rige Herre, Købmanden i Bremen, havde sendt ham og betinget, at han ikke maatte gifte sig.

„Gifte sig! ho, ho!“ lo han saa dybt og underligt.

Vinteren var kommen tidlig, det frøs strapt; udenfor var en Snestorm, saa at enhver, der kunde det, holdt sig inden Døre; derfor var det ogsaa, at Anton's Genboer ikke lagde Mærke til, at hans Bod hele to Dage ikke blev aabnet, han selv slet ikke viste sig, hvem gif ud i det Vejr, naar man kunde lade være?

Det var graa, mørke Dage, og i Bodden, hvor Ruderne jo ikke vare af Glas, blev kun Tusmørke og bælgmørk Nat. Gamle Anton havde i to Dage slet ikke forladt sin Seng, han ejede ikke Kræfter dertil; det haarde Vejr ude havde han længe fornummet i sine Lemmer. Forladt laa den gamle Pebersvend og kunde ikke hjælpe sig, knap kunde han række til Vandkrukken, den, han havde stillet uden for Sengen, og den sidste Draabe var ogsaa drukket. Det var ikke Feber, ikke Sygdom, det var Alderdommen, der lammede ham. Det var næsten som stadig Nat om ham, deroppe hvor han laa. En lille Edderkop, den, han ikke kunde se, spandt tilfreds og travlt sin Spindelbæve hen over ham, som skulde der dog vaje lidt nyt, friskt Sorgeslor, dersom den gamle lukkede sine Øjne.

Saa lang og dosende tom var Tiden; Taarer havde han ikke, Smerter ikke heller; Mollly var slet ikke i hans Tanke; han havde en Fornemmelse af, at Verden og dens Tummel ikke mer var hans, at han laa uden for den, ingen

tænkte paa ham. Et Djeblif syntes han at fornemme Hunger, ogjaa Tørst, — ja, han fornam den! men ingen kom at vederkvæge ham, ingen vilde komme. Han tænkte paa dem, der vanjsmægtede, huffede, hvorledes den hellige Elisabeth, da hun levede her paa Jorden, hun, hans Hjemstavns og Barndoms Helgeninde, den ædle Hertuginde af Thüringen, den høifornemme Frue, steg selv ind i den fattigste Braa og bragte den syge Haab og Vederkvægelse. Hendes fromme Gerninger lyfte ind i hans Tanker, han huffede, hvorledes hun kom og talede Trostens Ord til dem, der led, badede den lidendes Saar og bragte den hungrige Fode, skønt hendes strenge Husbond vrededes derover. Han huffede Sagnet om hende, hvorledes, da hun kom med den fuldpakkede Kurv, hvori var Vin og Fode, hendes Husbond, der bevogtede hendes Skridt, traadte frem og i Brede spurgte, hvad det var, hun der bar, hun da i Skræk svarede, det er Roser, jeg har plukket i Haven, han rev Dugen af, og Miraklet var sket for den fromme Kvinde, Vinen og Brodet, alt i Kurven laa forvandlet til Roser.

Saaledes levede Helgeninden i Tankerne hos gamle Anton, saaledes stod hun lyslevende for hans matte Syn, foran hans Seng i den ringe Træbod i det danske Land. Han blottede sit Hoved, saa hende ind i de milde Øjne, og alt rundtom var Glans og Roser, ja, disse selv bredte sig ud saa duftende, en egen dejlig Ubleduft fornam han, et blomstrende Ubletræ saa han, det var, det strakte sig hen over ham, det var Træet, han med Mollly havde plantet som lille Kærne.

Og Træet drysfede sine duftende Blade ned paa hans hede Pande og kolede den; de faldt paa hans forsmægtende Læber, og det var som styrkende Vin og Brød, de faldt paa hans Bryst, og han folte sig saa let, saa tryk til at blunde.

„Nu sover jeg!“ hvistede han stille; „Søvnen gør godt! i Morgen er jeg karst og rigtig oppe igen! dejligt! dejligt! Ubletraet, plantet i Kærlighed, ser jeg i Herlighed!“

Og han sov.

Dagen derpaa, det var den tredie Dag, Boden var luffet, Sneen fngede ikke mer, søgte Genboen over til gamle Anton, der slet ikke viste sig. Han laa udstrakt død med sin gamle Nathue trykket mellem Hænderne. Den fik han ikke paa i Kisten, han havde jo endnu een, ren og hvid.

Hvor vare nu de Taarer, han havde grædt? Hvor vare de Perler? I Nathuen bleve de, — de ægte gaa ikke af i Badsten — med Huen bleve de gemt og glemte, — de gamle Tanker, de gamle Drømme, ja, de bleve endnu i Peberjvendsens Nathue. Ønsk dig ikke den! din Pande vil den gøre alt for hed, saa Pulsen til at slaa stærkere, bringe Drømme, som vare de Virkelighed; det prøvede den forste, som fik den paa, og det var dog et halvhundrede Aar efter, og det Borgemeesteren selv, der sad med Kone og elleve Børn, godt inden Vægge; han drømte straks om ulhykelig Kærlighed, Fallit og knap Læring.

„Hu! hvor den Nathue varmer!“ sagde han og rev den af, og der trillede en Perle og atter en Perle, der klang og

lyste. „Det er Gigten!“ sagde Borgemeesteren, „det gnistrer mig for Djene!“

Det var Taarer, grædt for et halvhundrede Aar siden, grædt af gamle Anton fra Eisenach.

Hvem som siden fik den Rathue paa, fik rigtignok Syner og Dremme, hans egen Historie blev til Anton's, det blev et helt Eventyr, det blev mange, dem kunne de andre fortælle, nu have vi fortalt det forste, og med det er vort sidste Ord: — onsk dig aldrig Peberjvends Rathue.

Noget.

„Jeg vil være noget!“ sagde den ældste af fem Brødre, „jeg vil være til Nytte i Verden; lad det være nok saa ringe en Stilling, kun at det er godt, det, jeg udretter, saa er det noget. Jeg vil lave Mursten, dem kan man ikke undvære! saa har jeg dog gjort noget!“

„Men noget alt for lidt!“ sagde den anden Broder, „det, du gør, er saa godt som ingenting; det er Haandlangerarbejde, kan udrettes ved Maskine. Nej, saa heller blive Murer, det er dog noget, det vil jeg være. Det er en

Stand! ved den kommer man ind under Løvene, bliver Borger, har sin egen Fane og sin egen Kro; ja, gaar det godt, kan jeg holde Svende, bliver kaldt Mester, og min Kone bliver Mesterinde; det er noget!”

„Det er slet ingenting!” sagde den tredie, „det er udenfor Klasserne, og der er mange Klasser i en By, langt over Mesters! Du kan være en brav Mand, men du er som Mester dog kun hvad man kalder „simpel“! nej, saa ved jeg noget bedre! jeg vil være Bygmester, træde ind paa det kunstneriske, det tænkende, komme op til de højere-staaende i Landens Rige; vel maa jeg begynde nede fra, ja, jeg kan gerne sige det lige rent ud: jeg maa begynde som Tommerdreng, gaa med Kasket, skønt jeg er vant til at gaa med Silkehat, løbe for de simple Svende at hente Øl og Brændevin, og de sige du til mig, det er graverende; men jeg vil bilde mig ind, at det hele er en Maskerade, det er Maskefrihed! i Morgen, — det vil sige, naar jeg er Svend, gaar jeg min Vej, de andre komme ikke mig ved! jeg gaar paa Akademiet, lærer at tegne, kaldes Arkitekt, — det er noget! det er meget! jeg kan blive højædle og velbyrdige, ja, lidt til baade for og bag, og jeg bygger og bygger, ligesom de andre før mig! det er altid noget, man kan stole paa! det hele er noget!”

„Men det noget bryder jeg mig ikke om!” sagde den fjerde; „jeg vil ikke gaa i Kolvand, ikke være Kopi, jeg vil være Geni, være dygtigere end I alle tilsammen! jeg skaber en ny Stil, giver Ideen til en Bygning, pas-

sende for Landets Klima og Materiale, Landets Rationalitet, vor Tidsalderens Udvikling, og saa en Etage til for mit eget Geni!"

„Men naar nu Klimaet og Materialet ikke duer!" sagde den femte, „det vil være slemt, for det har Indvirkning! Rationaliteten kan ogsaa let blive saa udvidet, at den bliver affekteret, Tidsalderens Udvikling kan lade dig løbe løbsk, som tit Ungdommen løber. Jeg ser nok, at ingen af eder bliver egentlig til noget, ihvor meget I selv tro det! Men gør som I ville, jeg skal ikke ligne eder, jeg stiller mig udenfor, jeg vil raisonnere over, hvad I udrette! der er altid noget galt ved enhver Ting, det skal jeg pille ud og omtale, det er noget!"

Og det gjorde han, og Folk sagde om den femte: „Ham er der bestemt noget ved! han er et godt Hoved! men han gør ikke noget!" — men derved var han noget.

Se, det er kun en lille Historie, og dog faar den ikke Ende, saa længe Verden staar!"

Men blev der da ikke videre af de fem Brødre? Det var jo ikke noget! Hør nu videre, det er et helt Eventyr!

Den ældste Broder, som lavede Mursten, fornam, at fra hver Sten, naar den var færdig, trillede en lille Skilling, kun af Kobber, men mange smaa Kobberskilling, lagte paa hinanden, blive til en blank Daler, og hvor man banker paa med den, hos Bager, Slagter, Skrædder, ja hos dem alle sammen, der flyver Døren op, og man faar, hvad man bruger; se, det gav Murstenene af sig; nogle

gik vel i Brokker eller midt over, men de kom ogsaa til Brug.

Oppe paa Diget vilde Mor Margrethe, den fattige Kone, saa gerne kline sig et lille Hus; hun fik alle Stenbrokkerne og saa et Par hele Sten, for et godt Hjerte havde den ældste Broder, om han i Gerning end kun drev det til at gøre Mursten. Den fattige Kone rejste selv sit Hus, smalt var det, det ene Vindue sad skævt, Døren var altfor lav, og Straataget kunde være lagt bedre, men Ly og Læ var der, og Jes kunde der langt ud over Havet, der i sin Bælte brødes mod Diget; de salte Draaber sprøjtede over hele Huset, der endnu stod, da han var død og borte, der havde gjort Murstenene.

Den anden Broder, ja, han kunde nu anderledes mure op, han var jo ogsaa oplært deri. Da Svendestykket var leveret, snørte han sin Kantsel og sang Haandværkerens Bise:

„Jeg rejse kan, mens jeg er ung,
og ude hjemlig bygge;
mit Haandværk er min Pengepung,
mit Ungdomsfind min Lykke;
og ser jeg saa mit Fædreland,
jeg Kæresten gav Ordet!
Hurra! en dristig Haandværksmand
faar let Fod under Bordet!“

Og det gjorde han. Finde i Bhen, da han kom tilbage og blev Mester, murede han op Hus ved Hus, en hel Gade; da den stod, saa godt ind og gav Bhen Anseelse, saa byggede

Husene for ham et lille Hus, der skulde være hans eget; men hvorledes kunde Husene bygge? Ja, spørg dem ad, og de svare ikke, men Folk svare og sige: „Jo vist har den Gade bygget ham hans Hus!“ Lille var det og med Lergulv, men da han med sin Brud dansede hen over det, blev Gulvet blankt og bonet, og fra hver Sten i Væggen sprang en Blomst, det var lige saa godt som et kostbart Betræk. Det var et yndigt Hus og et lykkeligt Ægtepar. Lavsfanen vajede udenfor, og Svende og Læredrenge raabte: Hurra! jo, det var noget! og saa døde han, det var ogsaa noget!

Nu kom Arkitekten, den tredie Broder, som først havde været Tommerlærling, gaaet med Kasket og lobet Byærinder, men fra Akademiet var steget til Bygmeister, „højædle og velbyrdige“! ja, havde Husene i Gaden bygget et Hus for Broderen, der var Murmeister, saa fik nu Gaden Navn efter denne, og det smukkeste Hus i Gaden blev hans, det var noget, og han var noget — og det med en lang Titel for og bag; hans Børn kaldtes fornemme Børn, og da han døde, var hans Enke en Enke af Stand — det er noget! og hans Navn stod stadigt paa Gadehjørnet og var i Folkemunde, som Gadenavn — ja, det er noget!

Saa kom Geniet, den fjerde Broder, der vilde finde paa noget nyt, noget aparte og een Etage til, men den knak af for ham, og han faldt ned og brækkede Halsen, — men han fik en dejlig Begravelse med Lavsfaner og Musik, Blomster i Avisen og paa Gaden hen over Brolægningen, og der blev holdt tre Ligtaler over ham, den ene meget længer end den

anden, og det vilde have fornøjet ham, for han holdt meget af at tales om; der kom et Monument paa Graven, kun een Etage, men det er altid noget!

Nu var han død ligesom de tre andre Brødre, men den sidste, han, som raisonnerede, overlevede dem alle sammen, og det var jo det rette, for saa havde han det sidste Ord, og det var ham af stor Bigtighed at have det sidste Ord. Han var jo det gode Hoved! sagde Folk. Nu slog ogsaa hans Time, han døde og kom til Himmeriges Port. Her komme altid to og to! her stod han med en anden Sjæl, der ogsaa gerne vilde ind, og det var netop den gamle Mor Margrethe fra Digehuset.

„Det er nok for Kontrastens Skyld, at jeg og denne usjelige Sjæl skal komme her paa een Gang!“ sagde Raisonnøren. „Naa, hvem er Hun? Morlille! Vil Hun ogsaa ind her?“ spurgte han.

Og den gamle Kone nejede, saa godt hun kunde, hun troede, det var St. Peder selv, der talte. „Jeg er en sølle Stakkel, uden al Familie! gamle Margrethe fra Digehuset!“

„Naa, hvad har Hun gjort og udrettet dernede?“

„Jeg har saamænd slet ikke udrettet noget i denne Verden! ikke noget, der kan lukke op for mig her! det er en sand Naadens Gerning, om jeg faar Lov til at komme inden for Døren!“

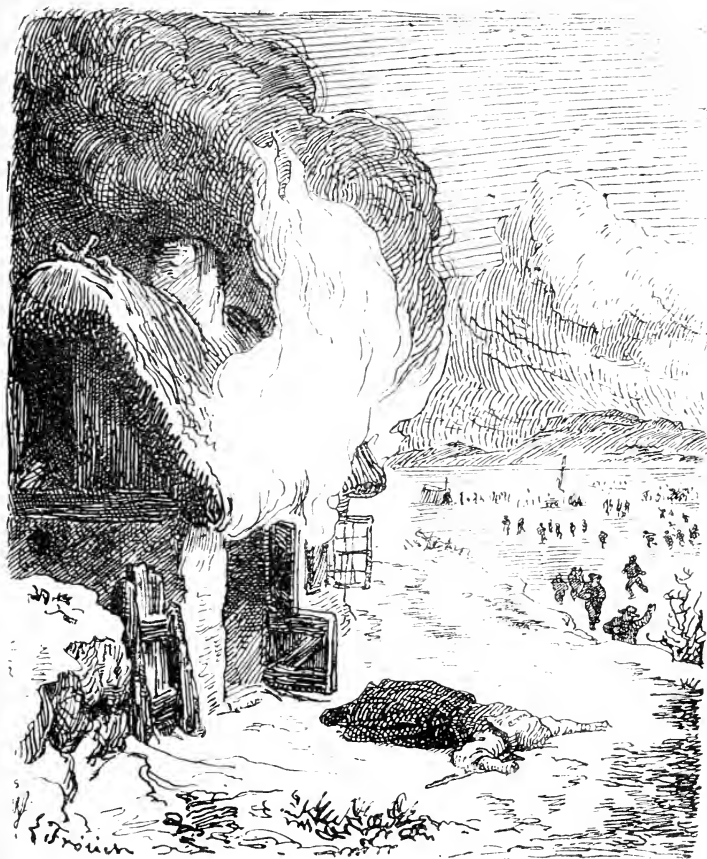
„Hvorledes har Hun forladt denne Verden?“ spurgte han, for at tale om noget, da det kedede ham at staa der og vente.

„Ja, hvordan jeg forlod den, det ved jeg ikke! Iyg og daarlig var jeg i de sidste Aaringer, og saa har jeg vel ikke kunnet taale at krybe ud af Sengen og komme i Frost og Kulde der udenfor. Det er jo en haard Vinter, men nu har

jeg da forbundet det. Det var et Par Dage blikstille, men bitterlig koldt, som Deres Velærværdighed nok ved; Ijen havde lagt til saa langt ud i Stranden, man kunde øjne; alle Folk fra Byen tog ud paa Ijen; der var, hvad de kalde Skridtfoløben og Dans, tror jeg, der var fuld Musik og Be-

værtning derude; jeg kunde høre det lige ind, hvor jeg laa i min fattige Stue. Da var det saadanne hen mod Aftenstid, Maanen var oppe, men den var endnu ikke kommen til Kræfter, jeg saa fra min Seng gennem Vinduet helt ud over Stranden, og der, lige i Kanten af Himmel og Hav, kom en underlig hvid Sky; jeg laa og saa paa den, saa paa den sorte Prif midt i, der blev større og større; og saa vidste jeg hvad det betød; jeg er gammel og erfaren, skont det Tegn ser man ikke ofte. Jeg kendte det og fik en Gru! jeg har to Gange forud i min Levetid set den Ting komme og vidste, at der vilde blive en forfærdelig Storm med Springflod, der vilde komme over de arme Mennesker derude, som nu drak og sprang og jubilerede; unge og gamle, den hele By var jo derude, hvem skulde vare dem, hvis ingen der saa og kendte, hvad jeg nu kendte. Jeg blev saa ræd, jeg blev saa levende som ikke i mange Tider! ud af Sengen kom jeg og hen til Vinduet, længer kunde jeg ikke orke; Vinduet fik jeg dog op, jeg kunde se Menneskene løbe og springe derude paa Isen, se de pyntelige Flag, høre, hvor Drengene raabte Hurra, og Piger og Karle sang, det gik lystigt til, men højere og højere steg den hvide Sky med den sorte Pose i; jeg raabte alt, hvad jeg kunde, men ingen hørte mig, jeg var for langt derfra. Snart vilde Vejret bryde løs, Isen gaa i Stykker, og alle derude synke igennem uden Frelse. Høre mig kunde de ikke, naa ud til dem mægtede jeg ikke; kunde jeg dog saa dem i Land! Da gav Vor Herre mig den Tanke at stifte Ild i min Seng, heller lade Huset brænde af, end at de mange saa ynkeligt

skulde dø. Jeg fik Lyset tændt, saa den røde Flamme — ja, jeg naaede ud af Døren, men der blev jeg liggende, jeg kunde ikke mere; Luen stod ud efter mig og ud af Vinduet, hen over Taget; de saa den der ude fra, og de løb alle, hvad de kunde, for at hjælpe mig arme Stakkel, som de troede brændte inde; der var ikke en, som jo løb af Sted; jeg hørte, de kom, men jeg hørte ogsaa, hvorledes det med eet Sufede i Luften; jeg hørte det hundrede som svære Kanonstød, Springfloden løstede Isen, der brødes itu; men til Diget naaede de, hvor Gnisterne sloj hen over mig; jeg fik dem alle i Behold; men jeg har ikke maattet kunne taale Kulden og den Forstrækkelse, og saa er jeg kommen herop til Himmeriges Port; de sige, den bliver lukket op ogsaa for saadan en Stakkel som jeg! og nu har jeg jo ingen Hus mere dernede paa Diget, dog det giver mig da ingen Udgang her.“

Da aabnede sig Himmeriges Port, og Engelen førte den gamle Kone ind; hun tabte et Sengehalm udenfor, et af de Straa, der havde ligget i hendes Seng, den, hun tændte for at frelse de mange, og det var blevet til det pure Guld, men et Guld, der voksede og stjngede sig i de dejligste Forsiringer.

„Se, det bragte den fattige Kone!“ sagde Engelen. „Hvad bringer nu du? Ja, jeg ved nok, du har ingenting udrettet, ikke engang lavet en Mursten; kunde du bare gaa tilbage igen og bringe i det mindste saa meget; den duede jagtens ikke, naar du havde gjort den, dog gjort med en god Billie, det var altid noget; men du kan ikke gaa tilbage, og jeg kan ikke gøre noget for dig!“

Da bad den fattige Sjæl, Konen fra Digehuset, for ham: „Hans Broder har gjort og givet mig alle de Sten og Stumper, hvoraf jeg klinede mit usselige Hus, det var grumme meget for mig arme Staffel! kan nu ikke alle de Stumper og Stykker gælde som en Mursten for ham? Det er en Naadens Gerning! nu trænger han til den, og her er jo Naadens Hjem!“

„Din Broder, den, du kaldte den ringeste,“ sagde Engelen, „den, hvis Dødt i al Uerlighed var dig nedrigst, giver dig sin Himmeriges Skærv. Du skal ikke vises bort, du skal have Lov til at staa her udenfor og tænke over, se at op-hjælpe dit Liv dernede, men ind kommer du ikke, før du i god Gerning har udrettet — noget!“

„Det kunde jeg have sagt bedre!“ tænkte Raisonnøren, men han sagde det ikke højt, og det var nok allerede noget.

Det gamle Egetræs sidste Drom.

(Et Zuleeventyr.)

Der stod i Stoven, højt paa Skrænten, ved den aabne Strand, saadan et rigtigt gammelt Egetræ, det var netop tre Hundrede og fem og trefindstyve Aar, men den lange Tid var for Træet ikke mere end lige saa mange Dogn for os Menneſter; vi vaage om Dagen, sove om Natten, og have da vore Dømme; med Træet er det anderledes, Træet er vaag i de tre Aarstider, først mod Vinteren har det sin Sovn, Vinteren er dets Sovetid, den er dets Nat efter den lange Dag, som kaldes Foraar, Sommer og Høst.

Mangen varm Sommerdag havde Dognsluen danset rundt om dets Krone, levet, svævet og følt sig lykkelig, og hvilede da den lille Skabning et Øjeblik i stille Lykkelighed paa et af de store, friske Egeblade, saa sagde Træet altid: „Lille Staffel! kun en eneste Dag er hele dit Liv! hvor kort dog, det er saa forgeligt!“

„Sorgeligt!“ svarede da altid Dognsluen, „hvad mener du dermed? Alt er jo saa mageløst lyst, saa varmt og dejligt, og jeg er saa glad!“

„Men kun en Dag, og saa er alt forbi!“

„Forbi!“ sagde Dognsluen. „Hvad er forbi! er ogsaa du forbi?“

„Nej, jeg lever maaske Tusinder af dine Dage, og min Dag er hele Aarstider! Det er noget saa langt, du slet ikke kan udregne det!“

„Nej, for jeg forstaar dig ikke! Du har Tusinder af mine Dage, men jeg har Tusinder af Øjeblikke til at være glad og lykkelig i! Holder al denne Verdens Dejlighed op, naar du dør?“

„Nej,“ sagde Træet, „den bliver vist ved længer, uendeligt længer, end jeg kan tænke det!“

„Men saa have vi jo lige meget, kun at vi regne forskelligt!“

Og Dognsluen dansede og svang sig i Luften, glædede sig ved sine fine, kunstige Vinger, deres Flor og Fløjel, glædede sig i den varme Luft, der var saa krydret med Duft fra Klovermarken og fra Gærdets vilde Roser, Hylb og

Kaprifolier, ikke at tale om Stovmærker, Rødriver og vilde Krusemynter; der var en Duft saa stærk, at Døgnfluen troede at have en lille Kus af den. Dagen var lang og dejlig, fuld af Glæde og sød Fornemmelse, og naar saa Solen sank, folte altid den lille Flue sig saa behagelig træet af al den Lystighed. Vingen vilde ikke længer bære den, og ganske jagte gled den ned paa det bløde, ghygende Græsstraa, nikkede med Hovedet, som den kan nikke, og sov saa gladelig, det var Døden.

„Stakkels lille Døgnflue!“ sagde Egetræet, „det var dog alt for kort et Liv!“

Og hver Sommerdag gentog sig samme Dans, samme Tale, Svar og Hensoven; det gentog sig i hele Slægter af Døgnfluer, og alle vare de lige lykkelige, lige glade. Egetræet stod vaagen sin Foraarsmorgen, Sommermiddag og Efteraarsaften, nu var det snart mod Sovetid, dets Nat, Vinteren vilde komme.

Allerede sang Stormene: „God Nat, god Nat! der faldt et Blad, der faldt et Blad! vi plukke, vi plukke! se til at du kan sove! vi synge dig i Sovn, vi ruske dig i Sovn, men ikke sandt, det gør godt i de gamle Grene! de knage derved af bare Fornøjelse, sov sødt, sov sødt! det er din tre Hundrede og fem og tresindstyvende Nat, egentlig er du kun en Marsunge! sov sødt! Skyen drysser Sne, det bliver et helt Lagen, et lunt Sengetæppe om dine Fodder! sov sødt og drøm behageligt!“

Og Egetræet stod aflædt alt sit Lov for at gaa til No

hele den lange Vinter og i den at dromme mangen Drom, altid noget oplevet ligesom i Menneſkenes Dromme.

Det havde ogsaa engang været lille, ja, et Agern havde været dets Bugge; efter Menneſkeregning levede det nu i et fjerde Aarhundrede; det var det ſtorſte og hyperſte Træ i Skoven, med ſin Krone ragede det højt over alle de andre Træer og blev ſet langt ude fra Soen, var Skibsmærke; det tænkte ſlet ikke paa, hvor mange Djne, der ſogte det. Højt oppe i dets grønne Krone byggede Skobduerne, og Gøgen kuffede der, og i Eſteraaret, naar Bladene ſaa ud ſom hamrede Kobberplader, kom Træfuglene og hvilede der, før de fløj hen over Soen; men nu var det Vinter, Træet ſtod bladløſt, man kunde ret ſe, hvor bugtede og krogede Grenene ſtrafte ſig; Krager og Alliker kom og ſatte ſig ſiſteveis der og talte om de ſtrange Tider, ſom begyndte, og hvor ſvært det var at ſaa Jøden om Vinteren.

Det var juſt den hellige Juletid, da dromte Træet ſin dejligſte Drom; den ſkulle vi høre.

Træet havde tydeligt en Fornemmelse af, at det var en fejſtlig Tid, det hntes at høre rundt om alle Kirkeklokker ringe, og dertil var det ſom paa en dejlig Sommerdag, mildt og varmt; det bredte ud ſaa friſt og grøn ſin mægtige Krone, Solſtraalerne spillede mellem Blade og Grene, Luften var fyldt med Duft af Urter og Buſke; brogede Sommerfugle legede „Tagjat“, og Dognſluerne danſede, ſom var alt kun til, for at de ſkulde danſe og fornoje ſig. Alt, hvad Træet igennem Aaringer havde oplevet og ſet omkring ſig, drog forbi

som i et helt Festoptog. Det saa fra gammel Tid Riddere og Fruer til Hest, med Sjer i Hatten og med Falk paa Haand, ride gennem Skoven; Jagthornet lød, og Hundene halssede; det saa fjendtlige Soldater i blanke Vaaben og brogede Klæder, med Spyd og Hellebarder, slaa Telt op og atter tage det ned; Bagtilben blussede, og der blev sjunget og sovet under Træets udstrakte Grene; det saa Kærestefolk i stille Lykke mødes her i Maaneskin og skære deres Navne, det første Bogstav, ind i den graagrønne Bark. Cither og Volskharpe vare engang, ja, der laa Maringer imellem, hængte op i Egens Grene af rejfende, muntre Svende, nu hang de der igen, nu klang de der igen saa lydeligt. Skovduerne kurrede, som vilde de fortælle, hvad Træet følte derved, og Gøgen kuffede, hvor mangen Sommerdag det skulde leve.

Da var det, som om en ny Livsstrømning rislede det lige ned i de mindste Rødder og op i de højest ragende Grene, lige ud i Bladene; Træet følte, at det strakte sig derved, ja det fornåm med Rødderne, hvorledes der ogsaa nede i Jorden var Liv og Varme; det fornåm sin Sthyrke tage til, det voksede højere og højere; Stammen skod op, der var ingen Stillestaen, den voksede mer og altid mer, Kronen blev fyldigere, bredte sig, løftede sig, — og alt som Træet voksede, voksede ogsaa dets Belværen, dets Iyfsaliggørende Længsel efter altid at naa højere, lige op til den Iyfsende, varme Sol.

Allerede var det vokset højt op over Skyerne, der, som mørke Træfuglestærer eller store, hvide Svaneslokke drog hen under det.

Og hvert af Træets Blade kunde se, som havde det Djne at se med; Stjernerne bleve synlige ved Dagen, saa store og blanke; hver af dem blinkede som et Par Djne, saa milde, saa klare; de mindede om kendte, kærlige Djne, Barneøjne, Kærestefolks-Djne, naar de mødtes under Træet.

Det var et livjaligt Djeblik, saa frydefuldt! og dog, i al den Fryd, fornåm det en Længsel og Vjst efter, at alle de andre Skovens Træer deruede, alle Buske, Urter og Blomster maatte kunne løfte sig med, føle og fornemme denne Glans og Glæde. Det nægtige Egetræ, i al sin Herligheds Drøm, var ikke fuldt lykkelig uden at have dem med alle, smaa og store, og denne Følelse bævede igennem Grene og Blade, saa inderligt, saa stærkt som i et Menneskes Bryst.

Træets Krone bevægede sig, som om det søgte og savuede, det saa tilbage, og da fornåm det Duft af Skovmærker og snart endnu stærkere Duft af Kaprifolier og Violer, det troede at kunne høre Gogen svare sig.

Ja, gennem Skyerne pippede frem Skovens grønne Toppe, det saa under sig de andre Træer vokse og løfte sig som det; Buske og Urter skød højt i Vejret; enkelte rev sig løs med Rod og fløj hurtigere. Birken var snarest; som en hvid Lynstraale knitrede dens slanke Stamme opad, Grene hølgede som grønne Flor og Faner; den hele Skovnatur, selv det brunrødede Rør, voksede med, og Fuglene fulgte med og sang, og paa Straæet, der som et langt, grønt Silkebaand løst slagrede og fløj, sad Græshoppen og spillede med Vingen paa sit Skinneben; Oldenborrerne brummede

og Bierne summede, hver Fugl sang med sit Ræb, alt var Sang og Glæde lige ind i Himlen.

„Men den lille røde Blomst ved Vandet, den skulde ogsaa med!“ sagde Egetræet; „og den blaa Klokkeblomst! og den lille Gaaseurt!“ — ja, Egen vilde have dem alle sammen med.

„Vi er med! vi er med!“ sang og klang det.

„Men de smukke Skovmærker fra forrige Sommer — og Maret forud var her et Flor af Lilliekonvaller —! og det vilde Ubletræ, hvor stod det dejligt — og al den Skovpragt i Aringer, i mange Aringer —! havde den dog levet og blevet til nu, saa havde den ogsaa kunnet være med!“

„Vi er med! vi er med!“ sang og klang det endnu højere oppe, det syntes, som om de vare sløjne foran.

„Nej, det er alt for utroligt dejligt!“ jublede den gamle Eg. „Jeg har dem alle sammen! smaa og store! ikke een er glemt! hvor er dog al den Lykjalighed mulig og tænkelig!“

„J Guds Himmel er den mulig og tænkelig!“ klang det.

Og Træet, der altid voksede, fornam, at dets Rødder løsne sig fra Jorden.

„Det er nu det allerbedste!“ sagde Træet, „nu holder intet Baand mig! jeg kan flyve op til det allerhøjeste i Lys og Glans! og alle kære har jeg med! smaa og store! alle med!“

„Alle!“

Det var Egetræets Drom, og medens det drømte, gif en voldsom Storm hen over Hav og Land i den hellige Jule-

nat; Søen væltede tunge Bolger mod Stranden, Træet knagede, bragede og rykkedes op med Rod, netop idet det drømte, at dets Rodder løsnedes sig. Det faldt. Dets tre Hundrede og fem og tressindstyve Aar var nu som en Dag for Dognfluen.

Julemorgen, da Solen kom frem, havde Stormen lagt sig; alle Kirkeklokkerne ringede festligt, og fra hver Skorsten, selv den mindste paa Husmandens Tag, loftede sig Røgen blaalig som fra Alteret ved Druidens Fest, Takkens Offerrog. Søen blev mere og mere stille, og paa et stort Fartøj derude, der i Natten havde vel overstaaet det haarde Vejr, hejsedes nu alle Flag, julefestligt og sunkt.

„Træet er borte! Det gamle Egetræ, vort Mærke paa Landet!“ sagde Sofolkene. „Det er faldet i denne Stormnat! Hvo skal kunne erstatte det; det kan ingen!“

Saadan Digtale, kort, men velment, fik Træet, der laa udstrakt paa Snetæppet ved Stranden; og hen over det klang Psalmesang fra Skibet, Sangen om Julens Glæde og Menneskenes Sjæls Frelse i Krišto og det evige Liv:

„Sung højt i Skj, Guds Kirkeflok!
Halleluja, nu har vi nok,
den Fryd er uden Lige!
Halleluja, Halleluja!“

saad lod den gamle Psalme, og hver derude paa Skibet loftedes paa sin Vis ved den og Bonnen, ret som det gamle Træ loftede sig i sin sidste, sin dejligste Drom Julenat.

Abc-Bogen.

Der var en Mand, som havde skrevet nogle ny Vers til „Abc-Bogen“; saadan to Linier til hvert Bogstav, ligesom i den gamle Abc; han syntes, at man skulde have noget nyt, de gamle Vers vare saa forslidte, og han syntes nu altid saa godt om sine egne. Den ny Abc laa endnu

kun skreven, og den var, ved Siden af den gamle trykte, stillet hen i det store Bogskab, hvori der stod saa mange lærde Boger og morsomme Boger, men den gamle Abc vilde nok ikke være Nabo til den ny og var derfor sprungen fra Hyliden og havde i det samme givet et Skub til den ny, saa den ogsaa laa paa Gulvet og det med alle sine løse Blade spredte rundt om. Den gamle Abc vendte opad den første Side, og det er den vigtigste i den; der staa alle Bogstaverne, de store og smaa. Det Blad har nu alt, hvad alle de andre Boger leve af, Alfabetet, Bogstaverne, dem, der dog regere i Verden; en forfærdelig Magt have de! det kommer alene an paa, hvorledes de kommanderes til at staa; de kunne give Liv, slaa ihjel, glæde og bedrove. Enkelte opstillede betyde de ingenting, men stillede i Geled, — ja, da Vorherre lod dem lægge under sine Tanker, fornam vi mere, end vi mægtede at bære, vi bojede os dybt, men Bogstaverne mægtede at bære det.

Der laa de nu og vendte opad! og Hanen i det store A straaledede med røde, blaa og grønne Fjer; han brystede sig, for han vidste hvad Bogstaverne betød, og at han var den eneste levende i dem.

Da gamle Abc=Bog faldt paa Gulvet, slog han med Vingerne, skøj ud og satte sig paa en Kant af Bogskabet, glattede sig med Næbbet og galede, saa det skingrede efter. Hver Bog i Skabet, som ellers Nat og Dag stod ligesom i en Døs, naar den ikke var i Brug, fornam det Trompet=

stod — og saa talede Hanen højt og lydeligt om den Uret, der var gjort den værdige, gamle Abc-Bog.

„Alting skal nu være nyt, være anderledes!“ sagde den, „alt skal være saa fremad! Vorn ere saa kloge, at de nu kunne læse, før de kende Bogstaver. „De skulle have lidt nyt!““ sagde han, der skrev de ny Abc-Bers, som ligge der spredte paa Gulvet. Jeg kender dem! mer end ti Gange har jeg hørt ham læse dem op for sig selv! det var ham saadan en Fornøjelse, nej, maa jeg bede om mine egne, de gode gamle med Kanthus, og de Billeder, der høre til; dem vil jeg kæmpe for, dem vil jeg gale for! enhver Bog i Skabet kender dem vel. Nu skal jeg læse de skrevne ny; læse dem med al Rolighed; lad os saa være enige om, at de ikke due!“

A. Amme.

En Amme gaar i Søndagsklæder, og andres Børn er hendes Hæder.

B. Bonde.

En Bonde for led stor Fortræd, nu er han tit for meget med.

„Det Bers finder jeg nu inderligt flovt!“ sagde Hanen, „men jeg læser videre!“

C. Columbus.

Columbus over Havet for,
og Jorden den blev dobbelt stor.

D. Danmark.

Om Danmarks Rige Sagnet gaar,
Gud ej sin Haand af Danmark slaar.

„Det vil nu mange finde saa kont!“ sagde Hanen, „men det
gor jeg ikke! jeg finder nu ingenting kont her! — Videre!“

E. Elefant.

En Elefant gaar altid tungt,
om ogsaa Hjertet det er ungt.

F. Formorkelse.

Formorkelse gor Maanen godt,
den gaar saa længe med Kalot.

G. Galten.

Om Galten end faar Ring i Næsen,
han lærer ej det fine Væsen.

H. Hurra.

Tit er et Hurra paa vor Jord
et meget ubesindigt Ord.

„Hvor skal nu et Barn forstaa det?“ sagde Hanen, „der staar
rigtignok paa Titelbladet: „Abc-Bog for store og smaa“,

men de store have andet at bestille end læse Abc=Vers, og de smaa kunne ikke forstaa det! Der er en Grænse for alt! Videre!"

J. Jord.

Vor **Jord** er vor Moder saa rund og saa stor,
og vi gaa til sidst igen i vor Mor.

„Det er nu raat!“ sagde Hanen.

K. Ko. Kalv.

En **Ko** er Tyrens Madamme,
og **Kalven** kan blive det samme.

„Hvor skal man nu kunne forklare for Børn det Familiestab?“

L. Løve. Lorgnet.

Den vilde **Løve** har ej **Lorgnet**,
det har den tamme i Nummerparket.

M. Morgensol.

Op staar den gyldne **Morgensol**,
men ej fordi Gaardhanen gol.

„Nu faar jeg Grovheder!“ sagde Hanen; „men jeg er da i godt Selskab, i Selskab med Solen! Videre!“

N. Neger.

Sort er en **Neger** al sin Tid,
ham kan man ikke vadste hvid.

D. Olieblad.

Det bedste Blad — ja, ved du hvad?
 Det var dog Duens Olieblad.

P. Pande.

Tit rummes i Menneskets Pande,
 hvad knap kan rummes i Tider og Lande.

Q. Qvæg.

Alt eje Qvæg er stort og godt,
 jelsv være Qvæg, det er kun smaat.

R. Rundetaarn.

Skont man er skabt som Rundetaarn.
 er man derfor ej højvelbaar'n.

S. Svin.

Lad det dig ikke gore hoven,
 at du har mange Svin paa Skoven.

„Lillader De nu, jeg galer!“ sagde Hanen, „det tager paa Kræsterne at læse saa meget! man maa trække Vejret!“ — og saa galede den, saa at det skingrede som Messingtrompet, og det var en stor Fornøjelse at høre paa — for Hanen. „Videre!“

T. Tekedel. Temaskine.

Tekedlen fik kun Skorstens-Rang
 og har dog Temaskinens Sang.

U. Uret.

Skønt **Uret** stadigt slaar og gaar,
midt i en Evighed man staar.

„Det skal nu være saa dybt,“ sagde Hanen, „men jeg kan ikke hitte det paa Bunden!“

V. Vadskebjørn.

En **Vadskebjørn** kan vadske Tingen
saa længe, at den bliver ingen.

X. Xanthippe.

„Her har han ikke kunnet finde paa noget nyt!“

I **Uggestands**=Sø skal der findes en Klippe,
af **Socrates** blev den betegnet **Xanthippe**.

„Han maatte dog tage **Xanthippe**! **Xanthus** er nu bedre!“

U. Ugdrasil.

Under **Ugdrasil**-Træ var **Gudernes** Sted, —
Træet er dødt og **Guderne** med.

„Nu er vi snart ude!“ sagde Hanen, „det er altid en Trost.
Videre frem!“

Z. Zephyr.

Paa **Dansk** er **Zephyr** en **Vestenvind**,
der isner igennem **Pels** og **Skind**.

Æ. Æsel.

Et **Æsel** er et **Æsel** dog,
om selv det gaar med gyldent **Skrog**.

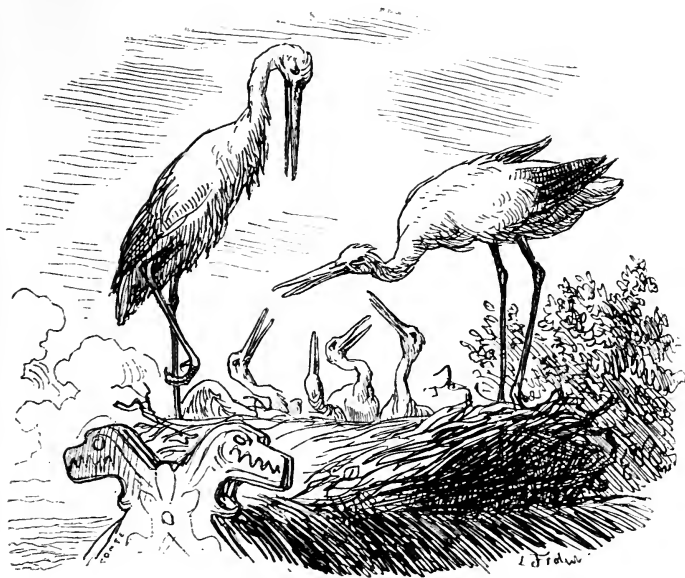
D. Osters.

En Osters har ikke til Verden Fidus,
den ved, man kan æde den ud af sit Hus.

„Der slap det! men det er ikke overstaaet! nu skal det trykkes! og saa skal det læses! det skal bydes i Stedet for de værdige, gamle Bogstavvers i min Bog! Hvad siger Forsamlingen, lærde og ulærde, enkelte og samlede Skrifter? hvad siger Bogskabet? Jeg har talt — nu kunne de andre handle!“

Og Bogerne stod, og Skabet stod, men Hanen fløj ned igen i sit store A og saa sig stolt om. „Jeg talede godt, jeg galede godt —! det gør den ny Abe-Bog mig ikke efter! den dør bestemt! den er død! den har ingen Hane!“

Dyndfongens Datter.

Storkene fortælle for deres smaa saa mange Eventyr, alle fra Sumpen og Mosen, de ere almindeligvis aspaspjede efter Alder og Fatteevne; de mindste Unger ere fornøjede med at der siges „krible, krable, plurremurre!“ det finde de udmærket, men de ældre. ville have en dybere Betydning, eller i det mindste noget om Familien. Af de to ældste og længste Eventyr,

som have holdt sig hos Storkene, kende vi alle det ene, det om Mose's, der af sin Moder blev sat ud i Nilens Bænde, funden af Kongens Datter, fik en god Opdragelse og blev en stor Mand, som man siden ikke ved om, hvor han blev begravet. Det er ganske almindeligt!

Det andet Eventyr kendes endnu ikke, maaske fordi det er næsten indenlandsk. Det Eventyr er gaaet fra Storkemoder til Storkemoder i tusinde Aar, og hver af dem har fortalt det bedre og bedre, og vi fortælle det nu allerbedst.

Det første Storkepar, som kom med det og levede ind i det, havde deres Sommerophold paa Vikingens Bjælkehús oppe ved Wildmosen i Vendsyssel; det er i Hjørring Amt, højt mod Skagen i Jylland, naar vi skulle tale med Kundskaber; der er endnu en uhyre stor Mose, man kan læse om den i Amtsbeskrivelsen. Her har været Havbund, men den har hævet sig, staar der; den strækker sig milevidt, til alle Sider omgivet af vaade Enge og ghyngende Aar, med Torvemoser, Muldebær og usle Træer; næsten altid svæver en Taage hen over den, og for halvfjerdsindstyve Aar siden fandtes her endnu Ulve, den kan rigtignok kaldes "Wildmosen", og man kan tænke sig hvor vildsomt, hvor megen Sump og Sø her har været for tusinde Aar siden! ja, i det enkelte saa man den Gang her, hvad man endnu ser: Hørene havde samme Højde, samme Slags lange Blade og violetbrune Fjerblomster, som de bære endnu, Birken stod med hvid Bark og fine, løsthængende Blade ligesom endnu, og hvad de levende, som kom her, angaa, ja, Fluen bar sin

Florsklædning med samme Snit som nu, Storkens Livfulor var hvidt med sort og røde Strømper, derimod havde Menneskene paa den Tid et andet Kjolesnit end nu til Dags, men hver af dem, Træl eller Jæger, hvemsomhelst, der traadte ud paa Hængebyndet, gik det for tusinde Aar siden, som det endnu gaar dem, der kommer her, de plumpede i og sank ned til Dyndkongen, som de kaldte ham, der regerede nede i det store Moserige. Gungekongen kunde han ogsaa kaldes, men vi synes nu bedst om at sige Dyndkongen; og det kaldte Storkene ham ogsaa. Meget lidt ved man om hans Regering, men det er maaske det bedste.

Nær ved Mosen, tæt op til Limfjorden, laa Visingens Bjælkehús med stensat Kælder, Taarn og tre Sæt Stokværk; øverst paa Taget havde Storken bygget Rede, Storkemoder laa paa Veg og var vis paa, de vilde lykkes.

En Aften blev Storkesader noget længe ude, og da han kom hjem, saa han forpjusket og ilfærdig ud.

„Seg har noget ganske forfærdeligt at fortælle dig!“ sagde han til Storkemoder.

„Lad være med det!“ sagde hun, „huff paa, at jeg ligger paa Veg, jeg kunde have Skade af det, og da virker det paa Veggene!“

„Du maa vide det!“ sagde han. „Hun er kommen her, Datteren af vor Vært i Eghyten! hun har vovet Rejjen herop, og væk er hun!“

„Hun, som er af Feernes Slægt! fortæl dog! Du ved, at jeg kan ikke taale at vente i denne Tid, da jeg ligger!“

„Ser du, Mor! hun har dog troet paa, hvad Doktoren sagde, som du fortalte mig; hun har troet paa, at Moseblomsten heroppe kunde hjælpe hendes syge Fader, og hun er slojet i Sjerham med de to andre Sjerhams-Prinsesser, der hvert Aar skulle her Nord paa for at bade sig og forynges! Hun er kommen, og hun er væk!“

„Du gør det saa vidtloftigt!“ sagde Storkemoder, „Eggene kunne blive forkoledede! jeg kan ikke taale at være i Spænding!“

„Jeg har prøvet paa!“ sagde Storkefader, „og i Aften, jeg gif i Rorene, hvor Hængedyndet kan bære mig, da kom tre Svaner, der var noget ved Svinget, som sagde mig: pas paa, det er ikke helt Svane, det er Svaneham kun! Du kender det paa Følelsen, Mor! ligesom jeg; du ved, hvad der er det rette!“

„Ja vist!“ sagde hun, „men fortæl om Prinsessen! jeg er ked af at høre om Svaneham!“

„Her midt i Mosen, ved du, er ligesom en Sø,“ sagde Storkefader, „du kan se et Stykke af den, naar du vil lette dig; derop til Rorene og det grønne Hængedynd laa en stor Elletrunte; paa den satte de tre Svaner sig, slog med Bingerne og saa sig om; den ene af dem kastede Svanehammen, og jeg kendte i hende vor Hus-Prinsesse fra Egypten; hun sad nu og havde ingen anden Kappe om sig end sit lange, sorte Haar; hun bad de to andre, hørte jeg, at passe vel paa Svanehammen, naar hun dukkede ned under Vandet for at plukke Blomsten, som hun

troede at se. De nikkede og lettede, løftede paa den løse Hjerfjole; se hvad mon de ville med den, tænkte jeg, og hun spurgte dem vistnok lige om det samme, og Svar fik hun, Syn for Sagen: de fløj i Vejret med hendes Fjerham! „„Dyt du ned!““ raabte de, „„aldrig flyver du mer i Svaneham, aldrig ser du Ægyptens Land! sid du i Bildmosen!““ og saa rev de hendes Fjerham i hundrede Stykker, saa Fjerene fløj rundt omkring, som om det var et Snefog, og bort fløj de to Skarns Prinsesser!“

„Det er rædsomt!“ sagde Storkemoder, „jeg kan ikke taale at høre det! — sig mig saa, hvad der skete videre!“

„Prinsessen jamrede og græd! Taarerne trillede ned paa Elletrunten, og saa vorte den sig, for det var Dyndkongen selv, ham, der bor i Mosen. Jeg saa, hvor Trunten vendte sig, og saa var der ingen Trunte mer, der stak op lange, dyndede Grene, ligesom Arme; da blev det stakkels Barn forstrækket og sprang af Sted ind paa det gyngende Hængedynd, men der kan det ikke bære mig, mindre hende, hun sank straks i, og Elletrunten gik ned med, det var ham, der halede; der kom store, sorte Bobler, og saa var der ikke Spor mer. Nu er hun begravet i Bildmosen, aldrig kommer hun med Blomst til Ægyptens Land. Du havde ikke holdt ud at se paa det, Mor!“

„Saadant noget skulde du slet ikke fortælle mig i denne Tid! det kan gaa ud over Æggene! — Prinsessen hytter sig nok! hun faar sagtens Hjælp! havde det været mig eller dig, en af vore, saa havde det været forbi!“

„Jeg vil dog hver Dag se efter!“ sagde Storkesfader, og det gjorde han.

Nu gik der en lang Tid.

Da saa han en Dag, at dybt fra Bunden skød frem en grøn Stilk, og da den naaede op til Vandspejlet voksede

frem et Blad, bredere og altid bredere; tæet ved kom en Knop, og da Storken en Morgenstund sloj hen over den, aabnede sig, ved de stærke Solstraaler, Blomsterknoppen, og midt i

den laa et dejligt Barn, en lille Pige, ligesom om hun var stegen op fra Bad; hun lignede i den Grad Prinsessen fra Ægypten, at Storcken først troede, at det var hende, der var bleven lille, men da han tænkte sig om, fandt han det rimeligere, at det var hendes og Dyndkongens Barn; derfor laa hun i Afande.

„Der kan hun da ikke blive liggende!“ tænkte Storcken, „i min Rede ere vi allerede saa mange! men, der falder mig noget ind! Vikingefruen har ingen Børn, tit onskede hun sig en lille, jeg faar jo Skyld for at bringe de smaa, nu vil jeg dog en Gang gøre Alvor af det! jeg flyver til Vikingefruen med Barnet; der vil blive en Fornøjelse!“

Og Storcken tog den lille Pige, fløj til Bjælkehøuset, slog med Næbbet Hul paa den Blæreskinds Rude, lagde Barnet ved Vikingefruens Bryst, fløj saa til Storckemoder og fortalte, og Ungerne horte paa det; de vare store nok dertil.

„Ser du, Prinsessen er ikke død! hun har sendt den lille herop, og nu er den anbragt!“

„Det har jeg jo jagt fra første Færd!“ jagde Storckemoder, „tænk nu lidt paa dine egne! det er snart paa Rejssetiden; det begynder af og til at frille mig under Vingerne! Gøgen og Matteredalen er allerede af Sted, og Bagtlerne hører jeg tale om, at vi snart faa god Medvind! vore Unger staa sig nok ved Manøvren, kender jeg dem ret!“

Saa, hvor Vikingefruen blev glad, da hun om Morgenens vaagnede og fandt ved sit Bryst det lille, dejlige

Barn; hun kysjede og klappede det, men det skreg forfærdeligt og sprællede med Arme og Ben, det syntes slet ikke fornøjet; tilsidst græd det sig i Sovn, og som det da laa der, var det noget af det dejligste, man kunde se paa. Vikingefruen var saa glad, saa let, saa karig, det bares hende for, at nu vilde vist hendes Husbond med alle hans Mænd lige saa uventet komme, som den lille, og saa fik hun og hele Huset

travlt, for at alt kunde være i Stand. De lange, kulorte Tapeter, som hun og Pigerne selv havde vævet med Billeder af deres Afguder, Odin, Thor og Freja, som de kaldtes, bleve hængte op; Trællene maatte skure de gamle Skjolde, som der pyntedes med, Hynder bleve lagte paa Bænkene, og tørt Brænde blev lagt paa Ildstedet midt i Hallen, for at

Baalet straks kunde tændes. Vikingefruen tog selv fat med, saa at hun ud paa Aftenen var bethdelig træt og sov godt.

Da hun nu henimod Morgenens daagnede, blev hun inderlig forfrækket, thi det lille Barn var rent borte; hun sprang op, tændte en Fyrrespaan og saa rundt om, og da saa der, hvor hun strakte sine Fodder i Sengen, ikke det

lille Barn, men en stor, hæslig Padde; hun blev ganske æfel ved den, tog en svær Stang og vilde slaa Froen ihjel, men den saa paa hende med saadanne underlige, bedrøvede Øjne, at hun ikke kunde slaa til. Endnu engang saa hun rundt om, Froen gav et fint, ynkeligt Kvæk, hun for sammen derved og sprang fra Sengen hen til Lugen, den smækkede hun

op; Solen kom i det samme frem, kastede sine Straaler lige ind i Sengen paa den store Pude, og det var med eet, som om Udyrets brede Mund trak sig sammen og blev lille og rød, Lemmerne strakte sig i den nydeligste Skikkelse, det var hendes eget lille, dejlige Barn, der laa, og ingen hæslig Fro.

„Hvad er dog det!“ sagde hun, „har jeg drømt en ond Drom! det er jo mit eget yndige Alfebarn, der ligger!“ og hun kysede og trykkede det til sit Hjerte, men det rev og bed om sig ligesom en vild Ratteskilling.

Ikke den Dag, heller ikke den næste kom Vikingeherren, skønt han var paa Vejen, men Vinden var imod, den blæste Syd paa for Storkene. Medbor for een er Medbor for en anden.

I et Par Dage og Nætter blev det Vikingefruen klart, hvordan det stod sig med hendes lille Barn, det var jo en forfærdelig Trolldom, der hvilede over det. Ved Dagen var det dejligt som en Lyksal, men havde en ond, vild Natur, om Natten derimod var det en hæslig Pude, stille og klynkende, med forrigfulde Øjne; her var to Naturer, der skiftede om, baade udad og indad; det kom af, at den lille Pige, som Storken havde bragt, ejede ved Dagen sin rette Moders Ydre, men paa den Tid sin Faders Sindelag; ved Natten derimod fik det Slægtskabet med ham synligt i sit Legemes Skikkelse, derimod straaledes da, inde i det, Moderens Sind og Hjerte. Hvo kunde løse denne ved Sejdkunst øvede Magt. Vikingefruen havde Angest og Bedrøvelse derover

og dog hang hendes Hjerte ved den stakkels Skabning, om hvis Tilstand hun ikke troede at turde fortælle sin Husbond, naar han nu snart kom hjem, thi da vilde han vist, som Skik og Brug var, lægge det stakkels Barn ud paa Alfarbej og lade det tage af hvem, som vilde. Det nænnede den skikkelige Vikingesfrue ikke, han skulde kun ved den lyse Dag faa Barnet at se.

En Morgenstund susede Storkvingerne hen over Taget; der havde om Natten over hundrede Storkepar udhvilet sig efter den store Manovre, nu fløj de op for at drage Syd paa.

„Alle Mand færdig!“ hed det, „Kone og Born med!“

„Jeg er saa let!“ sagde Storkvingerne, „det kribler og krabler mig lige ud i Benene, som om jeg var fyldt med levende Frøer! hvor det er dejligt at skulle rejse udenlands!“

„Hold jer i Flokken!“ sagde Fader og Moder, „og lad ikke Knebbereren gaa saa meget, det tager paa Brystet!“

Og de fløj.

I samme Stund klang Luren hen over Heden, Vikingen var landet med alle sine Mænd; de vendte hjem med rigt Bytte fra den galliske Kyst, hvor Folket, som i Bretland, i deres Skræk sang:

„Fri os fra de vilde Normanner!“

Naa, hvor der blev Liv og Lystighed i Vikingeborgen ved Bildmosen! Mjodkarret kom ind i Hallen, Baalet blev tændt, og Heste bleve slagtede; her skulde ordentligt brases op. Offergoden sprængte det varme Hesteblood paa Trællene som Sudvielse; Ilden knitrede, Røgen trak hen under Loftet,

Soden dryppede fra Vjælken, men det var man vant til. Gæster vare indbudte, og de fik gode Gaver, glemte var Rænker og Falskhed; druffet blev der, og de fastede hverandre de gnavede Knogler i Ansigtet, det var Tegn paa godt Humør. Skjalden, — det var saadan et Slags Spillemand, men som ogsaa var Krigsmand, havde været med dem og vidste hvad det var, han sang om, — gav dem en Bise, hvori de horte om alle deres Krigsgerninger og Mærkeligheder; ved hvert Vers kom det samme Omkvæd: „Formue dør, Frænder dø, selv dør man ligervis, men aldrig dør et herligt Navn!“ og saa slog de alle paa Skjoldene og hamrede med Kniven eller et Knogleben paa Bordpladen, saa at det kunde høres.

Vikingefruen sad paa Tverbænken i den aabne Gildeshal, hun havde Silkekjole, Guldarmringe og store Ravperler; hun var i sin bedste Stads, og Skjalden nævuede ogsaa hende i sin Sang, talte om den gyldne Skat, hun havde bragt sin rige Husbond, og denne var rigtig glad over det dejlige Barn, han havde kun set det ved Dagen i al dets Dejlighed; Bildskabet, der var ved det, syntes han godt om; hun kunde blive, jagde han, en drabelig Skjoldmo, der slog sin Kæmpe; ikke vilde hun blinke med Øjnene, naar øvet Haand, i Spøg, hug med det skarpe Sværd Djenbrynene af hende.

Mjodkarret blev tomt, et nyt ført op, ja, der blev druffet fyldeligt, det var Folk, der kunde taale fuldt op. Det Ordsprog var der den Gang: „Kvæget ved, naar

det skal gaa hjem fra Græsning, men uklog Mand kender aldrig sin Maves Maal." Ja, det vidste man, men man ved eet og gør et andet! man vidste ogsaa, at: „Nær bliver kedelig, naar han sidder længe i anden Mands Hus!" men man blev dog her, Søl og Njød er en god Ting! det gik lysteligt! og til Natten sov Trællene i den varme Afse, dyppe de Fingrene i den fede Sod og slickede dem. Det var en rar Tid!

Endnu en Gang i Maret drog Vikingen paa Tog, natget Efterhøstens Storme rejste sig; han gik med sine Mænd til Bretlands Kyst, det var jo „bare over Vandet," sagde han, og hans Hustru blev tilbage med sin lille Pige, og vist var det, at Plejemoderen snart næsten holdt mere af den stakkels Pædte med de fromme Bøne og de dybe Søl, end af Dejligheden, der rev og bed om sig.

Den raa, vaade Efteraarstaage, „Mundløs", der gnaver Bladene af, laa hen over Skov og Hede, „Fugl Fjerløs", som de kaldte Sneen, fløj tæt paa hinanden, Vinteren var paa Vej; Spurvenerne tog Storkereden i Beslag og raisonnerede paa deres Bis over det fraværende Herfskab; dette selv, Storkeparret med alle Ugerne, ja, hvor vare de nu?

Storkene vare nu i Egyptens Land, hvor Solen skinnede varmt, som hos os paa en dejlig Sommerdag. Tamarinder og Akasier blomstrede rundt om, Muhameds Maane straalede blankt fra Tempelkuplerne; paa de slanke

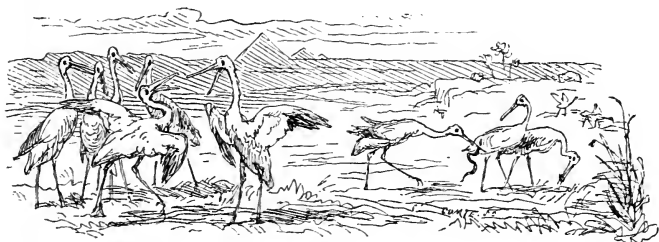
Taarne sad mangt et Storkepar og hvilede ud efter den lange Rejse; hele store Flokke havde Rede ved Rede paa de mægtige Søjler og sonderbrudte Buer af Templer og glemte Steder; Daddelpalmen loftede sit Skærmtag højt op, som om den vilde være Solkærm. De hvidgraa Pyramider stod som Skyggerids paa den klare Luft hen imod Orkenen, hvor Strudsene viste, den kunde bruge sine Ben, og Løven sad med store, flege Øjne og saa paa Marmorstinkjen, der laa halv begravet af Sandet. Nilens Bænde vare traadte tilbage, hele Flodlejet myldrede af Frøer, og det var nu for Storkfamilien det allerdejlige Skue i dette Land. Ungerne troede, at det var Djenforblindelse, saa mageløst fandt de det hele.

„Saadanne er det her, og saadanne have vi det altid i vort varme Land!“ sagde Storkemoder, og det kribledede de imaa i Maven.

„Saa vi endnu mere at se?“ sagde de, „skal vi meget, meget længer ind i Landet?“

„Der er ikke noget videre at se!“ sagde Storkemoder; „ad den frodige Kant er kun vildsom Skov, hvor Træerne vokse i hverandre og filtres sammen af piggede Slyngeplanter, kun Elefanten med sine plumpe Ben kan der træde sin Vej; Slangerne der ere os for store og Firbenene for muntre. Vilde I ad Orkenen til, saa saa I Sand i Øjnene, gaar det fint til, og gaar det groft til, komme I ind i en Sandhose; nej, her er bedst! her er Frøer og Græshopper! her bliver jeg og I med!“

Og de bleve. De gamle sad i deres Rede paa den slanke Minaret, hvilede sig og havde dog travlt med at glatte Fjerene og gnide med Næbbet paa de røde Stromper; saa løftede de Halsene, hilfede gravitetisk og hævede Hovedet med den høje Pande og de fine, glatte Fjer, deres brune Dine straaledede saa klogt. Hunungerne gif gravitetisk om mellem de fastige Rør, stottede efter de andre Storkeunger, gjorde Bekendtskab og slugte ved hvert tredie Skridt en Fro, eller gif og dinglede med en lille Slange, det tog sig godt ud, troede

de, og det smagte. Hunungerne gjorde Klammeri, baskede hinanden med Bingerne, hug med Næbbet, ja, stak til Blods, og saa blev den forlovet og den forlovet, Hunungerne og Hunungerne, det var jo det, de levede for. De byggede Rede, og kom saa igen i nyt Klammeri, for i de hede Lande ere de nu alle saa hidfige, men fornøjeligt var det, og især en stor Glæde for de gamle: alting klæder ens Unger! Hver Dag var her Solskin, hver Dag fuldt op at æde, man kunde kun tænke paa Fornøjelse. — Men inde i det rige Slot

hos den ægyptiske Husvært, som de kaldte ham, var den slet ikke til Huse.

Den rige, mægtige Herre laa paa Løjbænk, stiv i alle sine Lemmer, udstrakt som en Mumie, midt i den store Sal med de broget malede Bægge; det var, ligesom om han laa i en Tulipan. Slægtninge og Tjenere stod om ham, død var han ikke, leve kunde man heller ikke ret sige, at han gjorde; den frelsende Moseblomst fra de nordlige Lande, den, der skulde søges og plukkes af den, som højest elskede ham, vilde aldrig blive bragt. Hans unge, dejlige Datter, som i Svaneham fløj over Hav og Lande, højt mod Norden, skulde aldrig vende tilbage; „hun er død og borte!“ havde de to hjemvendte Svanejomfruer meldt; de havde sat en hel Historie sammen derom, den fortalte de:

„Vi fløj alle tre højt i Luften, da saa en Jæger os og affød sin Pil; den ramte vor unge Veninde, og langsomt, syngende sit Farvel, sank hun, som en døende Svane, ned midt i Skovsoen; der ved Bredden under en duftende Hængebirk begravede vi hende; dog Hævn have vi taget; Jld bandt vi under Vingen paa Svalen, der byggede under Jægerens Rørtag, det tændtes, Huset slog op i Lue, han brændte inde, det lyste ud over Soen hen til den hældende Hængebirk, hvor hun nu er Jord i Jorden; aldrig kommer hun til Ægyptens Land!“

Og saa græd de begge to, og Storkefader, den Gang han hørte det, knebrede med Næbbet, saa at det skraldede efter:

„Løgn og Paasvud!“ sagde han. „Jeg kunde have Lyst til at jage dem Snabelen lige ind i Brystet!“

„Dg brække den af!“ sagde Storkemoder, „saa kom du til at se godt ud! tænk først paa dig selv og saa paa din Familie; alt det andet ligger udenfor!“

„Jeg vil dog sætte mig paa Kanden af den aabne Kuppel i Morgen, naar alle de lærde og vise samles for at tale om den syge; maaske de saa komme Sandheden lidt nærmere!“

Dg de lærde og vise kom sammen og talte meget, vidt og bredt, som Storken ikke kunde saa noget ud af, — og der kom heller ikke noget ud deraf for den syge eller for Datteren i Bildmosen; men derfor kunne vi gerne høre lidt paa det, man maa jo høre paa saa meget.

Men nu er det rigtigst ogsaa at høre og vide hvad der var gaaet forud, saa ere vi bedre med i Historien, i det mindste lige saa meget som Storkefader.

„Kærlighed føder Liv! den højeste Kærlighed føder det højeste Liv! kun gennem Kærlighed er Livets Frelse for ham at vinde!“ var der blevet sagt, og det var overmaade klogt og godt sagt, forjikkede de lærde.

„Det er en søn Tanke!“ sagde straks Storkefader.

„Jeg forstaar den ikke rigtig!“ sagde Storkemoder, „og det er ikke min Skyld, men Tankens! dog det kan da ogsaa være det samme, jeg har andet at tænke paa!“

Dg nu havde de lærde talt om Kærligheden mellem dit og dat, Forfælleren der var, Kærligheden, som Kærestefolk fornam, og den mellem Forældre og Børn, mellem Lysen og

Væksterne, hvorledes Solstraalen kysjede Dyndet, og at Spiren derved kom frem — det var saa vidtløftigt og lærd sat ud, at det blev umuligt for Storkefader at følge med, end sige at gentage det; han blev ganske takfuld derved, luffede Djnene halvt i og stod paa eet Ben en hel Dag derefter; Lærdommen var ham for svær at bære.

Dog det forstod Storkefader, han havde hørt baade Smaaafolk og de allerfornemste tale lige ud af Hjertebunden, at det var en stor Ulykke for mange Tusinder og for Lande med, at den Maud laa syg og ikke kunde komme sig; Glæde og Velsignelse vilde det være, om han fik sin Sundhed igen. „Men hvor vokser Sundhedsblomsten for ham?“ derom havde de spurgt alle sammen, spurgt i lærde Skrifter, i blinkende Stjerner, i Vejr og Vind, spurgt ad alle de Omveje, der vare at finde, og til sidst havde de lærde og vise, som sagt, faaet det ud: „Kærlighed føder Liv, Livet til Faderen,“ og der sagde de mere, end de selv forstod; de gentog og skrev da op som Recept: „Kærlighed føder Liv,“ men hvorledes hele den Ting efter Recepten skulde laves sammen, ja, derved stod man. Tilfids blev de enige derom, Hjælpen maatte komme ved Prinsessen, hun, der med hele sin Sjæl og sit Hjerte holdt af denne Fader. Man faldt endelig ogsaa paa, hvorledes det kunde bringes i Stand, ja, det var nu mere end Klar og Dag siden, hun skulde om Natten, naar Nyet, der tændtes, igen var nede, begive sig ud til Marmorffinkjen ved Orkenen, kaste Sandet bort fra Døren til Fodstykket, og der gaa gennem den lange Gang, som

førte ind midt i en af de store Pyramider, hvor en af Oldtids mægtige Konger, omgiven af Pragt og Herlighed, laa i Mumiehylster; her skulde hun hælde sit Hoved til den dode, og da vilde aabenbares hende, hvor Liv og Frelse for hendes Fader var at vinde.

Alt dette havde hun udført og i Dromme erfaret, at fra den dybe Mose oppe i det danske Land, Stedet var blevet ganske nøjagtigt betegnet, maatte hun hjembringe den Lotusblomst, der i Vandets Dyb havde berørt hendes Bryst, da vilde han frelses.

Dg derfor fløj hun i Svaneham fra Egyptens Land op til Bildmosen. Se, alt dette vidste Storkefader og Storkemoder, og nu ved vi det tydeligere, end vi før vidste det. Vi ved, at Dyndkongen drog hende ned til sig, ved, at hun for dem i Hjemmet er død og borte; kun den viseste af dem alle sagde endnu, ligesom Storkemoder: „Hun hytter sig nok!“ og det vilde de da vente paa, for de vidste ikke noget bedre.

„Jeg tror, at jeg rapsjer Svanehammen fra de to Skarns Prinsesser!“ sagde Storkefader, „saa kunne de da ikke komme til Bildmosen at gøre Fortræd; Svanehammene selv gemmer jeg deroppe, til der er Brug for dem!“

„Hvor oppe gemmer du dem?“ spurgte Storkemoder.

„I vor Rede ved Bildmosen!“ sagde han. „Jeg og vore yngste Unger kunne hjælpes ad med at føre dem, og blive de os for besværlige, saa er der Steder nok paa Vejen til at skjule dem til næste Trækning. Gen Svaneham var

vel nok for hende, men to ere bedre; det er godt at have meget Rejsetøj i et nordligt Land!"

"Du faar ikke Tak for det!" sagde Storkemoder, "men du er jo Herre! jeg har ikke noget at sige uden i Liggetiden!"

I Bikingeborgen ved Wildmosen, hvorhen Storkene fløj mod Baaren, havde den lille Pige faaet Navn; Helga havde de kaldt hende, men det Navn var alt for blodt for et saadant Sind, som det, den dejligste Skikkelse her havde; Maaned for Maaned kom det mere frem, og i Maringer, ja, medens Storkene gjorde samme Rejse, i Høst mod Nilen, i Foraar mod Wildmosen, blev det lille Barn en stor Pige, og for man tænkte derover, var hun den dejligste Jomfru i sit sekstende Aar; dejlig af Skal, men haard og barsk af Kerne, vildere end de fleste i denne haarde, mørke Tid.

Det var hende en Lyst at stænke med sine hvide Hænder det dampende Blod af den slagtede Dofferhest; hun bed i Wildskab Halsen over paa den sorte Hane, som Doffergoden skulde slagte, og til sin Plejefader sagde hun i fuld Alvor:

"Kom din Fjende og slog Tov om Bjællehovederne af Taget, lettede det over dit Kammer, medens du sov, jeg skulde ikke vække dig, om jeg kunde! jeg hørte det ikke, saaledes surrer Blodet mig endnu om det Øre, hvorpaa du for Maringer siden gav mig en Kindhest, du! Jeg huster!"

Men Bikingen troede ikke paa de Ord, han var

ligesom de andre, daaret af hendes Dejlighed vidste, heller ikke om, hvorledes Sind og Skind skiftede hos liden Helga.

Uden Sadel sad hun, som groet fast til Hesten, der jog i fuldt Løb, og ikke sprang hun af, om den bedes med de andre ondsvindede Heste. I alle sine Klæder kastede hun sig tit fra Skrænten ud i Fjordens stærke Strømning og svømmede Bikingen i Møde, naar hans Baad styrede mod Land. Af sit dejlige, lange Haar skar hun den længste Lok og flettede sig deraf en Streng til sin Bue:

„Selvgjort er velgjort!“ sagde hun.

Bikingefruen var vel efter Tid og Bane stærk i Billie og Sind, men mod Datteren var hun at ligne som en blød, angest Kvinde, hun vidste jo ogsaa, at det var Trolddom, der hvilede over det forfærdelige Varn.

Det var, som om Helga, ret af ond Fornøjelse, lidt for ofte fandt paa, naar Moderen stod paa Svalen eller traadte ud i Gaarden, at sætte sig op paa Brøndkanten, slaa med Arme og Ben, og derpaa lade sig plumpe ned i det jævne, dybe Hul, hvor hun, med Fronaturen, dukkede og loftede sig igen, kravlede saa, ligesom om hun var en Kat, og kom drivende af Vand ind i Højsalen, saa at de grønne Blade, der vare strøede paa Gulvet, vendte sig i den vaade Strøm.

Dog eet Baand var der, som holdt liden Helga, det var Aftensfumringen; i den blev hun stille og ligesom estertænk- som, lod sig kalde og føre; da ligesom drog en indre Fornemmelse hende til Moderen, og naar Solen sank, og Forvandlingen ude og inde fulgte, sad hun der stille, sørgmodig, skrumpet sammen i Baddeskikkelsen, Kroppen var vel nu langt større end dette Dyr, men just derved des grueligere; hun saa ud som en ynkelig Dværg med Frøhoved og Svømmehud mellem Fingrene. Der var noget saa bedrøveligt i de Øjne, hun saa med, Stemmen havde hun ikke, kun et hult Kvæk, ret som et Barn, der hulker i Drømme; da kunde Vifingefruen tage hende paa sit Skød, hun glemte den hæslige Skikkelse, saa kun paa de bedrøvede Øjne og sagde mer end een Gang:

„Næsten kunde jeg ønske, at du altid var mit stumme Frø-Barn! Du er mere forfærdelig at se paa, naar Dejligheden vender ud ad.“

Og hun skrev Runer mod Sejd og Syge, fastede dem over den elendige, men Bedring viste sig ikke.

„Man skulde ikke tro, at hun har været saa lille, at hun har ligget i en Akfaude!“ sagde Storkefader; „nu er hun et helt Menneſte og hendes ægyptiſke Moder op ad Dage; hende ſaa vi aldrig ſiden! hun hyttede ſig ikke, ſom du og den lærdeſte troede. Jeg har nu Mar ud, Mar ind fløjet paa Kryds og tværs over Bildmoſen, men hun gav aldrig Tegn fra ſig! Ja, det kan jeg ſige dig, jeg har i de Aaringer, jeg er kommen herop nogle Dage forud for dig, at jeg kunde bøde paa Reden, ſætte et og andet i Stand, fløjet en hel Nat, ſom om jeg var en Ugle eller Flaggermus, idelig over det aabne Vand, men til ingen Nytte! den fik vi da heller ikke for de to Svanehamme, ſom jeg og Ungerne flæbte herop fra Nilens Land; det var beſværligt nok, i tre Rejſer tog vi dem. Nu have de ligget i mange Mar paa Bunden af Reden, og ſter her engang Ildsulykke, ſter det, at Bjælkehufet brænder af, ſaa ere de da væk!“

„Og vor gode Rede er væk!“ ſagde Storkemoder, „den tænker du mindre paa end paa det Hjertøj og din Moſe-Prinſeſſe! Du ſkulde engang gaa ned til hende og blive i Dyndet! Du er en daarlig Fader for dine egne, det har jeg ſagt, fra jeg laa paa Weg forſte Gang. Saa vi eller vore Unger bare ikke en Pil i Vingen af den gale Vingtøs! hun ved jo ikke, hvad hun gør. Vi ere dog lidt ældre hjemme her end hun, det ſkulde hun betænke! vi glemme aldrig vore Skyldigheder, vi give vore Afgifter aarlig, en Fjer, et Weg og en Unge, ſom ret er. Tror du, at naar hun er udenfor, jeg gider gaa derned ſom i gamle Dage,

og som jeg gør i Egypten, hvor jeg er halv Kammerat med dem, uden at glemme mig, figger i Kar og i Gryde? Nej, jeg sidder heroppe og ærgrer mig over hende — Tøs! — og jeg ærgrer mig over dig med! Du skulde have ladet hende ligge i Kafanden, saa havde hun været væk!”

„Du er meget agtbærdigere end din Tale!” sagde Storefader — „jeg kender dig bedre, end du kender dig selv!”

Dg saa gjorde han et Hop, to tunge Vingeflag, strakte Benene bagud og fløj, sejlede af Sted uden at røre Bingerne, han var et godt Stykke borte, da tog han et kraftigt Tag, Solen skinnede paa de hvide Fjer, Hals og Hoved strakte sig fremad! Der var Fart og Sving.

„Han er dog den dejligste endnu af dem alle sammen!” sagde Storkemoder, „men jeg siger ham det ikke.”

Tidlig denne Høst kom Vikingen hjem med Bytte og Fanger; mellem disse var en ung, kristen Præst, en af de Mænd, der forfulgte de nordiske Landes Afguder. Ofte i den sidste Tid var i Hal og Fruerstue blevet talt om den ny Tro, der bredte sig vidt om i alle Lande Syd paa, ja, ved den hellige Ansgarius endog saa var naaet op til Hedebj ved Skien; selv liden Helga havde hørt om Troen paa den hvide Krist, der af Kærlighed til Menneskene havde givet sig hen for at frelse dem; det var for hende, som man siger, gaaet ind ad det ene Øre og ud ad det andet; det Ord Kærlighed syntes hun kun at have Fornemmelse for, naar

hun i den uheldige Froskikkelse krøb sammen i det aflukkede Kammer; men Vikingefruen havde lyttet til og følt sig forunderlig greben ved de Sagn og Sagaer, der gik om Sønnen af en eneste sand Gud.

Mændene, komne hjem fra Tog, havde fortalt om de prægtige Templer af hugne, kostelige Sten, rejste for ham, hvis Bud var Kærlighed; et Par svære, gyldne Kar, kunstigt udstaarne og helt af det pure Guld, vare hjembragte, der var ved hvert en egen krydret Duft, det var Røgelsekar, som de kristne Præster svang foran Alteret, hvor aldrig Blod flød, men Vinen og det indviende Brød forvandlede i hans Blod som havde givet sig hen for endnu usødte Slægter.

I Bjælkehusets dybe, stenjatte Kælder var den fangne, unge kristne Præst bragt ned, snørt med Bastbaand om Fødder og Hænder; dejlig var han, „som Baldur at se!“ sagde Vikingefruen, og hun rørtes ved hans Nød, men ung Helga lystede, at der skulde drages et Tov gennem hans Haar, og han bindes til Galerne af de vilde Okser.

„Saa skulde jeg slippe Hundene løs; huj! af Sted over Moser og Rær, ad Heden til! det vilde være lystigt at se, lystigere endnu at kunne følge ham paa Farten!“

Dog den Død vilde Vikingen ikke, han skulde lide, men, som Fornægter og Forfølger af de høje Guder, i Morgen den Dag ofres paa Blodstenen i Lunden, det var første Gang, at her et Menneske ofredes.

Ung Helga bad om, hun maatte bestænke Gudebillederne og Folket med Blodet af ham; hun fleb den blanke Kviv, og

da en af de store, glubste Hunde, hvoraf der var nok paa Gaarden, løb hende hen over Fodderne, stak hun den Kniven ind i Siden: „Det er for at prøve den!“ sagde hun, og Vikingefruen saa bedrøvet paa den vilde, ondsignede Pige, og da Natten kom, og Skønhedsstikkelsen hos Datteren i Krop og Sjæl skiftede om, talte hun til hende Sorgens varme Ord ud af en bedrøvet Sjæl.

Den grimme Padder med Troldens Krop stod foran og hæftede de brune, sorgfulde Øjne paa hende, hørte og syntes at forstaa med Menneskets Tanke.

„Aldrig, selv til min Husbond, er det kommet paa min Tunge om hvad dobbelt jeg lider ved dig!“ sagde Vikingefruen, „der er mere Ynk i mit Hjerte over dig, end jeg selv troede! stor er en Moders Kærlighed; men aldrig kom Kærlighed i dit Sind! Dit Hjerte er som en kold Dyndklump! hvorfra er du dog kommen i mit Hus!“

Da sitrede forunderligt den ynkelige Skikkelse, det var, som om de Ord berørte et usynligt Baand mellem Legeme og Sjæl, der kom store Taarer i Øjnene.

„Din haarde Tid vil engang komme!“ sagde Vikingefruen, „gruelig vil den ogsaa blive for mig! — bedre om du som Barn var stillet ud paa Alfvej, og Matteskuden havde lullet dig til Døde!“ Og Vikingefruen græd de salte Taarer og gik vred og bedrøvet bort, om bag det løse Skindtæppe, der hang over Bjælken og delte Stuen.

Allene sad i Krogen den sammenkrumpne Padder; der var lydløst, men efter korte Mellemrum kom, inde i hende,

et halvvalt Suk; det var, som om i Smerte, et Liv fødtes i Hjertets Braa. Hun gjorde et Skridt frem, lyttede, gik atter et Skridt og greb nu med de ubehjælpelige Hænder om den tunge Stang, der var stude for Døren; jagte fik hun den fra, stille trak hun bort Pinden, der var stukket ind over

Klinken; hun greb den tændte Lampe, der stod i Kamret foran; det var, som en stærk Villie gav hende Kræfter; hun drog Jernpinden ud af den stængede Lem, listede sig ned til Fangen; han sov; hun rørte ved ham med sin kolde, klamme Haand, og da han vaagnede og saa den hæslige Skikkelse,

gøs han som for et ondt Syn. Hun drog sin Kniv, overfær hans Baand og vinkede ad ham, at han skulde følge hende.

Han nævnede hellige Navne, gjorde Korsets Tegne, og da Skikkelsen stod usoraudret, sagde han Bibelens Ord:

„Salig er den, som handler forstandigen mod den ringe; Herren skal redde ham paa en ond Dag! — Hvo er du? Hvorfra dette Ydre af Dyret og dog fuld af Barmhertighedens Gerning!“

Baddestykkelsen vinkede og førte ham bag skjulende Tæpper hen ad en ensom Gang, ud til Stalden, pegede paa en Hest, han svang sig op paa den, men ogsaa hun satte sig der forrest og holdt i Dyrets Manke. Den fangne forstod hende, og i hurtigt Trav red de en Vej, som han aldrig vilde have fundet, ud til den aabne Hede.

Han glemte hendes hæslige Skikkelse, Herrens Naade og Barmhertighed fornam han virkede gennem Uthuset; fromme Bønner bad han, og hellige Sange istemte han; da sitrede hun, var det Bønnens og Sangens Magt, der virkede her, eller var det Kuldeghuset ved Morgenens, der snart vilde komme? Hvad var det vel, hun fornam? Hun løstebe sig højt i Bejret, vilde standse Hesten og springe ned; men den kristne Præst holdt hende fast med al sin Kraft, sang højt en Psalme, som mægtede den at løse Trolddommen, der holdt hende i den hæslige Frostskikkelse, og Hesten jog vildere frem, Himlen blev rød, den første Solstraale trængte gennem Skyen, og ved det klare Væld af Lyset kom Dmstikkelsen, hun var den unge Dejlighed med det dæmoniske, onde Sind; han holdt den

skønneste, unge Kvinde i sine Arme og forfærbedes derover, sprang ned fra Høsten, standsede den, idet han troede at møde en ny ødelæggende Trolldom; men ung Helga var i samme Spring ogsaa paa Jorden, den korte Barnekjole naaede hende kun til Knæet; den skarpe Kniv rev hun af sit Bælte og sthrte ind paa den overraskede.

„Lad mig naa dig!“ raabte hun, „lad mig naa dig, og Kniven skal komme op i dig! Du er jo bleg som Hø! Træl! skæglos!“

Hun trængte ind paa ham; de brødes i en svær Kamp, men det var, som om en usynlig Kraft gav den kristne Mand Styrke; han holdt hende fast, og det gamle Egetræ tæt ved kom ham til Hjælp ved ligesom med sine fra Jorden halv løsnede Rødder at binde hendes Fødder, der vare gledne ind under dem. Tæt ved sprudlede en Kilde, han stænkede hende med det friske Væld over Bryst og Ansigt, bød den urene Mand fare ud og signede hende efter kristelig Brug, men Daabens Vand har ikke Kraft der, hvor ikke Troens Væld ogsaa strømmer indenfra.

Og dog var han ogsaa heri den stærke; ja, mer end Mand's Styrke mod den stridende onde Kraft laa der i hans Gerning, den ligesom betog hende, hun lod Armene synke, saa med forundrede Blikke og blegnende Kinder paa denne Mand, der syntes en mægtig Trolldommand, stærk i Sejd og hemmelig Kunst; det var mørke Runer, han læste, Runstaver, han tegnede i Luften! ikke for den blinkende Økse eller skarpe Kniv, om han havde svinget den mod hendes Øjne, vilde

hun have gjort et Blink, men hun gjorde det, da han skrev Korsfets Tegn paa hendes Pande og Bryst; som en tam Fugl sad hun nu, Hovedet bojede sig mod Brystet.

Mildt talte han til hende om den Kærlighedens Ger-ning, hun havde ovet mod ham i denne Nat, da hun i Troens hæslige Ham var kommen, havde løst hans Baand og ført ham ud til Lys og Liv; hun var ogsaa bunden, bunden med trangere Baand, end han, sagde han, men ogsaa hun skulde, og ved ham, komme til Lys og Liv. Til Hedeby, til den hellige Ansgarius, vilde han bringe hende; der, i den kristne Stad, vilde Fortryllelsen hæves; men ikke foran paa Hesten, selv om hun godvillig sad der, turde han føre hende.

„Bag paa Hesten maa du sidde, ikke foran mig! Din Trolddoms Skønhed har en Magt, som er fra det Onde, jeg frygter den — og dog er Sejren for mig i Kristo!“

Han bojede sine Knæ, bad saa fromt og inderligt! det var, som om den tavse Skovnatur indbiedes derved til en hellig Kirke; Fuglene begyndte at synge, som hørte de med til den ny Menighed, de vilde Krusemynter dufte, som vilde de erstatte Umbra og Røgelse; højt forkyndte han Skriftens Ord:

„Lys fra det høje har besøgt os for at sfinne for dem, som sidde i Mørket og i Dødens Skygge, at sfinne vore Fødder paa Fredens Vej!“

Og han talte om Alnaturens Forlængsel, og mens han talte, stod Hesten, der havde baaret dem i vildt Løb, stille

og rustede i de store Brombærranker, saa at de modne, saftige
Bær faldt paa liden Helgæs Haand, bydende sig selv til
Bederfølgelse.

Hun lod sig taalmodig løfte op paa Hestens Ryg, sad der som en Søvn-gængerste, der ikke vaager og dog ikke vandrer. Den friske Mand bandt to Grene sammen med et Bastbaand, at de dannede et Kors, det holdt han højt i Haanden, og saa red de gennem Skoven, der blev tættere, Bejen dybere, eller slet ingen Vej. Slaaentornen stod som Vejlbom, man maatte ride uden om den; Rilden blev ikke til rindende Bæk, men til staaende Mose, man maatte ride uden om den. Der laa Styrke og Bedervægelse i den friske Skovluft, der laa en ikke ringere Kraft i Mildhedens Ord, der klang i Tro og Kristenkærlighed, i den inderlige Trang til at føre den betagte til Lys og Liv.

Regndraaben, siger man jo, huler den haarde Sten, Havets Bølger gøre i Tiden de afrevne kantede Klippesten runde, Raadens Dug, som var oprunden for liden Helga, hulede det haarde, rundede det skarpe; vel var det ikke at kende, hun vidste det ikke selv, hvad ved Spiren i Jorden, ved den kvægende Bæde og den varme Solstraale, at den gemmer i sig Bækst og Blomst.

Som Moderens Sang for Barnet umærkeligt hæfter sig i Sindet, og det laller efter de enkelte Ord uden at forstaa dem, men disse siden samle sig i Tanken og i Tiden blive klarere, saaledes virkede ogsaa her Ordet, der mægter at skabe.

De red ud af Skoven, hen over Heden, atter igennem vejrløse Skove, da mødte de henimod Aften Røvere.

„Hvor har du stjaalet den dejlige Slut!“ raabte de, stoppede Hesten, rev de to ridende ned, thi mandstærke vare

de. Præsten havde ikke andet Bærge end Kniven, som han havde taget fra liden Helga, den stødte han om sig med, en af Røverne svingede sin Økse, men den unge, kristne Mand gjorde et lykkeligt Spring til Side, ellers var han bleven ramt, nu for Øksens Eg dybt ind i Hestens Hals,

jaa Blodet strømmede ud, og Dyret styrtede til Jorden; da for liden Helga, som vækket af sin lange, dybe Tankehvile, hen og kastede sig over det gispende Dyr; den kristne Præst stillede sig foran hende til Bærn og Bærge, men en af Røverne svingede sin tunge Jernhammer mod hans Pande, jaa at den

knustes, og Blod og Hjerne sprøjtede rundt om, død faldt han til Jorden.

Roverne greb liden Helga om hendes hvide Arm; Solen gik i det samme ned, den sidste Solstraale sluffedes, og hun forvandledes til en hæslig Padder; den hvidgrønne Mund gik ud over det halve Ansigt, Armene bleve tynde og slimede, en bred Haand med Svømmehud bredte sin Bisteform; — da slap Roverne hende forfærdet; hun stod som det hæslige Udyr midt imellem dem, og efter Frøens Natur hoppede hun i Vejret, højere end hun selv var, og forsvandt i Dykningen; da mærkede Roverne, at det var Lokes onde List eller hemmelig Sejdkunst, og forfærdet skyndte de sig bort derfra.

Fulbmaanen var alt oppe, snart gav den Glans og Lyshning, og frem fra Krattet krob, i Frøens lykkelige Ham, liden Helga; hun standsede ved Liget af den kristne Præst og ved sin dræbte Ganger, hun saa paa dem med Øjne, som syntes at græde; Frøhovedet gav et Kvæk, som om et Barn brister i Graad. Hun kastede sig snart over den ene, snart over den anden, tog Vand i Haanden, der ved Svømmehuden blev større og mere hul, og gød det over dem. Døde vare de, døde vilde de blive! hun forstod det. Snart kunde de vilde Dyr komme og æde deres Krop; nej, det maatte ikke ske! derfor gravede hun i Jorden, saa dybt hun mægtede det; en Grav vilde hun aabne for dem, men hun havde kun til

at grave med en stærk Trægren og begge sine Hænder, men paa dem spændte mellem Fingrene Svømmehuden, den revnede, Blodet flød. Hun begreb, at Arbejdet vilde ikke lykkes hende; da tog hun Band og vadskede den døde Ansigt, bedækkede det med friske, grønne Blade, bar store Grene hen og lagde over ham, rystede Lov derind imellem, tog saa de sværeste Sten, hun mægtede at løfte, lagde dem over de døde Legemer og tilstoppede Abningerne med Mos, da troede hun, at Grabhøjen var stærk og fredet, men under dette tunge Arbejde var Natten skredet hen, Solen brød frem — og liben Helga stod i al sin Dejlighed, med blødende Hænder og for første Gang med Taarer paa de rødmenende, jomfruelige Kinder.

Da var det i Forvandlingen, som to Naturer brødes inde i hende; hun sitrede, saa omkring sig, som vaagnede hun af en ængstende Drøm, for derpaa hen til den slanke Bøg, holdt sig fast ved den, for dog at have en Støtte, og snart, i et Nu, klatrede hun, som en Kat, op i Træets Top og klatrede sig fast; hun sad der som et ængstet Egern, sad der den lange Dag i den dybe Skovensjomhed, hvor alt er stille og dødt, siger man jo! — dødt, ja, der fløj et Par Sommerfugle om hinanden, i Leg eller Strid; der var tæt ved nogle Myretuer, hver med flere Hundrede travle Smaasfabninger, der mylrede frem og tilbage; i Luften dansede utallige Myg, Sværm ved Sværm; der jog forbi Skarer af surrende Fluer, Vor Herres Høns, Guldsmede og andre vingede Smaadyr, Regnormen krøb frem fra den vaade

Grund, Muldvarpene skod op, — for Resten var det stille, dødt rundt om, dødt, som man siger og forstaar det. Ungen lagde Mærke til liden Helga uden Skovskaderne, der fløj skrigende om Træets Top, hvor hun sad; de hoppede hen ad Grenene mod hende i dristig Nysgerrighed. Et Blink af hendes Dje var et Blink, der jog dem bort igen, men de bleve ikke klogere paa hende og hun ikke heller paa sig selv.

Da Aftenen var nær, og Solen begyndte at synke, kaldte Forvandlingen hende til ny Bevægelse; hun lod sig glide ned ad Træet, og idet den sidste Solstraale sluktedes, sad hun der i Froens sammenkrumpe Skikkelse, med Hændernes sonderrevne Svømmehinder, men Djnene straaledede nu med en Skønhedsglans, som de knap ejede før i Dejlighedens Skikkelse; det var de mildeste, fromme Pigeøjne, der lyste frem bag Fro-Larven, de vidnede om det dybe Sind, det menneskelige Hjerte. Skønhedsøjnene brast i Graad, græd Hjertets tunge Lettelsesstaarer.

Der laa endnu ved den rejsste Grav det Kors af Grene, der med Bastbaand var bundet sammen, det sidste Arbejde af ham, som nu var død og borte; liden Helga tog det, Tanken kom af sig selv, hun plantede det mellem Stenene over ham og den dræbte Hest. Ved Grindringens Bemød brød Taarer frem, og i denne Hjertestemming ridkede hun det samme Tegn ind i Jorden rundt om Graven, det heguede saa pynteligt om den, — og da, idet hun med begge Hænder ridkede Korsets Tegn, faldt Svømmehuden af som en sonderreven Handske, og da hun vadskede sig i Kildens Væld, og

undrende saa paa sine fine, hvide Hænder, gjorde hun atter Korsets Tegn i Luften, mellem sig og den døde, da bævede hendes Læber, da rørte sig hendes Tunge, og det Navn, hun oftest paa Midtet gennem Skoven havde hørt udjunget og udtalt, blev lydeligt fra hendes Mund, hun sagde det: „Jesus Krist!“

Da faldt Paddehammen, hun var den unge Dejlighed; — dog Hovedet bøjede sig træt, Lemmerne trængte til Hvile, — hun sov.

Men Søvnens var kun kort; ved Midnat blev hun vækket; foran hende stod den døde Gæst, saa straalende, fuld

af Liv, det lyfte ud af Øjnene og ud af den saarede Hals; tæt ved den viste sig den dræbte, kristne Præst; „skønnere end Baldur!“ vilde Vikingefruen have sagt, og dog kom han som i Ildsluer.

Der var en Alvor i de store, milde Øjne, en Retfærdighedens Dom, et saa gennemtrængende Blik, at det lyfte ligesom ind i Hjertets Kroge hos den prøvede. Liden Helga sitrede derved, og hendes Hukommelse vakttes med en Kraft som paa Dommens Dag. Alt hvad godt der var ydet

hende, hvert kærligt Ord, der var sagt hende, blev ligesom levendegjort; hun forstod, at det var Kærligheden, der havde holdt hende oppe her i Prøvelsens Dage, i hvilke Ulfom af Sjæl og Dynd gærer og stræber; hun erkendte, at hun kun havde fulgt Stemningernes Tilskyndelser, og selv intet gjort for sig; alt var blevet givet hende, alt var ligesom blevet ledet; hun bøjede sig ringe, ydmyg, skamfuld for den, der maatte kunne læse hver Fold i Hjertet; og i dette Øjeblik fornåm hun som et Lynblink af Lutrelsens Flamme, den hellige Aands Lue.

„Du Dyndets Datter!“ sagde den kristne Præst, „af Dynd, af Jord est du kommen, — af Jord skal du igen opstaa! Solstraalen i dig gaar legemsbevidst tilbage til sit Ophav, Straalen ikke fra Sollegemet, men Straalen fra Gud! Ingen Sjæl skal fortabes, men langt er det timelige, der er Livsens Flugt i det evige. — Jeg kommer fra de dødes Land; ogsaa du skal engang rejse gennem de dybe Dale ind i det lysende Bjergland, hvor Naaden og Fuldendelsen bor. Jeg fører dig ikke til Hedeby efter Kristendaab, først maa du sprænge Vandstjoldet over den dybe Mosegrund, drage den levende Rod op for dit Liv og din Bugge, øve din Gerning, før Indvielsen tør komme.“

Og han løstede hende op paa Hesten, rakte hende et gyldent Røgelsjekar som det, hun før havde set i Vikingeborgen, der kom en Duft saa sød og stærk derfra. Pandens aabne Bunde paa den dræbte Lyfte som et straalende Diadem; Korset tog han fra Graven, løstede det højt i Vejret, og nu

for de af Sted gennem Luften, hen over den sujende Skov, hen over Højene, hvor Kæmperne vare jordede, siddende paa deres dræbte Gangere; og de mægtige Skikkelser rejste sig, red ud og holdt overjt paa Højen; i Maaneskinnet straaede om deres Bænde den brede Guldring med Guldknude, Raaben slagrede i Vinden. Lindormen, som rugede over Skatte, løftede jt Hoved og saa efter dem. Dværgfolket kiggede frem fra Høje og Bløfurer, de myldrede med røde, blaa og grønne Lys, en Brimmel at se som Gnisterne i Afken af det brændte Papir.

Hen over Skov og Hede, Aær og Rær fløj de, op mod Bildmosen; hen over den svævede de i store Kredse. Den krigtne Præst løftede Korjet højt, det skinne som Guld, og fra hans Læber lod Messesangen; liden Helga sang den med, som Barnet synger ved sin Moders Sang; hun svingede Røgelsekarret, der kom en Alderduft, saa stærk, saa undervirkende, at Mogens Siv og Rør blomstrede derved; alle Spirer stod op fra den dybe Bund, alt, hvad Liv havde, løftede sig, der bredte sig et Flor af Akander, som var det et indvirket Blomstertæppe, og paa dette laa en sovende Kvinde, ung og dejlig, liden Helga troede at se sig selv, jt Spejlbilled i det stille Vand; det var hendes Moder, hun saa, Dyndkongens Liv, Prinsessen fra Milens Bænde.

Den døde, krigtne Præst hød, at den sovende løftedes op paa Hesten, men denne sank under Byrden, som var dens Legeme kun et Vigelagen, der flyver i Vinden, men Korjets

Tegn gjorde Luftfantomet stærkt, og alle tre red de hen til den faste Grund.

Da gik Hanen i Vikingens Borg, og Systerne løste sig op i Taage, der før hen i Vinden, men ud for hinanden stod Moder og Datter.

„Er det mig selv, jeg ser i det dybe Vand!“ sagde Moderen.

„Er det mig selv, jeg ser i det blanke Skjold!“ udbrød Datteren, og de nærmede sig hinanden, Bryst mod Bryst, Favn i Favn, stærkest slog Moderens Hjerter, og hun forstod det.

„Mit Barn! mit eget Hjertes Blomst! min Lotus fra de dybe Baaude!“

Dg hun omarmede sit Barn og græd; Taarerne vare en ny Livsens, Kærlighedens Daab for liden Helga.

„I Evaneham kom jeg herhid og kastede den!“ sagde Moderen, „jeg sank igennem den ghygende Flom, dybt ned i Moseus Dynd, der som en Mur lukkede sig om mig; men snart fornam jeg en friskere Stromning; en Kraft drog mig dybere, altid dybere, jeg solte Søvnens Tryk paa mine Øjenlaag, jeg sov ind, jeg drømte — jeg syntes, jeg igen laa i Ægyptens Pyramide, men foran mig stod endnu den ghygende Elletrunte, der paa Moseus Glade havde skrækket mig; jeg betragtede Revnerne i Barken, og de lyste frem i Farver og bleve Hieroglyffer, det var Mumiens Hylster, jeg saa paa; det brast, og ud derfra traadte den tusindaarige Drot, Mumieskikkelsen, sort som Beg, sortglimsende som Skovsneglen eller det fede, sorte Dynd, Dyndkongen eller Pyramidens Mumie, jeg vidste det ikke. Han slungede sine Arme om mig, og det var, som om jeg maatte dø. Livet fornam jeg først igen ved, at det blev varmt paa mit Bryst, og der en lille Fugl slog med Bingerne, kvadrede og sang. Den fløj fra mit Bryst højt mod det mørke, tunge Loft, men et langt, grønt Baaud bandt den endnu til mig; jeg hørte og forstod dens Længsels Toner: Frihed! Solskin! til Faderen! — da tænkte jeg paa min Fader i Hjemmets solbelyste Land, mit Liv, min Kærlighed! og jeg løsnede Baaudet, lod den slagre bort — hjem til Faderen. Siden hin Stund har jeg ikke drømt; jeg

sov en Sovn, tilvisse saa tung og lang, til i denne Stund
Toner og Duft loftede og løste mig!”

Det grønne Baand fra Moderens Hjerte til Fuglens
Vinge, hvor slagrede det nu, hvor laa det henkastet? Kun

Storken havde set det; Vaandet var den grønne Stilk, Slojfen den skinnende Blomst, Bugge for det Barn, som nu var vokset i Dejlighed og igen hvilede ved Moderens Hjerte.

Og mens de stod der Favn i Favn, sloj Storkefader i Kredse om dem, tog saa Fart til sin Rede, hentede de der i Maringer gemte Fjerhamme, kastede en til dem hver, og den sluttede sig om dem, og de løftede sig fra Jorden som to hvide Svaner.

„Lad os nu tale!“ sagde Storkefader, „nu forstaa vi hinandens Sprog, om end Næbbet er anderledes skaaret paa den ene Fugl end paa den anden! det træffer sig saa heldigt som noget kan, at I komme denne Nat, i Morgen havde vi været af Sted, Mutter, jeg og Ungerne! vi flyve Syd paa! ja, se kun paa mig! jeg er jo en gammel Ven fra Nillandet, og det er Mutter med, hun har det i Hjertet mere end i Knebberen. Hun troede altid, at Prinsessen nok hyttede sig! jeg og Ungerne have baaret Svanehammen herop —! naa, hvor jeg er glad! og hvor det er et Held, at jeg er her endnu; naar det ghyr ad Dag, trække vi af Sted! stort Storkeselskab! Vi flyve foran, flyv kun bagefter, saa tage I ikke fejl af Bejen; jeg og Ungerne skal ogsaa nok have et Øje med!“

„Og Lotusblomsten, jeg skulde bringe,“ sagde den ægyptiske Prinsesse, „den flyver i Svaneham ved min Side! mit Hjertes Blomst har jeg med, saaledes har det løst sig. Hjemad, hjemad!“

Men Helga sagde, at hun ikke kunde forlade det danske Land, for hun engang endnu havde set sin Plejemoder, den

kærlige Vikingefru. I Helgas Tanke gik op hver smuk Grindring, hvert kærligt Ord, hver Taare, Plejemoderen havde grædt, og næsten var det i dette Øjeblik, som om hun holdt mest af denne Moder.

„Ja, vi maa til Vikingegaarden!“ sagde Storkefader, „der venter jo Mor og Ungerne! hvor ville de dreje Øjne og lade Knebbere gaa! ja, Mor siger nu ikke saa meget! kort og fyndig er hun, og saa mener hun det endnu bedre! jeg vil straks slaa en Skralde, at de kunne høre, at vi komme!“

Og saa skraldede Storkefader med Næbbet, og han og Svanerne fløj til Vikingeborgen.

Derinde laa alle endnu i dyb Søvn; først sent paa Natten var Vikingefruen kommen til Ro; hun laa i Angest for liden Helga, der nu i hele tre Dogn havde været forsvundet med den kristne Præst; hun maatte have hjulpet ham bort, det var hendes Hest, der savnedes paa Stalden; ved hvilken Magt var alt dette bevirket. Vikingefruen tænkte paa de Underværker, der hortes skete ved den hvide Krijsk og ved dem, som troede paa ham og fulgte ham. De vekslende Tanker fik Stikkelse i Drommens Liv, det forekom hende, at hun endnu sad vaagen, estertænkende paa sin Seng, og udenfor rugede Mørket. Stormen kom, hun hørte Havets Rullen i Vest og Øst, fra Nordsoen og Kattegattets Bænde; den uhyre Slange, som omspændte Jorden i Havdybet, ryttede i Krampetrækninger; det var mod Gudernes Nat, Ragnarok, som Hedningefolket kaldte den yderste Time, da alt skulde forgaa, selv de høje Guder. Gjallerhornet lød, og hen over

Regnbuen red Guderne, flødte i Staal, for at kæmpe den sidste Kamp; foran dem fløj de vingeflødte Skjoldmoer, og Rækken sluttedes med de dode Kæmpers Skikkelser; den hele Luft lystede om dem med Nordlysblink, men Mørket var det sejrende. Det var en rædsom Stund.

Dg tæt ved den ængstede Vikingefruer sad paa Gulvet liden Helga i Froens hæslelige Skikkelse, ogsaa hun stælvede og knugede sig op til Plejemoderen, som tog hende paa sit Skød og i Kærlighed holdt hende fast, i hvor hæslelig end Padderhammen syntes. Luften genlød af Sværd- og Kølleslag, af susende Pile, som var det en stormende Hagelbyge, der gik hen over dem. Timen var kommen, da Jord og Himmel vilde bryde, Stjernerne falde, alt gaa til Grunde i Surturs Ild, men en ny Jord og Himmel, vidste hun, vilde komme, Kornet bolge, hvor Havet nu rullede hen over den golde Sandbund, den unævnelige Gud raade, og op til ham steg Baldur, den milde, kærlige, løst fra de dodes Rige — han kom — Vikingefruen saa ham, hun kendte hans Ansigt, — det var den kristne, fangne Præst.

„Hvide Krist!“ raabte hun højt, og i Navnets Nævnelse trykkede hun et Kys paa sit hæslelige Frobarns Pande; da faldt Padderhammen, og liden Helga stod der i al sin Dejlighed, mild som aldrig før og med straalende Dje; hun kyskede Plejemoderens Hænder, velsignede hende for al den Omhu og Kærlighed, hun i Trængselens og Prøvelsens Dage forundte hende; takkede hende for de Tanker, hun havde nedlagt i hende og vakt, takkede hende for Navnets Nævnelse, det, hun gentog:

hvilde Krist! og liden Helga løftede sig som en mægtig Svane, Bingerne bredte sig saa store, med en Susen, som naar Trækfuglenes Skare flyver bort.

Bikingefruen vaagnede derved, og udenfor lod endnu det samme stærke Bingeslag, — det var Tiden, vidste hun, at Storkene drog herfra, dem var det, hun hørte; endnu engang vilde hun se dem for deres Alfrejse og sige dem Farvel! Hun stod op, gik ud paa Svalen, og da saa hun paa Sidehusets Tagryg Stork ved Stork, og rundt om Gaarden, hen over de

hoje Træer, floj Starer i store Svingninger, men lige ud for hende, paa Brøndkanten, hvor liden Helga saa tit havde siddet og skrækket hende ved sit Vildskab, sad nu to Svaner og saa med kloge Øjne paa hende; og hun husede paa sin Drøm, den fyldte hende endnu helt, aldeles som en Birkelighed; hun tænkte paa liden Helga i Svaneskikkelse, hun tænkte paa den kristne Præst, og folte sig med eet forunderlig glad i Hjertet.

Svanerne slog med Bingerne, højede deres Halse, som vilde de ogsaa give deres Hilsen; og Vikingefruen bredte sine Arme ud imod dem, som om hun forstod det, smilede i Graad og mange Tanker.

Da løftede sig med Vingelarm og Anebren alle Storkene til Rejsten Syd paa.

„Vi vente ikke paa Svanerne!“ jagde Storkemoder, „vil de med, maa de komme! vi kunne ikke blive her, til Brokfuglene rejse! Der er dog noget kont i at rejse saaledes familievís, ikke som Bogfinke og Brushøns, hvor Hannerne flyve for sig og Hannerne for sig, det er egentlig talt ikke anstændigt! — og hvad er det for et Vingeflag, Svanerne gør?“

„Hver flyver paa sit Sæt!“ jagde Storkefader, „Svanerne tage det paa skraa, Tranerne i Trekant og Brokfuglene i Slangelinie!“

„Nævn ikke Slange, naar vi flyve heroppe!“ sagde Storkemoder, „det giver kun Ungerne Øyster, som ikke kunne tilfredsstilles!“

„Er det de høje Bjerge dernede; jeg horte om?“ spurgte Helga i Svaneham.

„Det er Tordenstyer, som drive under os!“ sagde Moderen.

„Hvad er det for hvide Styer, som løfte sig saa højt?“ spurgte Helga.

„Det er de evigt besneede Bjerge, du ser!“ sagde Moderen, og de fløj over Alperne, ned mod det blaanende Middelhav.

„Afrikas Land! Egyptens Strand!“ jubled i Svaneskiffelse Nilens Datter, idet hun højt fra Luften øjnede, som en hvidgul, bølgeformig Stribe, sin Hjemstavn.

Ogsaa Fuglene saa den og fremstjyndte deres Flugt.

„Jeg lugter Mildhynd og vaade Frøer!“ sagde Storkemoder, „det kriller i mig! — Ja, nu skulle I saa at smage, og I skulle se Marabu, Ibis og Traner! de høre alle til Familien, men ere ikke nær saa konne som vi; de stille sig fornemme an, især Ibis; han er nu bleven forvænt af Egypterne, de gøre ham til Mumie, stoppe ham med Krybderurter. Jeg vil heller stoppes med levende Frøer, det ville I med og det skulle I blive! Bedre noget i Skrutten, mens man lever, end være til Stads, naar man er død! det er min Mening, og den er altid den rigtige!“

„Nu ere Storkene komne!“ sagde man i det rige Hus ved Nilens Bred, hvor i den aabne Hal, paa bløde Gynder

dækkede med Leopardens Skind, den kongelige Herre laa udstrakt, ikke levende, heller ikke død, haabende paa Lotusblomsten fra den dybe Moje i Norden. Slægtninge og Tjende stod om ham

Dg ind i Hallen sloj to prægtige, hvide Svaner, de vare komne med Storkene; de kastede den blendende Fjerham, og der stod to dejlige Kvinder, hinanden saa lig som to Dug-

draaber; de bojede sig hen over den blege, henvisnede gamle Mand, de kastede deres lange Haar tilbage, og idet liden Helga bojede sig over Bedstefaderen, rødmede hans Kinder, hans Dine fik Glans, der kom Liv i de stivnede Lemmer. Den gamle rejste sig karst og forynget; Datter og Datterdatter holdt ham i deres Arme som til Morgenhilsen i Glæde efter en lang, tung Drøm.

Dg der var Glæde over al den Gaard og i Storkereden med, men der var det dog mest over den gode Føde, de myldrende mange Frøer; og mens de lærde i Hast optegnede saa løseligt Historien om de to Prinsesser og om Sundhedsblomsten, der var en stor Begivenhed og Velsignelse for Hus og Land, fortalte Storkeforældrene den paa deres Vis og for deres Familie, men først da de alle vare møtte, ellers havde de jo andet at bestille end at høre paa Historier.

„Nu bliver du da noget!“ hvissede Storkemoder; „det er ikke rimeligt andet!“

„Oh, hvad skulde jeg blive!“ sagde Storkefader, „og hvad har jeg gjort? Sugenting!“

„Du har gjort mere end alle de andre! uden dig og Ungerne havde de to Prinsesser aldrig set Ægypten igen og faaet den gamle raft. Du bliver noget! Du faar bestemt Doktorgraden, og vore Unger fødes siden med den, og deres Unger igen videre frem! Du ser ogsaa allerede ud som en ægyptisk Doktor, — i mine Øjne!“

De lærde og vise udviklede Grundtanken, som de kaldte det, der gik gennem den hele Begivenhed: „Kærlighed føder Liv!“ den gav de Forklaringer paa forskjellige Maader: „den varme Solstraale var Ægyptens Prinsesse, hun steg ned til Dyndkongen, og i deres Moden sprang Blomsten frem —“

„Jeg kan ikke jaaledes rigtig gentage Ordene!“ sagde Storkefader, der havde hørt til fra Taget og skulde fortælle derom i Reden. „Det var saa indviklet hvad de sagde, det var saa klogt, at de straks fik Rang og Skænkads, selv

Mundkokken fik et stort Udmærkelsestegn, — det var nok for Suppen!”

„Og hvad fik du?” spurgte Storkemoder, „de skulde da ikke glemme den vigtigste, og den er du! de lærde have kun knebret ved det hele! men dit kommer vel!”

I den sildige Nat, da Sønnens Fred hvilede over det ny lykkelige Hus, var der en, der endnu vaagede, og det var ikke Storkefader, uagtet han paa eet Ben stod op i Reden og sov Skildevagt, nej, liden Helga vaagede, hældede sig ud over Altanen og saa paa den klare Luft med de store, lysende Stjerner, større og renere i Glans, end hun havde set dem i Norden, og dog de samme. Hun tænkte paa Vikingefruen ved Bildmosen, paa Plejemoderens milde Dine, de Taarer, hun havde grædt over det arme Frøbarn, der nu stod i Glans og Stjernepragt ved Nilens Bænde i dejlig Foraarsluft. Hun tænkte paa Kærligheden i den hedenske Kvindes Bryst, den Kærlighed, hun havde vist en ynkelig Skabning, der i Menneskeham var et ondt Dyr og i Dyrets Ham væmmelig at se og røre ved. Hun saa paa de lysende Stjerner og huskede paa Glansen fra den dodes Bænde, da de sløj hen over Skov og Mose; der klang Toner i hendes Grindring, Ord, hun havde hørt udtale, da de red af Sted, og hun sad som den betagne, Ord om Kærlighedens store Ophav, den højeste Kærlighed, der omfattede alle Slægter.

Ja, hvad var ikke givet, bundet, opnaaet! Liden Helgas Tanke omfattede ved Nat, ved Dag, hele sin Lykkesum og

stod i Skuet af den som Barnet, der vender sig ilsomt fra Giveren til det givne, alle de dejlige Gaver; hun ligesom gik op i den stigende Lykjalighed, der kunde komme, vilde komme; hun var jo baaren gennem Underværker til altid højere Glæde og Lykke, og heri fortabte hun sig en Dag saa ganske, at hun ikke mere tænkte paa Giveren. Det var Ungdomsmødets Rækhed, der gjorde sit raske Raft! hendes Dine Lyfte derved, men øjeblikkelig reves hun ud derfra ved en stærk Støjen nede i Gaarden under sig. Der saa hun to mægtige Strudse løbe ilsomt omkring i snævre Kredse; aldrig før havde hun set dette Dyr, saa stor en Fugl, saa plump og tung, Bingerne saa ud, som vare de stækkede, Fuglen selv, som var der gjort den Overlast, og hun spurgte om, hvad der var sket med den, og for første Gang hørte hun det Sagn, Ægypterne fortælle om Strudsen.

Dejlig havde dens Slægt engang været, dens Binger store og stærke; da sagde en Aften Skovens mægtige Fugle til den: „Broder! skulle vi i Morgen, om Gud vil det, flyve til Floden og drikke?“ Og Strudsen svarede: „Jeg vil det!“ Da det dagedes, fløj de af Sted, først højt opad mod Solen, Guds Dje, altid højere og højere, Strudsen langt foran alle de andre; den fløj i Stolthed mod Lyset; den stolede paa sin Kraft og ikke paa Giveren; den sagde ikke: „Om Gud vil!“ da drog Straffens Engel Sløret bort fra den Flamme-straalende, og i dette Nu forbrændte Fuglens Binger, den sank, elendig, til Jorden. Den og dens Slægt mægter aldrig mer at hæve sig; den flyr i Stræk, stormer om i Kredse i

det snævre Rum; en Mindelse er det for os Mennesker, i al vor Tanke, ved hver vor Gerning at sige: „Om Gud vil!“

Dg Helga bojede tankesuld sit Hoved, saa paa den jagende Struds, saa dens Angest, saa dens taabelige Glæde ved Skuet af sin egen store Skygge paa den hvide, solbelyste Bæg. Dg i Sind og Tanke slog Alvoren sin dybe Rod. Et Liv saa rigt, fremad i Lykken, var givet, vundet, — hvad vilde ske, hvad vilde endnu komme —? Det bedste: „Om Gud vil!“

I det tidlige Foraar, da Storkene atter drog Nord paa, tog liden Helga sit Guldarmaand, ridjede deri sit Navn, vinkede ad Storkefader, gav ham Guldringen om Halsen, bad ham bringe den til Vikingesruen, der vilde heraf forstaa, at Plejedatteren levede, var lykkelig og husede paa hende.

„Det er svært at bære!“ tænkte Storkefader, da han fik det om Halsen; „men Guld og Ære skal man ikke kaste paa Landevejen! der er Lykke ved Storken, vil de fande deroppe!“

„Du lægger Guld, og jeg lægger Æg!“ sagde Storkemoder, „men du lægger kun een Gang, jeg gør det alle Aaringer! men Paastønnelse faar ingen af os! det kræfter!“

„Man har Bevidstheden, Mor!“ sagde Storkefader.

„Den kan du ikke hænge udenpaa!“ sagde Storkemoder, „den giver hverken Medbor eller Maaltid!“

Dg saa sloj de.

Den lille Nattergal, der sang i Tamarindebusten, vilde ogsaa snart drage Nord paa; beroppe ved Bildmosen havde fiden Helga tit hørt den; Bud med vilde hun give den,

Fuglens Sprog kunde hun, fra hun fløj i Svaneham, hun havde tit fiden talt det med Stork og Svale, Nattergalen vilde forstaa hende; og den bad hun at flyve til Bøgestoven paa den jydste Halvø, hvor Graven var rejst af Sten og

Grene, hun bad den bede alle Smaafugle værne der om Graven og synge en Sang og atter en Sang.

Dg Nattergalen fløj — og Tiden fløj hen!

Ornen stod paa Pyramiden og saa i Høst et stadseligt Tog med rigtladede Kameler, med kosteligt klædte, væbnede Mænd paa sunjende, arabiske Heste, skinnende hvide som Solv, og med røde, bævrende Næsebor, Manken stor og tæt, hængende ned om de fine Ben. Rige Gæster, en kongelig Prins fra Arabiens Land, dejlig som en Prins skal være det, drog ind i det stolte Hus, hvor nu Storkereden stod tom; de, som boede oppe i den, vare jo i et nordligt Land, men snart vilde de komme tilbage. — Dg netop den Dag kom de, da her var rigest paa Glæde og Lystighed. Her var Bryllupsstads, og liden Helga var Bruden, klædt i Silke og Juveler; Brudgommen var den unge Prins fra Arabiens Land; de sad overjt ved Bordet mellem Moder og Bedstefader.

Men hun saa ikke paa Brudgommens brune, mandige Kind, hvor det sorte Skæg krusede sig, hun saa ikke paa hans ildfulde, mørke Øjne, der fæstede sig paa hende, hun saa ud, op mod den blinkende, funklende Stjerne, der straaledede ned fra Himlen.

Da raslede det med stærke Vingeslag derude i Luften, Storkene kom tilbage; og det gamle Storkepar, i hvor træet det end var af Rejsen og nok kunde trænge til at hvile ud,

fløj dog straks ned paa Rækværket ved Verandaen, de vidste det, hvilken Fæst det var. De havde allerede ved Landets Grænse hørt, at liden Helga havde ladet dem afmale paa Muren, de hørte med til hendes Historie.

„Det er meget net betænkt!“ sagde Storkefader.

„Det er meget lidt!“ sagde Storkemoder, „mindre kunde det da ikke være.“

Dg da Helga saa dem, rejste hun sig og gik ud i Verandaen til dem for at klappe dem ned ad Ryggen. Det gamle Storkepar nejeede med Halsene, og de yngste Unger saa derpaa og følte sig bærede.

Dg Helga saa op til den lysende Stjerne, der straalende mere og mere klar; og imellem den og hende bevægede sig en Skikkelse, renere endnu end Luften og derved synlig, den svævede hende ganske nær, det var den døde, kristne Præst, ogsaa han kom paa hendes Højtidsfæst, kom fra Himmeriges Rige.

„Glansen og Herligheden der overgaar alt hvad Jorden kender!“ sagde han.

Dg liden Helga bad saa blødt, saa inderligt, som hun aldrig før havde bedet, at hun, kun et eneste Minut, turde se derind, kun kaste et eneste Blik ind i Himmeriges Rige til Faderen.

Dg han løftede hende i Glans og Herlighed, i en Strømning af Toner og Tanker; det var ikke blot udenom hende, det lyfte og klang, men indeni hende. Ord kan ikke udsige det.

„Nu maa vi tilbage, du savnes!“ sagde han.

„Kun eet Blik endnu!“ bad hun; „kun et eneste kort Minut!“

„Vi maa til Jorden, alle Gæster gaa bort!“

„Kun eet Blik! det sidste! —!“

Og liden Helga stod atter i Berandaen, — men alle Blus der udenfor vare slukkede, alle Lys i Brudesaalen vare borte, Storkene borte, ingen Gæster at se, ingen Brudgom, alt, som vejret hen i tre korte Minutter.

Da følte Helga Angest, og hun gik igennem den tomme, store Hal, ind i det næste Kammer; der sov fremmede Soldater. Hun aabnede Sidedøren, der førte ind til hendes Stue, og idet hun troede at staa der, stod hun udenfor i Haven, — saaledes var her ikke før; rødlig skinnede Himlen, det var mod Daggrø.

Tre Minutter i Himlen kun, og en hel Jordnat var gaaet!

Da saa hun Storkene; hun raabte til dem, taledes deres Sprog, og Storkefader drejede Hovedet, lyttede og nærmede sig.

„Du taler vort Sprog!“ sagde han, „hvad vil du? Hvorfor kommer du her, du fremmede Kvinde?“

„Det er jo mig! det er Helga! kender du mig ikke? For tre Minutter siden talte vi sammen, derhenne i Berandaen.“

„Det er en Fejltagelse!“ sagde Storken; „det har du drømt alt sammen!“

„Nej, nej!“ sagde hun og erindrede ham om Bifingeborgen og om Bildmosen, Rejsen herhid —!

Da blinkede Storkefader med Djnene: „Det er jo en gammel Historie, jeg har hørt fra min Tip-tip-Oldemoder's Tid! ja vist var her i Ægypten en saadan Prinsesse fra det danske Land, men hun forsvandt paa sin Bryllupsaften for mange hundrede Aar siden og kom aldrig igen! det kan du

selv læse dig til her paa Monumentet i Haven; der er jo hugget baade Svaner og Størke, og øverst staar du selv i det hvide Marmor.“

Saaledes var det. Liden Helga saa det forstod det og sank i Knæ.

Solen straaledede frem, og som i fordums Tid ved dens Straaler Frohammen faldt, og den dejlige Stikkelse kom til Syne, saa løstede sig nu ved Lysets Daab en Skønhedsstikkelse klarere, renere end Luften, en Lyssraale — til Faderen.

Legemet sank i Stov: der laa en henvisnet Lotusblomst, hvor hun havde staaet.

„Det var da en ny Slutning paa Historien!“ sagde Storkefader; „den havde jeg nu slet ikke ventet! men jeg kunde ganske godt lide den!“

„Hvad mon Ungerne ville sige om den?“ spurgte Storkemoder.

„Ja, det er rigtignok det vigtigste!“ sagde Storkefader.

Hurtigloberne.

Der var udsat en Pris, ja, der var udsat to, den lille og den store, for den største Hurtighed, ikke i eet Løb, men saadan i at løbe hele Aaret.

„Jeg fik den første Pris!“ sagde Haren; „Retfærdighed maa der dog være, naar ens egen Familie og gode Venner er i Raadet; men at Sneglen fik anden Pris, finder jeg næsten fornærmeligt imod mig!“

„Nej,“ forsikrede Ledpælen, der havde været Vidne ved Prisuddelingen, „der maa ogsaa tages Hensyn til Flid og god Villie, det blev jagt af flere agtbare Personer, og det har jeg ogsaa forstaaet. Sneglen har rigtignok brugt et halvt Aar om at komme over Dørtrinnet, men han har brækket Laarbenet i det Hastværk, det dog var for ham. Han har levet ene og

alene for sit Løb, og han løb med Hus! Alt dette er agt-værdigt! — og saa fik han anden Pris!”

„Jeg kunde dog ogsaa have været taget i Betragtning!“ sagde Svalen; „hurtigere end jeg, i Flugt og Omsving, tror jeg, ingen har vist sig, og hvor har jeg ikke været om: vidt, vidt, vidt!“

„Ja, det er Deres Ulykke!“ sagde Ledpælen; „De søjter for meget! De skal altid af Sted, ud af Landet, naar det her begynder at fryse; De har ingen Fædrelandskærlighed! De kan ikke komme i Betragtning!“

„Men om jeg nu laa over i Mosen hele Vinteren!“ sagde Svalen, „sov hele Tiden bort, kom jeg saa i Betragtning?“

„Staf Uttest fra Mosekønen, at De har sovet den halve Tid i Fædrelandet, saa skal De komme i Betragtning!“

„Jeg havde nok fortjent første Pris og ikke anden!“ sagde Sneglen. „Det ved jeg da, at Haren har kun løbet af Kujoneri, hver Gang han troede, at der var Fare paa Færde; jeg derimod har gjort min Løben til en Livsopgave og er bleven Krøbling i Tjenesten! Skulde nogen have første Pris, var det nok mig! — men jeg gør ingen Spræl, det foragter jeg!“

Og saa spyttede den.

„Jeg skal med Ord og Tale kunne forsvare, at hver Pris, i det mindste min Stemme til den, er givet med retfærdigt Hensyn!“ sagde det gamle Landmaalmærke i Skoven, der var Lem i den afgørende Dommerforening. „Jeg gaar altid frem med Orden, Overvejelse og Beregning. Syn

Gange forud har jeg nydt den Gæde at være med at give Prisen; men ikke før i Dag har jeg faaet min Billie sat igennem. Jeg er ved hver Uddeling gaaet ud fra noget vist. Jeg er altid gaaet forfra i Bogstaverne til første Pris og bagfra til anden Pris. Og vil De nu lægge Mærke til, naar

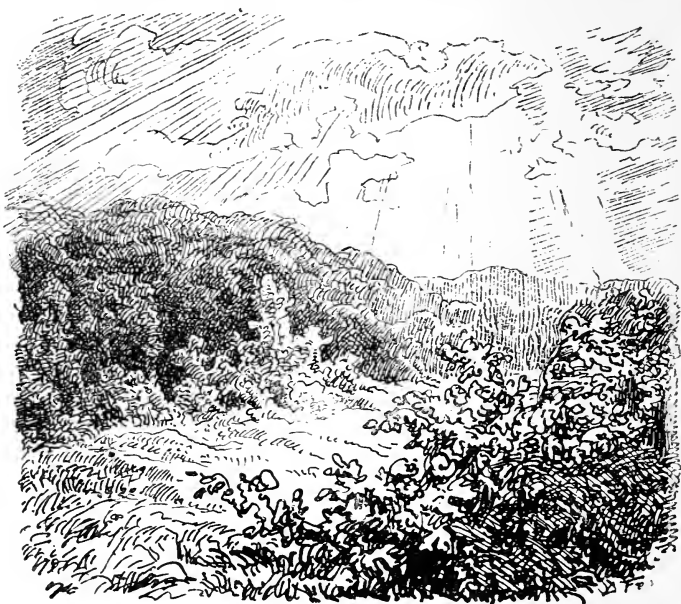
man tager forfra: Det ottende Bogstav fra A er H, der have vi Haren, og saa stemte jeg for Haren til første Pris, og det ottende Bogstav bagfra, — X regner jeg ikke med, det har saadan en upassende Lyd, det upassende springer jeg altid over, — bliver saa S; derfor stemte jeg for Sneglen til

anden Præmie. Næste Gang bliver det **J** til første og **R** til anden! Der skal altid være en Orden i enhver Ting! man maa have noget at holde sig til!"

"Jeg havde nu stemt for mig selv, naar jeg ikke havde været imellem de dømmende," sagde Mulæselet, der ogsaa var Meddommer. „Man skal tage Hensyn til, ikke blot hvor hurtig man kommer frem, men hvad andre Egenskaber der kan være, som nu den Ting, hvor meget man trækker; dog det vilde jeg ikke denne Gang have udhævet, heller ikke Harens Kløgstab i sin Flugt, dens Kløgt, med eet at gøre et Spring til Siden for at lede Folk paa Vildspor fra, hvor den skjuler sig; nej, der er endnu een Ting, mange lægge Mærke til, og som heller ikke bør være uændset, det er den, man kalder det skønne; det har jeg her set paa, jeg saa paa Harens dejlige, velvoksne Øren, det er en Fornøjelse at se, hvor lange de ere! jeg syntes, at jeg saa mig selv, da jeg var lille, og saa stemte jeg for ham!"

„Hys!" sagde Fluén, „ja, jeg vil ikke tale, jeg vil bare sige noget! det ved jeg, at mere end een Hare har jeg løbet op. Forleden knækkede jeg Bagbenene paa en af de yngste; jeg sad paa Lokomotivet foran Banetoget, det gør jeg tit, saa iagttager man bedst sin egen Hurtighed. En ung Hare løb længe foran, han anede ikke, at jeg var der; til sidst maatte han dreje af, men saa knækkedes Bagbenene over af Lokomotivet, for jeg sad derpaa. Haren blev liggende, jeg for videre. Det er dog vel at overvinde den? Men jeg trænger ikke til Prisen!"

„Jeg synes nu,“ tænkte den vilde Rose, men den sagde det ikke, det er ikke dens Natur at udtale sig, skønt det kunde være ganske godt, om den havde gjort det; „jeg synes nu, at Solstraalen burde have faaet første Hæderspris, og anden med!

Den flyver i et Nu den umaalelige Vej fra Solen ned til os og kommer med en Styrke, at al Naturen vaagner derved; den har en Skonhed, jaa at alle vi Roser rødme og dufte derved! den høje, dommende Øvrighed synes slet ikke at have bemærket

den! var jeg Solstraale, jeg gav dem hver et Solstik — men det gjorde dem kun gale, det kunne de blive alligevel! jeg siger ikke noget!" tænkte den vilde Rose; „Fred i Skoven! dejligt er det at blomstre, dufte og vederkvæge, leve i Sagn og Sange! Solstraalen overlever os dog alle sammen!"

„Hvad er første Pris?" spurgte Regnormen, der havde forsovet sig, og nu først kom til.

„Det er fri Udgang til en Raalhøve!" sagde Mulæjelet; „jeg foreslog Prisen! Haren maatte og skulde have den, og saa tog jeg, som tænkende og virkende Medlem, fornuftigt Hensyn til dens Nytte, der skulde have den; nu er Haren forsovet. Sneglen har Lov til at jidde paa Stengærdet og slikke Mos og Solskin, og er dernæst herefter optagen som en af de første Dommere i Hurtigløben. Det er saa godt at have een af Faget med i, hvad Menneftene kalde en Komité! Jeg maa sige, jeg venter meget af Fremtiden, vi have allerede begyndt saa godt!"

Klokkedybet.

„Ding-dang! ding-dang!“ klinger det fra Klokkedybet i Odense Aa. — Hvad er det for en Aa? — Den kender hvert Barn i Odense By, den løber neden om Haverne, fra Slusen til Vandmøllen hen under Træbroerne. I Aaen vokse gule Aknapper, brunsfjerede Rør og den sorte, fløjlsagtige

Dunhammer, saa høj og saa stor; gamle, revnede Piletræer, svajede og drejede, hænge langt ud i Vandet paa Munkemose Side og ved Blegemandens Eng, men lige over for er Have ved Have, den ene anderledes end den anden, snart med dejlige Blomster og Vykthuse, glatte og pæne, ligesom smaat Duffestads, snart staa de kun med Kaal, eller der er slet ingen Have at se, thi de store Hyldebuske brede sig der og hænge langt ud over det rindende Vand, som hiit og her er dybere, end man kan naa med Aaren. Ud for det gamle Frøentkloster er det dybeste Sted, det kaldes Klokkedybet, og der bor Lamanden; han sover om Dagen, naar Solen finner gennem Vandet, men kommer frem ved stjernerklare Nætter og Maaneskin. Han er meget gammel; Mormor har hørt om ham af sin Mormor, siger hun, han lever et ensomt Liv, har slet ingen at tale med uden den store, gamle Kirkekloffe. Engang hang den i Kirketærnet, ja, nu er der intet Spor hverken af Tærn eller Kirke, den, der kaldtes Sankt Albani.

„Ding-dang! ding-dang!“ klang Kloffen, da Tærnet stod, og en Vsten, da Sol gik ned, og Kloffen var i sit stærkeste Sving, rev den sig løs og fløj gennem Luften; det blanke Malm skinnede gloende i de røde Straaler.

„Ding-dang! ding-dang! nu gaar jeg i Seng!“ sang Kloffen og fløj ud i Odense Na, hvor der var dybest, og derfor kaldes nu det Sted Klokkedybet; men ikke fik den Sovn eller Hvile der; hos Lamanden ringer og klinger den, saa at det stundom høres herop igennem Vandet, og

mange Folk sige, at det betyder: nu skal der nogen dø, men det er ikke derfor, nej, den ringer og fortæller for Amanden, som nu ikke længer er alene.

Og hvad fortæller Klokken? Den er saa gammel, saa gammel, er der sagt, den var til, længe før Mormors Mormor blev født, og dog er den i Alder et Barn kun imod Amanden, der er en gammel, en stille, en underlig en med Kaleskinds Bukser og Skælfiskes Troje med gule Naknapper i, Siv om Haaret og Andemad paa Skægget, og det er just ikke kønt.

Hvad Klokken fortæller, skal der Aar og Dage til at give igen; den fortæller ud og ind, tit og ofte det samme, snart kort, snart langt, ligesom den lytter; den fortæller om gamle Tider, de haarde, de mørke Tider.

„Ved Sankt Albani Kirke deroppe i Taarnet, hvor Klokken hang, kom Munken, han var baade ung og smuk, men tankefuld som ingen anden; han saa fra Lugen ud over Odense Aa, da dens Leje var bredt og Mosen en Sø, han saa over den og den grønne Vold, „Konnebakken“ derovre, hvor Klosteret laa, hvor Lyset skinnede fra Konnens Celle; han havde kendt hende vel — og han huskede derpaa, og hans Hjerte slog stærkt derved — ding-dang! ding-dang! —“

Ja, saadan fortæller Klokken.

„Der kom i Taarnet Bispens fjollede Svend, og naar jeg, Klokken, der er støbt af Malm, haard og tung, svingede og sving, kunde jeg have knust hans Pande; han satte sig tæt under mig og legede med to Pinde, ret som om de vare et

Strengespil, og han sang dertil: „Nu tør jeg synge højt, hvad jeg ellers ikke tør hviske, synge om alt, hvad der gemmes bag Laas og Lem! der er foldt og vaadt! Rotterne æde dem levende

op! Ingen ved derom, ingen hører derom! heller ikke nu, thi Kloffen ringer saa højt ding=dang! ding=dang!“

„Der var en Konge, de kaldte ham Knud, han rejede baade for Bisp og Munk, men da han kom Bendelboerne alt for nær med svære Skatter og haarde Ord, tog de Vaaben og Stænger, jog ham af Sted, som var han et Bildt; han thuede ind i Kirken, laasjede Port og Dør; den voldsomme Skare laa udenfor, jeg hørte derom: baade Skader og Krager, Allike med, bleve strænmede ved Skrig og Skraal; de fløj ind i Taarnet og ud igen, de saa paa Mængden dernede, de saa ogsaa ind ad Kirkens Vinduer og skreg højt, hvad de saa. Kong Knud laa foran Alteret og bad, hans Brødre Erik og Benedikt stod som Vagt med dragne Sværd, men Kongens Tjener, den falske Blake, forraadte sin Herre; de vidste derude, hvor han var at ramme, og en smed en Sten gennem Ruden, og Kongen laa død! — Der var Skrig og Raab af den vilde Hob og af Fuglenes Flok, og jeg raabte med, jeg sang, og jeg klang: ding=dang! ding=dang!“

„Kirkekloffen hænger højt, ser vidt omkring, faar Besøg af Fuglene og forstaar deres Sprog, til den sufer Vinden ind af Luger og Lydhuller, af hver Revne, og Vinden ved alt, den har det fra Luften, og den omslutter alt, hvad levende er, den trænger ind i Menneffets Lunger, ved alt, hvad der faar Lyd, hvert Ord og hvert Suk —! Luften ved det, Vinden fortæller det, Kirkekloffen forstaar dens Mæle og ringer det ud for den hele Verden, ding=dang! ding=dang!“

„Men det blev mig for meget at høre og vide, jeg

mægtede ikke at ringe det ud! jeg blev saa træet, jeg blev saa tung, at Bjælken knak, og jeg fløj ud i den skinnende Luft, ned der, hvor Laen er dybest, hvor Lamanden bor, ensom og ene, og der fortæller jeg, Mar ud og Mar ind, hvad jeg har hørt og hvad jeg ved: ding-dang! ding-dang!”

Saaledes lyder det fra Klokkedybet i Odense Na, det har Mormor fortalt.

Men vor Skolemester siger: „Der er ingen Klokke, der kan ringe dernede, for den kan ikke! — der er ingen Lamand dernede, for der er ingen Lamand!” og naar alle Kirkeklokker klinge saa lysteligt, saa siger han, at det ikke er Klokkerne, men at det egentlig er Luften, der klinger; Luften er det, der giver Lyd — det sagde ogsaa Mormor, at Klokken havde jagt — deri ere de enige, og saa er det vist! „Vær agtsom, vær agtsom, vogt nøje dig selv!” sige de begge to.

Luften ved alt! den er om os, den er i os, den mæler om vor Tanke og vor Gerning, og den mæler det længer end Klokken nede i Dybet i Odense Na, hvor Lamanden bor, den mæler det ud i det store Himmeldyb, saa langt, saa langt, evigt og altid, til Himmeriges Klokker klinge: „ding-dang! ding-dang!”

Den onde Fyrste.

(Et Sagn.)

Der var engang en ond og overmodig Fyrste, hvis hele Tanke gik ud paa at vinde alle Verdens Lande og indjage Skræk ved sit Navn; han for frem med Jld og Sværd; hans Soldater nedtraadte Kornet paa Marken, de antændte Bondens Hus, saa den røde Lue slikkede Bladene af Træerne, og Frugten hang stegt paa de sorte, svedne Grene. Mangen stakkels Moder skjulte sig med sit nøgne, diende Barn bag ved den ryggede Mur, og Soldaterne søgte hende, og fandt de hende og Barnet, da begyndte deres djævelske Glæde; onde Mander kunde ikke handle værre; men Fyrsten syntes just, det gik, som det skulde; Dag for Dag voksede hans Magt, hans Navn blev frygtet af alle, og Lykken fulgte ham i al hans Gerning. Fra de erobrede Byer førte han Guld og store Skatte; der opdyngedes i hans Kongestad en Rigdom, hvortil der ikke fandtes Mage paa noget andet Sted. Nu

lod han bygge prægtige Slotte, Kirker og Buegange, og enhver, som saa disse Herligheder, sagde: „Hvilken stor Fyrste!“ de tænkte ikke paa den Nød, han havde bragt over andre Lande, de hørte ikke de Suk og den Jammer, der lød fra de afbrændte Byer.

Fyrsten saa paa sit Guld, saa paa sine prægtige Bygninger og tænkte da som Mængden: „Hvilken stor Fyrste! men jeg maa have mere! meget mere! Ingen Magt maa nævnes lig, end sine større, end min!“ og han gif i Krig mod alle sine Naboer, og han besejrede dem alle. De overvundne Konger lod han, med Guldkæder, lænke til sin Vogn, naar han kørte gennem Gaderne; og sad han til Bords, da maatte de ligge ved hans og Hoffolkenes Fodder og tage de Stykker Brød, man der kastede til dem.

Nu lod Fyrsten sin Billedstøtte oprejse paa Torvene og i de kongelige Slotte, ja, han vilde, at den skulde staa i Kirkerne foran Herrens Altar; men Præsterne sagde: „Fyrste, du er stor, men Gud er større, vi vove det ikke.“

„Vel,“ sagde den onde Fyrste, „saa overvinder jeg Gud med!“ og i sit Hjertes Overmod og Taabelighed lod han bygge et kunstigt Skib, hvormed han kunde gennemfare Luften; det var broget som Paafuglens Hale og syntes besat med tusinde Øjne, men hvert Øje var en Bøssespibe; Fyrsten sad midt i Skibet, han behøvede kun at trykke paa en Fjeder, da fløj tusinde Kugler ud, og Bøsserne vare igen ladte som før. Hundrede stærke Ørne spændtes foran Skibet, og saaledes fløj han nu mod Solen. Jorden laa dybt nede; først

lyntes den, med sine Bjerge og Skove, kun som en oppløjet Alger, hvor det grønne titter frem fra den væltede Græstov, siden lignede den det flade Landfort, og snart var den ganske skjult i Taage og Skyer. Højere og højere fløj Ornene opad; da udsendte Gud en eneste af sine utallige Engle, og den onde Fyrste lod tusinde Kugler flyve imod ham; men Kuglerne faldt som Hagl tilbage fra Englens skinnende Vinger; en Bloddraabe, kun en eneste, dryppede fra den hvide Vingefjer, og denne Draabe faldt paa Skibet, hvori Fyrsten sad; den brændte sig fast, den tyngede som tusind Centner Bly og rev Skibet i styrkende Fart ned mod Jorden; Ornenes stærke Vinger knækkedes, Vinden snuste om Fyrstens Hoved, og Skyerne rundt om, de vare jo skabte af de afbrændte Byer, formede sig i truende Skikkelser, som milestore Krebs, der strakte deres stærke Klo ud efter ham, som rullende Klippestykker og ildspyende Drager; halv død laa han i Skibet, der til sidst blev hængende mellem Stovens tykke Trægrene.

„Jeg vil besejre Gud!“ sagde han, „jeg har svoret det, min Villie skal ske!“ og han lod i syv Aar bygge kunstige Skibe til at gennemfare Luften med, han lod smede Lynstraaler af det haardeste Staal; thi han vilde sprænge Himlens Befæstning. Fra alle sine Lande samlede han store Krigshære, de bedækkede en Omkreds af flere Mile, da de stod opstillede Mand ved Mand. De besteg de kunstige Skibe, Kongen selv nærmede sig sit, da udsendte Gud en Mnggesværmer, en eneste lille Mnggesværmer, den surrede om Kongen og stak hans Ansigt og Hænder; han drog i Harme

fit Sværd, men slog kun i den tomme Luft, Myggene kunde han ikke ramme. Da bød han, at der skulde bringes kostelige

Tæpper, disse maatte man vilde om ham, der kunde ingen Myg trænge igennem med sin Braad, og man gjorde, som

han bød; men en eneste Myg satte sig paa det inderste Tæppe, den krob ind i Kongens Dre og stak ham der; det brændte som Ild, Giften slog op i hans Hjerne, han rev sig løs, sled Tæpperne af sig, sønderrev sine Klæder og dansede nogen for de raa, vilde Soldater, som nu spottede den gale Fyrste, der vilde bestorme Gud og straks var overvunden af en eneste lille Myg.

Vinden fortæller om Valdemar Daa og hans Døtre.

Naar Vinden løber hen over Græsset, da kruser det sig som et Vand, løber den hen over Kornet, da bølger det som en Sø, det er Bindens Dans; men hør den fortælle: den synger det ud, og anderledes klinger det i Skovens Træer, end igennem Murens Lydhuller, Sprækker og Revner. Ser du, hvor Vinden beroppe jager Skyerne, som vare de en Faarehjord! hører du, hvor Vinden heruede tuder gennem den aabne Port, som var den Vægter og blæste i Horn! Underligt sufer den ned i Skorstenen og ind i Kaminen; Jlden flammer og gnistrer derved, skinner langt ud i Stuen, og her er saa lunt og hyggeligt at sidde og høre til. Lad kun Vinden for-

tælle! den ved Eventyr og Historier, flere end vi alle tilsammen. Hør nu, hvor den fortæller:

„Hn= u= ud! fare hen!“ — det er Omkvædet paa Visen.

„Der ligger ved Store Bælt en gammel Gaard med tykke, røde Mure!“ siger Vinden, „jeg kender hver Sten, jeg saa den før, da den sad i Marsk Stigs Borg paa Næsset; den maatte ned! Stenen kom op igen og blev en ny Mur, en ny Gaard, andetsteds, det var Borreby Gaard, som den staar endnu.“

Jeg har set og kendt de højadelige Mænd og Fruer, de vekslede Slægter, som boede derinde, nu fortæller jeg om Baldemar Daa og hans Døtre!

Han løftede saa stolt sin Pande, han var af kongelig Væ! han kunde mere end jage en Hjort og tomme et Kruz; — det vilde nok klare sig, jagde han selv.

Hans Frue skred frem strunk i Gyldestykkets Kjortel, hen over sit blanke, tavlede Gulv; Tapeterne vare prægtige, Møblerne dyrtkøbte, de vare kunstigt snittede ud. Sølv- og Guldtojs havde hun bragt i Huset; tyff Bl laa i Kælderen, da der laa noget; sorte, væslige Heste vrinskede i Stalden; der var rigt derinde i Borreby Gaard, da Rigdommen var der.

Og Børn var der; tre fine Somfruer, Tde, Johanne og Anna Dorthæa; jeg husker Navnene endnu.

Det var rige Folk, det var fornemme Folk, fødte i Herlighed og vokset op i den! Hu, u, ud! fare hen!" sang Binden, og saa fortalte den igen.

"Her saa jeg ikke, som i andre gamle Gaarde, den højbaarne Fruen sidde i Højjalen med sine Piger og dreje Spinderoffen, hun spillede paa den klingende Lut og sang dertil, dog ikke altid de gamle danske Sange, men Viser i fremmed Tungemaal. Her var Liv og Gæstereren, her kom fornemme Gæster fra nær og fjern, Musikken klang, Bægerne klang, jeg kunde ikke dove dem over!" sagde Binden. "Her var Hovmod med Bram og med Brast, Herfskab, men ikke Bor Herre!

Saa var det just Majdags Aften," sagde Binden, "jeg kom Vest fra, havde jet Skibe kvase i Brag paa Vestjyllands Kyst, jaget over Heden og den skovgrønne Kyst, hen over Høns Land og kom nu over Store Bælt, hæsende og blæsende.

Da lagde jeg mig til Ro ved Sjællands Kyst, nær ved Borrebj Gaard, hvor endnu Skoven stod med herlige Ege.

De unge Karle fra Egnen kom herud og samlede Ris og Grene, de største og tørreste, de kunde finde. De gik med dem til Byen, lagde dem i Bunke, tændte Ild i den, og Piger og Karle dansede med Sang rundt derom.

Jeg laa stille," sagde Binden, "men jagtelig rørte jeg ved en Gren, den, der var lagt af den kønneste Ungkarl; hans Bed blusfede op, blusfede højest; han var den udvalgte,

sit Hædersnavnet, blev Gadebasje, valgte først blandt Pigerne sit lille Gadelam; der var en Glæde, en Lystighed, større end derinde i det rige Borreby Gaard."

„Og hen imod Gaarden kom med jeks Hefte agende i gylden Karet den høje Frue og hendes tre Døtre, saa fine, saa unge, tre yndelige Blomster: Rose, Lillie og den blege Hyacint. Moderen selv var en prangende Tulipan, hun hilsede ikke en af den hele Flok, der holdt op i Legen og knibede og krøb, man skulde tro, at Fruen var sfør i Stilken.

Rose, Lillie og den blege Hyacint, ja, jeg saa dem alle tre! hvis Gadelam skulde vel de engang blive, tænkte jeg; deres Gadebasje bliver en stoltelig Ridder, maaske en Prins!

— Hu. u. ud! — fare hen! fare hen!

Ja, Agetojet for med dem, og Bønderfolkene for i Dansen. Der blev redet Sommer i By til Borreby, til Tjæreby, til alle de Byer omkring.

Men om Natten, da jeg rejste mig," sagde Vinden, „lagde den højfornemme Frue sig for aldrig mere at staa op; det kom saadan over hende, som det kommer over alle Menneſter, det er ikke noget nyt. Baldemar Daa stod alvorlig og tankefuld en lille Stund; det stolteste Træ kan vries, men ikke knækkes, jagde det inde i ham; Døtrene græd, og paa Gaarden tørrede de alle sammen deres Øjne, men Fru Daa var faret hen, — og jeg for hen! Hu. u. ud!" sagde Vinden.

„Jeg kom igen, jeg kom tit igen, over Fyens Land og Bæltets Vand, fattede mig ved Borreby Strand, ved den prægtige Egeeskov; der byggede Fiskeørnen, Skobduerne, de blåe Ravne og selv den sorte Stork. Det var tidligt paa Aaret, nogle havde UG, og nogle havde Unger. Nej, hvor de fløj, hvor de skreg! der var Økselag at høre, Slag paa Slag; Skoven skulde fældes, Baldemar Daa vilde bygge et kosteligt Skib, et Orlogsskib paa tre Fordæk, som Kongen nok vilde købe, og derfor faldt Skoven, Sømændenes Mærke, Fuglens Bo. Tornskaden fløj forstrækket, dens Rede blev ødelagt; Fiskeørnen og alle Skovens Fugle mistede deres Hjem, de fløj viltsomme om og skreg i Angest og Brede, jeg forstod dem nok. Krager og Alliker raabte højt i Spot: „„Fra Reden! fra Reden! frá! frá!““

Og midt i Skoven, ved Arbejdernes Flok, stod Baldemar Daa og hans tre Døtre, og de lo alle sammen ad Fuglens vilde Skrig, men hans mindste Datter, Anna Dorthæa, følte Puk derover i sit Hjerte, og da de ogsaa vilde fælde et halvbudgaaet Træ, paa hvis nøgne Gren den sorte Stork havde bygget, og de smaa Unger stak Hovederne frem, bad hun for den, bad med Vand i Øjnene, og saa fik Træet Lov at staa med Reden for den sorte Stork. Det var en ringe Ting kun.

Der blev hugget, der blev savet, — der blev bygget et Skib paa tre Fordæk. Bygmesteren selv var af ringe Kuld, men af adeligt Hulb; Øjne og Hænder mælede om, hvor klog han var, og Baldemar Daa hørte ham gerne fortælle, det

horte ogsaa liden Tde, den ældste, den femtenaars Datter; og mens han byggede Skib for Faderen, byggede han Drømmeslot for sig selv, hvori han og liden Tde sad som Mand og Kone, og det var ogsaa fket, havde Slottet været af murede Sten,

med Bolde og Grave, Skov og Have. Men med al sin Kløgt var Mester dog kun en fattig Fugl, og hvad skal Spurv i Tranedans? Hu- u- ud! — jeg fløj bort, og han fløj bort, for han turde ikke blive, og liden Tde forvandt det, for hun maatte forvinde det.“

„I Stalden vrinskede de sorte Heste, værd at se paa, og de bleve set paa. — Admiralen var sendt fra Kongen selv for at se paa det ny Orlogsskib og tale om dets Køb, han talte højt i Beundring om de vælige Heste; jeg hørte det godt,“ sagde Binden; „jeg fulgte med Herrerne gennem den aabne Dør og strøede Halmstraa som Guldstænger foran deres Fødder. Guld vilde Baldemar Daa have, Admiralen vilde have de sorte Heste, thi roste han dem saa, men det blev ikke forstaaet, og saa blev Skibet heller ikke købt, det stod og skinnede ved Stranden, dækket til med Planter, en Noæh Ark, der aldrig kom paa Vandet. Hu= u= ud! fare hen! fare hen! og det var ynkeligt.

I Vinterens Tid, naar Marken laa med Sne, Drivisen fyldte Bæltet, og jeg skruede den op paa Rytten,“ sagde Binden, „kom Ravne og Krager, den ene fortære end den anden, store Flokke; de satte sig paa det øde, det døde, det ensomme Skib ved Stranden og skreg med høje Strig om Skoven, der var borte, de mange kostelige Fuglereeder, der vare lagte øde, de husvilde gamle, de husvilde jmaa, og alt dette for det store Skrammels Skuld, det stolte Fartøj, der aldrig skulde ud at fejle.

Jeg hvirvlede Snefoget; Sneen laa som store Søer højt omkring det, hen over det! jeg lod det høre min Røst, hvad en Storm har at sige; jeg ved, at jeg gjorde mit til, at det kunde faa Skibskundskab. Hu= u= ud! fare hen!

Og Vinteren for hen, Vinter og Sommer de for, og de fare, som jeg farer, som Sneen flyger, Ugleblomsten flyger,

og Løvet falder; fare hen! fare hen! fare hen! Menneffene med.

Men endnu vare Døtrene unge, liden Ide en Rose, dejlig at se, som da Skibsbyggeren saa hende. Tit tog jeg fat i hendes lange, brune Haar, naar hun ved Ubletræet i Haven stod takfuld og ikke mærkede, at jeg drysfede hende Blomster paa Haaret, der løste sig, og hun saa paa den røde Sol og den gyldne Himmelgrund mellem Havens mørke Buske og Træer.

Hendes Søster var som en Billie, skinnende og strunk, Johanne; hun havde Rejsning og Anejsning, var som Moderen stor af Stilk. Gerne gik hun i den store Sal, hvor Slægtens Billeder hang; Fruerne vare malede af i Fløjel og Silke med perlestukken lille bitte Hat paa de flettede Haar; det var skønne Fruer! deres Husbond saa man i Staal eller kostelig Kappe med Egernskindsfor og den blaa Pibebræve; Sværdet var spændt om Laaret og ikke om Lænden. Hvor skulde vel Johannes Billede engang hænge paa Bæggen, og hvordan saa han ud den adelige Husbond? ja, det tænkte hun paa, det smaasnakkede hun om, jeg hørte det, naar jeg for gennem den lange Gang ind i Salen og vendte mig igen.

Anna Dorthea, den blege Hyacint, kun et fjortenaars Barn, var stille og estertænkfuld; de store, vandblaa Øjne saa takfulde ud, men Barnefremlet sad om Munden, jeg kunde ikke blæse det bort, og det vilde jeg heller ikke.

Jeg traf hende i Haven, Hulvejen og paa Hovmarken,

hun samlede Urter og Blomster, dem hun vidste, at hendes Fader kunde bruge til de Drikke og Draaber, han vidste at destillere; Baldemar Daa var hovmodig og fry, men ogsaa kyndig og vidste ogsaa meget; det mærkede man nok, det mumlede der om; Ilden brændte i hans Kamin selv ved Sommertid; Kammerdøren var lukket af; det tog til i Dage og Nætter, men han talte ikke meget om det; Naturens Kræfter skal man stille raade, snart vilde han nok udfinde det bedste — det røde Guld.

Derfor dampede det fra Kaminen, derfor knitrede og flammede det; ja, jeg var med!" fortalte Binden, „lad fare! lad fare! sang jeg gennem Skorstenen. Det bliver Røg, Smøg, Emmer og Afke! Du brænder dig selv op! Hu- u- ud! fare hen! fare hen! men Baldemar Daa lod det ikke fare.

De prægtige Heste paa Stalden, — hvor bleve de af? det gamle Sølv- og Guldtøj i Skab og i Bur, Køerne paa Marken, Gods og Gaard? — Ja, de kunne smelte! smelte i Gulddigelen, og der kommer dog ikke Guld.

Der blev tomt i Lo og i Fadebur, i Kælder og paa Loft. Færre Folk, flere Mus. En Rude sprak, een knak, jeg behøvede ikke at gaa ind ad Døren," sagde Binden. „Hvor Skorstenen ryger, brajer Maaltidet, Skorstenen røg, den, der slugte alle Maaltider, for det røde Guld.

Jeg blæste gennem Borgporten, som en Vægter, der blæser i Horn, men der var ingen Vægter," sagde Binden; „jeg drejede Spirets Vejrhane, den skurrede, som om Vægteren snorkede paa Taarnet, men der var ingen Vægter; der var

Rotter og Mus; Fattigdom dækkede Bordet, Fattigdom sad i Klædeskab og i Madskab, Døren gik af Hængselet, der kom Revner og Sprækker; jeg gik ud, og jeg gik ind," sagde Vinden, „derfor ved jeg god Bæst.

I Røg og i Afke, i Sorg og søvnløs Nat blev Haaret graat i Skæg og om Pande, Huden grumset og gul, Øjnene saa gridste efter Guld, det forventede Guld.

Jeg pustede ham Røg og Afke ind i hans Ansigt og Skæg; Gæld kom for Guld. Jeg sang gennem de knækkede Ruder og aabne Revner, blæste ind til Dotrenes Slagbænk, hvor Klæderne laa falmende, luvslidte, for de maatte altid holde ud. Den Vise var ikke sjunget for de Børns Bugge! Herreliv blev kummerligt Liv! jeg alene var den, som sang højt paa Slottet!" sagde Vinden. „Jeg sneede dem inde, det lumer, siger man; Brænde havde de ikke, Skoven var fældet, hvor de skulde hente det fra. Det var klingrende Frost; jeg svang mig gennem Lydhuller og Gange, over Gavl og Mur for at holde mig flink; derinde laa de i Sengen, for Kuldens Skyld, de adelige Dotre; Faderen krøb under Skindhynen. Ikke at bide og ikke at brænde, det er Herreliv! Hu= u= ud! lad fare! — Men det kunde ikke Hr. Daa.

„Paa Vinter kommer Foraar,"" sagde han, „paa Trang komme gode Tider; — men de lade vente paa sig, vente! — Nu er Gaarden Gælds-brev! nu er det den yderste Tid — og saa kommer Guldet! til Paaſte!"

Jeg hørte ham mumle ind i Edderkoppens Spind. — „Du flinke, lille Bæver! Du lærer mig at holde ud! rives

itu dit Spind, beghynder du forfra igen og fuldender! atter itu — og uførtroden tager du igen fat, forfra! — forfra! det er det, man skal! og det lønnes.““

Det var Paaskemorgen, Klokkerne klang, Solen legede paa Himlen. I Feberhede havde han vaaget, fogt og kølet, blandet og destilleret. Jeg hørte ham sukke som en fortvivlet Sjæl, jeg hørte ham bede, jeg fornåm, at han holdt sin Ånde tilbage. Lampen var gaaet ud, han mærkede det ikke; jeg pustede til Kulgløderne, de skinnede ham ind i hans kridhvide Ansigt, det fik et farvet Skær, Djnene klemtes i de dybe Djenhuler — men nu bleve de større, større — som vilde de springe.

Se det alkymistiske Glas! det blinker deri! det er glødende, purt og tungt! han løftede det med sitrende Haand, han raabte med sitrende Tunge: „„Guld! Guld!““ han svimlede derved, jeg kunde have blæst ham om,“ sagde Binden, „men jeg blæste kun paa de glødende Kul, fulgte ham gennem Døren, ind, hvor Døtrene frøs. Hans Hjortel var belagt med Afke, den hang i hans Skæg og i hans filtrede Haar. Han rejste sig saa højt, løftede sin rige Skat i det skøre Glas: „„Fundet! vundet! — Guld!““ raabte han, strakte i Vejret Glasjet, der blinkede i Solstraalerne; — og Haanden sitrede, og det alkymistiske Glas faldt paa Gulvet og sprang i tusinde Stykker; sprungen var hans Velsærds sidste Boble. Hu- u= ud! fare hen! — Og jeg for fra Guld- magerens Gaard.

Sent paa Aaret, i de korte Dage heroppe, naar Taagen

kommer med sin Biskeflud og vrider vaade Draaber paa de røde Bær og de bladløse Grene, kom jeg i friskt Humør, luftede op, blæste Himlen ren og knækkede raadne Grene, og det er intet stort Arbejde, men det skal gøres. Der blev ogsaa fejlet rent paa anden Maade inde i Borrebj Gaard hos Valdemar Daa. Hans Uven, Ove Kamel fra Basnæs, var der med tilkøbt Gældsbreve over Gaard og Jndbo. Jeg trommede paa de sprukne Ruder, slog med de forfaldne Døre, pib igennem Revner og Sprækker: Hu! — Hr. Ove skulde ikke faa Lysten efter at blive der. Jde og Anna Dorthæa græd modige Taarer; Johanne stod strunk og bleg, bed sig i Tømmelfingeren, saa at den blødte derved, det skulde stort hjælpe! Ove Kamel forundte Hr. Daa at blive paa Gaarden sin Livstid; men han fik ikke Tak for Tilbud; jeg lyttede derefter; — jeg saa den gaardløse Herre løfte sit Hoved stoltere, slaa med Nalken, og jeg slog et Tag imod Gaarden og de gamle Lindetræer, saa at den tykkeste Gren knak, og den var ikke raadden; den laa for Borten som en Fejekøst, dersom nogen vilde feje ud, og der blev fejlet ud; jeg tænkte det nok.

Det var en haard Dag, en stiv Stund at holde sig i, men Sindet var haardt, Nalken var stiv.

Intet havde de i Eje uden Klæderne paa Kroppen; jo det alkymistiske Glas, som nylig var købt og fyldt med det Spild, som var skrabet op fra Gulvet; Skatten, der lovede, men ikke holdt. Valdemar Daa gemte det inde paa sit Bryst, tog saa sin Kæp i Haanden, og den een Gang

rige Herre gif med sine tre Døtre ud fra Borrebj Gaard. Jeg blæste koldt paa hans hede Kinder, jeg klappede hans graa Stæg og hans lange, hvide Haar, jeg sang, som jeg kunde det: Hu- u- ud! fare hen! fare hen! — Det var Enden paa den rige Herlighed.

Jde og Anna Dorthæa gif hver ved hans Side; Johanne vendte sig i Porten, hvad skulde det til, Lykken vilde

dog ikke vende sig. Hun saa paa Murens røde Sten fra Mark Stigs Borg, tænkte hun paa hans Døtre:

„Den ældste tog den yngste ved Hand,
og de fore vide om Verden!“

tænkte hun paa den Sang? — Her vare de tre, — Faderen var med! — De gif hen ad Vejen, hvor de havde kørt i Karet, de gif Stoddergang med Faderen, til Smidstrup Mark, til det klinede Hus, der var lejet for ti Mark aarlig, det ny Herresæde med tomme Bægge og tomme Kar. Krager

og Alliker fløj hen over dem og skreg, som i Spot: „Fra Heden! fra Heden! frá! frá!“ som Fuglene skreg det i Borrebj Skov, da Træerne bleve fældede.

Hr. Daa og hans Døtre fornåm det vel; jeg blæste dem om Ørene, det var ikke værd at høre derpå.

Saa drog de ind i det klinede Hus paa Smidstrup Mark, — og jeg for af Sted over Mose og Mark, gennem nogne Hækker og åpillede Skove, til aabne Bånde, andre Lande. — Hus u! ud! fare hen! fare hen! og det i alle Aaringer.“

Hvor gif det Baldemar Daa, hvor gif det hans Døtre? Binden fortæller:

„Den sidste af dem jeg saa, ja sidste Gang, det var Anna Dorthæa, den blege Hyacint, — nu var hun gammel og højet, det var et halvt Hundrede Aar derefter. Hun levede længst, hun vidste om det hele.

Derovre paa Heden, ved Biborg By, laa Domprovstens ny, stadselige Gaard, med røde Sten og med takket Gavl; Røgen kom jed op af Skorstenen. Den milde Frue og de fagre Døtre sad i Karnappen og saa ud over Havens hængende Bukketjørn, ud til den brune Hede —; hvad saa de der efter? De saa efter Storkereden derude paa det falsdefærdige Hus. Taget var med Mos og Husløg, forjaavidt at der var Tag, det som mest dækkede var Storkens

Rede, og den var den eneste, der blev hjulpen paa, Storken holdt den i Stand.

Det var et Hus at se paa, ikke at røre; „jeg maatte fare varligt,“ sagde Binden. For Storkeredens Skyld fik Huset Lov at staa, det var jo ellers en Skræmsel paa Heden. Storken vilde Domprovstens ikke jage bort, saa havde Konnen Lov at blive, og Staffelen derinde kunde have Lov at bo der; det kunde hun takke den ægyptiske Fugl for, — eller var det Tak, fordi hun engang bad for hans sorte, vilde Broders Rede i Borreby Skov? Da var hun, Staffelen, et ungt Barn, en fin, bleg Hyacint i den adelige Urtegaard. Hun hufkede det alt sammen: Anna Dorthæa.

„„Dh! oh!““ — ja, Menneffene kunne sukke, som Binden kan det i Siv og Rør. „„Dh! — der ringede ingen Klokker over din Grav, Baldemar Daa! de fattige Skoledrenge sang ikke, da Borreby's fordums Herre blev lagt i Jorden! — Dh! Alt faar dog Ende, ogsaa Glende! — Søster Ide blev en Bondes Viv; det var vor Fader den haardeste Provvelse! Datters Mand en usjel Træl, der af Herremanden kunde sættes til at ride paa den haarde Fjæl. — Nu er han vel under Jorden? og du med? Ide! — O ja! o ja! det er ikke forbi endda, jeg gamle Staffel! jeg fattige Staffel! løs op for mig, rige Krist!““

Det var Anna Dorthæas Bøn i det ynkelige Hus, der havde Lov at staa for Storkens Skyld.

„Den raskeste af Søstrene tog jeg mig af,“ sagde Binden, „hun fik sig Klæder skaaret, som hun var i Sindet baaret!

hun kom som fattig Karl og tog Hyre hos Skipperen; knap var hun paa Ord, tvær af Mine, men villig til sin Dont; dog klatre kunde hun ikke; — jaa blæste jeg hende over Bord,

før nogen vidste, at hun var et Kvindfolk, og det var nok vel gjort af mig," sagde Vinden.

„Det var en Paaskemorgen, som da Baldemar Daa troede, at han fandt det røde Guld, da hørte jeg under Storkens Rede, mellem de skrøbelige Bægge, Psalmesang, Anna Dortheas sidste Sang.

Der var ingen Rude, der var kun et Hul i Bæggen; — Solen kom, som en Guldklump, og satte sig deri; det var en Glans! hendes Dine brast, hendes Hjerte brast! det havde de gjort alligevel, om Solen ikke den Morgen havde skinnet paa hende.

Storken gav hende Tag over sig til hendes Død! jeg sang ved hendes Grav!“ sagde Binden; „jeg sang ved hendes Faders Grav, jeg ved, hvor den er, og hvor hendes Grav er, det ved ellers ingen.

Ny Tider, andre Tider! gammel Alfjarvej gaar op i luffet Mark, fredede Grave blive færdet Landevej, — og snart kommer Dampen med sin Bogværk og bruser hen over Gravene, glemte som Ravnene. Hu= u= ud! fare hen!

Det er Historien om Baldemar Daa og hans Døtre. Fortæl den bedre, I andre! om I kunne det!“ sagde Binden og vendte sig.

Bæk var den.

Pigen, som traadte paa Brødet.

Du har vel hørt om Pigen, som traadte paa Brødet for ikke at smudse sine Sko, og hvor ilde det da gik hende. Det er baade skrevet og trykt.

Hun var et fattigt Barn, stolt og hovmodig, en daarlig Grund var der i hende, som man siger. Som ganske lille lunge var det hende en Fornøjelse at faa fat paa Fluerne, pille Bingerne af dem og gøre dem til Krybdyr. Hun tog Oldenborren og Skarubassen, stak hver af dem paa en Naal, lagde saa et grønt Blad eller en lille Stump Papir op til deres Fodder, og det arme Dyr holdt fast derved, drejede og vendte det for at komme af Naalen.

„Nu læser Oldenborren!“ sagde lille Fnger, „se, hvor den vender Bladet!“

Som hun nu voksede til, blev hun snarere værre end bedre, men køn var hun, og det var hendes Ulykke, ellers var hun nok bleven knubstet anderledes, end hun blev det.

„Der skal skarp Lud til det Hoved!“ sagde hendes egen Moder. „Du har tit som Barn traadt mig paa Forklædet, jeg er bange for, at du som ældre kommer tit til at træde mig paa Hjertet.“

Og det gjorde hun rigtignok.

Nu kom hun ud paa Landet at tjene hos fornemme Folk; de vare imod hende, som om hun kunde været deres eget Barn, og som saadan blev hun opklædt, godt saa hun ud, og Hovmoden tog til.

Et Aarstid havde hun været ude, saa sagde hendes Herskab til hende: „Du skulde dog engang besøge dine Forældre, lille Tinger!“

Hun gik ogsaa, men for at vise sig, de skulde se, hvor fin hun var bleven; men da hun kom ved Byleddet og saa Piger og unge Karle sladre ud for Gadekæret, og just der hendes Moder sad paa en Sten og hvilede sig med et Knippe Brændsel, hun havde samlet sig i Skoven, saa vendte Tinger om, hun stammede sig ved, at hun, der var saa fint klædt, skulde have til Moder saadan en pjaltet en, der samlede Pinde. Det fortrød hende slet ikke, at hun vendte om, hun var bare ærgerlig.

Nu gik der igen et halvt Aars Tid.

„Du skulde dog en Dag gaa hjem og se til dine gamle Forældre, lille Tinger!“ sagde hendes Husmoder. „Der har

du et stort Hvedebrød, du kan tage med til dem; de vilde glædes ved at se dig."

Og Inger tog sin bedste Stads paa og sine nye Sko, og hun løftede sine Klæder og gif saa forsigtig for at være

ren og pæn om Fødderne, og det var jo ikke at bebrejde hende; men da hun kom, hvor Stien gif over Mosegrund, og der stod Vand og Søl et langt Stykke Vej, saa smed hun

Brødet i Sølet for at træde paa det og komme tørskoet over, men idet hun stod med den ene Fod paa Brødet og løstede den anden, sank Brødet med hende dybere og dybere, hun blev ganske borte, og der var kun at se et sort, boblende Kær.

Det er Historien.

Hvor kom hun hen? Hun kom ned til Mosekønen, der brygger. Mosekønen er Fæster til Elverpigerne, de ere bekendte nok, der er skrevet Biser om dem, og de ere afmalede, men om Mosekønen ved Folk kun det, at naar Engene om Sommeren dampe, saa er det Mosekønen, som brygger. Ned i hendes Bryggeri var det, at Jnger sank, og der er ikke til at holde ud længe. Slamkisten er et lyst Pragtgemak mod Mosekøns Bryggeri! hvert Kær stinker, saa at Menneskene maa daane derved, og saa staa Karrene knugede op paa hverandre, og er der et Sted en lille Abning mellem dem, hvor man kunde klemme sig frem, saa kan man det dog ikke for alle de vaade Skruptudser og fede Snoge, som her filtrer sig sammen; her ned sank lille Jnger; alt det ækle, levende Filteri var saa isnende koldt, at hun gøs gennem alle Lemmer, ja, hun stivnede ved det mer og mer. Brødet hang hun fast til, og det trak hende, ligesom en Ravnap trækker en Smule Straa.

Mosekønen var hjemme, Bryggeriet blev den Dag besat af Fanden og hans Oldemor, og hun er et gammelt, meget giftigt Fruentimmer, der aldrig er ledig; hun tager aldrig ud, uden at hun har sit Haandarbejde med, det havde hun

ogsaa her. Hun syede Bisselæder til at sætte Menneskene i Skoene, og saa havde de ingen Ro; hun broderede Løgn og hæklede ubesindige Ord, der vare faldne til Jorden, alt til

Skade og Fordærvelse. Jo, hun kunde sy, brodere og hækle, gamle Oldemor!

Hun saa Tinger, holdt saa sit Brillglas for Øjet og saa endnu engang paa hende: „Det er en Pige med Anlæg!“

ſagde hun, „jeg udbeder mig hende til en Grindring om Beføget her! hun kan blive et paſſende Poſtament i mit Varnebarnsbarns Forgemaſ.“

Og hun fik hende. Saaledes kom lille Jnger til Helvede. Der fare Folk ikke altid lige luft ned, men de kunne komme ad en Omvej, naar de have Anlæg.

Det var et Forgemaſ i en Uendelighed; man blev ſvimmel der ved at ſe fremad og ſvimmel ved at ſe tilbage; og ſaa ſtod her en Forſmægtelſens Skare, der ventede paa, at Naadens Dør ſkulde blive lukket op; de kunde vente længe! ſtore fede, vraltende Gdderkopper ſpandt tuſindaarigt Spind over deres Fødder, og dette Spind ſnærede ſom Fodſkruer og holdt ſom Kobberlænker; og ſaa var der til dette en evig Uro i hver Sjæl, en Pinſels Uro. Den gerrige ſtod og havde glemt Nøglen til ſit Pengeſtrin, og den ſad i, vidſte han. Ja, det er ſaa vidtløftigt at opramſe alle de Slags Piner og Plager, her blev fornummet. Jnger fornam det grueligt i at ſtaa ſom Poſtament; hun var ligefom kneblet nedefra til Brødet.

„Det har man, fordi man vil være ren om Fødberne!“ ſagde hun til ſig ſelv. „Se, hvor de glo paa mig!“ jo, de ſaa alle paa hende; deres onde Lyfter lyſte dem ud af Djene og talte uden Lyd fra deres Mundvig, de vare forfærdelige at ſe.

„Mig maa det være en Fornøjelſe at ſe paa!“ tænkte lille Jnger, „jeg har et kønt Anſigt og gode Klæder!“ og nu drejede hun Djene, Rakken var for ſtiv dertil. Nej,

hvor var hun tilføjet i Mosekonens Bryghus, det havde hun ikke betænkt. Klæderne vare som overskyllede med en eneste stor Slimflad; en Snog havde hængt sig i hendes Haar og dækkede hende ned ad Nakken, og fra hver Fold i hendes Kjole figgede frem en Skruptudse, der gøede ligesom en trangbrystig Moppe. Det var meget ubehageligt. „Men de andre hørnede se da ogsaa forfærdelige ud!“ trøstede hun sig med.

Værst af alt var hende dog den gruelige Sult, hun fornåm; kunde hun da ikke bøje sig og bryde et Stykke af Brødet, hun stod paa? Nej, Ryggen var stivnet, Arme og Hænder vare stivnede, hele hendes Krop var som en Stenstøtte, kun sine Øjne kunde hun dreje i Hovedet, dreje helt rundt, saa at de saa bagud, og det var et sælt Syn, det. Og saa kom Fluerne; de krøb hen over hendes Øjne, frem og tilbage, hun blinkede med Øjnene, men Fluerne fløj ikke, for de kunde ikke; Vingerne vare pillede af dem, de vare blevne Krypdyr; det var en Pine, og saa den Sult, ja, til sidst syntes hun, at hendes Indvolde aad sig selv op, og hun blev saa tom indeni, saa ghselig tom.

„Skal det vare længe ved, saa holder jeg det ikke ud!“ sagde hun, men maatte holde ud, og det blev ved at vare ved.

Da faldt der en brændende Taare ned paa hendes Hoved, den trillede over hendes Ansigt og Bryst lige ned til Brødet, der faldt en Taare endnu, der faldt mange. Hvem græd over lille Jinger? Havde hun ikke oppe paa Jorden en Moder. Bedrøvelsens Taarer, som en Moder græder

over sit Barn, naar altid til det, men de løse ikke, de brænde, de gør kun Pinen større. Og nu denne ulidelige Sult, og ikke at kunne naa Brødet, hun traadte med sin Fod! hun havde til sidst en Fornemmelse af, at alt inde i hende maatte have spist sig selv op, hun var som et tyndt, hult Rør, der drog hver Lyd ind i sig; hun hørte tydeligt alt hvad der oppe paa Jorden angik hende, og det var ondt og haardt hvad hun hørte. Hendes Moder græd rigtignok dybt og bedrøvet, men sagde dertil: „Hovmod gaar for Fald! det var din Ulykke, Jnger! hvor du har bedrøvet din Moder!“

Hendes Moder og alle deroppe vidste om hendes Synd, at hun havde traadt paa Brødet, var sunken igennem og bleven borte; Koghyrden havde fortalt det, han havde selv set det fra Strænten.

„Hvor du har bedrøvet din Moder, Jnger!“ sagde Moderen; „ja, det tænkte jeg nok!“

„Gid jeg aldrig var født!“ tænkte Jnger derved, „det havde været mig langt bedre. Det kan ikke hjælpe nu, at min Moder tviner.“

Hun hørte, hvorledes hendes Herstabs, de skikkelige Folk, der havde været som Forældre mod hende talte: „Hun var et syndefuldt Barn!“ sagde de, „hun agtede ikke Vor Herres Gaver, men traadte dem under Fodderne, Naadens Dør vil blive hende trang at lukke op.“

„De skulde have avet mig bedre!“ tænkte Jnger, „pillet Ulykkerne ud af mig, om jeg havde nogle.“

Hun hørte, at der blev sat ud en hel Bise om hende, „den hovmodige Pige, der traadte paa Brødet for at have pæne Sko“, og den blev sunget Landet rundt.

„Alt man skal høre saa meget for det! og lide saa meget for det!“ tænkte Inger, „de andre skulde rigtignok ogsaa straffes for deres! ja, saa blev der meget at straffe! uh, hvor jeg pines!“

Dg hendes Sind blev endnu mere haardt end hendes Skaf.

„Herne de skal man da ikke blive bedre i det Selskab! og jeg vil ikke være bedre! se, hvor de glo!“

Dg hendes Sind var vredt og ondt mod alle Mennesker.

„Nu har de da noget at fortælle deroppe! — uh, hvor jeg pines!“

Dg hun hørte, at de fortalte hendes Historie for Børnene, og de smaa kaldte hende den ugudelige Inger, — „hun var saa æfel!“ sagde de, „saa fæl, hun skulde rigtig pines!“

Der var altid haarde Ord i Barnemunde mod hende.

Dog een Dag, som Harmen og Sult gnavede inde i hendes hule Skaf, og hun hørte sit Navn nævne og sin Historie fortalt for et uskyldigt Barn, en lille Pige, fornam hun, at den lille brast i Graad ved Historien om den hovmodige, stadsfelystne Inger.

„Men kommer hun aldrig mere op?“ spurgte den lille Pige. Dg der blev svaret:

„Hun kommer aldrig mere op!“

„Men naar hun nu vil bede om Forladelse og aldrig gøre det mere?“

„Men hun vil ikke bede om Forladelse!“ sagde de.

„Seg vil saa gerne, at hun gjorde det!“ sagde den lille

Pige og var ganske utroftelig. „Seg vil give mit Duffeskab, naar hun maa komme op! Det er saa ghjæligt for den stakels Fnger!“

Og de Ord naaede lige ned i Fngers Hjerter, de ligesom gjorde hende godt; det var første Gang, at der var en, som

sagde: „Stakkels Jnger!“ og ikke søjede det mindste til om hendes Fejl; et lille, uskyldigt Barn græd og bad for hende, hun blev saa underlig derved, hun havde gerne selv grædt, men hun kunde ikke græde, og det var ogsaa en Pine.

Som Aarene gik deroppe, nede var der ingen Forandring, hørte hun sjældnere Lyd derovenfra, der blev talt mindre om hende; da fornam hun en Dag et Suk: „Jnger! Jnger! hvor har du bedrovet mig! det sagde jeg nok!“ Det var hendes Moder, som døde.

Hun hørte sit Navn stundom nævne af sit gamle Hersteb, og det var de mildeste Ord, at Husmoderen sagde: „Mon jeg nogen Sinde ser dig igen, Jnger! man ved ikke, hvorhen man kommer!“

Men Jnger begreb da nok, at hendes stikkelige Husmoder aldrig kunde komme, hvor hun var.

Saaledes gik der igen en Tid, lang og bitterlig.

Da hørte Jnger igen sit Navn nævne og saa oven over sig ligesom to klare Stjerner skinne; det var to milde Djne, som luffede sig paa Jorden. Saa mange Aaringer var gaaet fra den Gang, den lille Pige græd utroftelig over „stakkels Jnger“, at det Barn var blevet en gammel Kone, som nu Vor Herre vilde kalde til sig, og netop i denne Stund, da Tankerne fra hele Livets Sum løftede sig, huskede hun ogsaa, hvorledes hun som lille Barn havde maattet græde bitterligt ved at høre Historien om Jnger; den Tid og det Indtryk stod saa lyslevende for den gamle Kone i hendes Dødstime, at hun ganske højt udbød: „Herre,

min Gud, mon ikke ogsaa jeg som Jnger tit har traadt paa din Betsignelsens Gave og ikke tænkt derved, mon jeg ikke ogsaa er gaaet med Hovmod i mit Sind, men du har i din Naade ikke ladet mig synke, men holdt mig oppe! Slip mig ikke i min sidste Stund!"

Dg den gamles Dine lukkedes, og Sjælens Dine aabnedes for det skjulte, og da Jnger var saa levende i hendes sidste Tanker, saa hun hende, saa, hvor dybt ned hun var dragen, og ved det Syn brast den fromme i Graad, i Himmeriges Rige stod hun som BARNET og græd for stakkels Jnger; de Taarer og de Bønner klang som et Ekko ned i den hule, tomme Skal, der omsluttede den fængslede, pinte Sjæl, denne overvældedes af al den aldrig tænkte Kærlighed ovenfra: en Guds Engel græd over hende! hvorfor blev det hende forundt! den pinte Sjæl ligesom samlede i Tankerne enhver Jordlivs-Gerning, den havde øvet, og den bævede i Graad, som Jnger aldrig havde kunnet græde den; Bedrøvelse over sig selv fyldte hende, hun syntes, at for hende kunde aldrig Naadens Port aabnes, og idet hun i Sønderknuselse erkendte det, lygte i det samme en Straale ned i Afgrundsvælget, Straalen kom med en Kraft stærkere end Solstraalen, der optør Snemanden, som Drengene rejste i Gaarden, og da, langt hurtigere end Snefnokken, der falder paa BARNETS varme Mund, smelter hen som Draabe, fordunstede sig Jngers forstenede Skikkelse, en lille Fugl svang sig med Lynets Sikke op mod Menneſkeverdenen, men angst og sky var den for alt rundt

om, den skammede sig for sig selv og for alle levende Skabninger og søgte i Hast Skjul i et mørkt Hul, den fandt i den forfaldne Mur! her sad den og krøb sammen, skælvende over hele Kroppen, Stemmens Lyd kunde den ikke give fra sig, den havde ingen; den sad en lang Stund, før den med No kunde se og fornemme al den Herlighed derude; ja, en Herlighed var det: Luften var saa frisk og mild, Maanen skinnede saa klart, Træer og Buske duftede; og saa var der saa hyggeligt, hvor den sad, dens Hjertjortel saa ren og fin. Nej, hvor alt skabt dog var frembaaret i Kærlighed og Herlighed! Alle de Tanker, der rørte sig inde i Fuglens Bryst, vilde sjunge sig ud, men Fuglen nægtede det ikke, gerne havde den sjunget, som i Foraaret Sukker og Rattergal. Vor Herre, som horer ogsaa Ormens lydlose Lovsang, fornam her Lovsangen, der løftede sig i Tankeakkorder som Psalmen klang i Davids Bryst, for den fik Ord og Melodi.

I Tanker og Uger voksede og svulmede disse lydlose Sange, de maatte komme til Udbrud, ved det første Vingeflag i god Gerning, en saadan maatte overs!

Nu kom den hellige Zulefest. Bonden rejste tæt ved Muren en Stang og bandt et utærsket Havreknippe derpaa, at Himlens Fugle ogsaa kunde have en glad Jul og et glædeligt Maaltid i denne Frelserens Tid.

Og Solen stod op Zulemorgen og skinnede paa Havrekærven, og alle de kviddrende Fugle fløj om Maaltidsstangen, da klang det ogsaa fra Muren „pi, pi!“ den svulmende Tanke blev til Lyd, den svage Pippet var en hel

Glædeshymne, en god Gernings Tanke var vaft, og Fuglen fløj ud fra sit Skjul; i Himmeriges Rige vidste de nok hvad det var for en Fugl.

Vinteren tog alvorlig fat, Vandene vare dybt frozne, Fuglene og Skovens Dyr havde deres trange Tid paa Jøden. Den lille Fugl fløj hen paa Landevejen, og der i Sporene af Slæderne søgte og fandt den ogsaa hist og her et Korn, paa Bedestederne fandt den et Par Brødsnuler, af dem aad den kun en enkelt, men kaldte paa alle de andre forsultne Spurve, at de her kunde finde Føde. Den fløj til Bjerne, spejdede rundt om, og hvor en kærlig Haand havde

støret Brød ved Vinduet til Fuglene, der aad den selv kun en enkelt Smule, men gav alt til de andre.

I Vinterens Forløb havde Fuglen samlet og givet saa mange Brodsmuler, at de vejede op tilsammen med hele det Brød, som lille Fnger havde traadt paa for ikke at smudse sine Eko, og da den sidste Brodsmule var fundet og givet bort, blev Fuglens graa Vinger hvide og bredte sig ud.

„Der flyver hen over Søen en Terne!“ sagde Børnene, der saa den hvide Fugl; nu dukkede den sig ned i Søen, nu løftede den sig i det klare Solskin, den skinnede, det var ikke muligt at se, hvor den blev af; de sagde, at den fløj lige ind i Solen.

Taarnvægteren Ole.

„I Verden gaar det op og ned og ned og op! nu kan jeg ikke komme højere!“ sagde Taarnvægteren Ole. „Op og ned og ned og op maa de fleste prøve; i Grunden blive vi alle til sidst Taarnvægtere, se Livet og Tingene ovenfra.“

Saaledes talte Ole paa Taarnet, min Ven, den gamle Vægter, en morsom, snaksom Fyr, der syntes at sige alt og dog gemte saa meget i Alvor paa Hjertebunden; ja, han var kommen af Godtfolk, der var dem, som sagde, at han var en Konferensraads Søn eller kunde have været det; studeret havde han, været Hjælperlærer, Hjælpedegn, men hvad kunde det hjælpe! da boede han hos Degnen, skulde have alting frit i Huset; da var han ung og fin endnu, som man siger: han vilde have sine Støvler børstede med Blanksværte, men Degnen vilde kun give Fedtsværte, og derover kom de i Uenighed; den ene talte om Gerrighed, den anden talte om Forfængelighed, Sværten blev Fjendskabets sorte

Grund, og saa stiltes de ad; men hvad han forlangte af Degnen, forlangte han ogsaa af Verden: Blanksværte, og han fik altid kun Fedtsværte; — saa gik han bort fra alle Menneſker og blev Eremit, men Eremitage med Levebrød midt i en stor Stad findes kun paa Kirketaarnet, der steg han op og røg ſin Pibe paa ſin enſomme Gang; han ſaa ned, og han ſaa op, tænkte derved og fortalte, paa ſin Maade, om, hvad han ſaa og ikke ſaa, hvad han læſte i Bøger og i ſig ſelv. Jeg laante ham tit Læſning, gode Bøger, og paa dem, man omgaaſ, ſkal man kendes. Han holdt ikke af engelske Guvernante-Romaner, ſagde han, heller ikke af de franſke, der vare bryggede paa Trækvind og Roſinſtilke, nej, Levnedſbefrivelſer vilde han have, Bøger om Naturens Undere. Jeg beſøgte ham i det mindſte een Gang om Aaret, ſædvanlig ſtrafs efter Nytaar, han havde altid da et og andet, der knyttede ſig til hans Tanker ved Aarets Omſkiſtelse.

Jeg ſkal fortælle to Beſøg og give hans egne Ord, om jeg kan det.

Forſte Beſøg.

Mellem de Bøger, jeg ſidſt havde laant Ole, var en Bog om Kulleſtenene, den, der iſær havde fornøjet og opfyldt ham.

„Ja, de ere rigtige Jubeloldinger, diſſe Kulleſtene!“ ſagde han, „og dem gaar man tankeløs forbi! det har jeg

selv gjort paa Marken og ved Stranden, hvor de ligge i Mængde. Der træder man paa Brostenene, disse Stumper af de allerældste Oldtidslevninger! det har jeg selv gjort. Nu har hver Brosten min Højagtelse! Tak for den Bog, den har fyldt mig, skudt gamle Tanker og Baner til Side, gjort mig forhippet paa at læse noget mere af det Slags. Jordens Roman er dog den mærkeligste af alle Romaner! Skade, at man ikke kan læse de første Dele, da de ere affattede i et Tungemaal, vi ikke have lært; man maa læse i Jordlagene, i Riffelstenene, i alle Jordperioderne, og saa træde de handlende Personer først op i sjette Del, Hr. Adam og Fru Eva; det er lidt sent for mange Læsere, de ville have dem straks, det er mig det samme. Det er en Roman, højst eventyrlig, og vi ere alle sammen med i den. Vi frible og krable og blive paa det samme Sted, men Kuglen drejer sig uden at spille Verdenshavet over os; Skorpen, vi gaa paa, holder sammen, vi falde ikke igennem; og saa er det en Historie i Millioner Aar, med bestandig Fremgang. Tak for den Bog om Rullestenene! de ere Karle, de kunne fortælle noget, naar de kunne det! Er det ikke fornøjeligt saadan engang imellem at blive til Niks, naar man sidder saa højt som jeg, og da at huskes paa, at vi alle, selv med Blaufværte, kun ere Minutmyrer paa Jordtuen, om vi endogsaa ere Myrer med Ordensbaand, Myrer med Gang og Sæde. Man bliver saa flov ung ved Siden af disse millionaars gamle ærværdige Rullestene. Jeg læste i Bogen Nytaarsaften, og var saaledes henne i den, at jeg glemte min sæd-

vanlige Fornøjelse Nytaarsnat, at se paa „den vilde Hær til Amager!“ ja, den kender De nok ikke!

Hekjenes Fart paa Koftefast er bekendt nok, den er Sankt-Hans-Nat og til Blokshjerg, men vi have ogsaa den vilde Hær, den er indenlandsk og nutids, den gaar ad Amager til Nytaarsnat. Alle de daarlige Poeter, Poetinder, Spillemænd, Bladskrivere og kunstneriske Offentligheder, de, som ikke due, ride Nytaarsnat gennem Luften ud til Amager; de sidde strævs over deres Pensel eller Pennefjer, Staalpen kan ikke bære, den er for stiv. Jeg ser det, som sagt, hver Nytaarsnat; de fleste af dem kunde jeg nævne ved Navn, men det er ikke værd at lægge sig ud med dem; de holde ikke af, at Folk skal vide om deres Amagerfart paa Pennefjer. Jeg har et Slags Søskendebarn, som er Fisterkone og leverer Skældsord til tre agtede Blade, siger hun; selv har hun været derude som indbuden Gæst, hun blev baaren derud,

hun holder ikke selv Pennefjer og kan ikke ride; hun har fortalt det. Det halve er Vogn, hvad hun siger, men det halve er allerede nok. Da hun var derude, begyndte de med Sang, enhver af Gæsterne havde skrevet sin Vise, og enhver sang sin, for den var den bedste; det var lige et, det var samme „Melodonte“. Saa opmarcherede i smaa Kammeratskaber de, som kun virke med Snakketøjet, der var nu Sangklokkerne, der syngte paa Dmgang; saa kom de smaa Trommeslagere, som tromme ud i Familier. — Bekendtskab blev der gjort med dem, der skrive uden at lægge Navn til, det vil her sige, hvor Fedtsvæerte gaar for Blanksvæerte; der var Bødlen og hans Dreng, og Drengen var den strappeste, ellers blev han ikke lagt Mærke til; der var den gode Skraldemand, der vender Bøtten og kalder den, „god, meget god, udmærket god!“ — Midt under al den Fornøjelse, som det maatte være, stød frem fra Kullen en Stilk, et Træ, en uhyre Blomst, en stor Paddehat, et helt Tag, det var den ærede Forsamlings Glaraffenstang, der bar alt, hvad de i det gamle Aar havde givet Verden; ud herfra for Gnister som Ildsluer, det var alle de laante Tanker og Ideer, de havde brugt, som nu løste sig og for hen, som et helt Fyrværkeri. Der blev leget „Lampen brænder“; de smaa Poeter legede „Hjertet brænder“; de vittige sagde Brandere, ringere taaltes ikke. Bittighederne rungede, som slog man tomme Potter paa Døre, eller Potter med Torveasse. Det var højt fornøjeligt! sagde Søstendebarn; egentlig sagde hun en hel Del endnu, som var meget malitios, men morsomt!

jeg siger det ikke, man skal være gode Menneſter og ikke Raiſonnører. De indſer imidlertid, at naar man, ſom jeg, ſaaledes ved Beſked om Feſten derude, er det ſaa rimeligt, at jeg hver Nytaarsnat paſſer paa for at ſe den vilde Hær flybe af Sted; ſabner jeg et Nar enkelte, ſaa er der kommet ny til, men i Nar forſømte jeg at ſe paa Gæſterne, jeg rullede derfra paa Kulleſtene, rullede gennem Millioner Nar og ſaa Stenene ramle løſe oppe i Nordlandene, ſaa dem drive paa Iſſtykker, længe før Noahs Ark blev tomret, ſaa dem ſynke til Bunds og komme op igen paa en Sandrevle, den, der pegede op af Vandet og ſagde: „Dette ſkal være Sjælland!“ jeg ſaa dem blive Sæde for Fuglearter, vi ikke kende, Sæde for vilde Høvdinge, vi heller ikke kende, indtil Ofſen bed Runemærke ind i et Par, ſom da kunde komme ind i Tidsregning, men jeg var kommen aldeles ud af den, bleven til Niks. Da faldt tre, fire dejlige Stjerneſtud, de lyſte op, Tankerne fik et andet Sving. — De ved da, hvad et Stjerneſtud er? Det vide de lærde ellers ikke! — Jeg har nu mine Tanker om dem, og jeg gaar ud fra det: Hvor tit i Løndom bliver ikke udtalt Tak og Beſignelſe over enhver, ſom har udrettet noget ſkønt og godt, tit er Takken lydløs, men den falder ikke til Jorden! jeg tænker mig, den opfanges af Solſkinnet, og Solſtraalen bringer den ſtilleſølte lønlige Tak ned over Belgørerens Hoved, er det et helt Folk, der gennem Tider ſender ſin Tak, ja, da kommer Takken ſom en Buket, falder ſom et Stjerneſtud paa Belgørerens Grav. Det er mig ordentlig ſaadan en Fornøjelſe,

naar jeg ser Stjernefud, især Nytaarsnat, at udfinde, hvem den Takfigelsesbuket nu kan gælde. Der faldt sidst et lysende Stjernefud i Sydvest: en Betsignelses Tak for mange, mange! hvem kunde det gælde! det faldt bestemt, tænkte jeg, paa Skraenten ved Flensborg Fjord, hvor Danebroget vajer over Schleppegrells, Læssjøes og Kammeraternes Grave. Der faldt eet midt i Landet, det faldt ned i Sorø, en Buket paa Holbergs Kiste, en Tak i Aaret fra saa mange, en Tak for de herlige Komedier!

Det er en stor Tanke, en glad Tanke at vide, at der falder et Stjernefud paa vor Grav, det gør der nu ikke paa min, ikke en Solstraale bringer mig Tak, for her er ikke noget at takke for! jeg opnaar ikke Blankværte," jagde Ole, „min Lod i Verden er at faa Fædtværte.“

Andet Besøg.

Det var Nytaarsdag jeg kom op paa Taarnet, Ole talte om Skaalerne, der bleve tomte ved Obergangen fra det gamle Dryp i det ny Dryp, som han kaldte Aaret. Saa fik jeg hans Historie om Glasfene, og der var Tanke i den.

„Naar Klokken Nytaarsnat er slaaet tolv, rejse Folk sig ved Bordet med det fulde Glas og drikke det ny Aars Skaal. Man begynder Aaret med Glasfæt i Haanden, det

er en god Begyndelse for Drankere! man begynder Aaret med at gaa til Sengs, det er en god Begyndelse for Dovenskaben! Sønnen skal i Aarets Lob nok spille en stor Rolle, Glasene med. Ved De, hvad der bor i Glasene?" spurgte han. „Ja, der bor Sundhed, Glæde og Ellevildhed! der bor Fortræd og den bitre Ulykke! Naar jeg tæller op Glasene, tæller jeg naturligvis Graderne i Glasfæt for de forskjellige Mennesker.

Ser De, det første Glas, det er nu Sundhedens Glas! i det vokser Sundhedens Urt, stik den ind i Bjælken, og ved Aarets Ende kan De da sidde i Sundhedens Lovhytte.

Tager De det andet Glas —! ja, fra det flyver ud en lille Fugl, den kvirrer uskyldig glad, saa Mennesket lytter

og synger maaske med: Livet er smukt! vi ville ikke hænge
med Hovedet! frejdig frem!

Fra det tredie Glas løfter sig en lille vinget Fyr,
Englebarn kan han vel ikke kaldes, for han har Nisjeblod og

Nisjesind, ikke til at drille, uen til at gøre Løjer; han sætter sig bag vort Øre og hvisker os et muntert Indfald; han lægger sig i vor Hjertekule og varmer der, saa at man bliver overgivet, bliver det gode Hoved efter de andre Hoveders Dømmekraft.

I det fjerde Glas er hverken Ur, Fugl eller Tyr,

der er Forstandens Tankestreg, og over den Streg skal man aldrig gaa.

Tages det femte Glas, saa græder du over dig selv, bliver saa inderlig fornøjelig rørt, eller det knalder anderledes af; fra Glasjet springer med Knald Prins Karneval, mundkaad og ellevild! han trækker dig med, du glemmer din Værdighed, hvis du har nogen! du glemmer mer, end du skal glemme og tør glemme. Alt er Dans, Sang og Klang; Maskerne rive dig med, Fandens Døtre,

i Flor og Silke, komme med løse Haar og dejlige Lemmer,
— riv dig løs, om du kan!

Det sjette Glas! — Ja, i det jidder Satan selv, en
lille velklædt, veltalende, indtagende, højest behagelig Mand,

som aldeles forstaar dig, giver dig Ret i alt, er dit hele Jeg! Han kommer med Lygte for at følge dig hjem til sit. Der er en gammel Legende om Helgenen, som skulde vælge en af de syv Dødsfynder, og han valgte, som han syntes, den ringeste, Drukkenskab, og i den begik han alle de andre seks Synder. Mennesket og Djævelen blande Blod, det er det sjette Glas, og da trives alle onde Spirer inde i os; enhver af dem løfter sig med en Kraft, som det bibelske Sennepskorn, vokser til Træ ud over den hele Verden, og de fleste have da kun for sig at komme i Smelteovnen og støbes om.

Det er Glassenes Historie!" sagde Taarnvægteren Ole, „og den kan gives baade med Blankfværte og med Fedtgværte! jeg giver den med begge Dele.“

Det var det andet Besøg hos Ole, vil du høre om flere, saa maa Besøgene

fortsættes.

Anne Lisbeth.

Anne Lisbeth var som Mælk og Blod, ung og fornøjet, dejlig at se paa; Tænderne skinnede saa hvide, Øjnene saa klare, Foden var let i Dansen og Sindet endnu mere let! hvad kom der ud af det? — „Den lede Unge!“ — ja, dejlig var han ikke! han blev sat ud til Grøftegraverens Kone, Anne Lisbeth kom paa det grevelige Slot, sad i stadfælig Stue med Klæder af Silke og Fløjel; ikke en Vind turde blæse paa hende, ingen sigte hende et haardt Ord, for det havde hun Skade af, og det turde hun ikke taale; hun ammede det grevelige Barn; det var fint som en Prins,

dejligt som en Engel; hvor elskede hun dette Barn! hendes eget, ja, det var i Hus, i Grøfste-graverens Hus, hvor ikke Gryden kogte over, men Munden kogte over, og oftest var der ingen hjemme; Drengen græd, men hvad ingen hører, det ingen rører, han græd sig i Søvn, og i Søvn

føler man ikke til Sult og Tørst, Sønnen er saadan en god Opfindelse. I Aaringer — ja, som Tiden gaar, skyder Ufrugt op, siger man, — Anne Lisbeths Dreng fød op, og dog var han sat i Væksten, jagde de; men helt var han vokset ind i Familien her, de havde faaet Penge derfor; Anne Lisbeth

var ham aldeles kvit, hun var Købstadsmadamme, havde det lunt og godt inde og Hat paa, gif hun ud; men hun gif aldrig til Grøftegraverens, det var saa langt fra Staden, og hun havde der heller ikke noget at gøre, Drengen var deres, og tære sin Koft kunde han, sagde de; Gavn for Føden skulde han gøre, og saa passede han Mads Jensen's rode Ko, han kunde nok røgte og tage sig noget for. —

Lænehunden paa Herregaardens Blegdam sidder i Solstinet stolt oven paa sit Hus og gør ad enhver, der kommer forbi, i Regnvejret kryber den indensfor, ligger tørt og lunt. Anne Lisbeth's Dreng sad paa Grøften i Solskin og snittede paa en Tøjrepæl; i Foraaret vidste han tre Jordbærplanter i Blomster, de vilde nok sætte Bær, det var hans glædeste Tanke, men der kom ingen Bær. Han sad i Regn og Ruff,

blev vaad til Skindet, den skarpe Vind tørrede siden Tøjet paa Kroppen; kom han til Gaarden, blev han puffet og stødt, han var led og grim, jagde Piger og Karle, det var han vant til — aldrig elsket!

Hvordan gif det Anne Lisbeths Dreng? Hvorledes skulde det gaa ham? det var hans Lod: „aldrig elsket“.

Fra Landjorden blev han kastet over Bord, gif til Søs paa en ussel Skude, sad ved Roret, medens Skipperen drak; skiden og led var han, forfrossen og graadig, man skulde tro, at han aldrig havde været mæt, og det havde han heller ikke.

Det var sent paa Aaret, raat, vaadt, blæsende Vejr; Binden skar koldt gennem de tykke Klæder, især til Søs, og der gif for eet Sejl en ussel Skude med kun to Mand om Bord, ja, kun een og en halv kan man ogsaa sige, det var Skipperen og hans Dreng. Tusmørke havde det været den hele Dag, nu blev det fortere, det var en bidende Kulde. Skipperen tog sig en Dram, der kunde varme indvendig; Flaften var fremme og Glasset med, det var helt foroven, men Foden knækket af og havde i Stedet for den en tilsnittet

blaamalet Træklods at staa paa. En Dram gjorde godt, to gjorde bedre, mente Skipperen. Drengen sad ved Roret, det, han holdt paa med sine haarde tjærede Hænder; grim var han, Haaret stridt, forkuet og forkrympet var han, det var Grøstegraverens Dreng, i Kirkebogen hed han Anne Lisbeths.

Binden star paa sin Vis, Skuden paa sin! Sejlet bobnede, Binden havde fat, der var flyvende Fart — raat, vaadt rundt omkring, men mere endnu kunde der komme — Stop! — hvad var det! hvad stødte, hvad sprang, hvad greb i Skuden? Den drejede sig om! kom der et Skybrud, løstede sig en Braadsjø? — Drengen ved Roret skreg højt: „I Jesu Navn!“ Skuden var stødt paa en mægtig Sten i Havbunden og sank som en gammel Sko i Gadefæret; sank med Mand og Mus, som man siger; og der var Mus, men kun halvanden Mand: Skipperen og Grøstegraverens Dreng. Ingen saa det uden de skrigende Maager og Fiske derne; ja, og de saa det endda ikke saa rigtigt, thi de for forstrækkede til Side, da Vandet buldrede ind i Skuden, der sank; knap en Favn under Vandet stod den; gemte vare de to; gemte, glemte! kun Glasfæt med den blaamalede Træklods til Fod sank ikke, Træklodsen holdt det oppe. Glasfæt drev for at knækkes over og fyller op paa Stranden, — hvor og naar? Ja, det var jo ikke noget videre! nu havde det tjent ud, og det havde været elsket; det havde ikke Anne Lisbeths Dreng! dog i Himmeriges Rige vil ingen Sjæl kunne sige mer: „aldrig elsket!“

Anne Lisbeth var i Købstaden og det allerede i mange Aar, blev kaldt Madam og knejsede især op, naar hun talte om gamle Minder, den grevelige Tid, da hun førte i Karet og kunde tale med Grevinder og Baronesser. Hendes søde Grevebarn var den yndigste Guds Engel, den kærligste Sjæl, han havde holdt af hende, og hun havde holdt af ham. De havde kysset hinanden og klappet hinanden, han var hendes Glæde, hendes halve Liv. Nu var han stor, var fjorten Aar, havde Lærdom og Dejlighed; hun havde ikke set ham, siden hun bar ham paa sine Arme; ikke havde hun i mange Aaringer været paa det grevelige Slot, det var en hel Rejse derhen.

„Jeg maa tage det overtvært engang!“ sagde Anne Lisbeth, „jeg maa til min Herlighed, til mit søde Grevebarn! ja, han længes vist ogsaa efter mig, tænker paa mig, holder af mig, som da han hang med sine Englearme om min Hals og sagde: „„An-Lis!““ det var ligesom en Violin! ja, jeg maa tage det overtvært og se ham igen.“

Hun førte med Kalvebogn, hun gik paa sin Fod, hun kom til det grevelige Slot, det var stort og skinnede som altid før, Haven som før derudensfor, men Folkene i Huset vare alle fremmede, og ikke een af dem kendte noget til Anne Lisbeth, de vidste ikke, hvad hun havde betydet her engang; det vilde nok Grevinden sige dem, ogsaa hendes egen Dreng; hvor længtes hun efter ham!

Nu var Anne Lisbeth her. Længe maatte hun vente, og Ventetid er lang! Før Herskabet gik til Bords, blev hun

kaldt ind til Grevinden og meget godt tilstalt. Sin søde Dreng skulde hun se efter Bordet, saa blev hun kaldt ind igen.

Hvor var han bleven stor, lang og tynd, men de yndige Øjne havde han og den Engle-Mund! han saa paa hende, men han sagde ikke et Ord. Han kendte hende vist ikke. Han

vendte sig om, vilde gaa igen, men da tog hun hans Haand, trykkede den op til sin Mund. „Naa, det er godt!“ sagde han, og saa gif han ud af Stuen, han, hendes Kærligheds Tanke, han, som hun havde elsket og elskede højest, han, hendes jordiske Stolthed.

Anne Lisbeth gif udenfor Slottet paa den aabne Landevej, hun var saa trist; han havde været saa fremmed imod hende, ikke haft Tanke for hende, ikke Ord, han, som hun engang ved Nat og Dag havde haaret, og altid bar i Tanken.

Der fløj en stor, sort Ravn ned paa Bejen foran hende, skreg, og skreg igen. „Gja!“ sagde hun, „hvad er du for en Uhykkesfugl!“

Hun kom forbi Grøfste-graverens Hus; der stod Konen i Døren, og saa talte de sammen.

„Du er vel ved Magt!“ sagde Grøfste-graverens Kone, „du er tyk og fed! Dig gaar det godt!“

„Saamænd!“ sagde Anne Lisbeth.

„Fartøjet med dem er da forgaaet!“ sagde Grøfste-graverens Kone. „Lars Skipper og Drengen ere druknede begge to. Nu har de Ende paa det. Jeg havde dog troet, at Drengen engang skulde kunne have hjulpet mig med en Skilling, dig kostede han nu ikke mer, Anne Lisbeth!“

„Ere de druknede!“ sagde Anne Lisbeth, og saa talte de ikke mere om den Ting. Anne Lisbeth var saa bedrovet, fordi hendes Grevebarn ikke gad tale til hende, hun, som elskede ham og havde taget den lange Vej for at komme her; det havde ogsaa kostet Penge. Fornøjelsen, hun havde faaet, var ikke stor, men det sagde hun her ikke et Ord om, hun vilde ikke lette sit Sind ved at tale om det til Grøfste-graverens Kone, hun kunde jo tro, at hun ikke mer var anset hos Grevens. Da skreg igen Ravnhen over hende.

„Det sorte Spetakel,” sagde Anne Lisbeth, „gør mig nok forfrættet i Dag!”

Hun havde bragt med Kaffebonner og Ciforie, det vilde være en Velgering mod Grøftegraverens Kone at give

hende det til at lave en Skaal Kaffe, Anne Lisbeth kunde faa sig en Kop med; Grøftegraverens Kone gif hen at koge den, og Anne Lisbeth satte sig paa en Stol, og der faldt hun i Søvn. Da drømte hun om den, hun aldrig for

havde drømt om, det var underligt nok: hun drømte om sit eget Barn, der her i Huset havde sultet og sakralet, drevet for Lud og koldt Vand, og nu laa i det dybe Hav. Vor Herre vidste hvor. Hun drømte, at hun sad, hvor hun sad, og at Grofste-graverens Kone var ude at lave Kaffe, hun kunde lugte Bonnerne, og der stod i Døren saadan en dejlig en, han var lige saa kon som Grevebarnet, og den lille sagde:

„Nu forgaar Verden! hold dig fast ved mig, for du er dog min Moder! Du har en Engel i Himmeriges Rige! hold fast ved mig!“

Dg saa greb han efter hende, men der lod saadant et Kabalder, det var nok Verden, der gif fra hinanden, og Engelen løstede sig og holdt hende fast i hendes Særkearme, saa fast, syntes hun, at hun lettedes fra Jorden, men der hang sig noget saa tungt ved hendes Ben, det laa hen over hendes Ryg, det var, ligesom om hundrede Kvinder klynge sig fast, og de sagde: „Skal du freljes, maa vi ogsaa! hæng paa! hæng paa!“ og saa hang de alle sammen paa. Det var for meget, „Ritsch-ratsch!“ sagde det, Ormet slængedes, og Anne Lisbeth faldt forfærdeligt, saa at hun vaagnede ved det — og var lige ved at styrte om med Stolen, hun sad paa. Hun var saa fortunlet i Hovedet, at hun slet ikke kunde huske, hvad hun havde drømt, men noget ilde havde det været.

Saa blev Kaffen drukken, saa blev der talt, og saa gif Anne Lisbeth til den nærmeste By, hvor hun skulde træffe Fragtmanden og endnu denne Aften og Nat køre med ham til sit Hjemsted; men da hun kom til Fragtmanden, sagde han, at de ikke kunde komme af Sted før den næste Dags Aften, hun tænkte da over, hvad det vilde koste hende at blive, tænkte over Bejlængden og betænkte, at gif hun langs Stranden og ikke ad Kørebejen, da var det næsten to Mil kortere; det var jo højt Bejr og nok Guldmaane, og saa vilde Anne Lisbeth gaa; næste Dag kunde hun være hjemme.

Solen var nede, Aftenklokkerne klang endnu, — nej, det var ikke Klokkerne, det var Peder Dyes Froer, der koafjede i Kærene. Nu tav de, alt var stille, ikke en Fugl hørte

man, hver af dem var til Ro, og Uglen var nok ikke hjemme; lydløst var der ved Skov og Strand, hvor hun gik. Hun hørte sine egne Fodtrin i Sandet, Havet havde ikke Skulpen, alt derude i det dybe Vand var lydløst; stumme vare de alle dernelde, de levende og de dode.

Anne Lisbeth gik og tænkte ikke paa nogen Ting, som man siger, hun var borte fra sine Tanter, men Tanterne vare ikke borte fra hende, de ere aldrig borte fra os, de ligge bare i en Døs, baade de levendegjorte Tanter, der have lagt sig, og de, som endnu ikke have rørt sig. Men Tanterne komme nok frem, de kunne røre sig i Hjertet, røre sig i vort Hoved eller falde ned over os.

„God Varning har sin Betsignelsens Frugt!“ staar der skrevet; „i Synden er Død!“ staar der ogsaa skrevet! Meget staar skrevet, meget er jagt, man ved det ikke, man husker det ikke, saadan gik det Anne Lisbeth; men det kan gaa op for en, det kan komme!

Alle Safter, alle Dyder ligge i vort Hjerte! i dit, i mit! de ligge som smaa, ikke synlige Korn; saa kommer der udenfra en Solstraale, en ond Haands Berørelse, du drejer om Hjørnet, til højre eller venstre, ja, det kan afgøre det, og det lille Frøkorn rhytes, det svulmer derved, det sprænges og gyder sine Safter i alt dit Blod, og saa er du paa Tarten. Det er ængstende Tanter, dem har man ikke, naar man gaar i en Døs, men de ere i Røre: Anne Lisbeth gik i en Døs, Tanterne vare i Røre! Fra Kyndelmisse til Kyndelmisse har Hjertet meget paa sit Regnebræt, det har

Mars Regnskab, meget er glemt, Synd i Ord og Tanker mod Gud, vor Næste og mod vor egen Samvittighed; vi tænke ikke derover, det gjorde heller ikke Anne Lisbeth, hun havde intet ondt gjort mod Lands Lov og Ret, hun var meget godt anset, skikkelig og hæderlig, vidste hun. Og som hun nu gik ved Stranden, — hvad var det, der laa? Hun standsede; hvad var der skjult op? en gammel Mandshat laa der. Hvor mon den var gaaet over Bord. Hun gik nærmere, blev staaende og saa paa den, — eja! hvad laa der! hun blev ganske forstræffet; men der var ikke noget at blive forstræffet over, det var Tang og Siv, der laa snoet hen over en stor aflang Sten, det saa ud som et helt Menneſte! det var kun Siv og Tang, men forstræffet blev hun, og idet hun gik videre, kom hende i Tanker saa meget, hun havde hørt som Barn, al den Overtro om „Strandvarflet“, Spøgelse af den ubegravne, der laa skjult op paa den øde Strandbred. „Strandvadsſkeren“: den døde Krop, den gjorde intet, men dens Spøgelse, Strandvarflet fulgte den ensomme Vandrer, hængte sig fast og forlangte at føres til Kirkegaarden for at begraves i kristen Jord. „Hæng paa! hæng paa!“ sagde det; og som Anne Lisbeth gentog for sig selv disse Ord, gik med eet op for hende hele hendes Drøm, saa lyslevende, hvorledes Modrene havde flynget sig til hende med dette Udraab: „Hæng paa! hæng paa!“ hvorledes Verden sank, hendes Særkæarme revnede, og hun faldt fra sit Barn, der i Dommens Stund vilde have holdt hende oppe. Hendes Barn, hendes eget kodelige

Barn, det, hun aldrig havde elsket, ja, ikke engang tænkt paa; dette Barn var nu paa Havsens Bund, det kunde som Strandvarsel komme og raabe: „Hæng paa! hæng paa! bring mig i kristen Jord!“ og idet hun tænkte paa det, prikkede Angesten hende i Hælene, saa at hun gik raslere. Frygten kom som en kold, klam Haand og lagde sig i hendes Hjertekule, saa hun var lige ved at faa ondt, og idet hun nu saa ud over Havet, blev der tykkere og tættere; en tung Taage stod sig frem, lagde sig om Buske og Træer, de fik et underligt Udseende derved. Hun vendte sig for at se efter Maanen, der stod bag ved hende, den var som en bleg Skive uden Straaler, det var, som noget havde lagt sig tungt paa alle hendes Lemmer: hæng paa! hæng paa! tænkte hun, og da hun igen vendte sig om og saa paa Maanen, syntes hun, at dens hvide Ansigt var lige tæt ved hende, og Taagen hang som et Lin ned over hendes Skuldre: „Hæng paa! bring mig i kristen Jord!“ vilde hun høre og hørte ogsaa en Lyd, saa hul, saa sær, den kom ikke fra Froerne i Kæret, ikke fra Ravne eller Krager, for dem saa hun jo ikke, „begrav mig! begrav mig!“ klang det lydeligt. Ja, det var Strandvarsel af hendes Barn, der laa paa Havsens Bund, det fik ikke Fred, før det blev baaret til Kirkegaarden og Graven gravet i kristen Jord. Derhen vilde hun gaa, der vilde hun grave; hun gik i den Retning, hvor Kirken laa, og da syntes hun, at Byrden blev lettere, den forsvandt, og hun vilde saa igen vende om og naa ad den korteste Vej hjem, men da knugede det hende igen: hæng paa! hæng paa! —

det lod som Froernes Kvæf, det lod som en flynkende Fugl, det lod faa grangiveligt „begrav mig! begrav mig!“

Taagen var kold og klam, hendes Haand og Anfigt var foldt og klanit af Rædſel; uden om hende klemte det, inden i hende blev der et uendeligt Rum for Tanker, hun før aldrig havde fornummet.

I een Foraarsnat her i Norden kan Bøgeſkoven ſpringe ud, ſtaa i ſin unge, lyſe Pragt ved Dagens Solſkin; i et eneſte Sekund kan inden i os hæve og udfolde ſig den Sæd af Synd i Tanke, Ord og Gerning, der i vort førte Liv er nedlagt; den løfter og udfolder ſig i et eneſte Sekund, naar Samvittigheden vaagner; og Vor Herre vækker den, naar vi mindſt vente det; da er der intet at undſkyldte, Gerningen ſtaar og vidner, Tankerne faa Ord, og Ordene klinge lydeligt ud over Verden. Vi forſærdes over, hvad vi have baaret i os og ikke kvælt, forſærdes over, hvad vi i Overmod og Tankeløſhed have ſtroet ud. Hjertet har i Gemme alle Dyder, men ogſaa alle Laſter, og de kunne trives ſelv i den goldeſte Grund.

Anne Lisbeth rummede i Tankerne, hvad vi her have ſagt i Ord, hun var overvældet deraf, hun ſant til Jorden, krøb hen ad den et Stykke. „Begrav mig! begrav mig!“ ſagde det, og helſt havde hun begravet ſig ſelv, derſom Graven var en evig Forglemmelſe af alt. — Det var Alvorens Bækkelſes-Stund med Gru og Angelſt. Overtroen kom hedt og foldt i hendes Blod; ſaa meget, hun aldrig gad tale om, kom i Tanke. Lydløs, ſom Sthens Skygge i

det klare Maaneskin, for forbi hende et Syn, hun havde hørt om det før. Tæt forbi hende jog fire snubjende Heste, Jlden skinnede dem ud af Øjne og Næsebor, de traf en gloende Karet, i den sad den onde Herremand, der for mer end et Hundrede Mar siden havde huseret her i Egnen. Hver Midnat, hed det, for han ind i sin Gaard og vendte straks igen; han var ikke hvid, som man siger, den døde er, nej, han var sort som et Kul, et udbændt Kul. Han nikkede til Anne Lisbeth og vinkede: „Hæng paa! hæng paa! saa kan du igen køre i grevelig Bogn og glemme dit Barn!“

Mere ilsom skyndte hun sig af Sted, og hun naaede Kirkegaarden; men de sorte Kors og de sorte Ravne blandede sig for hendes Øjne, Ravnene skreg, som Ravnen i Dag havde skreget, dog nu forstod hun hvad det var, de sagde: „Jeg er Ravnemoder! jeg er Ravnemoder!“ sagde hver af dem, og Anne Lisbeth vidste, at Ravnet ogsaa gjaldt hende, hun vilde maaske blive forvandlet til saadan en sort Fugl og ideligt maatte skrige, hvad den skreg, fik hun ikke Graven gravet.

Og hun kastede sig ned paa Jorden, og hun gravede med sine Hænder en Grav i den haarde Jord, saa at Blodet sprang hende ud af Fingrene.

„Begrav mig! begrav mig!“ lød det ideligt, hun frygtede for Hanegal og den første røde Stribe i Øst, thi kom de, før hendes Arbejde var endt, da var hun fortabt. Og Hanen galede, og i Øst lyste det — — Graven var kun halvt gravet, en isnende Haand gled hen over hendes Hoved

og Anfigt ned til Hjertestedet. „Halv Grav kun!“ sukede det og svævede bort, ned paa Havsens Bund; ja, det var Strandvarflet! Anne Lisbeth sank overvældet og betagen til Jorden, hun havde ikke Tanke eller Fornemmelse.

Det var lys Dag, da hun kom til sig selv, to Karle løstede hende i Vejret; hun laa ikke paa Kirkegaarden, men nede paa Strandbredden, og der havde hun gravet foran sig et dybt Hul i Sandet og skaaret sine Fingre tilblods paa et sønderbrudt Glas, hvis skarpe Stilk stak i en blaamalet Træfod. Anne Lisbeth var syg; Samvittigheden havde blandet Overtroens Kort, lagt dem op og faaet ud deraf, at nu havde hun kun en halv Sjæl, den anden Halvdel havde hendes Varn taget med sig ned paa Havsens Bund; aldrig vilde hun kunne stige op mod Himmeriges Raade, før hun havde igen den anden halve Del, der holdtes paa i det dybe Vand. Anne Lisbeth kom til sit Hjem, hun var ikke det Menneſke mer, hun før havde været; hendes Tanker vare spegede som Garnet, der speges, een Traad kun havde hun red, den, at bære Strandvarflet til Kirkegaarden, grave det en Grav og derved vinde sin hele Sjæl tilbage.

Mangen Nat blev hun savnet i sit Hjem, og altid fandt man hende da ved Stranden, hvor hun ventede paa Strandvarflet; saaledes hengik et helt Aar, da forsvandt hun igen en Nat, men var ikke at finde; hele den følgende Dag gif hen med forgæves Søgen.

Genimod Aften, da Degnen kom ind i Kirken for at ringe til Solnedgang, saa han foran Alteret laa Anne

Lisbeth; her havde hun været fra den tidlige Morgenstund, hendes Kræfter vare næsten borte, men hendes Dine Lyfte, hendes Ansigt havde en rødmende Glans; de sidste Solstraaler skinnede ind paa hende, straaledede hen over Alterbordet paa de blanke Spænder af Bibelen, der laa opslaaet, med de Ord af Profeten Joel: „Sønderriver eders Hjerter og ikke eders Klæder, vender om til Herren!“ — „Det var nu saaledes tilfældigt!“ sagde man, som saa meget er tilfældigt.

I Anne Lisbeths Ansigt, som Solen belyste, var der at læse om Fred og Naade. Hun var saa vel, sagde hun. Nu havde hun forvundet sit! i Nat havde Strandvarflet, hendes eget Barn, været hos hende; det havde sagt: „Du gravede kun halv Grav — for mig, men du har nu Nar og Dag begravet mig helt i dit Hjerte, og der gemmer en Moder sit Barn bedst; og saa havde det givet hende igen hendes tabte halve Sjæl og ledet hende herind i Kirken.

„Nu er jeg i Guds Hus!“ sagde hun, „og i det er man salig!“

Da Solen var helt nede, var Anne Lisbeths Sjæl helt oppe, hvor der er ingen Frygt, naar den her har udstridt, og udstridt havde Anne Lisbeth.

Børnesnak.

Inde hos Grossererens var stort Børneselskab, rige Folks Børn og fornemme Folks Børn; Grosserereren stod sig godt, var en Mand med Lærdom; han havde engang taget Studentereksamen, det blev han holdt til af sin sikkelige Fader,

der fra først af kun var Studespranger, men ærlig og driftig; det havde givet Penge, dem Grosjereren siden fik til at vokse; Forstand havde han og Hjerte med, men om det blev der mindre talt end om hans mange Penge.

Der gik ud og ind hos ham fornemme Folk, baade dem af Blod, som de kalde det, og dem af Aand, som de kalde det, dem af begge Dele og dem af ingen af Delene. Der var nu Børneselskab, Børnetale, og Børn tale rent ud af Posen. Der var en yndig lille Pige, men saa gruelig stolt, det havde Tjenestefolkene kysset i hende, ikke Forældrene, dertil vare de alt for fornuftige; hendes Fader var Kammerjunker, og det er forfærdelig meget, vidste hun.

„Jeg er et Kammerbarn!“ sagde hun. Hun kunde nu ogsaa have været et Kælderbarn, lige meget kan man selv gøre for det; og saa fortalte hun de andre Børn, at hun var „født“, og sagde, at naar man ikke var født, saa kunde man ikke blive til; det hjalp ikke at læse, at være nok saa slittig, naar man ikke var født, saa kunde man ikke blive til.

„Og dem, hvis Navn ender paa -sen,“ sagde hun, „dem kan der nu aldrig i Verden blive noget af! man skal jætte sine Arme i Siden og holde dem langt borte fra sig, disse -sen! -sen!“ Og saa jatte hun sine smaa, nydelige Arme i Siden med Albuen spids, for at vise, hvorledes man skulde bære sig ad; og de smaa Arme vare saa nydelige. Sød var hun!

Men Grosjererens lille Datter blev saa vred; hendes

Fader hed Madſen, og det Navn vidſte hun ender paa „ſen,“ og ſaa ſagde hun, lige ſaa ſtolt hun kunde:

„Men min Fader kan købe for hundrede Rigsdaler Bryſtſukker og kaſte i Grams! kan din Fader det?“

„Ja, men min Fader,“ ſagde en Skribents lille Datter, „kan jætte baade din Fader og din Fader og alle „Fadere“, i Uviſen! Alle Menneſker ere bange for ham, ſiger Moder, for det er min Fader, der regerer i Uviſen.“

Og den lille Pige knejsede derved, ligesom om hun kunde være en virkelig Prinsſeſſe, der ſkal knejſe.

Men uden for den halvaabne Dør ſtod og figgede ind ad Sprækken en fattig Dreng. Den lille kunde ikke engang komme med ind i Stuen, ſaa ringe var han; Spiddet havde han drejet for Koffepigen og nu ſaaet Lov at ſe bag Døren ind til de ſtadſelige Børn, ſom fornøjede ſig, og det var grumme meget for ham.

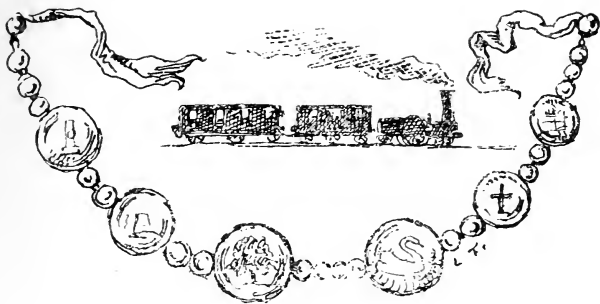
„Hvem der dog var en af dem!“ tænkte han, og ſaa hørte han hvad der blev ſagt, det var rigtignok til at blive meget miſmodig over. Ikke en Skilling havde Forældrene hjemme at lægge paa Kiſtebunden, og ikke havde de Raad til at holde en Uviſ, end ſige at ſkrive i den, og ſaa kom nu det allerværſte til, hans Fadere Navn, og altſaa ogſaa hans Navn, endte aldeles paa „ſen!“ ham kunde der da aldrig i Verden blive noget af. Det var ſaa ſørgeligt! dog født var han, ſyntes han, rigtig født! det var ikke muligt andet.

Se, det var den Aften!

Nu gik der hen mange Aar, og i dem blive Børn til voksne Mennesker.

Der stod i Byen et prægtigt Hus, det var fuldt af Herligheder, alle Folk vilde se det, selv Folk uden for Byen kom ind for at se det. Hvem monstro af de Børn, vi have fortalt om, kunde kalde det Hus sit? Ja, det er da let at vide! nej, det er ikke ja let endda. Det Hus var den lille fattige Drengs; ham blev der dog noget af, skønt hans Navn endte paa „sen“ — — Thorvaldsen.

Og de tre andre Børn? — Blodets, Pengeens og Lands-Hovmodets Børn, — ja, den ene har ikke at lade den anden noget høre, de ere lige Børn! der blev af dem alt godt og velsignet, der var en god Grund i dem; hvad de den Gang havde tænkt og talt var kun — Børnesnak.

Et Stykke Perlesnor.

I.

Jernbanen i Danmark strækker sig endnu kun fra Kjøbenhavn til Korsør, den er et Stykke Perlesnor, dem, Europa har en Rigdom af; de kosteligste Perler der nævnes: Paris, London, Wien, Neapel —! mangen en udpeger dog ikke disse store Stæder som sin skønneste Perle, men derimod viser hen til en lille umærkelig Stad, der er Hjemmets Hjem, der bo de kære! ja, tit er det kun en enkelt Gaard, et lille Hus, skjult mellem grønne Hækker, et Punkt, der flyver hen, idet Banetoget jager forbi.

Hvor mange Perler er der paa Snoren fra Kjøbenhavn til Korsør? Vi ville betragte seks, som de fleste

maa lægge Mærke til, gamle Minder og Poesien selv give disse Perler en Glans, saa at de straalte ind i vor Tanke.

Nær ved Bassen, hvor Frederik den Sjettes Slot ligger, Dahlen-schlägers Barndomshjem, skinner i Læ af Søndermarkens Skovgrund en af Perlerne, man kaldte den „Philemon og Baucis's Hytte“, det vil sige: to elskelige gamles Hjem. Her boede Rahbek med sin Hustru Camma; her, under deres gæstfri Tag, samlede sig i en Menneſkealder flere af Aandens dygtige fra det travle Kjøbenhavn, her var et Aandens Hjem, — — og nu! sig ikke: „ak, hvor forandret!“ — nej, endnu er det Aandens Hjem, Drivhuset for den sygnende Plante! Blomsterknoppen, der ikke er mægtig nok til at udfolde sig, gemmer dog, skjult, alle Spirer til Blad og Frø. Her skinner Aandens Sol ind i et fredet Aandens Hjem, opliver og levendegør; Verden rundt om straalte ind gennem Djnene i Sjælens ugranskelige Dybde. Idiotens Hjem, omsvævet af Menneſkekærligheden, er et helligt Sted, et Drivhus for den sygnende Plante, der skal engang omplantes og blomstre i Guds Urtegaard. De svageste i Aanden samles nu her, hvor engang de største og kraftigste mødtes, veklede Tanker og løftedes opad — opad blusser end her Sjælens Flamme i „Philemon og Baucis's Hytte“.

Kongegravens By ved Hroars Bæld, det gamle Roskilde, ligger for os! Kirkens slanke Taarnspir løfte sig over den lave By og spejle sig i Issefjorden. Een Grav kun ville vi her søge, betragte den i Perlens Glar; det er ikke den mægtige Uniøndronning Margrethes — nej, inde paa

Kirkegaarden, hvis hvide Mur vi tæt ved flyve forbi, er Graven, en ringe Sten er lagt hen over den, Orgelets Drot, den danske Romances Fornyer, hviler her. Melodier i vor Sjæl bleve de gamle Sagn; vi fornåm hvor: „de klare Vølger rullede“, „der boede en Konge i Lejre!“ — Roskilde, Kongegravenes By, i din Perle ville vi se paa den ringe Grav, hvor i Stenen er hugget Lyren og Navnet: Wehse.

Nu komme vi til Sigersted ved Ringsted By; Aalejet er lavt; det gule Korn vokser, hvor Hagbarths Baad lagde til, ikke langt fra Signes Jomfrubur. Hvo kender ikke Sagnet om Hagbarth, der hang i Egen, og Signelils Bur, der stod i Que, Sagnet om den stærke Kærlighed.

„Dejlige Sorø omkransed af Skove!“ din stille Klosterby har faaet Udfig mellem de mosgroede Træer; med Ungdomsblik ser den fra Akademiet ud over Søen til Verdens-Landavejen, hører Lokomotivets Drage puste, idet den flyver gennem Skoven. Sorø, du Digtningens Perle, der gemmer Holbergs Støv! Som en mægtig, hvid Svane ved den dybe Skovsø ligger dit Værdoms-Slot, og op til den, og derhen søger vort Dje, skinner, som den hvide Stjerneblomst i Skovgrunden, et lille Hus; fromme Psalmer klinge derfra ud gennem Landet, Ord mæles derinde, Bonden selv lytter dertil og kender svundne Tider i Danmark. Den grønne Skov og Fuglens Sang høre sammen, saaledes ogsaa Navnene Sorø og Inge-mann.

Til Slagelse By —! hvad spejler sig her i Perlens Glar? Forsvundet er Antvorskov Kloster, forsvundet Slottets

rige Sale, selv dets enjomt staaende forladte Fløj; dog et gammelt Tegn staaer endnu, fornøyet og atter fornøyet, et Trækfors paa Højen derhenne, hvor i Legendens Tid Hellig Anders, den Slagelse Præst, vaagnede op, baaren i een Nat herhid fra Jerusalem.

Rorsør — her fødtes du, der gav os:

„— Skæmt med Alvor blandet
i Viser af Knud Sjællandsfar.“

Du Mester i Ord og Vid! de synkende, gamle Volde af den forladte Befæstning er nu her det sidste synlige Vidne om dit Barndomshjem; naar Solen gaar ned, pege deres Skygger hen paa den Plet, hvor dit Fødehus stod; fra disse Volde, skuende mod Sprogøes Højde, saa du, da du „var lille“, „Maanen ned bag Ven glide“ og besang den udødeligt, som du siden besang Schweizes Bjerger, du, som drog om i Verdens Labyrinth og fandt, at —

„— — ingensteds er Roserne saa røde,
„og ingensteds er Tornene saa smaa,
„og ingensteds er Dunene saa bløde
„som de, vor Barndoms Ulykhd hvilte paa.“

Lunets liflige Sanger! vi flette dig en Krans af Skovmærker, kaste den i Soen, og Volgen vil bære den til Kielersfjord, paa hvis Kyst dit Støv er lagt; den bringer Hilsen fra den unge Slægt, Hilsen fra Fødebyen Rorsør — hvor Perlesnoren slipper.

II.

„Det er rigtignok et Stykke Perlesnor fra Kjøbenhavn til Korsør,“ sagde Bedstemoder, der havde hørt læse, hvad vi nu nys læste. „Det er en Perlesnor for mig, og det blev den mig allerede for nu over fyrrethve Aar siden,“ sagde hun. „Da havde vi ikke Dampmaskinerne, vi brugte Dage til den Vej, hvor I nu kun bruge Timer. Det var 1815; da var jeg eet og thve Aar; det er en dejlig Alder! skønt op i de Tres, det er ogsaa en dejlig Alder, saa velfignet! — I mine unge Dage, ja, da var det en anderledes Sjældenhed end nu, at komme til Kjøbenhavn, Byen for alle Bjerne, som vi ansaa den for. Mine Forældre vilde, efter thve Aar, engang igen gøre et Besøg der, jeg skulde med; den Rejse havde vi i Aaringer talt om, og nu skulde den virkelig gaa for sig! jeg syntes, at et helt nyt Liv vilde begynde, og paa en Maade ogsaa begyndte der for mig et nyt Liv.

Der blev syet, og der blev pakket sammen, og da vi nu skulde af Sted, ja, hvor mange gode Venner kom ikke for at sige os Leve! det var en stor Rejse, vi havde for! Op ad Formiddag kørte vi ud fra Odense i mine Forældres hølstenste Vogn, bekendte nikkede fra Vinduerne hele Gaden igennem, næsten til vi vare helt ude af Sankt Jørgens Port. Vejret var dejligt, Fuglene sang, alt var Fornøjelse, man glemte, at det var en svær, lang Vej til Nyborg; mod Aften kom vi der; Posten indtraf først ud paa Matten, og før afgik ikke Bort-Fartøjet; vi tog da om Bord. Der laa nu ud foran os

det store Vand, saa langt vi kunde øjne, saa blikstille. Vi lagde os i vore Klæder og sov. Da jeg i Morgenstunden vaagne og kom op paa Dækket, var der ikke det mindste at se til nogen af Siderne, saadan en Taage havde vi. Jeg horte Hanerne gale, fornam, at Solen kom op, Klokkerne klang; hvor mon vi vare? Taagen lettede, og vi laa saameynd endnu lige uden for Nyborg. Op ad Dagen blæste endelig en Smule Vind, men stik imod; vi frydsjede og frydsjede, og endelig vare vi saa heldige, at vi Klokkerne lidt over elleve om Aftenen naaede Korsør, da havde vi været to og tyve Timer om de fire Mil.

Det gjorde godt at komme i Land; men mørkt var det, daarligt brændte Lygterne, og alt var saa vildtfremmed for mig, der aldrig havde været i nogen anden By end i Odense.

„Se, her blev Waggejen født!“ sagde min Fader, „og her levede Birckner.“

Da syntes mig, at den gamle By med de smaa Huse blev med eet lysere og større; vi følte os dertil saa glade ved at have Landjorden under os; sove kunde jeg ikke den Nat over alt det meget, jeg allerede havde set og oplevet, siden jeg i Forgaars tog hjemme fra.

Næste Morgen maatte vi tidligt op, vi havde for os en slem Vej med forfærdelige Banker og mange Huller, til vi naaede Slagelse, og videre frem paa den anden Side var nok ikke stort bedre, og vi vilde gerne saa betids komme til Kæbsehøuset, at vi derfra endnu ved Dag kunde gaa ind til Sorø og besøge Møllers Emil, som vi kaldte ham, ja, det

var eders Bedstefader, min salig Mand, Provsten, han var Student i Sorø og netop færdig der med sin anden Eksamen.

Vi kom efter Middag til Knebsehuset; det var et galant Sted den Gang, det bedste Værtshus paa hele Rejsen, og den yndigste Egn, ja, det maa I da alle indrømme, at den endnu er. Det var en ferm Værtinde, Madam Plambek, alt i Huset som et glatfuret Spællebræt. Paa Bæggen hang i Glas og Ramme Baggesens Brev til hende, det var nok værd at se! mig var det en stor Mærkelighed. — Saa gik vi op til Sorø og traf der Emil. I kan tro, han blev glad ved at se os, og vi ved at se ham, han var saa god og opmærksom. Med ham saa vi da Kirken med Abjalons Grav og Holbergs Kiste; vi saa de gamle Munkes-Tudskrifter, og vi sejlede over Søen til „Parnasset“, den dejligste Aften jeg mindes! jeg ihvutes rigtigt nok, at skulde man nogetsteds i Verden kunne digte, maatte det være i Sorø, i denne Naturens Fred og Dejlighed. Saa gik vi i Maaneskin ad Filsofjgangen, som de kalde det, den dejlige ensomme Vej langs Søen og Flommen ud mod Landevejen til Knebsehuset; Emil blev og spiste med os, Fader og Moder fandt, at han var bleven saa klog og saa saa godt ud. Han lovede os, at han inden fem Dage skulde være i Kjøbenhavn hos sin Familie og sammen med os; det var jo Pinjen. De Timer i Sorø og ved Knebsehuset, ja, de høre til mit Livs skønneste Perler.

Næste Morgen rejste vi meget tidligt, for vi havde en lang Vej, før vi naaede Roskilde, og der maatte vi være saa betids, at Kirken kunde ses, og ud paa Aftenen Fader

besøge en gammel Skolekammerat; det skete ogsaa, og saa laa vi Natten over i Roskilde, og Dagen derpaa, men først ved Middagstid, for det var den værste, den mest opførte Vej, vi havde tilbage, kom vi til Kjøbenhavn. Det var omtrent tre Dage, vi havde brugt fra Korsør til Kjøbenhavn, nu gør J den samme Vej i tre Timer. Perlerne ere ikke blevne kosteligere, det kunne de ikke; men Snoren er bleven ny og vidunderlig. Jeg blev med mine Forældre tre Uger i Kjøbenhavn; Emil vare vi der sammen med i hele atten Dage, og da vi saa rejste tilbage til Fyn, fulgte han os lige fra Kjøbenhavn til Korsør; der bleve vi forlovede, før vi skiltes ad! saa kunne J nok forstaa mig, at ogsaa jeg kalder fra Kjøbenhavn til Korsør et Stykke Perlesnor.

Siden, da Emil fik Kald ved Afsjens, bleve vi gifte; vi talte tit om Kjøbenhavns-Rejjen, og om at gøre den engang igjen, men saa kom først eders Moder, og saa fik hun Søskende, og der var meget at passe og tage Vare paa, og da nu Fader forfremmedes og blev Provst, ja, alt var en Betsignelse og Glæde, men til Kjøbenhavn kom vi ikke. Aldrig kom jeg der igen, hvor tit vi tænkte derpaa og talte derom, og nu er jeg bleven for gammel, har ikke Legeme til at fare paa Jernbane; men glad ved Jernbanerne er jeg; det er en Betsignelse, at man har dem! saa komme J hurtigere til mig! Nu er Odense jo ikke stort længere fra Kjøbenhavn, end i min Ungdom Odense fra Nyborg! J kunne nu flyve til Italien lige saa hurtigt, som vi vare om at rejse til Kjøbenhavn! ja, det er noget! — alligevel bliver jeg siddende,

jeg lader de andre rejse, lader dem komme til mig! men I skulle ikke smile endda, fordi jeg sidder saa stille! jeg har en anderledes stor Rejse for end eders, en, meget hurtigere, end den paa Jernbanerne: naar Vor Herre vil, rejser jeg op til „Bedstefader“, og naar saa I have udrettet eders Gerning og glædet eder her ved denne velsignede Verden, saa ved jeg, at I komme op til os, og tale vi da der om vort Jordlivs Dage, tro mig, Børn! jeg siger ogsaa der som nu: „fra Kjøbenhavn til Korsør, ja, det er rigtignok et Stykke Perlesnor.“

Den og Blækhus.

Der blev sagt i en Digters Stue, idet man saa paa hans Blækhus, der stod paa Bordet: „Det er mærkeligt, alt hvad der dog kan komme op af det Blækhus! hvad mon nu det næste bliver? Ja, det er mærkeligt!“

„Det er det,“ sagde Blækhuset. „Det er ubegribeligt! det er det, jeg altid siger!“ sagde det til Pennefejeren og til

hvad andet, der paa Bordet kunde høre det. „Det er mærkeligt, alt hvad der kan komme fra mig! ja, det er næsten utroligt! og jeg ved virkelig ikke selv hvad det næste bliver, naar Mennesket begynder at øse af mig. En Draabe af mig er nok til en halv Side Papir, og hvad kan der ikke staa paa den. Jeg er noget ganske mærkeligt! fra mig udgaar alle Digterens Bærker! disse levende Mennesker, som Folk tro at kende, disse inderlige Følelser, dette gode Humør, disse yndige Skildringer af Naturen. Jeg begriber det ikke selv, for jeg kender ikke Naturen; men det er nu engang i mig! fra mig udgik og udgaar denne Hærskare svævende, yndige Piger, kæffe Riddere paa snysende Gangere, Per Døber og Kirsten Rimer! ja, jeg ved det ikke selv! jeg forsikrer Dem, jeg tænker ikke ved det.“

„Det har De Ret i!“ sagde Pennefjeren; „De tænker slet ikke, for tænkte De, da vilde De forstaa, at De kun giver Bædske! De giver Bæde, saa at jeg kan udtale og synliggøre paa Papiret det, jeg har i mig, det jeg skriver ned. Pennen er det, som skriver! derom tvivler intet Menneske, og de fleste Mennesker have da lige saa god Indsigt i Boesien som et gammelt Blækhus.“

„De har kun lidt Erfaring!“ sagde Blækhuset. „De er jo knap en Uge i Tjenesten og allerede halvt oplidt. Bilde De Dem ind, at De er Digteren! De er kun Tyende, og mange af det Slags har jeg haft, for De kom, og det baade af Gaasfamilien og af engelsk Fabrik! jeg kender baade Tjerpen og Staalpen! der er mange, jeg har haft i Tjeneste, og jeg vil faa mange endnu, naar han, Mennesket, som gør Bevægelse-

serne for mig, kommer og skriver ned, hvad han faar ud af mit indvendige. Jeg gad nu nok vide, hvad det første bliver, han løfter ud af mig."

"Blækbotte!" sagde Bennen.

Sent paa Aftenen kom Digteren hjem, han havde været i Koncert, hørt en udmærket Violinspiller og var ganske opfyldt og betagen af dennes mageløse Spil. Det havde været et forbausende Væld af Toner, han havde faaet ud af Instrumentet: snart lod det som klingende Vanddraaber, Perle paa Perle, snart som kvidrende Fugle i Kor, som bruste Stormen igennem en Granskov; han troede at høre sit eget Hjerte græde, men i Melodi, som den kan høres i en Kvindes dejlige Røst. Det havde været, som om ikke blot Violinens Strenges klang, men Strengestolen, ja, Skruer og Sangbund; det var overordentligt! og svært havde det været, men set ud som en Leg, som om Buen kun løb frem og tilbage hen over Strengene, man skulde tro, at enhver kunde gøre det efter. Violinen klang af sig selv, Buen spillede af sig selv, de to var det, som gjorde det hele, man glemte Mesteren, der førte dem, gav dem Liv og Sjæl; Mesteren glemte man; men paa ham tænkte Digteren, ham nævnedes han og nedskrev sin Tanke derved:

"Hvor taabeligt, om Buen og Violinen vilde hovmode sig over deres Gerning! og det gør saa tit vi Mennesker, Digteren, Kunstneren, Opfinderen i Videnskaben, Feltherren; vi hovmode os, — og alle ere vi dog kun Instrumenterne, Vor Herre spiller paa; ham alene Væren! vi have intet at hovmode os over."

Ja, det skrev Digteren ned, skrev det som en Parabel og kaldte den „Mesteren og Instrumenterne“.

„Der fik De Deres, Madam!“ sagde Pennen til Blækhuset, da de to igen vare ene. „De hørte ham vel læse op, hvad jeg havde skrevet ned?“

„Ja, hvad jeg gav Dem at skrive,“ sagde Blækhuset. „Det var jo et Hib til Dem for Deres Hovmod! at De ikke engang kan forstaa, at man gør Nar af Dem! jeg gav Dem et Hib lige fra mit indvendige! jeg maa dog kende min egen Malice.“

„Blækholderske!“ sagde Pennen.

„Skrivepind!“ sagde Blækhuset.

Og enhver af dem havde Bevidstheden om, at de havde svaret godt, og det er en behagelig Bevidsthed at vide, at man har svaret godt, det kan man jove paa, og de sov paa det. Men Digteren sov ikke; Tankerne vældede frem som Tonerne fra Violinen, trillende som Perler, brusende som Stormen gennem Skoven, han fornåm sit eget Hjerte deri, han fornåm Glimtet fra den evige Mester.

Ham alene Vren!

Barnet i Graven.

Der var Sorg i Huset, der var Sorg i Hjerterne, det yngste Barn, en fireaars Dreng, den eneste Søn, Forældrenes Glæde og Fremtids Haab, var død. To ældre Døtre havde de vel, den ældste skulde netop i dette Aar konfirmeres; velsignede, gode Piger begge to, men det mistede Barn er altid det kæreste, og dette var det yngste og en Søn. Det var en tung Prøvelse. Søstrene sørgede, som unge Hjerter sørge,

grebne især ved Forældrenes Smerte; Faderen var nedbøjet, men Moderen overvældet af den store Sorg. Nat og Dag havde hun gaaet om det syge Barn, plejet det, løftet og baaret det; det var en Del af hende selv, havde hun følt og fornummet; hun kunde ikke tænke sig, at det var dødt, at det skulde lægges i Kiste og gemmes i Graven: Gud kunde ikke tage dette Barn fra hende, mente hun, og da det dog skete og var en Visshed, sagde hun i sin syge Smerte:

„Gud har ikke vidst det! han har hjerteløse Tjenere her paa Jorden, de handle, som de lyste, de høre ikke en Moders Bønner.“

Hun slap i sin Smerte Vor Herre, og da kom mørke Tanker, Dødens Tanker, den evige Død, at Menneket blev Jord i Jorden, og at da alt var forbi. Ved saadan Tanke havde hun intet at klamre sig til, men sank i Fortvivlelsens bundløse Intet.

I de tungeste Timer kunde hun ikke græde mer. Hun tænkte ikke paa de unge Døtre, hun havde; Mandens Taarer faldt paa hendes Pande, hun saa ikke op til ham; hendes Tanker vare hos det døde Barn, al hendes Liv og Leven aandede i at tilbagefalde sig hvert Minde om Barnet, hvert af dets uskyldige Barneord.

Begravelsesdagen kom; Nætter forud havde hun ikke sovet; i Morgenstunden overvældedes hun af Træthed og havde nogen Hvile; imedens blev Kisten baaren hen i en afsides Stue, og Laaget der slaaet til, at hun ikke skulde høre Hammerslagene.

Da hun vaagnede, kom op og vilde se sit Barn, sagde Manden hende i Taarer: „Vi have luffet Laaget; det maatte ske!“

„Naar Gud er haard imod mig,“ udbrod hun, „hvorfor skulde saa Menneffene være bedre!“ og hun hulkede i Graad.

Risten blev bragt til Graven, den trøstesløse Moder sad hos sine unge Døtre, hun saa paa dem uden at se dem, hendes Tanker havde ikke mere med Hjemmet at gøre, hun overgav sig til Sorgen, og den kastede hende, som Søen kaster Skibet, der har mistet Ror og Styrrer. Saaledes gik Begravelsesdagen, og flere Dage fulgte med samme ensformige, tunge Smerter. Med vaade Øjne og bedrøvede Blik saa de sorgende hjemme paa hende, hun hørte ikke deres Trøst, hvad kunde de vel ogsaa sige, de vare for bedrøvede dertil.

Det var, som om hun ikke kendte til Sønnen mer, og alene den vilde være hendes bedste Ven, styrke Legemet, kalde Ro i Sjælen; de fik hende til at lægge sig i Sengen, hun laa ogsaa stille som en sovende. En Nat, Manden lyttede efter hendes Aandedrag og troede forvist, at hun fandt Hvile og Lettelse, foldede derfor sine Hænder, bad og sov snart jundt og fast, mærkede ikke, at hun rejste sig, kastede sine Klæder om sig og gik saa stille ud af Huset for at komme derhen, hvor hendes Tanker Dag og Nat søgte, til Graven, der gemte hendes Barn. Hun gik gennem Husets Have, ud paa Marken, hvor Stien førte uden om Byen hen til Kirkegaarden; ingen saa hende, hun saa ingen.

Det var dejligt stjernerklart, Luften endnu saa mild, det

var først i September. Hun kom ind paa Kirkegaarden, hen til den lille Grav, den var som en eneste stor Buket af Blomster, de dustede, hun satte sig ned, bøjede sit Hoved imod Graven, som skulde hun gennem det tætte Jordlag kunne se sin lille Dreng, hvis Smil hun saa levende huffede; det kærlige Udtryk i Øjnene, selv paa Sygelejet, var jo aldrig til at glemme; hvor talende havde der hans Blik været, naar hun bøjede sig over ham og tog hans fine Haand, den han ikke selv mægtede at løfte. Som hun havde siddet ved hans Seng, sad hun nu ved hans Grav, men her havde Taarerne frit Løb, de faldt paa Graven.

„Du vil ned til dit Barn!“ sagde en Stemme tæt ved, den lød saa klar, saa dyb, den klang ind i hendes Hjerte, hun saa op, og der stod hos hende en Mand, hyllet i en stor Sørgeskjorte med Hætte ned om Hovedet, men hun saa ind under den i hans Ansigt, det var strengt, men dog saa tillidsvækkende, hans Øjne strålede, som var han i Ungdoms Aar.

„Ned til mit Barn!“ gentog hun, og der laa en Fortvivlelsens Bøn deri.

„Tør du følge mig?“ spurgte Skikkelsen. „Jeg er Døden!“

Øg hun nikkede bekræftende. Da var det med eet, som om alle Stjerner ovenover lygte med Fuldmaanens Glans, hun saa den brogede Farvepragt i Blomsterne paa Graven, Jorddækket her gav blødt og sagte efter, som et svævende Klæde, hun sank, og Skikkelsen bredte sin sorte Kappe om

hende, det blev Nat, Dødens Nat; hun sank dybere, end Gravspaden trænger ned, Kirkegaarden laa som et Tag over hendes Hoved.

Rappens Flig gled til Side, hun stod i en mægtig Hal, der bredte sig stor og venlig; det var Skumring rundt om, men foran hende og i samme Nu, tæt op til sit Hjerte, holdt

hun sit Barn, det tilsmilede hende i en Skønhed, større end nogen Sinde før; hun udstødte et Skrig, dog hørligt blev det ikke, thi tæt ved, og derpaa igen langt borte og atter nær, lød en svulmende, dejlig Musik; aldrig før havde saa saligstemmende Toner naaet til hendes Øre, de klang hinsides det natforte, tætte Forhæng, der skilte Hallen fra det store Evighedsland.

„Min søde Moder! min egen Moder!“ hørte hun sit Barn sige. Det var den kendte, elskede Røst; og Kys fulgte paa Kys i uendelig Lykjalighed; og Barnet pegede hen paa det mørke Forhæng.

„Saa dejligt er der ikke oppe paa Jorden! ser du, Moder! ser du dem alle sammen! det er Lykjalighed!“

Men Moderen saa intet, der hvor Barnet pegede, intet, uden den sorte Nat; hun saa med jordiske Øjne, saa ikke saaledes som Barnet, det Gud havde kaldt til sig, hun hørte Klangen, Tonerne, men hun fornam ikke Ordet, det hun havde at tro.

„Nu kan jeg flyve, Moder!“ sagde Barnet, „flyve med alle de andre glade Børn lige derind til Gud; jeg vil det saa gerne, men naar du græder, som du nu græder, kan jeg ikke komme fra dig, og jeg vilde saa gerne! maa jeg dog ikke nok! Du kommer jo derind til mig om ganske lidt, søde Moder!“

„D blive, o blive!“ sagde hun, „kun et Øjeblik endnu! en eneste Gang endnu maa jeg se paa dig, kysse dig, holde dig fast i mine Arme!“

Dg hun kysjede og holdt fast. Da lod hendes Navn deroven fra; saa klagende kom disse Toner; hvad var det dog?

„Hører du!“ sagde Barnet, „det er Fader, som kalder paa dig!“

Dg atter, efter saa Sekunder, lod dybe Suk, som fra Børn, der græde.

„Det er mine Søstre!“ sagde Barnet, „Moder, du har jo ikke glemt dem!“

Dg hun huskede de tilbageblevne, en Angejt betog hende, hun saa frem for sig, og altid svævede Skikkelser forbi, hun troede at kende nogle, de svævede gennem Dødens Hal, hen mod det mørke Forhæng, og der forsvandt de. Om vel hendes Mand, hendes Døtre kom til Syn? Nej, deres Raab, deres Suk lod endnu deroven fra; nær havde hun ganske glemt dem for den døde.

„Moder, nu ringer Himmeriges Klokker!“ sagde Barnet.
„Moder, nu staar Solen op!“

Dg der strømmede et overvældende Lys mod hende; — Barnet var borte, og hun løftedes — det blev koldt rundt om hende, hun hævede sit Hoved og saa, at hun laa paa Kirkegaarden paa sit Barns Grav; men Gud var i Drømmen bleven en Støtte for hendes Fod, et Lys for hendes Forstand, hun bøjede sine Knæ og bad:

„Tilgiv mig, Herre min Gud! at jeg vilde holde en evig Sjæl fra sin Flugt, og at jeg kunde glemme mine Pligter mod de levende, du her gav mig!“ Dg ved disse Ord var

det, som om hendes Hjerte fandt Lettelse. Da brød Solen frem, en lille Fugl sang over hendes Hoved, og Kirkeklokkerne ringede til Morgensang. Der blev saa helligt rundt om,

helligt som i hendes Hjerte! hun kendte sin Gud, hun kendte sine Pligter, og i Længsel skyndte hun sig til Hjemmet. Hun bøjede sig over Manden, hendes varme, inderlige Kys vækkede ham, og de talte Hjertets, Inderlighedens Ord, og hun var

stærk og mild, som Hustruen kan være det, fra hende kom Fortrøstningens Væld.

„Guds Villie er altid den bedste!“

Og Manden spurgte hende: „Hvorfra fik du med eet denne Kraft, dette trøstende Sind?“

Og hun kysede ham og kysede sine Børn:

„Jeg fik det fra Gud, ved Barnet i Graven.“

Gaardhanen og Vejrhanen.

Der var to Hæner, een paa Møddingen og een paa Taget, hovmodige begge to; men hvem udrettede mest? Sig os din Mening, — vi beholde vor egen alligevel.

Hønsegaarden var ved et Plankværk skilt fra en anden Gaard, hvori laa en Mødding, og paa den voksede en stor Agurk, der var sig bevidst at være en Mistbænkværst.

„Det fødes man til!“ sagde det inden i den; „ikke alle kunne fødes til Agurker, der maa ogsaa være andre levende

Arter! Hønsene, Wenderne og hele Nabogaardens Besætning er ogsaa Stabninger. Gaardhanen ser jeg nu op til paa Plankeværket, han er rigtignok af anderledes Betydendehed end Wejrhanen, der er sat saa højt og ikke engang kan knirke, end sige gale! han har hverken Høns eller Kyllinger, han tænker kun paa sig selv og sveder Spanstgrønt! nej, Gaardhanen, det er en Hane! se ham gøre Trit, det er Dans! høre ham gale, det er Musik! hvor han kommer, faar man at høre, hvad en Trompeter er! Om han kom herind, om han aad mig op med Blad og Stilk, om jeg gif op i hans Kropp, det var salig Død!" sagde Ugurken.

Ud paa Matten blev det et frygteligt Wejr; Høns, Kyllinger og Hanen med, søgte Ly. Plankeværket mellem Gaardene blæste ned, saa det gav et stærkt Rabalder; Tagstenene faldt, men Wejrhanen sad fast, den drejede sig ikke engang, den kunde ikke, og dog var den ung, nyhøbt, men findig og adstadig; den var født gammel, lignede ikke de slagrende Himlens Fugle, Spurve og Svaler, dem foragtede den, „Pipfuglene, ringe af Størrelse og ordinære.“ Duerne vare store, blanke og skinnende som Perlemor, saa ud som et Slags Wejrhaner, men de vare tykke og dumme, al deres Tanke gif ud paa at faa noget i Skrutten, sagde Wejrhanen, kedelige i Omgang vare de. Træfuglene havde ogsaa gjort Bisit, fortalt om fremmede Lande, om Luftkaravaner og frygtelige Roverhistorier med Rovfuglene; det var nyt og interessant, første Gang, men senere vidste Wejrhanen, at de gentog sig, at det altid var det samme, og

det er fedeligt! De vare fedelige, og alt var fedeligt, ingen var til Dngang, hver en var fad og flov.

„Verden dner ikke!“ sagde den. „Brøv! det hele!“

Vejrhnen var, hvad man kalder blaseret, og det havde bestemt gjort ham interessant for Ugurken, havde hun vidst det, men hun saa kun op til Gaardhanen, og nu var den inde i Gaarden hos hende.

Plankeværket var blæst om, men Lyn og Torden var forbi.

„Hvad sige J om det Hanegal?“ sagde Gaardhanen til Høns og Kyllinger. „Det var noget raat, Elegancen manglede.“

Dg Høns og Kyllinger traadte ind paa Møddingen, Hanen kom med Ryttertrin.

„Haveværst!“ sagde han til Ugurken, og i det ene Ørb fornam hun hele hans udstrakte Dannelse og glemte, at han hakkede i hende og aad hende.

„Salig Død!“

Dg Hønsene kom, og Kyllingerne kom, og naar den ene lober, saa lober den anden med, og de kluffede, og de pippede, og de saa paa Hanen, de vare stolte af ham, han var af deres Art.

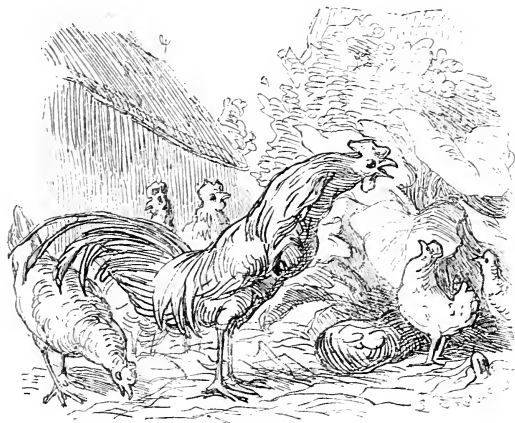
„Kykkeky!“ galede han, „Kyllingerne blive straks til store Høns, naar jeg siger det i Verdens Hønsesgaard.“

Dg Høns og Kyllinger kluffede og pippede bag efter.

Dg Hanen forkyndte en stor Nyhed.

„En Hane kan lægge et Æg! og ved J, hvad der ligger i det Æg? Der ligger en Basilisk! Synet af den kan ingen

udholde! det ved Menneskene, og nu ved I det med, ved, hvad der bor i mig! ved, hvad jeg er for en allerhønsfegaards Karl!"

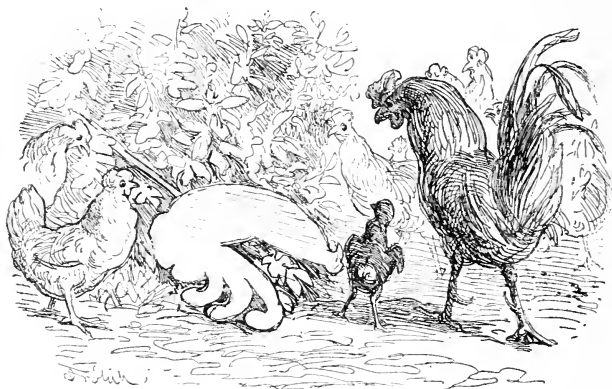
Dg saa slog Gaardhanen med Vingerne, rejste Kammen og galede igen. Det gøs i alle Hønsene og i alle de smaa Kyllinger, men de vare frygteligt stolte af, at en af deres var saadan en allerhønsfegaards Karl; de klukkede, og de pippede, saa at Vejrhanen maatte høre det, og han horte det, men han rørte sig ikke derved.

„Brøvl det hele!“ sagde det inden i Vejrhanen. „Gaardhanen lægger aldrig Wg, og jeg gider ikke! vilde jeg, kunde jeg nok lægge et Vindæg! men Verden er ikke et

Vindæg værd! Brovl det hele! — Nu gider jeg ikke en gang sidde!”

Og saa knak Vejrhanen af, men han slog ikke Gaardhanen ihjel, „skont det var det beregnet paa!” sagde Hønsene; og hvad siger Moralen.

„Det er dog bedre at gale end at være blaseret og knække af.”

„Dejlig!“

Billedhuggeren Alfred, ja du kender ham vel? Vi kende ham alle sammen: han fik Guldmedaillen, rejste til Italien og kom hjem igen; da var han ung, ja, det er han da endnu, men dog altid en halv Snes Aar ældre end den Gang.

Han kom hjem, kom i Besøg i en af Sjællands Smaa-
stæder; hele Byen vidste om den fremmede, vidste, hvem han
var. For hans Skyld var Selskab hos en af de rigeste Fa-
milier, alt, hvad der var noget eller havde noget, var ind-

budt, det var en Begivenhed, Byen vidste det uden Trommeslag. Haandværksdrenge og Smaafolks Børn, et Par af Forældrene med, stod udenfor og saa paa de nedrullede, belyste Gardiner, Vægteren kunde bilde sig ind, han gjorde Selskab, saa mange Folk stod der i hans Boldgade; det smagte af Fornøjelse, og indenfor var rigtignok Fornøjelse til Huse, der var Hr. Alfred, Billedhuggeren.

Han talte, han fortalte, og alle derinde hørte paa ham med Glæde, med Salvelse, men ingen mere end en ældre Enkefrue af Embedsstanden, og hun var, for alt hvad Hr. Alfred sagde, et ubestrevet, graat Papir, der sugede det sagte straks i sig og bad om mere, højst modtagelig, utrolig uvidende, en kvindelig Caspar Hauser.

„Kom gad jeg nok se!“ sagde hun, „det maa være en yndig By med alle de mange fremmede, som komme der, beskriv os nu Kom! hvorledes ser der nu ud, idet man kommer ind ad Porten?“

„Det er ikke let at beskrive!“ sagde den unge Billedhugger. „Der er en stor Plads; midt paa den staar en Obelisk, som er fire Tusinde Aar gammel.“

„En Organist!“ udbrød Fruen, hun havde aldrig før hørt Ordet Obelisk; nogle vare nær ved at le, Billedhuggeren med, men det Smil, som kom, gled hen i Beskuelse, thi han saa tæt ved Fruen et Par store, havblaa Øjne, det var Datteren af hende, der talte, og naar man har en saadan Datter, kan man ikke være ensfoldig. Moderen var et øfende Spørgsmaalsvæld, Datteren Vældets Skonhedsnajade, der

hørte til. Hvor var hun dejlig! hun var noget for en Billedhugger at se paa, men ikke at tale med, og hun talte intet, i det mindste meget lidt.

„Har Paven en stor Familie?“ spurgte Fruen.

Og den unge Mand svarede, som Spørgsmaalet bedre kunde have været stillet: „Nej, han er ikke af stor Familie!“

„Det mener jeg ikke!“ sagde Fruen; „jeg mener, har han Kone og Børn?“

„Paven tør ikke gifte sig!“ sagde han.

„Det holder jeg ikke af!“ sagde Fruen.

Klogtigere kunde hun vel have spurgt og talt, men om hun ikke havde spurgt og talt, som hun gjorde det, mon da vel Datteren saaledes havde hældet sig op til hendes Skulder, og set med dette næsten rørende Smil?

Og Hr. Alfred talte, talte om Italiens Farvepragt, de blaanende Bjerge, det blaa Middelhav, Sydens Blaa, en Dejligheid, som man i Norden kun fandt overtruffen i den nordiske Kvindes blaa Øjne. Og det blev her sagt med Hentydning, men hun, som skulde forstaa det, hun lod sig ikke mærke med, at hun forstod det; og det var jo nu ogsaa dejligt!

„Italien!“ sukede nogle, „rejse!“ sukede andre. „Dejlig! dejlig!“

„Ja, naar jeg nu vinder de halvtredstusinde Tusinde Rigsdaler i Lotteriet,“ sagde Enkesruen, „saa rejse vi! jeg og min Datter. De, Hr. Alfred, skal føre os an! vi rejse alle tre! og et Par andre gode Venner med!“ og saa nikkede hun fornøjeligt til dem alle sammen, enhver havde Lov at tro, det

er mig, der skal med. „Til Italien ville vi! men vi ville ikke, hvor der er Rovere, vi blive i Rom og paa de store Landeveje, hvor man er sikker.“

Og Datteren drog et lille Suk; hvor meget kan der ikke ligge i et lille Suk, eller lægges deri; den unge Mand lagde meget deri; de to blaa Djne, denne Aften belyste for ham, skjulte Skatte, Aandens og Hjertets Skatte, rige, som alle Rom's Herligheder, og da han forlod Selskabet, — ja, saa var han væk, — væk i Frøkenen.

Enkefruens Hus blev af alle Huse det, Hr. Alfred, Billedhuggeren, besøgte; man indsaa, at det ikke kunde være for Moderens Skyld, uagtet han og hun altid vare de talende, det maatte være for Datterens Skyld, han kom. Kala blev hun kaldt, hun hed Karen Malene, de to Navne vare trukne sammen til det ene Navn Kala. Dejlig var hun, men lidt dvæst, sagde en og anden; hun laa gerne lidt længe om Morgen.

„Det er hun vant til fra sin Barndom!“ sagde Moderen, „hun har altid været en Venus-Unge, og de blive saa let trætte. Hun ligger lidt længe, men deraf har hun sine klare Djne.“

Hvilken Magt var der ikke i disse klare Djne, disse havblaa Bunde, det stille Vand med den dybe Grund; det fornåm den unge Mand, han sad fast paa den dybe Grund. — Han talte og fortalte, og Mama spurgte altid lige levende, frejdigt og flot, som ved første Møde.

Det var en Fornøjelse at høre Hr. Alfred fortælle.

Han fortalte om Neapel, om Vandringerne paa Vesuv og fremviste dertil i farvede Billeder flere af Eruptionerne. Enkesruen havde aldrig før hørt herom eller faaet det i Overvejelse.

„Bevar os!“ sagde hun, „det er da et ildsprudendes Bjerg! kan der ingen komme til Skade ved det?“

„Hele Byer ere gaaede til Grunde!“ svarede han, „Pompeji og Herculanium!“

„Men de uhykkelige Menneſker! og alt det har De selv ſet!“

„Nej, ingen af de Udbrud, jeg her har i Billeder, men jeg ſkal viſe Dem en Tegning af mig ſelv, hvorledes Udbruddet var, da jeg ſaa det.“

Dg han tog frem en Skitse gjort med Blyant, og Mama, der ſad opfyldt i Beſkuelfen af de stærkt kolorerede Billeder, ſaa paa den blege Blyantsſkitſe og udbrod i Overraſkeſe:

„De har ſet det ſprude hvidt!“

Det blev et Øjeblik ſort i Hr. Alfreds Højagtelse for Mama, men ſnart, i Kalaſ Belyſning, forſtod han, at hendes Moder ikke havde Farveſans, det var det hele, hun havde det bedste, det ſtønneste, hun havde Kala.

Dg med Kala blev Alfred forlovet, det var ſaa rime- ligt, og Forlovelſen ſtod anmeldt i Byens Avis. Mama fik ſig tredive Ekſemplarer af den for at klippe det Stykke ud og lægge i Breve til Venner og bekendte. Dg de forlovede vare lykkelige og Svigermama med, hun var ligesom kommen i Familie med Thorvaldsen, ſagde hun.

„De er dog hans Fortsættelse!“

Og Alfred syntes, at hun sagde noget aandrigt. Kala sagde ikke noget, men hendes Øjne lyste, Smilet sad om Munden, hver Bevægelse var dejlig; og dejlig var hun, det kan ikke siges for tit.

Alfred formede Kalas og Svigermamas Buste; de sad

for ham og saa, hvorledes han med Fingrene glattede og bøjede det bløde Ler.

„Det er nu for vor Skyld,“ sagde Svigermama, „at De selv gør det simple Arbejde og ikke lader Deres Karl klatte det sammen!“

„Det er jußt nødvendigt, at jeg formet det i Leret!“ sagde han.

„Ja, De er nu altid saa overordentlig galant!“ sagde Mama, og Kala trykkede stille hans Haand, som Leret sad paa.

Dg han udviklede for dem begge to Naturens Herlighed i det skabte, hvorledes det levende stod over det dode, Planten over Mineraliet, Dyret over Planten, Mennesket over Dyret; hvorledes Mand og Skonhed aabenbarede sig gennem Formen, og at Billedhuggeren gav den jordiske Skikkelse af det herligste i dets Aabenbarelse.

Kala sad tavst, vuggende hans udtalte Tanke, Sviger-mama tilstod:

„Det er svært at følge med! men jeg gaar langsomt efter med Tanterne, og de jurre ved det, men jeg har fast.“

Dg Dejligheden havde ham fast, den fyldte ham, betog og beherskede ham. Dejligheden lyste ud af hele Kalas Skikkelse, ud af hendes Blik, fra Mundvigerne, fra selve Fingrenes Bevægelse; det udtalte Alfred, og han, Billedhuggeren, forstod sig paa det, han talte kun om hende, tænkte kun paa hende, de to bleve eet, og saaledes talte hun ogsaa meget, for han talte særdeles meget.

Det var Forlovelsesdagen; nu kom Brylluppet med Brudepiger og Brudegaver, og de bleve nævnte i Brudetalen.

Sviger-mama havde i Brudehuset stillet op for Vordenden Thorvaldsens Buste med Slaabrot om, han skulde være Gæst, det var hendes Ide; der blev sunget Viser, og der blev drukkert Skaaler, det var et fornøjeligt Bryllup, et dejligt Par!

„Pygmalion fik sin Galathea“, stod der i en af Sangene:
 „Det er nu saadan Mytologi!“ sagde Svigermama.

Dagen derpaa rejste det unge Par til Rjøbenhavn for der at bo og bygge, Svigermama fulgte med for at tage sig af det grove, sagde hun, det vil sige styre Husvæsenet. Kala fikulde sidde i Duffestab! Alt var nyt, blankt og dejligt! der sad de alle tre, — og Alfred, ja, for at bruge et Ordsprog, der belyser, hvorledes han sad, han sad som en Bisp i en Gaasjerede.

Formens Trolddom havde bedaaet ham, han havde set paa Foderalet og ikke paa, hvad der stak i Foderalet, og det er Uheld, meget Uheld i Ugtestanden! gaar Foderalet op i Limningerne og Glimmerguldet falder af, saa fortryder man Handelen. I stort Selskab er det højest ubehageligt at mærke, at man har mistet begge sine Seleknapper og vide, at man ikke kan stole paa sit Spænde, for man har intet Spænde, men endnu værre er det i stort Selskab at fornemme, at Kone og Svigermama tale dumt og da, ikke at kunne stole paa selv at saa et vittigt Indfald, der bortvejrer Dumheden.

Saa tit sad det unge Ugtepar Haand i Haand, og han talte, og hun dryppede et Ord, samme Melodi, samme to, tre Klokketoner. Det var en Aandsluftning, naar Sophie, en af Veninderne, kom.

Sophie var meget lidt køn; ja, hun var uden Skavank! lidt skæv var hun rigtignok, sagde Kala, men det var visseelig ikke mere, end Veninder kunde se det; hun var en meget fornuftig Pige, Idog faldt det hende ikke ind, at hun her kunde

blive farlig. Hun var en forfriskende Luftning i Duffeskabet, og frisk Luftning trængte man til, det indsaa de alle sammen; lufteſ maatte der, og ſaa kom de ud at luſteſ, Svigermama og det unge Vgtepar rejſte til Italien.

„Gud ſke Lov, at vi ere hjemme i vort eget igen!“ ſagde Moder og Datter, da de Aaret efter med Alfred, alle tre, kom tilbage.

„Det er ingen Fornøjelſe at rejſe!“ ſagde Svigermama; „det er egentlig kedeligt! undſkyld, at jeg ſiger det. Jeg kedede mig, uagtet jeg havde mine Børn med, og det er dyrt, meget dyrt at rejſe! Alle de Gallerier man ſkal ſe! Alt det, man ſkal løbe efter! man kan jo ikke være andet bekendt, naar man kommer hjem og bliver ſpurgt ud! og ſaa maa man dog høre, at det er det dejligſte, det man fik glemt at ſe. Mig kedede i Længden diſſe evige Madonnaer, man blev ſelv bare Madonna.“

„Og den Mad, man ſaar!“ ſagde Kala.

„ſikke en arlig Rødsuppe!“ ſagde Mama. „Det er Daarligdom med deres Madlavning!“

Og Kala var bleven fatigueret af Rejſen, vedvarende fatigueret, det var det værſte. Sophie kom der i Huſet, og Gavn gjorde hun.

Det maatte man erkende, ſagde Svigermama, at Sophie forſtod ſig paa Huſvæſen og Kunſtvæſen og alt hvad hun

efter sin Formue ikke havde Raad til; og saa var hun dertil meget agtbar, inderlig trofast; det viste hun ret, da Kala laa syg og tabte sig.

Hvor Foderalet er det hele, der maa Foderalet holde ud, ellers er det forbi med Foderalet — og det var forbi med Foderalet, — Kala døde.

„Hun var dejlig!“ sagde Moderen, „hun var rigtignok noget andet end Antikferne, de ere saa rambonerede! Kala var hel, og det skal en Skønhed være.“

Alfred græd, og Moderen græd, og de gik begge i sorte Klæder, Mama klædte fort ijær, og hun gik længst i fort, bar længst Sorg, og hun fik den Sorg til, at Alfred giftede sig igen, tog Sophie, der ikke havde Udbortes.

„Han er gaaet til Yderligheder!“ sagde Svigermama, „gaaet fra det dejligste til det grimme! han har kunnet glemme sin første Kone. Der er ikke Udholdenhed hos Mand-folk; min Mand var anderledes; han døde ogsaa før jeg.“

„Pygmalion fik sin Galathea!“ sagde Alfred, „ja, det stod i Brudevisen; jeg havde ogsaa virkelig forelsket mig i den dejlige Statue, der fik Liv i mine Arme; men den beslægtede Sjæl, som Himlen sender os, en af dens Engle, der kan føle med os, tænke med os, løfte os, hvor vi bøjes, har jeg nu først fundet og vundet. Du kom, Sophie! ikke i Formskønhed, i Straaleglans, — men god nok, mere smuk, end det behøves! Hovedjagen er Hovedjagen! Du kom og lærte Billedhuggeren, at hans Værk kun er Ler, Støv, kun et Aftryk i dette af den indre Kærne, den vi skulle søge.

Stakkels Pala! vort Jordliv var som et Rejseliv! deroppe, hvor man samles i Sympati, ere vi hinanden maaske halv fremmede.“

„Det var ikke kærtligt sagt,“ sagde Sophie, „det var ikke fristeligt! hist oppe, hvor der ikke skal tages til Ægte, men, som du siger, Sjælene mødes ved Sympati, der, hvor alt herligt udfolder og løfter sig, vil hendes Sjæl maaske klinge i saa fuldelig Kraft, at den overklinger min, og du — du vil da igen udbryde i dit første Forelskelses-Udbrud: Dejlig, dejlig!“

En Historie fra Klitterne.

Det er en Historie fra de jydste Klitter, men den begynder ikke derovre, nej, langt borte, Syd paa, i Spanien; Havet er Farvej mellem Landene; tænk dig derhen, til Spanien! der er varmt, og der er dejligt; der vokse de ildrøde Granatblomster mellem de mørke Laurbærtræer; fra Bjergene vifter en forfriskende Vind ned over Orangehaveerne og de prægtige, mauriske Haller med de gyldne Kupler og de farvede Vægge; gennem Gaderne drage Born i Procession med Uds og vajende Faner, og over dem, saa høj og klar, løfter Himlen sig med funklende Stjerner! Sang og Kastagnetter klinge, Knøse og Piger svinge sig i Dans under de blomstrende Akafietræer, medens Tiggeren sidder paa den hugne Marmorsten, kvæger sig med den fastige Vandmelon og doser Livet hen; det er som en dejlig Drom det hele! give sig hen i den, — ja, det gjorde saa ganske to unge, nygifte Folk, og dem var ogsaa her givet alle Jordens Goder: Sundhed, godt Humør, Rigdom og Hæder.

„Vi ere saa lykkelige, som nogen kan være det!“ sagde de i Hjertets fulde Overbevisning; dog et Trin endnu højere i Lykke kunde de løstes, og det vilde være sket, naar Gud forundte dem et Barn, en Søn, der lignede dem paa Legeme og Sjæl.

Det lykkelige Barn vilde blive hilset med Jubel, finde den højeste Omhu og Kærlighed, al den Velvære, som Rigdom og formaaende Slægt kan skabe.

Som en Fæst gled Dagene hen for dem.

„Livet er en Kærligheds-Naadegave, næsten ufattelig stor!“ sagde Hustruen, „og denne Lykksaligheds Fylde skal i det andet Liv kunne vokse og det frem i en Ewigheid! — jeg rummer ikke denne Tanke.“

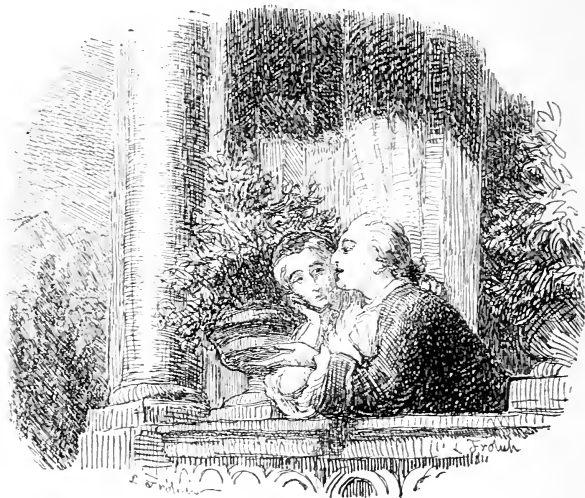
„Og den er visselig ogsaa et Overmod af Menneffene!“ sagde Manden. „Det er i Grunden en forfærdelig Stolthed at tro, man skal leve evig — blive som Gud! det var jo ogsaa Slangens Ord, og den var Løgnens Herre.“

„Du tvivler dog ikke om et Liv efter dette?“ spurgte den unge Hustru, og det var, som for første Gang en Skygge gennem deres solbelyste Tankerige.

„Troen lover det, Præsterne sige det!“ sagde den unge Mand, „men just i al min Lykke føler og erkender jeg, at det er en Stolthed, en Overmodst-Tanke at forlange et andet Liv efter dette, en fortsat Lykksalighed! — er ikke her i denne Tilværelse givet os saa meget, at vi kunne og bør være tilfredse?“

„Ja, os blev der givet det,“ sagde den unge Kone, „men hvor mange Tusinder blev ikke dette Liv en tung Prøvelse,

hvor mange ere ikke ligesom kastede ind i Verden til Armod, Skændjel, Sygdom og Ulykke! nej, var der ikke et Liv efter dette, da var alt paa denne Jord for ulige fordelt; da var Gud ikke den retfærdige."

„Tiggeren dernede paa Gaden har Glæder, for han lige saa store, som Kongen har dem i sit rige Slot!“ jagde den unge Mand, „og tror du ikke, at Arbejdsdyret, som prygles, sulter og slæber sig ihjel, har Fornemmelse af sine tunge Levedage? Det kunde da ogsaa forlange et andet Liv, kalde det en Uret, at det ikke blev stillet i en højere Række af Skabningen.“

„I Himmeriges Rige ere mange Værelser, har Kristus sagt,“ svarede den unge Kone, „Himmeriges Rige er det uendelige, som Guds Kærlighed er det! — ogsaa Dyret er en Skabning! og intet Liv, tror jeg, vil fortabes, men vinde al den Lyksalighed, det kan modtage, og som er det nok.“

„Men mig er nu denne Verden nok!“ sagde Manden og slyngede sine Arme om sin dejlige, elskelige Hustru, røg sin Cigaretto paa den aabne Altan, hvor den svale Luft var fyldt med Duften af Dranger og Nelliker; Musik og Raftagnetter klang nede fra Gaden, Stjernerne blinkede ovenfra, og to Dine, fulde af Kærlighed, hans Hustrus Dine, saa paa ham med Kærlighedens evige Liv.

„Et saadant Minut,“ sagde han, „er det vel værd at fødes for, fornemme og — forsvinde!“ han smilede, Hustruen løstede Haanden midt bebrejdende — og Skyn var igen borte, de vare alt for lykkelige.

Og alt syntes at føje sig for dem til at skride frem i Hæder, Glæde og Velvære; der kom en Omvæksling, men kun i Sted, ikke i det at nyde og ret at vinde Livets Glæde og Lyst. Den unge Mand blev af sin Konge sendt som Gesandt til det kejserlige Hof i Rusland, det var en Hæderspost, hans Fødsel og Rundskaber gav ham Ret til; stor Formue havde han, hans unge Kone havde bragt ham en ikke ringere, hun var Datter af den rigeste, mest ansete Købmand. Et af dennes største og bedste Skibe skulde i dette Aar just gaa til Stockholm, det skulde føre de kære Børn, Datter og Svigersøn, til Peter sborg, og der blev kongeligt

indrettet om Bord; bløde Tæpper for Fodderne, Silke og Herlighed rundt om.

Der er en gammel Ræmpevis, som nok alle Danske kende; den kaldes „Kongens Søn af England,“ han ogsaa sejler paa saa kosteligt et Skib, dets Anker er indlagt med det røde Guld og hvert Tov med Silketvinde, det Skib maatte man tænke paa ved at se det fra Spanien, her var samme Pragt, samme Afstedstanke:

„Gud lade os alle med Glæde findes!“

Og Vinden blæste hurtig ud fra den spanske Kyst, Afstedden blev kun kort. I saa Uger maatte de kunne naa Maalet for deres Rejse; men da de vare vel ude, lagde Vinden sig, Havet blev blankt og stille, Vandet lyste, Himlens Stjerner lyste, det var som Festsastener i den rige Kbhvt.

Til sidst ønskede man dog, det vilde lufte op, blæse en god Medbor, men den blæste ikke; løftede sig Vinden, da var den altid imod. Saaledes gif Uger, ja, hele to Maaneder, — forst da blev Vinden heldig, den blæste Sydvest. De vare midt ude mellem Skotland og Jylland, og Vinden tog til, ret ligesom i den gamle Vis om „Kongens Søn af England“:

„Da blæste der Vejr og mørken Skj,
de vidste dennem hverken Land eller Ly,
saa kasted' de ud deres Anker huld,
men Børen blæjer dennem Vesten ind for Danmark.“

Det er nu mange Tider siden. Kong Christian den Syvende sad paa den danske Trone og var da en ung Mand; meget er sket efter den Tid, meget omstøttet og forandret; Sø og Mose ere blevne frodig Eng, Hede bleven dyrket Land, og i Læ af Vestjydens Hus vokse Ubletræer og Roser, men de maa søges op, thi de krybe i Ly for de skarpe Vestenvinde. Man kan derovre ret tænke sig tilbage i Tiden, længere end til Christian den Syvendes Regering. Som den Gang, i Jylland, saaledes endnu, strækker sig milevidt den brune Hede med sine Kæmpegrave, sine Lusthyner, sine krydsende, knoldede og sanddybe Veje; Vester paa, hvor store Maløb falde i Fjordene, breder sig Eng og Mose begrænset af høje Klitter, der, lig en Alperække med savformede Toppe, løfte sig mod Havet, de afbrydes kun af høje Lerstrænter, dem Søen Nar for Nar bider Kæmpemundfulde af, saa at Brinker og Højder styrte som rystede ved Jordstælv. Saaledes ser der ud i Dag den Dag, saaledes var der for de mange Aaringer tilbage, da de to lykkelige sejlede derude paa det rige Skib.

Det var sidst i September, det var Søndag og Solskinsvej, Kirkeklokkernes Lyd naaede hinauden langs Missumfjord; Kirkerne der staa som hugne Kampesten, hver af dem er et Stykke Fjeld! Vesterhavet kunde rulle over dem, og de skulde staa; paa de fleste mangler Taarnet, Klokkerne hænge da frit ude mellem to Bjælker. Kirketjenersten var endt, Menigheden kom fra Guds Hus ud paa Kirkegaarden, hvor den Gang, som endnu, ikke fandtes eller findes Træ eller

Bufl, ikke en plantet Blomst eller en Krans lagt paa Graven; knoldede Højder vise, hvor de døde ere jordede; et skarpt Græs, pistet af Vinden, vokser over den hele Kirkegaard; en enkelt Grav har maaske et Monument, det vil sige en hensmuldret Træbul, tilhugget i Vigkisteform; Træstykket er hentet fra Vestegnens Skov: det vilde Hav; der vokser for Kystboen de tilhugne Bjælker, Planter og Træer, som Brændingen fører i Land; Vinden og Havgusen forvitrer snart det henlagte Træestykke. En saadan Stump laa her paa en Barnegrav, og hen til den gik en af Konerne, som kom fra Kirken. Hun stod stille, saa paa det halvt opløste Træestykke! lidt efter traadte hendes Mand til. De talte ikke et Ord; han tog hende ved Haanden, og de gik fra Graven ud paa den brune Hede; over Moseland og hen imod Klitterne; længe gik de tavse.

„Det var en god Prædiken i Dag,“ sagde Manden, „havde man ikke Vor Herre, saa havde man ingenting.“

„Ja,“ svarede Konen, „han glæder, og han bedrøver! det har han Ret til! — Som i Morgen havde vor lille Dreng været fem Aar, havde vi maattet beholde ham.“

„Der kommer ikke noget ud af, at du sørger!“ sagde Manden. „Han er sluppen godt fra det! han er jo, hvor vi maa bede om at komme.“

Og saa talte de ikke mere og gik hen imod deres Hus mellem Klitterne. Bludselig, fra en af disse, hvor ikke Marehalmen holdt Sandet, løstede sig ligesom en stærk Røg; det var et Vindstød, der borede sig ind i Klitten og hvirvlede i

Bejret de fine Sanddele; der kom endnu et Vindkast, saa alle de mellem Snore ophængte udspændte Fisk slog mod Huset's Mur, og alt var igen stille; Solen brændte varmt.

Mand og Kone gik ind i Huset og vare snart af Søndagsklæderne, skyndte sig saa over Klitterne, der stod som uhyre Bølger af Sand pludseligt standjede i deres Bevægelse; Klittag og Marehalmens blaagrønne, skarpe Straa gav nogen Farveveksel mod det hvide Sand. Et Par Naboer kom til, de hjalp hinanden med at saa Baadene højere op i Sandet, Binden blev stærkere, den var vidende kold, og da de gik tilbage over Klitterne, søg Sand og skarpe Smaastene dem i Ansigtet; Bølgerne løstede hvide Toppe, og Blæsten klippede den øverste Kam af, saa det sprøjtede efter.

Det blev Afsten, der lød en svulmende Sugen i Luften, hylende, klagende, som en Hærskare af fortvivlende Mander, den overdøvede Havets Rullen, uagtet Fiskerhuset laa det saa nær. Sandet søg paa Ruderne, og imellem kom et Kast, som skulde Huset rystes i sin Grund. Det var mørkt, dog mod Midnat vilde Maanen komme op.

Luften klarede, men Stormen for i al sin Vælde hen over det dybe, fortladne Hav. Fiskerfolkene havde allerede for længe siden lagt sig til Sengs, men det var ikke at tænke paa i det Guds Bejr at lukke et Øje; da bankede det paa Vinduet, Døren aabnedes, og der blev sagt:

„Der staar et stort Fartøj fast paa den yderste Revle!“ i eet Spring vare Fiskerfolkene ude af Sengen og i Klæderne.

Maanen var kommen frem; det lysnede nok til at se, havde man kunnet holde Djnene aabne for Sandflugt; det var en Vind, saa man kunde lægge sig mod den, og kun med stor Besvær, krybende mellem Vindkastene, kom man over Klitterne, og her fløj som Svanedun i Luften den salte Fraade og Skum op fra Havet, der som et rullende, kogende Fald væltede mod Kysten. Man maatte rigtigt nok have et øvet Øje til straks at finde Fartøjet derude; en prægtig Tomaster var det; den løftedes netop nu over Revlen, tre, fire Kabellængder uden for den sædvanlige Havstok, den drev mod Land, stødte paa den anden Revle og stod fast. Umuligt var det at bringe Hjælp, Søen var for voldsom, den slog mod Fartøjet og hen over det. Man troede at høre Nødsfrigene, Dødsangestens Raab, man saa den travle, hjælpeløse Virksomhed. Nu kom en Sø, der, som et knusende Sjeldstykke, faldt paa Bøvsprydet, og dette var horte, Ugterenden løftede sig højt over Vandet. To Mennesker sprang med hinanden i Søen, de forsvandt — et Nu — og en af de største Bølger, der rullede op mod Klitterne, kastede et Legeme ind paa Stranden — en Kvinde var det, et Lig maatte de tro; et Par af Fruentimmerne tumlede med hende og troede at bemærke Liv, hun blev bragt over Klitterne til Fiskerhøjet. Hvor var hun smuk og fin, vistnok en fornem Dame.

De lagde hende i den fattige Seng; der var ikke Linnetrævl i den, der var et Udlagen at svøbe sig i, og det var godt varmt.

Til Live kom hun, men i Feber, hun vidste slet ikke, hvad der var sket, eller hvor hun var, og det var jo ogsaa godt, thi alt hvad hende kært var, laa paa Havsens Bund, det gif dem derude, som Ræmpevisen har sunget om „Kongens Søn af England:“

„Det var stor Ynk at se derpaa,
det Skib sloges alt i Stykker jmaa.“

Bragstumper og Spaaner styllede i Land, hun var den eneste levende af dem alle. Endnu før Vinden hylende hen over Kysten, nogle Djebliffe havde hun Ro, men snart kom Smerter og Skrig, hun slog sine to dejlige Djne op, sagde nogle Ord, men ingen her kunde forstaa det.

Og da, for alt hvad hun havde lidt og stridt, holdt hun i sine Arme et nyfødt Barn; det skulde have hvilet paa Pragtjeng, med Silkegardiner, i det rige Hus; det skulde med Jubel have været hilset til et Liv rigt paa alle Jordens Gøder, og nu havde Vor Herre ladet det fødes i den fattige Braa; ikke engang et Kys fik det af sin Moder.

Fiskerkonen lagde Barnet op til dets Moders Bryst, og det laa ved et Hjerte, som ikke længer slog, hun var død. Det Barn, som Rigdom og Lykke skulde have opammet, var kastet ind i Verden, kastet af Søen ind i Klitterne for at prøve den fattiges Lod og tunge Dage.

Og altid kommer os her i Sind den gamle Sang:

„Den Kongens Son hannem randt Taare paa Kind,
Krixt bedr't, jeg kom for Bøvbjerg ind!
Jeg er nu kommen saa ilde at holde;
men var jeg kommen i Hr. Bugges Len,
da havde mig rovet hverten Ridder eller Svend.“

Lidt Syd for Nissumfjord, paa den Strand Hr. Bugge engang havde kaldt sin, var Skibet strandet. De haarde, umenneskelige Tider, da Vestkystens Beboere ovede ondt, som man

figer, mod den strandede, vare længst forbi; Kærlighed og Hjertelag, Dødsfrelse for de skibbrudne fandtes der, som den i vor Tid lyser frem i de ædleste Træk; den døende Moder og det elendige Barn vilde have mødt Omhu og Pleje, hvorhen „Børen havde blæst“, men ingensteds inderligere end hos den fattige Fiskerkone, som endnu i Gaar stod med tungt Hjerte ved Graven, som gemte hendes Barn, der i Dag vilde have fylbt sit femte Aar, om Gud havde forundt det at leve.

Ingen vidste, hvem den fremmede, døde Kvinde var, eller hvorfra hun kom. Skibets Stumper og Spaaner mælede ikke derom.

I Spanien, i det rige Hus, indtraf aldrig Brev eller Budskab om Datter eller Svigersøn; de vare ikke komne til deres Bestemmelsessted; stærke Storme havde raset i de sidste Uger; man ventede i Maaneder. — „Total forlisl; alle omkomne!“ det vidste de.

Men ved Husby-Klitter, i Fiskerens Hus, havde de nu en lille Purf.

Hvor Gud beskærer Jøden for to, finder den tredie vel ogsaa lidt til et Maaltid; og nær ved Havet er nok en Ret Fisk for fulden Mund. Sorgen blev den lille kaldt.

„Han er vist et Jødebarn,“ sagde man, „han ser saa jort ud!“ — „Han kan ogsaa være en Italiener eller Spanier!“ sagde Præsten. Alle de tre Folkfærd syntes Fiskerkonen kom ud paa eet og trøstede sig med, at Barnet var kristent døbt. Drengen trivedes, det adelige Blod holdt Varme og fik Kræfter ved den fattige Kost, voksede til i det ringe Hus;

det danske Tungemaal blev hans Tungemaal, som Bestjyden taler det. Granatkernen fra Spaniens Jordsmon blev Mærhalmens Plante paa Jyllands Vestkyst, dertil kan et Menneske drive det! til dette Hjem klamrede han sig med sit Livs aarlange Rodder. Sult og Kulde, Fattigmands Trang og Nød skulde han prøve, men ogsaa Fattigmands Glæde.

Barndomstiden for enhver har sine Lyshøjder, der siden straalet gennem hele Livet. Hvor fuldt op havde ikke han til Lyft og Leg! hele Strandbredden, milevidt, laa med

Legetøj: et Mosaik af Kullesten, røde som Koraller, gule som Rav, og hvide, rundede, som var det Fuglecæg; de laa med alle Farver, alle flebne og glattede af Havet. Selv det udtørrede Fiske skelet, de i Vinden tørrede Vandplanter, Tangen, skinnende hvid, lang og smal som Bændler, flagrende mellem Stenene, alt var til Leg og Lyft for Djet og for Tanken; og Drengen var et opvakt Barn, mange og store Evner laa gemte i ham. Hvor kunde han huske Historier og Viser,

han fik at høre, og fingernem var han: af Stene og Staller satte han hele Fartøjer sammen, og Billeder, man kunde pynte Stuen med; han kunde underlig snitte fine Tanker ud i en Binde, jagde hans Plejemoder, og Drengen var dog endnu lille; dejlig klang hans Røst, Melodier gik ham straks over Tungen. Der var mange Strengte spændte i det Bryst, de kunde have klinget ud i Verden, var han bleven stillet andetsteds end i Fiskerhuset ved Vesterhavet.

En Dag strandede her et Skib, der drev i Land en Kasse med sjældne Blomsterløg; nogle tog man og puttede i Gryden, man troede, at de vare til at spise, andre laa og raadnede i Sandet, de kom ikke til deres Bestemmelse at udsolde den Farvepragt, den Herlighed, der laa i dem — vilde det gaa Jørgen bedre? Blomsterløgene var det snart forbi med, han havde Aaringer endnu at prøve.

Det faldt aldrig ham eller nogen af de andre derovre ind, hvor ensomt og ensformigt Dagen gik, der var fuldt op at gøre, at høre og se. Havet selv var en stor Lærebog, hver Dag frembød den et nyt Blad, Havblik, Dønning, Ruling og Storm; Strandinger vare Glanspunkterne; Kirkegangen stod som Festsbesøg, dog af Besøg var eet hjemme i Fiskerhuset særligt kærkomment, det gentoges to Gange om Aaret, det var Besøget af Morbroder, Aalebonden fra Fjaltring oppe nær Bobbjerg; han kom med rødmalet Bogn, fyldt med Aal, Bognen var lukket til som en Kiste og bemalet med blaa og hvide Tulipaner, den blev trukken af to blakkede Stude, og Jørgen fik Lov at føre dem.

Kalebonden var det gode Hoved, den muntre Gæst, en Vimpel forte han med sig fuld af Brændevin, enhver fik en Snaps af den, eller en Kaffekop fuld, dersom det skortede paa Glas, selv Sorgen, hvor lille han var, blev given et godt Fingerbøl fuldt, det var for at holde paa den fede Mal, sagde Kalebonden og fortalte saa altid den samme Historie, og naar man lo ad den, fortalte han den straks om igen for de samme Folk; det gør alle snaksomme Personer! og da Sorgen i hele sin Dpvækt og ind i Manddoms Aar tog Anvendelse og Talemaade af den Historie, saa maa vi vel høre den.

„Ude i Aaen gif Malene, og Kalemoder sagde til sine Døtre, da de bad om at maatte gaa alene et lille Løb op ad Aaen: „Gaa ikke for langt! let kommer den fæle Malestanger og tager eder alle sammen!“ — men de gif for langt, og af otte Døtre kom kun tre hjem igen til Kalemoder; og de jamrede: „Vi vare bare gaaede lidt uden for Døren, saa kom den fæle Malestanger og stak vore fem Søstre ihjel!“ — „De komme nok igen!“ sagde Kalemoder. „Nej!“ sagde Døtrene, „for han flaaede dem, skar dem i Stykker og stegte dem.“ — „De komme nok igen!“ sagde Kalemoder. „Ja, men han aad dem!“ — „De komme nok igen!“ sagde Kalemoder. „Men saa drak han Brændevin ovenpaa!“ sagde Døtrene. „Na, av! da komme de aldrig igen!“ hylede Kalemoder. „Brændevinet begraver Malen!“

„Og derfor skal man altid drikke sin Brændevinsnaps til den Ret!“ sagde Kalebonden.

Og denne Historie blev Flitterguldstraaden, Humørets Traad i Jørgens Liv. Ogjaa han vilde gerne uden for Døren, „lidt op ad Aaen“, det vil sige med Fartøj ud i Berden, og Moder sagde som Aalemoder: „der er mange slemme Menneſker, Aaleſtangere!“ men lidt uden for Klitterne, bare lidt ind i Heden, maatte han dog; og det ſkulde han komme. Fire fornøjelige Dage, de lyſteſte i hele hans Barn- doms Liv, oprullede; al Jyllandſ Dejlighed, Hjemmets Glæde og Solſkin laa i diſſe; han ſkulde til Gilde — Begravelſesgilde var det rigtigt nok.

En velhavende Slægtning af Fiſterfamilien var død; Gaarden laa inde i Landet, „Øſterpaa, en Streg mod Nord“, ſom det hed. Fader og Moder ſkulde derover og Jørgen med. Fra Klitterne over Hede og Moſeland kom de til den grønne Eng, hvor Skjærumaa ſkar ſig Vej, Aaen med de mange Aal, hvor Aalemoder boede med ſine Dotre, dem, de ſlemme Menneſker ſtangede og ſkar i Stykker; dog bedre havde nok Menneſkene tit ikke handlet med deres Med- menneſker; ogſaa Hr. Ridder Bugge, ſom nævnedes i den gamle Viſe, blev myrdet af onde Menneſker, og i hvor god han ſelv kaldes, vilde han jo dog have ſlaaet ihjel Bygmesteren, der rejſte ham Slot med Taarn og tykke Mure, netop der, hvor Jørgen med ſine Plejeſorældre ſtod, hvor Skjærumaa falder i Niſjumfjord. Voldbaffen var endnu at ſe, de røde Murbrokker rundt om. Her havde Ridder Bugge, da Bygmesteren var afrejſt, ſagt til ſin Svend: „Gaf eſter ham og ſig: Meſter, Taarnet hælder!

vender han sig, saa slaar du ham ihjel og tager Pengene, han fik af mig, men vender han sig ikke, da lad ham drage i Fred!" og Svenden adløb, og Bygmesteren svarede: „Ikke hælder Taarnet, men engang vil der komme Bester fra en

Mand i en blaa Skappe, han vil faa det til at hælde!" Og det skete hundrede Aar derefter, da brød Vesterhavet ind, og Taarnet faldt, men Gaardens Ejer, Fredbjørn Gyldestjerne, byggede sig højere oppe, hvor Engen slipper, en ny Gaard, og den staar endnu, og det er Nørre-Bosborg.

Der forbi skulde Sorgen med sine Plejeforældre; hvert Sted herovre havde man fortalt ham om i de lange Vinter-aftener, nu saa han Gaarden med dens dobbelte Grave, Træer og Buske; Bøden, overgroet med Bregner, løftede sig derinde; men dejligst vare de høje Lindetræer, de naaede lige op til Tagryggen og fyldte Luften med den sødeste Duft. Mod Nordvest, i Hjørnet af Haven, stod en stor Busk med Blomster, som var det Vintersne i det sommergrønne; det var en Hyldebusk, den første, Sorgen havde set saaledes blomstre; den og Lindetræerne bleve gennem alle Aaringer i Minde, Danmarks Duft og Dejlighed, som Barne sjælen „gemte for den gamle Mand.“

Reisen gik straks videre og mere bekvem, thi netop ud for Nørre-Bosborg, hvor Hylde stod i Blomster, kom han op at age, de mødte andre Gæster, der skulde til Begravelsesfesten, og med disse kom de til Bogns, rigtignok maatte de alle tre sidde bag i paa en lille Trækiste med Fjernbeslag, men det var dog bedre end at gaa, mente de. Kørselen gik hen over den knoldede Hede; Studene, som trak, standsede imellem, hvor der kom en frisk Græsplet mellem Lhygen. Solen skinnede varmt, og underligt var det at se langt ude en Røg, der bølgede, og dog var den klarere end Luften, man saa igjennem den, det var, som Lysstraalerne rullede og dansede hen over Heden.

„Det er Lokemanden, som driver sin Faarehjord,“ sagde de, og det var nok sagt for Sorgen, han syntes at føre lige ind i Eventyrenes Land og var dog i Virkeligheden. Hvor var her stille!

Udstrakt og stor laa Heden, men som et helt kosteligt Tæppe; Lyngen stod i Blomster, de cypressgrønne Enebærbuske og friske Egeskud kom som Buketter frem i Hedens Lyng; her var saa indbydende til at boltre sig, var kun ikke de mange giftige Hugorme! om dem talte man og om de mange Ulve, der havde været, hvorfor ogsaa Herredet kaldtes Ulvborg Herred. Den gamle, som førte, fortalte fra sin Faders Tid, hvorledes herude Hestene tit havde stridt en haard Strid med de nu udryddede vilde Dyr, og at en Morgenstund, han kom herud, stod en af Hestene og traadte paa en Ulv, den havde dræbt, men Hødet var helt gnavet af Hestens Ben.

Alt for hurtig gik Vejen over den knoldede Hede og gennem det dybe Sand. De holdt ved Sørgehuset, hvor der var fuldt op af fremmede, inde og ude; den ene Vogn stod ved den anden, Heste og Okser gik paa den magre Græsning; store Sandklitter, ligesom hjemme ved Vesterhavet, løstede sig bag Gaarden, strakte sig vidt og bredt! hvorledes vare de komne herop, tre Mil ind i Landet, og lige saa høje og mægtige som de ved Stranden? Binden havde løftet og flyttet dem, de havde ogsaa deres Historie.

Psalmer bleve der sungne, grædt blev der ogsaa af et Par gamle, ellers var alt saa fornøjeligt, syntes Tørgen, her var Mad og Drikke fuldt op; de dejligste fede Mal, og paa dem skal man drikke Brændevins snaps; „den sætter Malen!“ havde Malbonden sagt, og de Ord kom rigtignok her til Gerning.

Førgen var inde, og Førgen var ude; paa tredje Dag sølte han sig hjemme her som i Fisserhøjet og paa Klitterne, hvor han havde levet alle sine tidligere Dage. Her paa Heden var rigtignok anderledes rigt, her mylrede med Lyngblomster og med Revlinger og Blaabær, de vælbede frem saa store og saa søde, man kunde ordentlig mase dem ud med Foden, saa Lyngen dryppede med den røde Saft.

Hist laa en Kæmpegrav, her en anden; Kogstøtter løftede sig i den stille Luft, det var Hedebrand, sagde man, den lyfte dejligt ud paa Aftenen.

Nu kom den fjerde Dag, og saa var Begravelsesgildet ude — de skulde fra Landklitterne til Strandklitterne.

„Vore ere dog de rigtige,“ sagde Fader, „disse have ingen Magt.“

Og der blev talt om, hvorledes de vare komne her, og det var alt sammen meget forstaaeligt. Ved Stranden var fundet et Lig, Bønderne havde lagt det i Kirkegaarden, da begyndte Sandflugten, Havet brød voldsomt ind; en klog Mand i Sognet raadede til at aabne Graven og se efter, om ikke den jordede laa og sugede paa sin Tommelfinger, thi da var det en Havmand, de havde begravet, og Havet vilde bryde op for at hente ham. Graven blev aadnet, han laa og sugede paa Tommelfingeren, og saa fik de ham straks paa en Karre, to Oxer spændtes for, og som bræmjestukne for de med ham over Hede og Mose ud i Havet, da holdt Sandflugten op, men Klitterne staa endnu. Alt det hørte

og gemte Jørgen fra de lykkeligste Dage i sin Barndomstid: Dagen ved Begravelsesgildet.

Dejligt var det at komme ud, se ny Egne og ny Mennesker, og han skulde komme mere ud. Han var ikke fjorten Aar, et Barn endnu; han gik med Fartøj, kom ud at kende, hvad Verden giver; prøvede ondt Vejr, haard Sø, ondt Sind og haarde Mennesker; han blev Røghedsdreng! ringe Kost, kolde Nætter, Tømp og Næveslag vankede, da var der noget i hans højadelige spanske Blod, der kogte op, saa at brede Ord skummede ham om Munden, men det blev nok klogeft at tage dem i sig igen, og det var en Fornemmelse som for Valen at flaa, stærkes og lægges paa Pande.

„Jeg kommer igen,“ sagde det inden i ham. Den spanske Røst, hans Forældres Fædreland, Byen selv, hvor de havde levet i Velstand og Lykke, fik han at se, men han vidste ikke om Hjemstavn og Slægtskab, Familien vidste endnu mindre om ham.

Den sølle Skibsdreng fik heller ikke Lov at gaa i Land, — dog den sidste Dag, Fartøjet laa her, kom han paa Landjorden; der skulde gøres Indkøb, og han slæbe det om Bord.

Der stod Jørgen i usjelige Klæder, de saa ud, som de vare vadsfede i Grøften og torrede i Skorstenen; første Gang saa han, Klitboen, en stor Stad. Hvor vare dog Husene høje, Gaderne snævre, mylrende med Mennesker! Nogle trængte sig her, nogle der, det var som en hel Malmstrøm af Byfolk og Bønder, Munke og Soldater; der var en Skraalen, en Skringen, en Klingen af Klokker paa Væjler

og Mulæsler, Kirkeklokkerne ringede med; der lød Sang og Klang, Hamren og Banken, for hver Profession havde sit Værksted i Døren eller paa Fortovet, og saa brændte Solen saa hedt, Luften var tung, det var, ligesom man var kommen ind i en Bagerovn, fuld af Starnbasser, Oldenborrer, Bier og Fluex, det summede, og det surrede; Sorgen vidste hverken, hvor han gik eller stod. Da saa han lige foran sig Domkirken's mægtige Portal, Lyfene straaledede ud fra de halvdunkle Hvælvinger, og der kom en Duft af Røgelse. Selv den fattigste Tigger i Bjalter vovede sig op ad Trappen derind. Matrosen, som Sorgen fulgte med, lagde Vejen gennem Kirken, og Sorgen stod i Helligdommen. Brogede Billeder straaledede fra gylden Grund. Gudsmoder med Jesusbarnet stod paa Alteret mellem Blomster og Lys; Præster i Højtidsklæder sang, og smukke, pyntede Kordrenge svingede Sølv-Røgelsekar; det var en Herlighed, en Pragt at se, det gjennemstrømmede Sorgens Sjæl, overvældede ham; hans Forældres Kirke og Tro omsluttede ham og slog en Afford i hans Sjæl, saa Taarer stod ham i Øjnene.

Fra Kirken gik det til Torvs, han fik en Del Køkken- og Madvarer at slæbe paa; Vejen var ikke kort, træet blev han, og saa hvilede han uden for et stort, prægtigt Hus, der havde Marmorpilller, Statuer og brede Trapper; han lænede sin Byrde op til Muren der; da kom en galoneret Portner, løstede sin sølvbeslagne Stok op imod ham og jog ham bort, ham — Husets Barnebarn, men det vidste ingen der; han allermindst.

Dg saa kom han om Bord, blev puffet og fik haarde Ord, lidt Sovn og meget Arbejde — saa havde han prøvet det! og det skal være saa godt at døje ondt i Ungdommen, siger man, — ja, naar Alderdommen da bliver god.

Hans Hyetid var ude, Fartøjet laa igen ved Ringfjøbingfjord, han kom i Land og hjem til Husby-Klitter, men Mor var død, mens han havde været paa Rejse.

Det blev en streng Vinter, som fulgte; Snestorme for over Hav og Land, man kunde ikke ase sig frem. Hvor forfælligt var det ikke dog fordelt i denne Verden! saadan isnende Kulde og flygende Sne her, medens i Spaniens

Land var brændende Solhede, ja alt for stærk, og dog, naar det en Dag herhjemme var rigtigt frostklart, og Sorgen saa Svanerne i store Flokke flyve fra Havet over Nissumfjord op mod Nørre-Bosborg, syntes han, at her traf man dog bedst Vejret, og her var ogsaa Sommer-Dejlighed; i Tankerne saa han da Heden blomstre og myldre med modue, fastige Bær; Lindetræerne og Hyldebusten ved Nørre-Bosborg stod i Blomster; derhen maatte han dog engang endnu.

Det lakkede mod Foraaret, Fiskeriet begyndte, Sorgen hjalp. Han var vokset i det sidste Aar, og raft til sin Gerning. Liv var der i ham, svømme kunde han, træde Bandede, vende og boltre sig derude, tit blev han varet at vogte sig for Makrelstimerne; de tage den bedste Svømmer, trække ham under Bandedet, æde ham, og saa er han væk, men det blev nu ikke Sorgens Lod.

Hos Naboens i Klitterne var en Dreng, Morten, med ham kom Sorgen godt ud af det, og de tog begge Hyre paa et Fartøj til Norge, gik ogsaa til Holland, og der var aldrig noget udstaaende mellem de to, men der kan jo let komme, og er man lidt heftig af Naturen, saa gør man let noget for stærke Gebærder, det gjorde Sorgen engang, da de om Bord kom op at kæbles om ingenting. De sad just bag Rahytsluffet og spiste af et Versfad, de havde mellem sig, Sorgen holdt sin Føldekniiv i Haanden, løstede den mod Morten, men blev i det samme kridhvid og saa fæl ud af Øjnene. Og Morten sagde bare:

„Saa du er af det Slags, der vil bruge Kniven!“ —

Knap var det sagt, før Jørgens Haand igen var nede, han talte ikke et Ord, spiste sin Mad og gik til sin Dont; da de kom fra Arbejdet, gik han hen til Morten og sagde: „Slaa mig kun lige i Ansigtet! jeg har fortjent det! jeg har ligesom en Gryde i mig, der koger op.“

„Gad det nu være godt!“ sagde Morten, og derpaa vare de næsten dobbelt saa gode Venner; ja, da de siden kom hjem i det jydsk Land ved Klitterne og fortalte om hvad der saadan var passeret, blev ogsaa det nævnet; Jørgen kunde koge over, men han var en ærlig Gryde alligevel. „Syde er han jo ikke! Syde kan man ikke kalde ham!“ og det var nu vittigt talt af Morten.

Unge og sunde vare de begge to, velvoksne og med stærke Lemmer, men Jørgen var den smidigste.

Oppe i Norge drager Bønderfolket til Sæters og fører Kvæget paa Græsning i Højderne, paa Fjellands Vestkyst har man inde i Klitterne oprejst Hytter, tomrede af Brag og belagte med Hedetorb og Lynglag, Sovesteder strække sig Stuen rundt, og her sove, bygge og bo i den tidlige Foraarstid Fiskerfolket; hver har sin „Wesepige“, som hun kaldes, og hendes Hverv er at sætte Mading paa Krogen, modtage Fiskerne ved Landstigningen med varmt Øl og skaffe dem Mad, naar de trætte komme til Huse. Wesepigerne slæbe fra Vaaden Fiskene, skære disse op og have meget at gøre.

Jørgen, hans Fader, et Par andre Fiskere og deres Wesepiger havde Husrum sammen; Morten boede i det næst ved.

Nu var der en af Pigerne, Else, hende havde Sorgen kendt fra hun var lille; de to kom meget godt ud af det, de mødtes i Sindelag i mange Ting, men vare lige modsatte at se paa, han var brun i Skindet, og hun hvid, med horgult Haar; hendes Øjne vare saa blaa som Havvandet i Solskin.

En Dag, som de gik sammen, og Sorgen holdt hende i Haanden, ret inderligt og fast, sagde hun til ham: „Sorgen, jeg har noget paa mit Hjerte! lad mig være Usepige hos dig, for du er mig som en Broder, men Morten, hvem jeg er hyret af, han og jeg ere Kærestefolk, — men det er nu ikke værd at snakke om til de andre!“

— Og det var for Sorgen, ligesom om Klitsandet rørte sig under ham, han sagde ikke et Ord, men nikkede, og det betyder det samme som Ja; mere behøvedes der ikke; men han følte lige med eet i sit Hjerte, at han ikke kunde udstaa Morten — og, jo længere han tænkte derover, saaledes havde han aldrig før tænkt paa Else, des klarere blev det, at Morten havde stjaalet fra ham det eneste, han holdt af, og det var rigtignok Else, nu var det gaaet op for ham.

Er det nogenlunde bevæget Sø, og Fisterne vende hjem med deres Fartøj, se dem da sætte over Revlerne: en af Folkene staar oprejst forud, de andre give Agt paa ham, sidde med Arterne, som de, foran Revlen, bruge udad, til han giver dem Tegn, at nu kommer den store Bølge, der løfter Baaden over, og den løstes, saa at man fra Land ser Rølen af den, i næste Nu er hele Fartøjet skjult af Søerne

foran, ikke Baad, ikke Folk eller Mast er at øjue, man skulde tro, Havet havde slugt dem, et Øjeblik efter komme de, som var det et mægtigt Sodyr, der kravlede op ad Bølgen, Aare-stængerne røre sig som dets bevægelige Ben; ved anden og tredie Reule gaar det som ved den første, og nu springe Fisserne i Vandet, drage Baaden i Land, hvert Bølgeslag hjælper dem og giver et godt Sæt, til de have den ude af Havstøffen.

En fejl Ordre uden for Reulen, en Nølen og de lide Skibbrud.

„Saa var det forbi med mig og med Morten ligedan!“ Den Tanke kom hos Jørgen ude paa Søen, hvor just hans Plejefader var bleven alvorlig syg. Feberen knugede ham; det var lidt ud for den yderste Reule, Jørgen sprang op forud:

„Fader, lad mig!“ sagde han, og hans Øjekast gled hen over Morten og over Søerne, men idet hver Aare rørte sig for de stærke Tag og den størsteølge kom, saa han sin Faders blege Ansigt og — kunde ikke lyde sin onde Indskydelse. Baaden kom vel over Reulerne og i Land, men den onde Tanke laa ham i Blodet, det fogte og opfogte hver lille Bitterhedstrævl, der flossede i hans Grindring fra Kammerats-Tiden, dog kunde han ikke sno Tvinde deraf, og saa lod han være. Morten havde spoleret ham, det følte han, og det var jo nok til at blive ham hadefuldt. Et Par af Fisserne lagde Mærke dertil, men Morten ikke, han var, ligesom altid før, hjælpsom og snaksom, lidt for meget af det sidste.

Jørgens Plejefader maatte lægge sig til Sengs, det blev

Sottefjeng, han døde Ugen efter — og saa fik Jørgen i Arv Huset henne bag Klitterne, et ringe Hus kun, men det var altid noget, saa meget havde Morten ikke.

„Nu tager du vel ikke Hyre mer, Jørgen! men bliver altid hos os!“ sagde en af de gamle Fiskere.

Den Tanke havde Jørgen ikke, han tænkte just paa at se sig igen lidt om i Verden. Aalebonden fra Fjaltring havde en Morbror oppe i „Gammel-Skagen“, han var Fisker, men dertil velstaaende Købmand, som havde Fartøj; det skulde være saadan en yndig, gammel Mand, ham var det nok værd at staa i Tjeneste hos. Gammel-Skagen ligger nordligst oppe i Thyland, saa langt borte fra Husby-Klitter, som man her i Landet kan komme, og det var nok det, Jørgen mest syntes om, han vilde ikke engang blive til Elses og Mortens Bryllup, der skulde holdes om et Par Uger.

Det var uklog Gerning at tage af Sted, mente den gamle Fisker, nu havde Jørgen Hus, Else blev nok stemt for heller at tage ham.

Jørgen svarede saa stumpet derpaa, det var ikke let at saa fat i hans Tale; men den gamle førte Else til ham; hun sagde ikke meget, men det sagde hun:

„Du har Hus! det maa man lægge i Eftertanken.“

Og Jørgen lagde meget i Eftertanke.

Havet har svære Søer, Menneskehjertet har dem endnu sværere, der gik mange Tanker, stærke og svage iblandt, gennem Jørgens Hoved og Sind, og han spurgte Else:

„Om nu Morten havde et Hus saa godt som jeg, hvem af os tog du da helst?“

„Men Morten har ikke og faar ikke.“

„Men vi tænke os nu, at han fik!“

„Ja, saa tog jeg vel Morten, for saadan har jeg det nu! men det kan man ikke leve af.“

Dg Sorgen tænkte derover den hele Nat. Der var noget i ham, han kunde ikke selv gøre sig Rede derfor, men han havde en Tanke, der var stærkere end hans Kærlighed til Else; — og saa gik han til Morten, og hvad han der sagde og gjorde havde han vel betænkt, han overlod ham paa de billigste Bilkkaar Huset, selv vilde han tage Hyre, det lystede ham saa. Dg Else kysjede ham midt paa Munden, da hun hørte det, for hun holdt jo mest af Morten.

I den tidlige Morgen vilde Sorgen af Sted. Aftenen forud, det var allerede silde, fik han Blyt til endnu engang at besøge Morten; han gik, og mellem Klitterne mødte han den gamle Fisker, der ikke syntes om Afrejjen, Morten maatte nok gaa med en Undenæb syet i Bukserne, sagde han, siden Pigerne bleve saa hart forlibte i ham. Sorgen slog den Tale hen, sagde Farvel og gik til Huset, hvor Morten boede; han hørte højroftet Tale derinde, Morten var ikke alene; Sorgen var vankelmødig, Else vilde han mindst træffe sammen med, og naar han ret betænkte det, vilde han heller ikke, at Morten nok engang skulde sige ham Tak, og saa vendte han om igen.

Næste Morgen, før Dag, snørede han sin Blyt, tog sin

Madæfte og gif ned ad Klitterne mod Havstokken; der var lettere at komme frem end paa den tunge, sandede Vej, desuden kortere, thi han vilde først til Fjaltring, ved Bovbjerg, hvor Malebonden boede, hvem han havde lovet et Besøg.

Havet var blankt og blaat, Skaller og Konkylier laa der, hans Barnelegetøj knasede under Fødderne. — I det han gif, sprang hans Næse op at bløde, det var en ringe Ting kun, men den kan ogsaa have Betydning; et Par store Bloddraaber faldt paa hans Ærme; han vadskede dem af, standsede Blodet, og syntes ordentlig, at Tabet deraf havde gjort ham lettere i Hoved og Sind. Der blomstrede i Sandet lidt Strandkaal, han brød en Gren af og stak i Hatten; frejdig og glad vilde han være; det gif ud i den vide Verden, „ud af Døren lidt op ad Maen!“ som Malebørnene vilde det. „Tager eder i Agt for de slemme Mennesker, de stange, flaa, skære i Stykker og lægge eder paa Pande!“ gentog han for sig selv og lo derved, han slap vel nok halskindet gennem Verden! godt Mod er et godt Værge.

Solen var allerede højt oppe, da han nærmede sig det smalle Indløb fra Vesterhavet til Nissumfjord; han saa tilbage og øjnede et godt Stykke borte to til Hest, andre fulgte, de skyndte sig, ham kom det ikke ved.

Færgebaaden laa paa den anden Side af Indløbet; Sorgen raabte, til den kom, steg saa om Bord, men før han med Rorkarlen var midtvejs, kom de Mænd, som saa ilksomt havde skyndt sig, de raabte, de truede og nævnede

Ovrighedens Navn. Sorgen forstod ikke hvad det betød, men mente, at det var bedst at vende om; tog selv et Tag i den ene Aare og roede tilbage; i samme Øjeblik sprang Folkene

i Baaden, og før han vidste noget, flog de et Tog om hans Hænder.

„Din onde Gerning vil koste dig dit Liv,“ sagde de;
„godt, at vi fik dig fat.“

Det var hverken mer eller mindre end et Mord, han be-
skyldtes for at have begaaet. Morten var funden stukken
med en Kniv i Halsen; en af Fisserne havde i Gaar Aftes
sildig mødt Tjorgen, der gif hen til Morten; det var ikke
første Gang, at Tjorgen havde løftet Kniv mod ham, vidste
man; han maatte være Morderen, det var nu om at faa ham
vel i Forvaring; Ringkjøbing var det rette Sted, men Vejen
var lang, Binden stik Vest, ingen halv Time brugte de til at
fætte over Fjorden mod Skjærumaa, og derfra havde de kun
en Hjerdingvej til Nørre-Bosborg, som var en stærk Gaard
med Volde og Grave. I Baaden var en Broder til Lade-
fogden derovre, han mente, de fik nok Lov indtil videre at
fætte Tjorgen der i Hullet, hvor Tatersten Langemargrethe
havde siddet før sin Henrettelse.

Tjorgens Forsvar blev ikke hørt, et Par Bloddraaber
paa hans Skjorte talte vissere imod ham; sin Uskyldighed var
han sig bevidst, og da det ikke kunde komme til Retsfærdig-
gørelse her, saa gav han sig hen i sin Skæbne.

De steg i Land netop ved det gamle Boldsted, hvor Ridder
Bugges Gaard havde staaet, her hvor Tjorgen med sine
Plejeforældre havde vandret til Gilde, Gravgildet, de fire liv-
salige, lyseste Barndomsdage. Han førtes igen den samme Vej
hen over Engen til Nørre-Bosborg, og der stod i fuld
Blomstring Hylde træet, de høje Linde duftede, han syntes at
have været her den Dag i Gaar.

I den vestre Bygning af Gaarden er en Nedgang
under den høje Trappe, her kommer man ind i en lav,

hvælvet Rælder, og derfra var Lagemargrethe ført til Retterstedet; hun havde ædt fem Børnehjerter og troede paa, at havde hun faaet to til, saa havde hun kunnet flybe og gjort sig usynlig. Der var i Muren et lille rudeløst, snævert Lufthul; de duftende Linde udenfor mægtede ikke at sende en Smule Vedertvægelse, alt var raat og muggent herinde; kun en Brik stod her, men en god Sambittighed er en god Hovedpude, ja, saa kunde jo Sorgen ligge blødt.

Den plankethke Dør var lukket, en Jernstang stødte for, men Overtroens Mare kryber gennem et Noglehul, paa Herregaarden og i Fisserhujet, sagtens herind, hvor Sorgen nu sad og tænkte paa Lagemargrethe og hendes Ugeringer; hendes sidste Tanker havde fyldt dette Rum, Ratten før Genrettelsen. Han huskede paa al den Trolddom, som her i gammel Tid var øvet, da Herremanden Swanwedel boede her, og det var jo vel bekendt, hvorledes endnu Vindehunden, som stod paa Broen, hver Morgen blev funden hængt i sin Lænke ud over Rækværket. Alt fyldte og gennemisnede Sorgen, dog een Solstraale fra dette Sted lyste ind i ham udefra, og det var Grindringen om den blomstrende Hylb og Lindetræerne.

Længe sad han ikke her, han førtes til Ringkjøbing, hvor Fængslet blev lige saa strengt.

De Tider vare ikke vore; Fattigmand havde det haardt; det var endnu ikke forvundet, at Bøndergaarde og Bønderbyer gik op i ny Herregaarde, og under dette Regimente blev Rusl og Tjener Birkedommer, der kunde for en ringe

Forseelse dømme Fattigmand til Bolkslodsfortabelse og til at piskes til Ragen; endnu fandtes her en og anden af disse, og i det jydsk Land, langt fra Kongens Kjøbenhavn og de oplyste, velsindede Styrere, gik Loven tit endnu, som den kunde, og det var det mindste, at Tiden drog ud for Jørgen.

Bitterlig koldt var det, hvor han sad, naar vilde det faa Ende? Uforstyldt var han kastet ind i Fortræd og Glendighed, det var hans Lod! hvorledes den havde været ham befaaret her i Verden, fik han nu Tid til at tænke over; hvorfor var han bleven stillet saaledes? Ja, det vilde klare sig „i det andet Liv“, det, der visse ligt venter os; den Tro var vokset fast hos ham i det fattige Hus; hvad i Spaniens Fylde og Solskin ikke lygte ind i hans Faders Tanke, blev ham i Kulde og Mørke Fortroftningslys, Guds Naadegave, og den er aldrig Stuffelse.

Nu lod Foraarsstormene sig mærke. Vesterhavets Rullen hører man milevidt inde i Landet, men først naar Stormen har lagt sig; den lyder, som svære Bogne i Hundredevis kørte over en haard, underhulet Vej; Jørgen hørte det inde i sit Fængsel, og det var en Afveksling; ingen gamle Melodier kunde gaa dybere til Hjertet end disse Toner, det rullende Hav, det fri Hav, hvor man blev baaren gennem Verden, sløj med Bindene, og hvor man end kom hen, man havde med sig sit eget Hus, ligesom Sneglen har sit; man stod altid paa egen, altid paa Hjemmets Grund, selv i fremmed Land.

Hvor lyttede han til den dybe Rullen, hvor rullede ikke i Tanken Grindringer op! „Fri, fri! lyksaligt at være fri, selv

uden Saaler i Skoene og med lappet Blaargarns Skjorte!" Enkelte Gange blusfede det i ham derved, og han slog med knyttet Næve mod Muren.

Uger, Maaneder, et helt Aar var gaaet, da greb man en Kæltring, Niels Thy, „Hesteprangeren“ blev han ogsaa kaldet, og da — kom de bedre Tider, det blev vitterligt, hvad Uret Fjergen havde lidt.

Nord for Ringkjøbing Fjord, hos en Husmand, der havde Krohold, vare om Eftermiddagen før Fjergens Afrejse fra Hjemmet, og Mordet skete, Niels Thy og Morten truffen sammen, der blev drukket et Par Glas, og de skulde ikke gaa nogen Mand i Hovedet, men de satte dog Mundlæderet lidt for meget i Gang paa Morten, han snakkede stort op, fortalte, at han havde faaet sig en Gaard og skulde giftes, og da Niels spurgte om Pengene dertil, slog Morten hovmodig paa sin Lomme:

„De ere der, hvor de skulle være,“ svarede han.

Dette Skryderi kostede ham Livet; da han var gaaet, fulgte Niels efter og stak ham med en Kniv i Halsen, for at tage Pengene, der ikke fandtes.

Det blev sat vidtløstigt ud fra hinanden, os er det nu nok at vide, at Fjergen kom paa fri Fod. Men hvad erholdt han i Erstatning for hvad han havde lidt i Aar og Dag, i Fængsel og Kulde, stødt bort fra Menneffene? Ja, der blev sagt ham, at det var en Lykke, at han var uskyldig, nu kunde han gaa. Borgemeesteren gav ham ti Mark i Rejsepenge, og flere af Byens Borgere gav ham Øl og god Mad; der var

ogsaa gode Mennesker! ikke alle „stange, flaa og lægge paa Pande!“ men det bedste ved det hele var, at Købmand Brønne fra Skagen, ham, hos hvem Sorgen for et helt Aar siden vilde have taget Hyre, netop i de Dage var i Grinde nede i Ringkjøbing; han hørte om den hele Sag, Hjerte havde han, forstod og følte hvad Sorgen havde lidt, nu vilde han gøre ham det lidt godt og bedre, lade ham erfare, at der ogsaa er gode Mennesker.

Fra Fængsel til Frihed, til Hinmeriges Rige, til Kærlighed og Hjertelag gif det nu, ja, det skulde ogsaa prøves; intet Livsens Bæger er helt Malurt, det kunde intet godt Menneske skænke et Menneskebarn, skulde da Gud, Alkærligheden, kunne det?

„Lad nu alt det være begravet og glemt!“ sagde Købmand Brønne, „en rigtig tyk Streg sætte vi over det sidste Aar. Almanakken brænde vi, og om to Dage rejse vi til det fredelige, velsignede og fornøjelige Skagen; en Afkrog i Landet sige de, det er; en velsignet Kaffelovnskrog er det, med aabne Vinduer ud til den vide Verden.“

Det var en Rejse! det var at trække Vejret igen! at komme fra den kolde Fængselsluft ud i det varme Solfsin. Heden stod med blomstrende Lyng, et mylrende Flor, og Hyrdrengen sad paa Ræmpegraven og blæste paa sin Fløjte, han havde skaarret af et Gaareben. Fata morgana, Orkenens dejlige Luftsyn, med hængende Haver og svømmende Skove, viste sig, og den underlige lette Luftbølge, som kaldes Lokemanden, der driver sin Hjord.

Op mod Limfjorden gif Rejzen, over Vendelboernes Land, op mod Skagen, hvorfra Mændene med det lange Skæg, Langbarderne, vare udvandrede, da i Hungerstiden under Kong Snio alle Born og gamle skulde have været slaaet ihjel, men den ædle Kvinde Gambaruk, der ejede Tordegods heroppe, foreslog, at heller de unge skulde drage ud af Landet. Derom vidste Tørgen, saa lærd var han, og kendte han ikke Langbardernes Land bag de høje Alper, saa vidste han dog, hvorledes der maatte se ud, han havde jo selv som Dreng været Syd paa i Spaniens Land; han huskede de der opstablede Frugtdynger, de røde Granatblomster, Summen, Brummen og Klokkklang i Byens store Kube, men dejligst er der dog i Hjemmets Land, og Tørgens Hjem var Danmark.

Endelig naaede de da op til „Vendilskaga“, som Skagen kaldes i gamle norske og islandske Skrifter. Milevidt, med Klitter og Ugerland imellem, strækker sig og strakte sig alt den Gang Gammel-Skagen, Vester- og Østerby ud til Fyrtaarnet nær „Grenen“. Huse og Gaarde laa som endnu, strøede mellem opfyggede, omskiftende Sandhøjder, et Orkenland, hvor Vinden bolttrer sig i det løse Sand, og hvor Maager, Terner og de vilde Svaner lade sig høre, saa at det skærer gennem Drehtinden. Sydvest en Mil fra „Grenen“ ligger Højen eller Gammel-Skagen, her boede Købmand Brønne, her skulde nu Tørgen leve. Gaarden var tjaeret, de smaa Udhuse havde hver en omvendt Baad til Tag, Bragstumper vare slagne sammen til Svinesti,

Indhegning var her ikke, der var jo ikke noget at hegne om, men paa Snore, i lange Rækker, den ene over den anden, hang opstaaarne Fisk for at tørres i Vinden. Hele Strandbredden var overdhyuet med forraadnede Sild; Boddet kom jo næppe i Vandet, før Silben i Læsjeviss blev trukken i Land, der var for mange af det Slags, man smed dem i Havet igen eller lod dem ligge og raadne.

Røbmandens Kone og Datter, ja, Husfolkene med, kom jublende, da Fader vendte hjem; der var en Haandtrykken, en Raaben og Talen, og hvor dog Datteren havde et velsignet Ansigt og to rare Øjne!

Inde i Huset var hyggeligt og stort. Fader med Fisk bleve satte paa Bordet, Røbspætter, som en Konge kunde kalde en Pragtret; Vin fra Skagens Vinbjerger, det store Hav: Druerne rulle persede i Land og det baade i Tønder og paa Flasker.

Da Moder og Datter siden fik at høre, hvem Sorgen var, og hvor uskyldigt og haardt han havde lidt, saa lyste Øjnene endnu mildere til ham, og mildest lyste de hos Datteren, hos den væene Jomfru Clara. Han fandt et velsignet Hjem i Gammel=Skagen, det gjorde Hjertet godt, og Sorgens Hjerter havde jo prøvet meget, ogsaa Kærlighedens bitre Sø, den hærder, eller den gør blødere, Sorgens Hjerter var endnu saa blødt, det var saa ungt, der var en ledig Blads deri. Det var derfor vistnok meget heldigt, at det traf saaledes, at netop om tre Uger skulde Jomfru Clara

med Skibet op til Christianssand i Norge for at besøge en Kloster og blive der hele Vinteren.

Søndagen før Afrejsen vare de alle i Kirken til Altergang. Stor og stadfælig var Kirken, Skotter og Hollændere havde for flere Aarhundreder siden bygget den, et Stykke fra hvor nu Bjen laa; noget brostfældig var den bleven, og Bejen op og ned i det dybe Sand var meget besværlig, dog det døjede man gerne for at komme i Guds Hus, synge Psalmer og faa en Prædiken. Sandet laa lige hen over Kirkegaardens Ringmur, men Gravene derinde holdt man endnu fri for Sandflugten.

Det var den største Kirke Nord for Limfjorden. Jomfru Maria, med Guldkronen paa Hovedet og Jesusbarnet paa Armen, stod som Ihslevende paa Altertavlen; de hellige Apostle vare udhugne i Koret, og øverst der paa Muren saa man Portrætter af Skagens gamle Borgemestre og Raad, med deres Bomærker; Prædikestolen var snittet ud. Solen skinnede saa oplivende ind i Kirken paa den blanke Messingkrone og paa det lille Fartøj, der hang ned fra Loftet.

Jørgen var som overvældet af en hellig, barneren Følelse, som da han som lille stod i Spaniens rige Kirke, men her var det ham en Bevidsthed, at han hørte med til Menigheden.

Efter Prædiken var Altergang, han nød med de andre Brodet og Vinen, og det traf sig saa, at han knælede netop ved Siden af Jomfru Clara; dog hans Tanke var saaledes

henvendt til Gud og den hellige Handling, at han, først da de rejste sig, lagde Mærke til, hvem der havde været hans Nabo; han saa de salte Taarer trille ned over hendes Kinder.

To Dage efter rejste hun op til Norge, og Sorgen gif og gjorde Gavn i Gaarden, var paa Fiskeri, og der var Fisk at fange, flere den Gang end nu til Dags. Makrelstimerne lyfte i de mørke Nætter og viste, hvor de gif, Knurhanen knurrede, og Kolkrabben gav ynkelige Gyl, naar den blev jaget, Fiskene ere ikke saa stumme, som man siger; Sorgen var det meget mer med hvad han gemte paa, men det kom vel ogsaa frem engang.

Hver Søndag, naar han sad i Kirken, og hans Øjne fæstede sig paa Moder Marias Billede paa Altertablen, hvilede de ogsaa en Stund paa det Sted, hvor Jomfru Clara havde knælet ved hans Side, og han tænkte paa hende, hvor hjertensgod hun havde været mod ham.

Efteraaret kom med Slud og Tøfne, Vandet stod og sjappede over Stagens Bygrund, Sandet kunde ikke sluge alt det Vand, man maatte vade, om ikke sejle med Baad; Stormene smed Fartøj ved Fartøj paa de dødbringende Revler, der var Snestorme og Sandstorme, Sandet feg om Husene, saa Folk maatte krybe ud oven fra Skorstenen, men det var ikke noget mærkeligt heroppe; lunt og godt var der inde i Stuen, Lyngtorv og Bragstumper knitrede og knasede, og Købmand Brønne læste højt af en gammel Krønike, læste om Prins Amlet af Danmark, der fra

England kom i Land herovre ved Bøvhjerg og leverede et Slag; ved Kamme var hans Grav, kun et Par Mil fra, hvor Malebonden boede; Ræmpegrave, i Hundredevis, rejste sig der paa Heden, en stor Kirkegaard, Købmand Bronne havde selv været der ved Amlets Grav; der blev talt om gammel Tid, om Naboerne, Englændere og Skotlændere, og Jørgen sang da Visen om „Kongens Søn af England“, om det prægtige Skib, hvor det var udført:

„Det var forghldt mellem begge Bord,
derpaa stod skrevet Vor Herres Ord.

Dg der stod malet i fremmer Stavn,
den Kongesøn tog sin Jomfru i Favn.“

Det Vers især sang Jørgen saa inderlig, hans Øjne lyste derved, de vare jo rigtignok ogsaa saa sorte og skinnende fra Fødselen af.

Der var Sang, og der var Læsning, der var Velstand til Huse, Familieliv lige ned til Husdyrene, og alt saa godt holdt; Tirrækken skinnede med skurede Tallerkener, og under Loftet hang Pølser og Skinker, Vintervarer fuldt op; ja, vi kunne se slikt endnu derovre i Vestkystens mange rige Bøndergaarde, saa fuldt op af Føden, saa pynteligt i Stuerne, Klogt og godt Humør, og i vor Tid ere de komne til Kræfter; Gæstfrihed er der som i Araberens Telt.

Jørgen havde aldrig før levet saa fornøjelig en Tid, siden han som Barn, de fire Dage, var til Begravelsesgilde, og dog var Jomfru Clara borte, kun ikke af Tanke og Tale.

I April skulde der gaa Fartøj op til Norge, Førgen skulde med. Der var rigtignok nu kommet Humør i ham, og godt Huld havde han, sagde Moder Brønne, det var en Fornøjelse at se paa ham.

„Og paa dig med,“ sagde den gamle Købmand, „Førgen har sat Livlighed i Vinterastenerne, og i vor Moder med! Du er bleven yngre i Aar, du ser godt og yndelig ud! Du var da ogsaa den kønneste Pige i Viborg, og det er meget sagt, thi der har jeg altid fundet Pigerne kønnest.“

Førgen sagde ikke noget dertil, det stikkede sig ikke, men han tænkte paa en fra Skagen, og til hende seilede han op, Fartøjet lagde ind ved Christianssand, han kom med strygende Vind derop i en halv Dag.

En Morgenstund gif Købmand Brønne ud til Fyrtaarnet, der ligger langt fra Gammel-Skagen nær ved „Grenen“; Kullene paa Bippepanden deroppe havde længe været slukkede, Solen stod allerede højt, da han kom op i Taarnet. En hel Mil fra Landets yderste Pynt strække sig Sandrevler under Vandet; ud for dem viste sig i Dag mange Skibe, og mellem disse troede han med Sikkeren at kende „Karen Brønne“, det hed Fartøjet, og ganske rigtigt, det var under Opsejling; Clara og Førgen vare om Bord. Skagens Fyr- og Kirketaarne viste sig for dem som en Hejre og en Svane paa det blaa Vand. Clara sad ved Rælingen og saa lidt efter lidt Klitterne komme frem; ja, blev Vinden staaende, kunde de inden en Time

naa Hjemmet; saa nær vare de det og Glæden — saa nær vare de Døden og dens Angest.

Der sprang en Planke i Skibet, Vandet trængte ind, der blev tættet og pumpet, sat alle Sejl til, hejset Rødflag; de vare endnu en hel Mil ude, Fisserbaade vare at se, men langt borte, Vinden førte mod Land, den Sø, der var, hjalp ogsaa, men ikke nok, Fartøjet sank. Sorgen slog sin højre Arm fast om Clara.

Med hvilket Blik saa hun ham ikke ind i Døet, da han i Vor Herres Navn styrtede sig med hende i Havet; hun udstødte et Skrig, men sikker kunde hun være, han skulde ikke slippe.

Hvad Ræmpevisen jang:

„Der stod malet i fremmer Stavn,
den Kongesøn tog sin Jomfru i Favn!“

det øvede Jørgen i Farens og Angestens Stund; nu kom det ham til Gavn at være en dygtig Svømmer, han arbejdede sig frem med Fodder og een Haand, den anden holdt han fast om den unge Pige! han hvilede paa Vandet, traadte det med sine Fodder, øvede alle de Bevægelser, han kendte og vidste, for at have Kræfter nok til at naa Vandet. Han fornam, hun udstødte et Suk, han følte et Krampeghs gennemfare hende, og fastere holdt han; en enkelt Sø slog hen over dem, en Strømning løstede dem, Vandet var saa dybt, saa klart, et Øjeblik syntes han at se den blinkende Makrelstime dernede, eller var det Leviathan selv, der vilde sluge dem; Skyerne kastede Skygge over Vandet, og igen kom blinkende Solstraaler. Skrigende Fugle, i store Sværme, for hen over ham, og Bildænderne, der tunge og søvnige lod sig drive paa Vandet, fløj forfækkede op for Svømmeren; men hans Kræfter tog af, følte han — Vandet var han endnu et Par Kabellængder borte fra, dog Hjælpen kom, en Baad nærmede sig — men under Vandet stod, han saa det tydeligt, en hvid, stirrende Skikkelse — en Sø løstede ham, Skikkelsen nærmede sig — han fornam et Stød, det blev Nat, alt svandt hen for ham.

Der stod paa Sandrevlen Braget af et Skib, Søen laa hen over det, den hvide Gallionsfigur støttede sig paa et Anker, det skarpe Jern ragede netop frem til Vandspejlet; Jørgen var stødt imod, Strømningen havde drevet ham frem med

forøget Kraft; bejvimet sank han med sin Byrde, men den næste Sø løstede igen ham og den unge Pige.

Fisferne fik dem fat og op i Baaden, Blodet strømmede ned over Jørgens Ansigt, han var som død, men Pigen holdt han saa fast klamret, at hun maatte vristes ham ud af Arm og Haand; dødbleg, livløs og udstrakt laa hun der i Baaden, der styrede mod Skagens Gren.

Alle Midler bleve anvendte for at bringe Clara til Live, hun var død; længe havde han derude svømmet med et Lig, arbejdet og afkræftet sig for en død.

Jørgen aandede endnu; ham bar de til det nærmeste Hus inden for Klitterne. Et Slags Feltstær, der var paa Stebet, iøvrigt ogsaa Smed og Smaahandler, forbandt Jørgen, indtil næste Dag Lægen fra Hjørring blev hentet.

Den syges Hjerne var angreben, han laa i Kaseri, udstødte vilde Skrig, men paa den tredie Dag sank han hen som i en Døs, Livet syntes kun at hænge ved en Traad, og at den maatte bryde, jagde Lægen, var det bedste, man kunde ønske Jørgen.

„Lad os bede Vor Herre, at han maa slippe! han bliver aldrig Menneſte.“

Men Livet slap ham ikke, Traaden vilde ikke bryde, men Grindringen brast, alle Mandsevnernes Baand vare overfkaarne, det var det gyfelige, et levende Legeme blev tilbage, et Legeme, der skulde vinde Sundhed, gaa igen.

J Kjøbmand Brønnes Hus blev Jørgen.

„Han har jo faaet sin Høfsot for at frelse vort Barn,“ sagde den gamle Mand; „han er nu vor Søn.“

Hjøllet kaldte man Jørgen, men det var ikke det rette Udtryk; han var som et Instrument, hvorpaa Strengene ere løsnede og ikke længer kunne klinge, — kun i et enkelt Øjeblik, saa Minutter, fik de en Spændkraft, og de klang, — gamle Melodier klang, enkelte Takter; Billeder rullede op og hentaagede, — han sad igen stirrende, tankeløs; vi tør tro, at han led ikke; de mørke Øjne mistede da deres Glans, et sort, beaandet Glas syntes de.

„Stakkels fjollede Jørgen!“ sagde man.

Det var ham, som under sin Moders Hjerter blev baaren til et Jordliv, rigt og lykkeligt, saa at det var „et Overmod, en forfærdelig Stoltthed“ at ønske, end sige tro paa et Liv efter dette. Alle de store Evner i Sjælen altsaa spildte? Kun haarde Dage, Smerte og Skuffelse var tildeelt ham; en Pragtsvibel var han, revet ud af sin rige Jordbund og kastet hen i Sandet for at henraadne! det i Gud skabte Billede havde intet bedre Værd? Kun et Spil for Tilfældigheder var og er det hele, nej! Alkærlighedens Gud maatte og vilde give ham Erstatning i et andet Liv for hvad han her led og savnede. „Herren er god mod alle, og hans Barmhertighed er over alle hans Gerninger.“ De Ord af Davids Psalme udtalte i Tro og Fortrøstning den fromme, gamle Robmands Hustru, og hendes Hjertes Bøn var, at Vor Herre snart vilde løse op for Jørgen, at han kunde indgaa til „Guds Naadegave“, det evige Liv.

Paa Kirkegaarden, hvor Sandet feg hen over Muren, var Clara begravet; det syntes, som om Jørgen ikke havde tænkt derom, det hørte ikke til hans Tankesum, den løftedes kun i Bragstykker fra en Fortid. Hver Søndag fulgte han Familien til Kirke og sad stille med tankeløst Blik. En Dag, under Psalmejangen, udstødte han et Suk, hans Øjne lyste, de vare vendte mod Alteret, mod det Sted, hvor han for mer end Aar og Dag siden havde knælet med sin døde Veninde, han nævnede hendes Navn og blev hvid som et Klæde, Taarer trillede ned over hans Kinder.

Man hjalp ham ud af Kirken, og han sagde dem, at han følte sig vel, syntes ikke, at der havde fejlet ham noget, han havde ingen Grindring derom, den af Gud prøvede, henkastede. — Og Gud, vor Skaber, er vis og alkerlig, hvo kan tvivle? Vort Hjerte og vor Forstand erkender det, Bibelen bekræfter det: „Hans Barmhertighed er over alle hans Gerninger.“

I Spanien, hvor mellem Dranger og Laurbær de mauriske gyldue Kupler ombølges af varme Luftninger, hvor Sang og Kastagnetter klinge, sad i det pragtfulde Hus en barnløs Olding, den rigeste Købmand; gennem Gaderne drog Børn i Procession med Lys og vajende Faner. Hvor meget af sin Rigdom vilde han ikke have givet for at eje sine Børn, sin Datter eller hendes Barn, det, som maaske aldrig saa denne Verdens Lys og hvorledes da Evighedsens, Paradisets? „Stakkels Barn!“

Ja, stakkels Barn! just Barn og dog op i de tredive Aar — ja gammel var Jørgen bleven der i Gammel-Skagen. Sandflugten havde lagt sig hen over Kirkegaardens Grave,

helt op om Kirkens Mur, men her, hos de forudgangne, hos Slagt og kære vilde og maatte de døde jordes. Købmand Brønne og hans Hustru hvilede her hos deres Børn under det hvide Sand.

Det var tidligt paa Aaret, Stormenes Tid; Klitterne røg, Havet kastede høje Søer, Fuglene i store Skarer, som Skyer i Storm, for skrigende over Klitterne; Stranding fulgte paa Stranding i Revlerne fra Skagens Gren til Husby-Klitter.

En Eftermiddag, Fjergen sad alene i Stuen, lysnede det op i hans Sind, en Fornemmelse af den Uro, som tit i hans yngre Aar drev ham ud i Klitter og paa Hede:

„Hjem! hjem!“ sagde han; ingen hørte ham; han gik ud af Huset, ind i Klitterne, Sandet og Smaaastene søg ham i Ansigtet, løstede sig i Hvirvler omkring ham. Han gik hen imod Kirken; Sandet laa op om Muren og halbt op paa Vinduerne, men i Gangen foran var Sandet kastet, Kirkedøren var ikke laaset og let at aabne; Fjergen gik derind.

Vinden for hylende hen over Skagens By; det var en Orkan som ikke i Mands Minde, et forfærdeligt Guds Bejr, men Fjergen var i Guds Hus, og medens det blev sort Nat udenfor, lyfte det inde i ham, det var Sjælens Lys, der aldrig vil udslukkes; den tunge Sten, der laa i hans Hoved, fornam han, sprang med et Knald. Han syntes, at Orgelet spillede, men det var Stormen og det rullende Hav; han satte sig i Kirkestolen, og Lysene bleve tændte, Lys ved Lys, en saadan Rigdom, som han kun havde set det i Spaniens Land, og alle Billederne af de gamle Raadmænd og Borgemeistre bleve

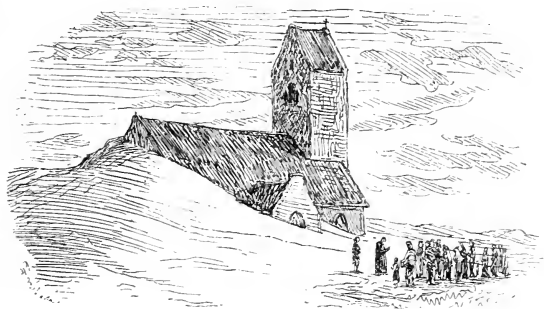
levendegjorte, de traadte ud af Bæggen, hvor de havde staaet i Maringer, de satte sig i Koret; Kirkens Porte og Døre aabnede sig, og ind traadte alle de døde, festligt klædte, som i deres Tid, de kom under en skøn Musik og satte sig i Stolene; da lod Psalmebogen som et rullende Hæb, og hans gamle Plejeforældre fra Husby-Mitter vare her, og den gamle Købmand Brønne og hans Hustru, og ved Siden af dem, tæt op til Jørgen, sad deres milde, elskelige Datter; hun rakte Jørgen Haanden, og de gik op til Alteret, hvor de før havde knælet, og Præsten lagde deres Hænder sammen, indviede dem til Livet i Kærlighed. — Da bruste Basunernes Lyd, forunderlig som en Barnerøst fuld af Længsel og Lyft, den svulmede til Orgelklang, til en Orkan af fulde, opløstende Toner, livsalige at høre og dog mægtige til at sprænge Gravens Sten.

Dg Skibet, der hang i Koret, dalede ned foran de to, det blev saa stort, saa pragtfuldt, med Silkefejl og forgyldt Raa, Anferne vare af det røde Guld, og hvert Tov med Silketvinde, som der stod i den gamle Sang. Dg Brudeparret steg om Bord, og hele Kirkens Menighed fulgte med, og der var Plads og Herlighed for dem alle. Dg Kirkens Bægge og Buer blomstrede som Hylde og de duftende Lindetræer, blideligt viftede Grene og Blade; de højede sig, skilte sig ad, og Skibet løftedes og sejlede med dem gennem Havet, gennem Luften; hvert Kirkelys var en lille Stjerne, og Vindene istemte Psalme-sang, og alle sang med:

„O Kærlighed, til Herlighed!“ — „Intet Liv skal fortabes!“ — „Livsalig glad! Halleluja!“

Og disse Ord vare ogsaa hans sidste i denne Verden, Baandet brast, som holdt den udsødelige Sjæl, — der laa kun et dødt Legeme i den mørke Kirke, som Stormen susede over og omhvirvlede med Flyvesand.

Næste Morgen var det Søndag, Menigheden og Præsten kom til Gudstjeneste. Vejen herhen havde været besværlig,

næsten ufremkommelig over Sandet, og nu, da de vare her, laa en stor Sandmile fygget højt op for Kirkedøren. Og Præsten læste en kort Bøn, sagde, at Gud havde lukket Døren for dette fit Hus, de maatte nu gaa og andetsteds rejse ham et nyt.

Saa sang de en Psalmes og vandrede til deres Hjem.

Jørgen var ikke at finde i Stagens By eller mellem Klitterne, hvor de søgte; de rullende Søer op i Sandet havde trukket ham med sig, _hed det.

Hans Legeme laa jordet i den største Sarkofag, i Kirken selv; Gud havde i Stormen kastet Jord paa Kisten, det tunge Sandlag laa der og ligger der endnu.

Sandslugten har dækket de mægtige Hvælvinger. Klittjørne og vilde Roser vokse hen over Kirken, hvor Vandrereren nu skrider hen til dens Taarn, der peger op af Sandet, en mægtig Ligsten paa Graven, set milevidt; ingen Konge fik den mere prægtig! Ingen forstyrrede den dødes Hvile, ingen vidste eller ved det, før nu — Stormen sang det for mig mellem Klitterne.

Marionetspilleren.

Der var paa Dampstibet en gammelagtig Mand med et saa fornøjet Ansigt, at, løj det ikke, da maatte han være det lykkeligste Menneſte paa Jorden. Det var han ogsaa, ſagde han; jeg hørte det af hans egen Mund; han var Danſk, var min Landsmand og reiffende Teaterdirektor. Hele Perſonalet havde han med, det laa i en ſtor Kæſſe; han var Marionetspiller. Hans medfødt gode Humør, ſagde han, var blevet lutret af en polyteknisk Kandidat, og ved det Eksperiment var han bleven fuldkommen lykkelig. Jeg forſtod ham ikke ſtraks, men ſaa ſatte han hele Hiftorien klart ud for mig, og her er den.

Det var i Slagelſe, ſagde han, jeg gav en Foreſtilling paa Poſtgaarden og havde brillant Hus og brillant Publikum, aldeles ukonfirmeret, paa et Par gamle Madammer nær. Saa kommer der en ſortklædt Perſon af Studenterudſeende, han ſætter ſig og ler aldeles paa de rigtige Steder, klapper aldeles rigtigt, det var en uſædvanlig Til-

skuer! jeg maatte vide, hvem det var, og jeg hører, at det er en Kandidat fra den polytekniske Læreanstalt, sendt ud for at belære Folk i Provinserne. Klokken otte var min Forestilling ude, Børn skulle jo tidlig i Seng, og man maa tænke paa Publikums Bekvemmelighed. Klokken ni begyndte Kandidaten sine Forelæsninger og Eksperimenter, og nu var jeg hans Tilhører. Det var mærkeligt at høre og se paa. Det meste gik over mit Hoved og ind i Præstens, som man siger, men det maatte jeg tænke: kunne vi Mennesker udfinde sligt, saa maa vi ogsaa kunne holde længer ud, end til vi puttes i Jorden. Det var bare smaa Mirakler, han gjorde, og dog alt sammen Fod i Høse, lige ud af Naturen. I Moses' og Profeternes Tid maatte saadan en polyteknisk Kandidat være bleven en af Landets vise, og i Middelalderen vilde han være bleven brændt. Jeg sov ikke hele Natten, og da jeg næste Aften gav en Forestilling, og Kandidaten var der igen, saa kom jeg ordentlig i Humør. Jeg har hørt af en Skuespiller, at han i Elskerroller kun tænkte paa en eneste af Tilskuerne, for hende spillede han og glemte hele det øvrige Hus; den polytekniske Kandidat han var min „hende“, min eneste Tilskuer, som jeg spillede for. Da Forestillingen var ude, bleve alle Marionetter kaldte frem, og jeg blev af den polytekniske Kandidat budt ind til ham paa et Glas Vin. Han talte om min Komædie, og jeg talte om hans Videnskab, og jeg tror, vi havde lige stor Fornøjelse af begge Dele, men jeg beholdt dog Ordet, for der var saa meget i hans, som han ikke selv kunde gøre Rede

for, som nu den Ting, at et Stykke Jern, som falder igennem en Spiral, bliver magnetisk; ja, hvad er det: Manden kommer over det, men hvor kommer den fra? Det er ligesom med denne Verdens Menneſter, tænker jeg, Vor Herre lader dem dumpe gennem Tidens Spiral, og Manden kommer over dem, og ſaa ſtaar der en Napoleon, en Luther eller lignende Perſon. „Hele Verden er en Række af Underværker,“ ſagde Kandidaten, „men vi ere ſaa vante til dem, at vi kalde dem Hverdagſting.“ Og han talte, og han forklarede, det var til ſidſt, ligesom han løſtede Hjerneſkallen paa mig, og jeg tilſtod ærligt, at var jeg ikke allerede en gammel Karl, ſaa vilde jeg ſtraks gaa i den polytekniske Anſtalt og lære at ſe Verden efter i Sømmene, og det uagtet jeg var et af de lykkeligſte Menneſter. „Et af de lykkeligſte!“ ſagde han, og det var, ligesom han ſmagte paa det. „Er De lykkelig?“ ſpurgte han; „ja,“ ſagde jeg, „lykkelig er jeg, og velkommen er jeg i alle Bjer, hvor jeg kommer med mit Selſkab. Der er jo rigtignok eet Ønſte, der imellem kommer over mig ſom en Niſſebuk, en Mare, der rider mit gode Humør, det er: at blive Theaterdirektør for en levende Trup, et rigtigt Menneſteſelſkab. „De ønſter Deres Marionetter levendegjorte, De ønſter, at de ſkulle blive til virkelige Skueſpillere,“ ſagde han, „og De ſelv være Direktøren, da vilde De være fuldkommen lykkelig, tror De?“ Han troede det nu ikke, men jeg troede det, og vi talte frem, og vi talte tilbage, og ſaa vare vi lige nær i vor Mening, men med Glasſene ſtodte vi ſammen, og Binen var meget god, men der var Trolldøj i

den, for ellers bliver hele Historien, at jeg fik en Rus. Det var det ikke, jeg var klarøjet. Der var som Solskin i Stuen, det skinnede ud af Ansigtet paa den polytekniske Kandidat, og jeg maatte tænke paa de gamle Guder i evig Ungdom, da de gik om i Verden; og det sagde jeg til ham, og saa smilede han, og jeg turde have bandet paa, at han var en forklædt Gud eller en af Familien, — og han var det — mit højeste Ønske skulde opfyldes, Marionetterne blive levende, og jeg Direktor for Mennesker. Vi drak paa det; han pakkede alle mine Dukker i Trækassen, bandt mig den paa Ryggen, og saa lod han mig dumpe gennem en Spiral. Jeg hører endnu, hvor jeg dumpede, jeg laa paa

Gulvet, det er vist og sandt, og hele Selskabet sprang ud af Kassen, Nanden var kommen over dem alle sammen, alle

Marionetterne vare blevne udmærkede Kunstnere, det sagde de selv, og jeg var Direktør. Alt var i Stand til første Forestilling; hele Selskabet vilde tale med mig, og Publikum med. Danserinden sagde, at naar hun ikke stod paa eet Ben, saa kaldt Huset, hun var Mester for det hele og vilde behandles saaledes. Duffen, der spillede Kejserinde, vilde uden for Scenen ogsaa behandles som Kejserinde, for ellers kom hun ud af Øvelsen; han, som brugtes til at komme ind med et Brev, gjorde sig lige saa vigtig som første Elsker, thi de smaa vare som de store af lige Vigtighed i et kunstnerisk helt, sagde han. Saa forlangte Helten, at hele hans Rolle skulde kun være Udgangsrepliker, for dem klappede man af; Primadonna vilde kun spille i rødt Lys, for det

klædte hende — hun vilde ikke være i blaat. Det var ligesom Fluier i en Flaske, og jeg var midt i Flasken, jeg var

Direktor. Vejret gif fra mig, Hovedet gif fra mig, jeg var saa elendig, som et Menneske kan blive, det var en ny Menneskeslægt, jeg var kommen imellem, jeg onstede, at jeg havde dem alle sammen i Kassen igen, og at jeg aldrig var bleven Direktor. Jeg sagde dem rent ud, at de i Grunden dog alle vare Marionetter, og saa slog de mig ihjel. Jeg

laa paa Sengen i mit Kammer, hvorledes jeg var kommen der fra den polytekniske Kandidat, maa han vide, jeg ved det ikke. Maanen skinnede ind paa Gulvet, hvor Duffekassen laa væltet, og alle Dufferne smidt om, smaa og

store, hele Kommerfen! men jeg var ikke fen, ud af Sengen for jeg, og i Kassen kom de alle sammen, nogle paa

Hovedet og nogle paa Benene; jeg smækkede Laaget til og satte mig selv oven paa Kassen; det var til at male! kan De

se det, jeg kan se det. „Nu skulle I blive der,“ sagde jeg, „og aldrig ønske jeg mere, at I have Rød og Blod!“ — Jeg var saa let i Humøret, jeg var det lykkeligste Menneske; den polytekniske Kandidat havde lutret mig; jeg sad i bar Vihjalighed og faldt i Søvn paa Kassen, og om Morgenen — det var egentlig om Middagen, men jeg sov forunderlig længe

den Morgen, — saa sad jeg der endnu, lykkelig, idet jeg havde lært, at mit fordums eneste Dnske havde været dumt. Jeg spurgte efter den polytekniske Kandidat, men han var borte ligesom de græske og romerske Guder. Og fra den Tid har jeg været det lykkeligste Menneske. Jeg er en lykkelig Direktør, mit Personale ræsonnerer ikke, Publikum ikke heller, det fornøjer sig af Hjertensgrund. Frit kan jeg selv lave alle mine Stykker sammen. Jeg tager af alle Komedier det bedste, jeg vil, og ingen ærgrer sig derover. Stykker, som nu ere foragtede paa de store Teatre, men som Publikum for tredive Aar siden løb efter og tvinede over, dem tager jeg nu til mig, nu giver jeg dem til de smaa, og de smaa de tvine, ligesom Fader og Moder tvinede; jeg giver „Johanne Montfaucon“ og „Dyveke“, men i Forkortning, for de smaa holde ikke af langt Kærlighedsvrov, de ville: ulykkeligt, men gebyndt. Nu har jeg berejst Danmark paa Ketten og paa Brangen, kender alle Mennesker og kendes igen; nu er jeg gaaet til Sverrig, og gør jeg her Lykke og fortjener gode Penge, saa bliver jeg Skandinav, ellers ikke, det siger jeg Dem, som er min Landsmand.

Og jeg, som Landsmand, fortæller det naturligtvis straks igen, blot for at fortælle.

To Brødre.

Paa en af de danske Der, hvor gamle Tingsteder løste sig i Kornmarkerne og mægtige Træer i Bøgeskovene, ligger en lille Stad med røde Tage paa de lave Huse; inde i et af disse blev over Gløder og Emmer paa Skorstenen lavet underlige Ting; der kogtes i Glas; der blev blandet og destilleret, der stødtes Urter i Morterne; en ældre Mand stod for det hele.

„Man maa vel passe det rette!“ sagde han, „ja, det rette, det rigtige, Sandheden i hver skabt Del, skal man kende og holde sig til.“

Inde i Stuen hos den brave Husmoder sad to af Sønerne, endnu smaa, men med voksne Tanker. Om Ret og Skel havde ogsaa Moder altid talt til dem, om at holde paa Sandheden, den var Vor Herres Ansigt i denne Verden.

Den ældste af Drengene saa skælmst og kæf ud, hans Lyst var at læse om Naturens Kræfter, om Sol og Stjerner, intet Eventyr var ham dejligere. Oh, hvor lykkelig at kunne

gaa paa Rejseopdagelser eller at udfinde, hvorledes Fuglens Vinger lade sig eftergøre, og da at kunne flybe! ja, det var at finde det rigtige! Fader havde Ret, og Moder havde Ret; Sandheden holdt Verden sammen.

Den yngre Broder var mere stille og gav sig ganske hen i Bøgerne; læste han om Jacob, som klædte sig i Faarekind for at ligne Esau og derved tilsnige sig Forstefødselsret, da knyttede han i Harmen den lille Haand, vred paa Bedrageren; læste han om Tyranner og al den Uret og Ondskab, der øvedes i Verden, da stod Taarer i hans Øjne. Tanken om det rette, Sandheden, der skulde og maatte sejre, opfyldte ham saa mægtigt. En Aften, den lille var allerede i Seng, men Gardinerne om den ikke helt trukne til, Lyset skinnede ind til ham, laa han med sin Bog og maatte endelig læse Historien om Solon ud.

Dg Tankerne løftede og bare ham saa sælsomt vidt; det var, som om Sengen blev et helt Fartøj for fulde Sejl. Drømte han, eller hvad var det? Han gled hen over rullende Bænde, Tidens store Søer, han hørte Solons Røst; forstaaeligt og dog i fremmed Maal lød det danske Balgsprog: „Med Lov skal man Land bygge!“

Dg Menneskeslægten's Genius stod i den fattige Stue, bøjede sig over Sengen og trykkede et Kys paa Drengens Pande: „Bliv stærk i Hæder og stærk i Livets Kamp! med Sandhed i dit Bryst, flyv mod Sandhedens Land!“

Den ældre Broder var endnu ikke til Sengs, han stod ved Vinduet, saa ud paa Taagerne, der løftede sig fra Engen;

det var ikke Elverpigerne, som dansede der, det havde rigtignok et gammelt, ærligt Thende sagt ham, men han vidste klogere Bæfæd, det var Dampene, varmere end Luften, og saa løftede de sig. Et Stjernefald lyste, og Drengens Tanker vare i samme Nu fra Jordens Dunster, helt oppe ved det lysende Meteor. Himlens Stjerner blinkede, det var, som om der hang lange Guldraade fra dem ned til vor Jord.

„Flyv med mig!“ sang og klang det lige ind i Drengens Hjerte; og Slægternes mægtige Genius, hurtigere end Fuglen, end Pilen, end alt hvad jordisk der flyve kan, bar ham ud i Rummet, hvor Straale fra Stjerne til Stjerne bandt Kloderne til hinanden; vor Jord drejede sig i den tynde Luft, By syntes tæt ved By. Gennem Sfererne klang det:

„Hvad er nær, hvad er fjærn, naar Aandens mægtige Genius løfter dig!“

Og atter stod den lille ved Vinduet og saa ud, den yngre Broder laa i sin Seng, Moder kaldte dem ved deres Navn: „Anders og Hans Christian!“

Danmark kender dem, Verden kender de to Brødre — Ørsted.

Den gamle Kirkefloffe.

(Strevet til „Schillers Album“).

I det tyske Land Württemberg, hvor Akafietræerne faa dejligt blomstre ved Landevejen, og Uble- og Bæretæerne bugne i Høst ved den modne Betsignelse, ligger en lille By, Marbach; den hører til de ganske ringe Stæder, men smukt ligger den ved Neckarfloden, der skynder sig forbi Byer, gamle Ridderborge og grønne Vinbjerger, for at blande sine Bænder med den stolte Rhinstrom.

Det var sent paa Aaret, Vinløvet hang med røde Blade, Regnbyger faldt, og den kolde Blæst tog til; det var ikke den fornøjeligste Tid for de fattige. Det blev mørke Dage, og mørkere endnu var der inde i de gamle, smaa Huse; et af disse laa med Gavlen ud mod Gaden, med lave Vinduer, fattigt og ringe at se til, og det var da ogsaa Familien, som boede der, men brav og flittig, med Gudsfrugt i Hjertets Stakammer. Et Barn til vilde Vor Herre snart forunde dem; det var Timen, Moderen laa i Smerte og Nød, da lod ind til hende fra Kirkeetaarnet

Kloffeklang, saa dyb, saa festlig, det var en Højtidsstund, og Kloffens Lyd fyldte den bedende med Andaght og Tro. Tankerne løftede sig inderligt mod Gud, og i samme Stund fødte hun sin lille Søn og følte sig saa uendelig

glad. Kloffen i Taarnet syntes at ringe hendes Glæde ud over Land og By. To klare Barneøjne saa paa hende, og den lilles Haar skinnede, som om det var forgyldt. Barnet blev modtaget i Verden med Kloffeklang paa den mørke

Novemberdag; Moder og Fader kyskede det, og i deres Bibel skrev de ind, at „den tiende November 1759 gav Gud os en Søn,“ og siden blev tilføjet, at han i Daaben fik Navnene „Johan Christoph Friedrich“.

Hvad blev der af den lille Fyr, den fattige Dreng fra det ringe Marbach? Ja, det vidste ingen den Gang, selv ikke den gamle Kirkekloffe, ihvor højt den hang og havde runget og sunget først for ham, der siden skulde synge den dejligste Sang om „Kloffen“.

Og den lille voksede, og Verden voksede for ham; vel flyttede Forældrene til en anden By, men kære Venner bleve i det lille Marbach, og derfor kom ogsaa Moder og Søn der i Besøg en Dag. Drengen var endnu kun seks Aar, men han kendte allerede en Del til Bibelen og de fromme Psalmer, han havde alt mangen Aften fra sin lille Kørstol hørt Fader læse Gellerts Fabler og Sangen om Messias; hede Taarer havde han og den to Aar ældre Søster grædt ved Læsningen om ham, der led Korsets Død til Frelse for os alle.

Ved det første Besøg i Marbach havde Byen ikke stort forandret sig, det var jo heller ikke saa meget længe siden, de drog bort; Husene stod som før med spidse Gable, hældende Mure og lave Binduer; paa Kirkegaarden vare komne ny Grave til, og der, lige op til Muren, stod nu nede i Græsset den gamle Kloffe, den var falden ned fra sin Højde, havde faaet en Sprække og kunde ikke ringe mer, en ny var ogsaa kommen i dens Sted.

Moder og Søn vare traadte ind paa Kirkegaarden, de stod

foran den gamle Klokke, og Moderen fortalte sin lille Dreng, hvorledes den Klokke i flere Hundrede Aar havde gjort Gavn, ringet til Barnebaab, til Bryllupsglæde og Begravelse; den havde mælet om Fests glæde og Jldens Rædsler; ja, Klokken sang ud et helt Menneffeliv. Og aldrig glemte Barnet hvad Moderen fortalte, det klang i hans Bryst, til han som Mand maatte slynge det ud. Og Moderen fortalte ham, hvorledes denne gamle Kirkeklokke havde ringet Trøst og Glæde til hende i Angestens Time, runget og sunget, da hendes lille Dreng blev givet hende. Og Barnet saa næsten med Andagt paa den store, gamle Klokke, han bøjede sig ned og kysjede den, ihvor gammel, sprukken og henkastet den end her stod imellem Græs og Rælder.

§ Minde blev den hos den lille Dreng, der i Fattigdom skød op; lang og mager, rødlig af Haar, fregnet i Ansigtet, ja, det var han, men to klare Øjne, som det dybe Vand, havde han i Øje. Hvorledes gif det ham? Det gif ham godt, misundelsesværdigt godt! han var i højeste Raade taget op i den militære Skole i Ufdelingen, hvor de finere Folks Børn vare, og det var en Hæder, en Lykke; han gif med Støvletter, stift Halsbind og pudret Parryk. Lærdommen fik han, og den kom under „March!“ „Holdt!“ „Front!“ Det kunde der nok komme noget ud af.

Den gamle Kirkeklokke vilde vel engang komme i Smelteovnen, hvad kom der saa ud af den? Ja, det var det umuligt at sige, og det var heller ikke muligt at sige, hvad der vilde komme af den Klokke inde i det unge Bryst, der var en Malm derinde, den rungede, den maatte klinge ud i den vide Verden,

og jo snævrere der blev bag Skolens Mur, og jo mere døvende der lød „March! Holdt! Front!“ des stærkere klang det i Ungerfvendens Bryst, og han sang det for Kammeraternes Kreds, og Klengen lød ud over Landets Grænser; men derfor havde han ikke faaet Skolegang, Klæder og Føde; Nummeret havde han til den Nagle, han skulde være i det store Urbærk, vi alle skulle høre til i den haandgribelige Nytte. — Hvorlibet forstaa vi os selv, hvorledes skulde da de andre, selv de bedste, altid forstaa os! Men det er ved Trykket just, at Edelstenen skabes. Trykket var her, mon i Tidens Løb Verden skulde kende Edelstenen.

Der var stor Festlighed i Landsherrens Hovedstad. Tusinde Lamper lyste, Raketterne straaede; den Glans mindes endnu ved ham, der da i Taarer og Smerte uændset søgte at naa fremmed Grund; han maatte fra Fædreland, Moder, alle sine kære eller forgaa i Almindelighedens Strøm.

Den gamle Kloffe havde det godt, den stod i Lø ved Marbachs Kirkemur! Vinden for hen over den og kunde have fortalt om ham, ved hvis Fødsel Kloffen ringede, fortalt, hvor koldt den havde blæst hen over ham, nys han udmattet af Træthed sank ned i Nabolandets Skov, hvor hele hans Rigdom og Fremtids Haab kun vare skrevne Blade om „Fiesko“. Vinden kunde have fortalt om de eneste Beskyttere, Kunstnere jo alle sammen, der sneg sig bort fra Læsningen deraf og legede ved Reglespillet. Vinden kunde melde om den blege Fugtning, der levede Uger, Maaneder i det fattige Krohus, hvor Bærten støjede og drak, hvor der var raa Lystighed,

medens han sang om Idealet. Tunge Dage, mørke Dage! selv maa Hjertet lide og prøve hvad det skal synge ud.

Mørke Dage, kolde Nætter gif over den gamle Kloffe; den fornam det ikke, men Kloffen i Mennefkets Bryft fornemmer fin trange Tid. Hvor gif det den unge Mand? Hvor gif det den gamle Kloffe? Ja, Kloffen kom langvejs bort, længere end den fra sin Højhed i Taarnet havde kunnet høres; den unge Mand, ja, Kloffen i hans Bryft lod længere bort, end hans Fod skulde vandre og hans Dine se, den rungede og ringer endnu ud over Verdenshavet, Jorden rundt. Hør nu først om Kirkekloffen! Den kom fra Marbach, solgt blev den som gammelt Kobber og skulde i Smelteovnen inde i det bayerfke Land. Hvorledes kom den derhen og naar? Ja, det maa Kloffen selv fortælle, om den kan, det er ikke af stor Vigtighed; men vift er det, den kom til Baverns Kongestad; mange Aar vare gaaede, siden den faldt fra Taarnet, nu skulde den smeltes, skulde med i Støbning af et stort Hædersmonument, Skikkelsen af en Storhed for det tyffe Folk og Land. Hør nu, hvorledes det traf, underligt og dejligt gaar det dog til i denne Verden! Oppe i Danmark, paa en af de grønne Der, hvor Bogen gror, og hvor der er de mange Ræmpegrave, var der en ganske fattig Dreng, der havde gaaet i Træfko, baaret Mad i et gammelt Klæde til fin Fader, der gif og snittede paa Holmen; det fattige Barn var blevet fit Lands Stolthed, han huggede i Marmor Herligheder, saa at Verden undrede fig derover, og ham var det juft, der fik det Hædershvertv at forme i

Veret en Storhed, Skonheds Skikkelse, der kunde støbes i Malm, Billedet af ham, hvis Navn Faderen havde nedskrevet i sin Bibel: Johan Christoph Friedrich.

Og Malmet flød glødende ind i Formen, den gamle Kirkekloffe — ja, ingen tænkte paa dens Hjemstavn og hende døde Klingen, Klokken flød med i Formen og dannede Hoved og Bryst paa Statuen, som den nu afløret staar i Stuttgart foran det gamle Slot, paa Pladsen, hvor han, den forestiller, gif lyslevende, i Kamp og Stræben, trykket af Verden udenom, han, Drengen fra Marbach, Eleven fra Carls-Skolen, Flygtningen, Tysklands store, udødelige Digter, der sang om Schweiz's Befrier og Frankrigs gudbegeistrede Jomfru.

Det var en dejlig Solskinsdag, Faner vajede fra Taarn og Tage i det kongelige Stuttgart, Kirkeklokkerne ringede til Fest og Glæde, kun een Kloffe tav, den lyfte i det klare Solskin, lyfte fra Ansigt og Bryst i Hædersskikkelsen; det var netop hundrede Aar fra den Dag, Klokken i Marbachs Taarn ringede Glæde og Trøst til den lidende Moder, der fødte sit Barn, fattig i det fattige Hus, engang den rige Mand, hvis Skatte Verden velsigner; han, det ædle Kvindehjertes Digter, det stores og herliges Sanger, Johan Christoph Friedrich Schiller.

Tolv med Posten.

Det var knagende Frost, stjerneklart Vejr, blifstille. „Bums!“ der slog de en Potte paa Døren, „Pjaf!“ der skød de Nytaar ind: det var Nytaarsaften; nu slog Klokken tolv.

„Trateratra!“ der kom Posten. Den store Postkaret holdt uden for Byens Port, den bragte tolv Personer, ikke flere kunde der rummes, alle Pladser vare besatte.

„Hurra! Hurra!“ blev der sunget inde i Husene, hvor Folk holdt Nytaarsaften og just nu havde rejst sig med det fyldte Glas og drak det ny Aars Skaal:

„Sundhed og Helsen i det ny Aar!“ sagde de, „en lille Kone! mange Penge! Ende paa Brøvlet!“

Ja, saaledes ønskede man, og der blev klinket og — Posten holdt for Byens Port med de fremmede Gæster, de tolv rejsende.

Hvad var det for Personer? De havde Pas og Rejse-gods med, ja, Foræringer til dig og mig og alle Mennesker

i Byen. Hvem vare de fremmede? Hvad vilde de og hvad bragte de?

„God Morgen!“ sagde de til Skildevagten ved Porten.

„God Morgen!“ sagde han, for Kloffen var jo slaaet tolv.

„Deres Navn? Deres Stand?“ spurgte Skildevagten den, der først traadte ud af Vognen.

„Se i Pasfet!“ sagde Manden. „Jeg er jeg!“ Det var ogsaa en hel Karl, klædt i Bjørnesteppes og med Kanestovler. „Jeg er den Mand, hvem grumme mange sætte sit Haab til. Kom i Morgen, skal du faa Nytaar! jeg kaster Skillinger og Dalere i Grams, giver Foræringer, ja, jeg giver Baller, hele eet og tredive Baller, flere Nætter har jeg ikke at give bort. Mine Skibe er indefrosne, men der er varmt paa mit Kontor. Jeg er Grosferer og hedder Januar. Jeg har kun Regninger med mig.“

Saa kom den næste, han var Dystigmager, han var Direktør for Komedierne, Mafkeraderne og al den Fornøjelse, der kan findes paa. Hans Rejsjeds var en stor Tonde.

„Den skal vi til Fastelavn slaa meget mere af end Ratten,“ sagde han. „Jeg vil fornøje andre og mig selv med, for jeg har den korteste Levetid af hele Familien; jeg bliver kun otte og tyve! ja, maaste skyder man een Dag til; men det gør lige meget. Hurra!“

„De maa ikke skrige saa højt,“ sagde Skildevagten.

„Jo vist maa jeg saa!“ sagde Manden, „jeg er Prins Karneval og rejser under Navnet Februarius.“

Nu kom den tredie; han saa ud som bare Faste, men knejsede, for han var i Familie med „de fyrrethve Riddere“ og var Vejrsprofet; men det er ikke noget fedt Embede, derfor priste han Fastetiden. Hans Pjynt var en Duff Violer i Knaphullet, men de vare meget smaa.

„Marts, March!“ raabte den fjerde og stodte til den tredie. „Marts, March! ind i Bagten, her er Punch! jeg kan lugte den!“ men det var ikke sandt, han vilde narre ham April, dermed begyndte den fjerde Fyr. Han saa ud til at være rast paa det; han bestilte nok ikke meget, men holdt mange Helligdage. „Op og ned er det med Humøret!“ sagde han, „Regn og Solskin, Flytten ud og Flytten ind! jeg er ogsaa Flyttedagskommisær, jeg er Vedemand, jeg kan baade le og græde. Jeg har Sommertøj i Kofferten, men det vilde være meget galt at tage det i Brug. Her er jeg! til Stads gaar jeg i Silkestrømper og med Muffe.“

Nu kom der en Dame ud af Vognen.

„Frøken Maj!“ sagde hun. I Sommertøj med Galocher. Hun havde en bølgebladegrøn Silketjole paa, Anemoner i Haaret, og hun duftede dertil saadan af Skovmærker, saa Skilvagtten maatte nyse. „Gud velsigne Dem!“ sagde hun, det var hendes Hilsen. Hun var nydelig! og Sangerinde var hun; ikke paa Teatrene, men inde i Skoven; ikke i Teltene, nej, i den friske, grønne Skov gif hun og sang for sin egen Fornøjelse; hun havde i sin Syppose Christian Winthers „Træsmit“, for de ere som Bøgestoven selv, og „Smaadigte af Richardt“, de ere ligesom Skovmærker.

„Nu kommer Fruen, den unge Frue!“ raabte de inde i Vognen, og saa kom Fruen, ung og fin, stolt og nydelig. Hun var jodt til at holde „Syvsovere“, kunde man straks se. Hun gjorde Gilde paa den laengste Dag i Maret, for at man kunde faa Tid til at spise de mange Retter Mad; hun havde Raad til at kore i egen Vogn, men kom dog med Posten som de andre, hun vilde derved vise, at hun ikke var hovmodig; alene rejste hun heller ikke, hun var fulgt af sin yngre Broder Julius.

Han var vel ved Magt, sommerklædt og med Panama-hat. Kun lidt Rejsetøj førte han med, det var saa besværligt i Barmen. Han havde kun Badehætte og Svømmebukser; det er ikke meget.

Nu kom Mutter, Madam August, Frugthandleresse i Tøndeviss, Ejerinde af mange Hyttefæde, Landmand i stor Krinolone; hun var fed og varm, tog Del i alt, gik selv med Ulbimpel til Folkene ud paa Marken. „Gode sit Brød i sit Ansigts Sved, skal man,“ jagde hun, „det staar i Bibelen; bagefter kan man holde Skovbal og Høstgilde!“ Hun var Mutter.

Nu kom igen et Mandfolk, Maler af Profession, Kulør-mesteren, det fik Skoven at vide, Bladene maatte skifte Kulør, men dejligt, naar han vilde det; rød, gul, brun kom Skoven snart til at se ud. Mester sløjtede som den sorte Stær, var en slink Arbejder og hængte den brungronne Humleranke om sit Ulkruz, det pyntede, og Pynt havde han Øje for. Her stod han nu med sin Farvepotte, den var hele hans Rejsegods.

Nu fulgte Proprietæren, der tænkte paa Sædemaaned, paa Jordens Bløjning og Behandling, ja, ogsaa lidt paa Jagtens Fornøjelse; han havde Hund og Gevær, han havde Nødder i sin Taske, knif, knak! rædsom meget Guds førte han med, og en engelst Blov; han talte landøkonomisk, men man fik ikke meget at høre for Hosten og Hiven, — det var November, som kom.

Han havde Snue, voldsom Snue, saa at han brugte Lagen og ikke Lommetørklæde, og dog skulde han følge Pigerne i Kondition, sagde han, men Forkølelsen gik nok over, naar han kom til at hugge Brænde, og det vilde han, for han var Savskærermeister for Lavet. Aftenerne tilbragte han med at skære Skøjter, han vidste, at om ikke mange Uger havde man Brug for det fornøjelige Skotøj.

Nu kom den sidste, den gamle Morlille med Jldpotten; hun frøs, men hendes Øjne straaede som to klare Stjerner. Hun bar en Urtepotte med et lille Grantræ. „Det vil jeg pleje, og det vil jeg passe, saa at det bliver stort til Juleaften, naar fra Gulvet lige op til Loftet og gror med tændte Lys, forgyldte Gøbler og Udsklipninger. Jldpotten varmer som en Kaffeovn, jeg tager Eventyrbogen op af Lommen og læser højt, saa at alle Børnene i Stuen blive stille, men Dukkerne paa Træet blive levende, og den lille Engel af Boks, øverst oppe i Træet, ryfter med Knittergulds-Ringerne, flyver fra den grønne Top og kysker smaa og store inde i Stuen, ja, de fattige Børn med, som staa udenfor og synge Julefangen om Stjernen over Bethlehæm.“

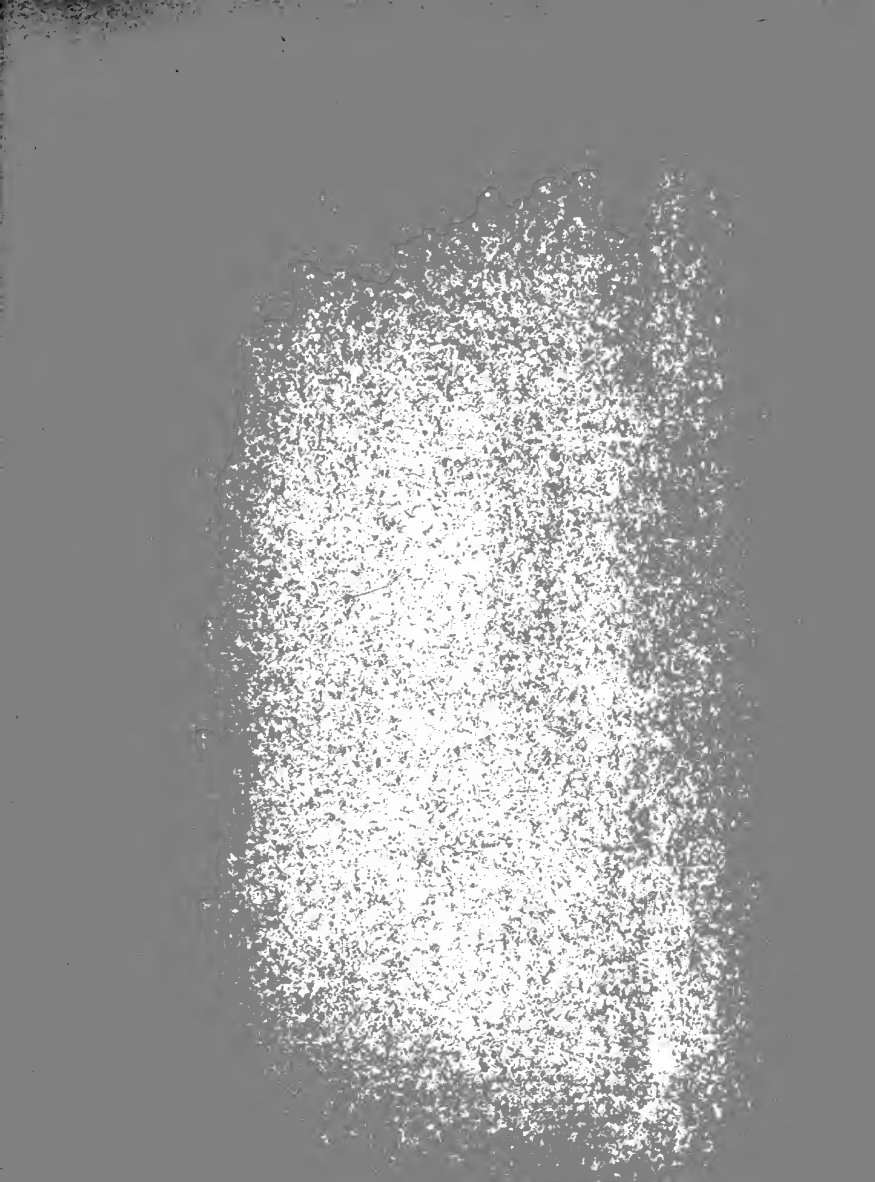
„Dg saa kan Kareten køre igen,“ sagde Skildvagten, „nu har vi Tylten. Lad en ny Rejsevogn køre frem!“

„Lad først de tolv komme vel ind!“ sagde Kaptajnen, som havde Vagt. „En ad Gangen! Pasfet beholder jeg; det gælder for hver, een Maaned; naar den er omme, skal jeg skrive paa det, hvorledes hver har opført sig. Vær saa god, Hr. Januar, vil De behage at træde ind.“

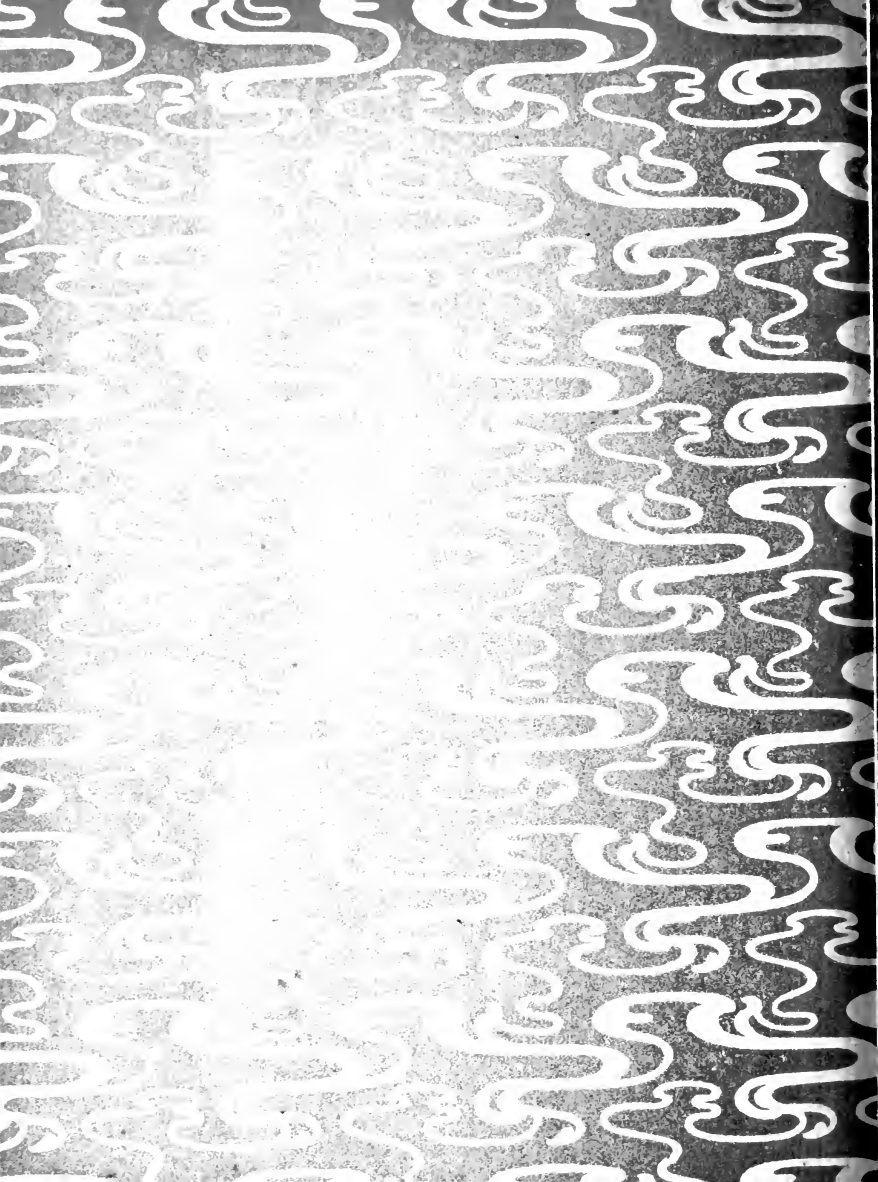
Dg saa gif han ind. —

— Naar et Aar er omme, skal jeg sige dig hvad de tolv have bragt dig, mig og os alle sammen. Nu ved jeg det ikke, og de ved det nok heller ikke selv, — for det er en underlig Tid, vi leve i.

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

Do not
remove
the card
from this
Pocket.

Acad. Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File."
Made by LIBRARY BUREAU

-3

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 05 02 12 003 0